

საქართველო

ფასი | ღარი

მსოფლიო

info@geworld.net

კალენდარი //

რისთვის
ჩამოვიდა
5 ბერკოვსკი
საქართველოში?

ვინ მავყარა, ვინ მავყარა //

ელიზბარ ჯაფელიძე:
ალანია
საკაპილის
8 ორკულია...

რა უნდა წახდეს //

ლევან
ღვინჯილია
უნარგულული
პრეზიდენტისა
და პოლიკარა
სუბულავას
«ჭიჭიტურას»
10 შესახებ

მთა არ იცვლება //

რატომ დაიწყო
თბილისის
მერიამ სკოლის
მოსწავლეების
სახელდასელო
დანოვრა

პოლიტოლოგის ტრიზნა //

არნო ზიდირბეგიშვილი:
14 ერაყანში
ქართველებმა
«ქართველის დაღა»
კედარასტად
გამოაცხადეს!

მწერა სიხარტია //

«დავარბოვაგულია
16 პოქიფნენო»

ცნობისათვის //

ქართველებმა
აფხაზებისგან
19 თბილის
გადატანის
ნებართვა და
უსაფრთხოების
პირობა მიიღეს

2

...აჰა, ჩამოვიდა სვალ ამ დროს მებარ სიტყვას,
რომლის მსგავსი არ უნახავს ეგვიპტის ქვეყანას...

...გუზანქალს მოვიხევე
შენ და შენს მსახურებს,
შენს ხალხს, შენს სახლებს...

...და იმავ საათს იქმნა
მინისკვრა და მეთაღი
ქალაქისა დაიქცა...

აპოკალიფსის თთხი მხედარი

მიუხედავად, ფიქსელ! ვიღუპები, ანუ მიიღე შემთხვევა მოლანდებათა სფეროდან

3

სხანა
პულტფილშიდან
„წენა და წაუწენა“

სხანა
ვედრებიდან
„მიუა გააროვი“

საქართველო გაეროში — მძიე შეთხვევა მოლანდებათა სწეროდან

შესანიშნავად გაართვა თავი სპირს სააკაშვილმა, ორატორული ხელოვნების მოთხოვნათა სრული დაცვით — ფორტე, პიანო, მოდერატო და ასე შემდეგ. ხან ფოლადს გაურედა მტკიცედ ხმაში, ხან დაატკობდა და ჩაშქრავდა. მართალია, ყველასა — გაეროს, „ყველა ერებს მთელ მსოფლიოში“, „საქართველოს მეგობრებს“ (თუ კიდევ დაგვრჩა ასეთი), აშშ პრეზიდენტს და ვიცე-პრეზიდენტს, პატრულს (უკაცრავად, გავერთე) — და ყველაფრისთვის მადლობების ჩამორიგება ძალიან ჰგავდა საახალწლო ინდაურების გაგზავნას „ჩარეცხილებისთვის“, ხოლო დაშტამპულ-გაცვეთილი დებულებების პათეტიკური ჩამონათვალი კარგად დახეიბებული საშინაო დავალების საჯარო დემონსტრირებით თავის მონონებასავით იყო. მაგრამ ეს დეტალებია, მე კი სხვა — „შეორებასისთვის“ დეტალები მაინტერესებს, და ამაზე — ქვემოთ.

დავიღალე ისეთი ტყუილების მოსმენით, როგორც „ჩვენთვის ყველაზე დიდი მნიშვნელობის მატარებელი არის მაქსიმალური რაოდენობის სამუშაო ადგილების შექმნა და ამ მიზნის მისაღწევად ჩვენ ყველაფერს ვაკეთებთ“. მოგებზრდება, როცა გამუდმებით ცდილობენ, დაგარწმუნონ ისეთ „მიღწევასში“, რომელიც არაფერს ნიშნავს, რადგან მხოლოდ ქალაქობა დაწერილი და თეორიული გათვლებით არის „დადასტურებული“. არ აღგაფრთოვანებს ხელისუფლების მაჟორული განწყობა, როცა იგი პრეზიდენტის პირით გაეროს ტრიბუნიდან თავს იმხნევებს: „ჩვენ მხნეობა შეგვმატა იმ ფაქტმა, რომ მსოფლიო ბანკმა დაასახელა საქართველო მეთერთმეტე ქვეყნად, რომელიც ბიზნესის კუთხით მიმზიდველია სხვა ქვეყნებისთვის, მაშინ, როდესაც სულ რამდენიმე წლის წინათ 122-ე ადგილზე ვიყავით“.

ქვემოთ, რა? ქვემოთ, და-რბაში ისხდნენ საქართველოს დელეგაციის წევრები — სასულიერო პირი (სამსუხაროდ, არ ვიცი მისი სახელი), წვერიანი, ოლონდ არასასულიერო, მინისტრი იაკობაშვილი, კიდევ ვიღაცები, რომელთა დახსოვნება ძნელია და — ეკატერინე, რომელიც, ალბათ, შეეშალათ და ეკატერინე ნაცვლად ნაიყვანეს გაეროს 64-ე სესიაზე. ამათ იყო, რომ დასცხეს მქუხარე ტაში პრეზიდენტის წარმატებული გამოცვლის დასტურად.

უსახლკაროდ და უპატრონოდ დარჩენილ კოხეტებზე ცრემლიანი საუბარი და გაგრომების თავგანწირვაზე აქცენტის გაკეთება დამწვარი სოფლების ფონზე, რომელთაც მადალმრული ხანძარი „ნაპერწკლიდან ანთებული“ ალის ენებით ხარბად ლოკავს.

მაგრამ ვერ დინახავთ იმ უბედურების კატიხეული ორატორი, რადგან „მინა-პაიკის“ რაქტების მიმართულებით იხიკაბოდა სისკან, სადას რუსული ბოგდაშენი უნდა გამოჩინდეს ან გამოჩნდეს.

ვის ეცალა მაშინ ბავშვებისათვის?! ბავშვებთან ერთი წლის თავზე მივალთ: „ამ ზაფხულს თბილისის მახლობლად განლაგებულ ლტოლვილთა ბანაკში უსხვადი ბავშვებს, რომელნიც ამჟღავნებენ უდრეკ ნებას, იცხოვრონ ნორმალური და თავისუფალი ცხოვრებით, ჩაეჭიდონ ყველა შესაძლებლობას, ისწავლონ თანამედროვე ეპოქაში, გამოიყენონ ახალი კომპიუტერები, დაეუფლონ ინგლისურ ენას და, მიუხედავად ყველაფრისა, წინ წაიხიონ ცოდნაში“.

ბომბები კი არ ცვიოდა შარშან აგვისტოში, ცის მანანის მაღლი გადმოხვეულა! ავშენებულვართ, დაემშვენებულვართ, ნელში გავმართულვართ და — „საერთო სიხარულია!“ ბავშვები კი სხედან კომპიუტერებთან — ახალ კომპიუტერებთან — და ინგლისურს ეუფლებიან.

იცით კი, რის შედეგია ეს ბედნიერება? თუ არ იცით, ყური დაგეგდოთ ორატორისთვის და გაიგებდით. იგი მოგახსენებდათ „იმ პროგრესის შესახებ, რასაც აღწევს საქართველო ჩვენი პირადი მცდელობებით ერთ წელიწადში“. ჩვენი პირადითო! მძიე შეთხვევა მოლანდებათა სწეროდან. შეიძლება, ერთგულმა ქვეშევრდომებმა მოგინყონ „ამაღლებული შეხვედრა“

კომპიუტერს დანაფებულ ლტოლვილ ბავშვებთან, შეიძლება, დაგიდგან ასეთი გულისამაჩუყებელი სცენა, მაგრამ შენ იმის პრეზიდენტი ხარ, რომ ამ რეჟისორული შედევრის იქით დინახობ რეალობა, იგრძნო და შეაფასო ის უზარმაზარი ფსიქოლოგიური სტრესი, ის შიში, სიმძიმე დათრგუნული განწყობილებისა, რომელმაც ამ ბავშვების სულში ჩაიბუღა და ასე უცებ, თუნდაც უბედურების სტუმრობით მიჩიქებული ბედნიერების გამო, ვერ გაივლის.

გაიარეთ, ერთხელ მაინც, თუნდაც ცალი თვალით გახედეთ იმ ლტოლვილ ბავშვებს, რომლებიც თბილისში, რკინიგზის სადგურის ბაზრობის უკან, რკინიგზის სახლებში, საავადმყოფოს ტერიტორიაზე და იმის გარშემო ცხოვრობენ, ნავაგასაყრელის მეზობლად ეზრდებიან და რომლებსაც ვერასოდეს ნახავთ თქვენი, თანამედროვე და წარმატებული ტელევიზიების ფერად ეკრანებზე. მერე თქვით: „ეს ბავშვები ჩემი ქვეყნის მომავალს წარმოადგენენ, ქალბატონებო და ბატონებო, ეს ბავშვები წარმოადგენენ სიმბოლოს იმ გზისა, რომელსაც საქართველო დაადგა თავდასხმის შემდეგ“.

მანამდე რა გზას ვადგენთ? გავვილანუნეს და გამოვფხიზლდით?! გამოვფხიზლდით და ბავშვებს ინგლისურის სწავლა დავანყებინეთ, ჩვენი მთავრობა ხომ სულ ინგლისურად ბუღბუღებს.

ვამა და დიდება კახა ლომიას, რომელსაც ჰქვია ალექსანდრე! მისი საქმე ცოცხლობს და იმარჯვებს, იხარა იმ ნაყოფმა, რომელიც მან საკუთარი ხელით დარგო განათლების ნოყიერ სისტემაში: კომპიუტერი და უცხო ენა აჯეჯილდა და ყანად იქცა. სხვა ყველაფერი, მათ შორის, უბირველესი — მშობლიური ქართული ფეხბურთი დასაკიდა, ან, როგორც სააკაშვილმა ამერიკაში გახიზნული ჩვენი თანამემამულეების ნიუ იორკში გამართულ შეკრებაზე განაცხადა, მისი სხეულის ერთ-ერთ ინტიმურ ნაწილზე.

დასაკიდი. თუ ადგილი დარჩა, რადგან ნაწილი იგი რუსეთთან გამართულ პოლემიკაში თავგანწირულად ჩააბა.

ისე რომ, სწავლის მიმდინელო, ვერ მწარე კომპიუტერი ისწავლე, პარალელურად — ინგლისური, მიჰყევ ამ უჯიგროთა მცნებასა და დიდ გემოვნებასაც „დაიჭერ“! ანუ გახდები სიმბოლო იმისა, რაზეც მოგვახსენეს.

ამასობაში, სანამ კომპიუტერგამოფიქრებულ მოგვესწრებოდა, დემოკრატიის საბოლოო ვაშლების მოსავალიც დამნიფდებდა. რადგან ჩვენი ხელისუფლების თითოეული ნაბიჯი მიმართულია იმ პირობების შესასრულებლად, რაც, როგორც ბატონმა მიხეილმა ბრძანა, „მე ამ ტრიბუნასთან დავდე — გავაძლიეროთ დემოკრატია, დავამკვიდროთ პლურალიზმი და გავაგრძელოთ რეაგირება პიროვნული თავისუფლება“.

ზოგი ხატთან დებს ფიცს, ზოგი — ტრიბუნასთან, ზოგი — ასრულებს, ზოგს ჰგონია, რომ ასრულებს. ჩვენ თურმე „შუქცევადად ვალდებულებით ჩვენს იდენტურობას როგორც ჩვენს რეგიონის ყველაზე თავისუფალი სახელმწიფოსი“.

დამადასტურებელი მაგალითები გნებავთ? — ახლავე, ბატონო: „ჩვენ დავუშვით ოპოზიციის თითქმის სამთვიანი პროტესტები, მიუხედავად იმისა, რომ მათ ჩაკეტეს ჩვენი დედაქალაქის მთავარი ქუჩა და ამით გამოვამუღავნეთ ჩვენი ღრმა ვალდებულებები პლურალიზმის მიმართ და ჩვენი პატივისცემა განსხვავებული აზრისა და სიტყვის თავისუფლების საკითხში“.

მართალს ამბობს, რას ერჩით! დავუშვითო, ნება მივეციოთ, გავალაღეთ და გავაჯეჯილეთო სამი თვის განმავლობაში. მაგრამ რა ვუყოთ სულ პატარა, სულ უმნიშვნელო ნიუანსს, რომლის გამოც დაუშვეს და გააჯეჯილეს? გავახსენოთ? გაიძულეს, ბატონო მიხეილ, აზვირთებულმა ხალხმა გაიძულათ, დავუშვათ და ნება დავგეროთ, თორემ რა

დემოკრატიულ ნათელშიც ვცხოვრობდით 2007-ის 7 ნოემბერი დავიდასტურებ. ან თუნდაც კოხტაპრუნა სასიძოს ჩოხასავით კონსტიტუციის საკუთარ თავზე მოგვება!

თუმცა ჩოხა ეროვნულობის ატრიბუტია და შედარებისთვის არ გამოგვადგება! ახლა კი დრო დადგა, მადლობა ვუთხრათ პრეზიდენტს. მადლობა იმისთვის, რომ გავიგეთ, რის გაგებასაც აქამდე ამაოდ ვცდილობდით: რატომ და რა მიზნით იმართებოდა პარამანდრული მიტინგები და საპროტესტო აქციები 3 თვის განმავლობაში. რა შედეგები გამოიღო და რისთვის ტარდებოდა? — თურმე იმისთვის ტარდებოდა, რომ პრეზიდენტს თავის სიტყვაში დაეამოწმებინა ეს მოვლენა როგორც ნაღველი და მისახეურების თვალსაზრისით.

ისეთივე, როგორც თბილისის მერის არჩევნები: „ჩვენ უკვე ვიღებთ ვალდებულებას მერის პირდაპირი ნების იქ არსად იყო, და ჩაცვენილი კბილების სიმრავლევით ჩანდა დელეგატებისთვის გამოყოფილი სკაფების სიკარილე... მიუხედავად იმისა, რომ ადრესატი იქ არ იჯდა, საქართველოს პრეზიდენტი არა არამეულზე ან, უარეს შემთხვევაში, იდნაზე, მშობლიურ „იანკების ენაზე“ შექალაქდებდა ობამას, — ბატონო პრეზიდენტო!.. მსხნელო, მესიავ, მაცხოვარო...“

ესეც საკუთარ დამსახურებად მიიწერა. უკაცრავად, მაგრამ ვინ ამბობდა სულ ცოტა ხნის წინათ, ვინ გვარწმუნებდა — გირჩევნიათ ჩემი დანიშნული მერი გყავდეთ დედაქალაქის სათავეში, რომელსაც სახსრებით უზრუნველყოფ, ვიდრე თქვენი არჩეული კაპიკსაც ვერ მიიღებო.

ვინ თქვა, არ გახსოვთ? არც მე მახსოვს. ვინ ქირქილებდა რუსთაველზე და ავლაბრის რეზიდენციასთან გაშლილ კარვებზე და გალიებში გამომწყვდეულად მოიხსენიებდა იქ მყოფ ადამიანებს?

ზოგჯერ ასაკიდან ახლად გამოსულთათვის არის დამახასიათებელი პოზიციების ხელთათმანეების ცვლა. ვინ არიან? მე არ ვიცი. ვიცი მხოლოდ, რომ დავიღალე. დავიღალე იმით, რომ თვალბში ნაცარს მაყრიან,

გულსხდით და გეტყვი, რომ მე, პირადად, არ მშურს იმ ქვეყნებს, ვისთვისაც ჩვენ „ბიზნესის კუთხით“ მიზიდვალაი ვართ.

თუმცა ჩემი აზრი არაფერს ნიშნავს. და თუ ვინმეს, ხელისუფლების გარდა, ამხნევებს ასეთი ნიშნავა, შეგვატყობინეთ, თორემ დატრიალდა კეფერა ფხალის ხარშვის თანმდევი სურნელება და გარბის შორისმისუნარიანი მოსახლეობა საქართველოდან ისე, როგორც გაეროს დარბაზიდან საფრანგეთის, აშშ-სა და ისრაელის წარმომადგენლები აშპადი ნეჯადისადმი პროტესტის ნიშნად.

ლიბიის ლიდერი მუამარ კადაფი გადახვეს გაეროს წესდებს და სახეში მიაყრის სესიის თავმჯდომარის მაგიდასთან მსხდომ სამეულს.

მისეულ სააკაშვილი განწირულივით ჩაეჭიდება გაეროს ტრიბუნას და, ბატონო პრეზიდენტო, შექალაქდებს ერთგულებას ობამას, რომელიც იმ დროს იქ არსად იყო, და ჩაცვენილი კბილების სიმრავლევით ჩანდა დელეგატებისთვის გამოყოფილი სკაფების სიკარილე... მიუხედავად იმისა, რომ ადრესატი იქ არ იჯდა, საქართველოს პრეზიდენტი არა არამეულზე ან, უარეს შემთხვევაში, იდნაზე, მშობლიურ „იანკების ენაზე“ შექალაქდებდა ობამას, — ბატონო პრეზიდენტო!.. მსხნელო, მესიავ, მაცხოვარო...“

თუმცა ეს უკვე არა მხოლოდ სხვა წერილის, სულ სხვა კატეგორიის ადამიანების კომპეტენციის სფეროა, იმითი, ვისაც თეთრი ხალხები აცვია და არა საგაზეთო პუბლიკაციებს, არამედ ანამენებსა და დიაგნოზებს წერენ.

ლავა ბიოგრაფია P.S. ცნობისთვის: ინგლისურიდან ქართულად ნათარგმნი ციტატებისთვის ორიგინალის სურნელების შესანარჩუნებლად ყოველგვარი ჩასწორებისგან თავი შეგებულად შევიკავებ.

როგორ დავკარგეთ აფხაზეთი

27 სექტემბერს შესრულდა 16 წელი საქართველოსათვის XX საუკუნეში ყველაზე მტკივნეული თარიღიდან – სოხუმის დაცემიდან, რაც აფხაზეთის დე ფაქტოდ დაკარგვას ნიშნავდა. შეიძლება შემედგინო და 1921 წელი გამახსენონ, მაგრამ, მიუხედავად კომუნისტური დიქტატურისა და დამოუკიდებლობის დაკარგვისა, მაშინ ქვეყნის მთლიანობა მაინც არ დარღვეულა, რაც იმედს არ აკარგვინებდა მთელ სამ თაობას. 25 სექტემბერს გაეროს წლიური სესიის ტრიბუნლიდან საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა საჯაროდ მადლობა გადაუხადა გაეროს მისი საქართველოში 15-წლიანი (და არა 16-წლიანი, როგორც მან თქვა) მოღვაწეობის გამო! საინტერესოა, ასეთი რა გააკეთა გაერომ, ამ ვირტუალურმა „მსოფლიო პარლამენტმა“, რომ ეს მადლობა დაიმსახურა? სააკაშვილის გამოსვლა ხომ იმ დღეს დაიგეგმა, როდესაც მსოფლიოს 20 მთავარი ქვეყნის პირველი პირები პიტსბურგს გაემგზავრნენ სამიტზე. ასე რომ, სააკაშვილს მხოლოდ ყველაზე ჩემორჩენილი ქვეყნების დელეგაციები უსმენდნენ, ხოლო ტაშს ქართული დელეგაცია უკრავდა. ამავე დღეს გამოვიდა ტრიბუნასთან სააკაშვილის საარსებო უსიყვარულო – ვენესუელის პრეზიდენტი უგო ჩავესი და კვლავ იგივე სცენარი დატრიალდა: სააკაშვილი ლანძღავდა რუსეთს, ხოლო ჩავესი – ამერიკას, ე.ი. არც ერთის გამოსვლა არ იყო კონსტრუქციული.

აღნიშნავდა, რაც სისტემატურად იცვლებოდა.
არის ერთი, საზოგადოებაში გავრცელებული, მცდარი მითი, რომ თამარ მეფის იმპერიის საზღვრები (ნიკოფსიიდან დარუბანამდე) ქართველთა ეროვნულ საზღვრებად მივიღოთ! ეს ძალიან პრიმიტიული აზროვნებაა და აბსოლუტურად უადგილო XXI საუკუნეში; ჩვენ ხომ ორ-ორი საუკუნე ვიყავით ჯერ მონღოლეთის, შემდეგ სპარსეთის, მერე ოსმალეთის, ბოლოს რუსეთის იმპერიების საზღვრებში, ე.ი. ამ ლოგიკით მათ, ყველას, ჩვენს ტერიტორიებზე უნდა ჰქონდეს პრეტენზია?
საბედნიეროდ, საერთაშორისო სამართალი არ ცნობს ისტორიულობას (რა ვუყო ჩემს ისტორიულ მემკვიდრეებათა კანდიდატის ხარისხს?).

რა იქ, სადაც კავკასიონი ზღვამდე ჩადის, XIX საუკუნის ბოლოს აშენდა და მანამდე იქ არაფერი ყოფილა. ასე რომ, ექსკლუზიური პრეტენზია შავი ზღვის ამ მარგალიტზე ნურავის ექნება — ნურც ქართველებს, ნურც აფხაზებს და, განსაკუთრებით, სომხებს. ცნობილია, რომ დღევანდელი და გუშინდელი გაგრის ძირითად მოსახლეობას სომხები შეადგენენ. ხოლო ეს სომხები უბიძგით განთავსდნენ ტერიტორიაზე ცარისტულმა ადმინისტრაციამ განათავსა, ვინაიდან სომხები (ისევე, როგორც სხვაგან ოსები. — იხილეთ იმდროინდელი ლიტერატურა) რუსეთის იმპერიისადმი განსაკუთრებული ერთგულებით გამოირჩეოდნენ, ქართველებისა და აფხაზებისაგან განსხვავებით.

სიტუაციაში რომ კიდევ უფრო კარგად გავერკვეთ, აფხაზეთის უმშვენიერესი მინა განვიხილოთ, როგორც დიდი სახლი, რომელიც ბევრი ოთახისაგან შედგება: გაგრა, გულდუთა, სოხუმი, გულრიფში, ტყვარჩელი, კოდორი. აქ საუკუნეების მანძილზე სიამტკილობით ცხოვრობდა ორი განსხვავებული ერი, კარგად რომ გავერკვეთ, ნარმოვიდგინოთ ცოლ-ქმარი დიდ სახლში. მეოცე საუკუნეში სიტუაცია იკვეთრად დაიძაბა; აქ ახლა ამის მიზეზების ძებნას ნუ დავიწყებთ, ჩვენში გავრცელებული საზოგადოებრივი აზრით, ეს გარე ძალის გამოწვევაა, აფხაზებს კი ამის არ სჯერათ და მიაჩნიათ, რომ ქართველმა ბერიამ ოცდაათიანი წლების ბოლოს დახურა აფხაზეთის სკოლები, გაზეთები, თეატრი და ა.შ. აქ მთავარი ეს არ არის, ვინაიდან, როგორც ვთქვით, საერთაშორისო სამართლისათვის ისტორია მთავარი არაა. აქ საბჭოთა კავშირის დაშლის მომენტისათვის ნარმოვიდგინოთ სიტუაცია, როდესაც ორი სხვადასხვა ერი (ნარმოვიდგინოთ ცოლ-ქმარი) სამართლიანად აცხადებდა პრეტენზიას ერთსა და იმავე ტერიტორიაზე, მაგრამ ერთად ცხოვრება აღარ შეეძლოთ და არც უნდოდათ!

დავუბრუნდეთ გაეროს როლს. 1994 წლის 4 აპრილს მოსკოვში გაეროს გენერალური მდივნის ბუტროს ბუტროსის თანდასწრებით ხელი მოეწერა აფხაზეთის ომში საქართველოს ფაქტობრივ უსიტყვო კაპიტულაციას და გადაწყდა მდინარე ენგურზე საზღვრის გაკვლევა. სრულიად გაუგებარი იყო ენგურის ორივე მხარეს 15 კილომეტრში რუსი სამხედრო ბუნების ჩადგომა – ვერავინ ახსნა, თუ რატომ უნდა მდგარიყვნენ რუსი სამხედროები სამეგრელოში, სადაც არავითარი ომი არ ყოფილა. გაერო ამ დოკუმენტში დაფიქსირდა მხოლოდ როგორც „დამკვირვებელი“ და სამხედრო მისია გადაეცა მთლიანად დსთს (ანუ რუსეთს), რაც, ასევე, გაუგებარი იყო – მაშინ გაპიარდა, თითქოს სწორედ გაეროს ჯარები აღადგინდნენ მშვიდობას აფხაზეთში, რაც, რასაკვირველია, ტყუილი აღმოჩნდა. მაგრამ

ყველაფერი ჩვენ თვალში მოხდა და ყველას გვახსოვს, რომ სააკაშვილმა კოდორის ხეობა აფხაზებს აჩუქა, სპანები კი დავნილაბად აჩუქა.

ყველაზე საგარეო იყო ის, რომ ყველა ქართველს, ვინც იარაღით ხელში იხაზდა თავის სახლ-ქარს, ეპიკალური აფხაზეთში, ანუ თავის სახლში დაბრუნება და რაღაც წინააღმდეგობაში გაიაროს კონვენციისთან ლტოლვილების შესახებ. მაგრამ ეს გაიაროს ბენეარაბი ეფიპანია ვერ შეაფინა და თავის დიდ მიღწევად ჩათვალა აღნიშნული დოკუმენტი!

რაკი დევნილები ვახსენეთ, გაიხსენოთ, რომ საქართველოს და აზერბაიჯანის დელ-

ეგაციების ლობირებით 9 სექტემბერს ნიუ იორკში მიღებულ იქნა რეზოლუცია გუამის ქვეყნების ტერიტორიებზე არსებული კონფლიქტების შედეგად ადგილობრივი ცხოველ პირთა მშობლიურ სახლებში დაბრუნების შესახებ, თუმცა არავითარი სავალდებულო გრაფიკი ნახსენები არ არის. ამავე ქართულ სატელევიზიო არხებზე დიდი და გაუგებარი აუიოტაჟი ატყდა. გარდა ამისა, არაფერია ნათქვამი 1994 წლის 4 აპრილის იმ პუნქტის შესახებ, რომლის შესახებაც ჩვენ ზემოთ ვილაპარაკეთ. აქვე გავახსენებ ბატონ პრეზიდენტს, რომ 1996 წლის დასაწყისში, როდესაც ის პარლამენტში ახალი შესული იყო, ჩვენ ორივემ ერთად გადავწყვიტეთ, რომ საჭირო იყო ამ დოკუმენტის დენონსაცია, რისი ინიცირებაც სწორედ მას, როგორც იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარეს, უნდა გაეკეთებინა. ვიცი, რომ მაშინ მას შევარდნაძემ არ მისცა ამის ნება. მაგრამ შემდეგ რატომ აღარ გააკეთა ეს, თუ დევნილების არსებობა ხანდა-

ხან მაინც გაახსენდება ხოლმე? ეს დოკუმენტი ხომ სეპარატისტების ხელში მძლავრი იარაღია, რათა დევნილები არ შეუშვას, რაც უნდა ზენოლა იყოს მასზე საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან.
ახლა ერთ დეტალს მივუბრუნდეთ და დავაზუსტოთ ტერმინი „ტერიტორიული მთლიანობა“, რომლის აღდგენასაც გვპირდებოდა სააკაშვილი, მაგრამ ნიუ იორკში მან უცხო აუდიტორიისათვის მერამდენედ აღიარა, რომ ეს ძალიან შორი პერსპექტივაა. ლაპარაკია გაეროს მიერ ცნობილ საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის საზღვრებზე, რომლის სამხრეთი ნაწილი დაფიქსირებულია ყარსის ხელშეკრულებით. ამას იმიტომ ვაზუსტებთ, რომ ვიცოდეთ, თუ რომელ საზღვრებზეა ლაპარაკი, ვინაიდან საქართველოს საზღვრები სხვადასხვა საუკუნეებში სულ სხვადასხვა იყო და, საერთოდ, შუა საუკუნეებში საზღვარი მხოლოდ მონარქის გავლენის სფეროს

ამ შემთხვევაში სისტემატურად ამოტივტივდება ხოლმე კიდევ ერთი მითი, თითქოს სოჭი საქართველოს ტერიტორიაა. სინამდვილეში იქ ცხოვრობდა აფხაზების ახლო მონათესავე ხალხი — უბიხები, ძველ ქართულ წყაროებში – ჯიქები, რომლებიც რუსებმა XIX საუკუნეში გააქრეს, იმავე დროს, როდესაც 200 ათასი აფხაზი გაუშვეს მუჰაჯირებად თურქეთსა და კიდევ უფრო შორს. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დროს ცოტა ხნით ისარგებლეს რა რუსეთში ბოლშევიკების მიერ შექმნილი ქაოსით, ქართულმა გვარდიამ დაიკავა სოჭი, მაგრამ სულ მალე გენერალ დენიკინის „მოხალისეთა“ თეთრმა არმიამ მათ რეგიონი დაატოვებინეს და გაგრაც თან მიაყოლეს – მაშინ საზღვარი საქართველოსა და რუსეთს შორის, რომელსაც დენიკინმა და საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა გეგეჭკორმა მოანერგეს ხელი, მდინარე ზიფიზე დაფიქსირდა. აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ უმშვენიერესი კურორტი გაგ-

რაგანად რაპულია საქართველოს აღიარებული საზღვრების და იუკა შენარჩუნება გავინ, როდესაც ისინი და ფაქტო დაკარგულია? თუ გავითვალისწინებთ, რომ სულ ერთი თვის წინათ სომხეთის პრეზიდენტმა პრაიზიანტმა განახსება, რომ ის არ ხსოვს ყარსის ხელშეკრულებით დადგენილ საზღვრებს, სიტუაცია ნათელი ხდება.

იმ დროს მე ლონდონში ვცხოვრობდი და შორიდან კარგად ვხედავდი, რომ ორ ერს შორის რაღაც პერიოდით დაცლილება გარდაუვლი იყო, მაგრამ ქართულ მხარეს მიაჩნდა, რომ მთელი ეს ტერიტორია (სახლი, ბინა?) მას უნდა დარჩენოდა. შერიგება სულ უფრო და უფრო პრობლემური ხდებოდა. ამიტომ მე დაცვილების ცივილიზებულ გზებზე დავიწყე ფიქრი, რათა შემდგომში მათი შერიგება შესაძლებელი გამხდარიყო. კომუნისტური რეჟიმის დაცემისთანავე მე ვივად გამსახურდიანს ნარკუდინე ჩემი ხედვა, რომ საბჭოთა პერიოდში აფხაზეთისათვის დადგენილი საზღვრები ხელოვნური იყო და არ თვალისწინ-

საქართველო

გზური, გაგზიყიაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგზიყიყი: 38-41-97, ან მოგზიყიყი: info@geworld.net

ნება არსებულ რეალობას. ჩემს პირველ პროექტში ჩადებული იყო გუდაუთის რაიონისათვის განსაკუთრებული სტატუსის მინიჭება და მთლიანად აფხაზეთისათვის გადაცემა. გამსახურდიას ეს პროექტი მოეწონა (ამის მოწმე მისი ერთ-ერთი მძალაჩინოსანი მყავს) და თქვა, რომ მამამისი - ბატონი კონსტანტინეც დაახლოებით ასე ფიქრობდა. მაგრამ ზვიადს მიაჩნდა, რომ საზოგადოებრივი აზრი ამისათვის მზად არ იყო და შემომთავაზა, რომ პროექტი გამომქვეყნებინა და რეაქცია გვენახა. მართლაც, გაზეთში გამოქვეყნე და... მივიღე ისტერია შემთხვევითი ადამიანებით და კომპლექტული მამინდედ უზენაესი საბჭოდან. ასე გაუშვით აფხაზეთის სეპარატისტული მისწრაფებების გადაჭრის ძალიან ეფექტური შანსი - მაშინ ხომ ავტონომიის დემოგრაფიული უმცირესობა (აფხაზეთი) ჯერ კიდევ რეალისტურად იყო განწყობილი და მთელი აფხაზეთის ტერიტორიაზე არ ჰქონდათ პრეტენზია.

სახელმწიფო გადატრიალების შემდეგ სიტუაცია აფხაზეთში მკვეთრად შეიცვალა და ეს, ნაწილობრივ, რეგიონის ქართული მოსახლეობის ბრალიც იყო - ისინი გასაგები მიზეზების გამო საქართველოს ცენტრის იურისდიქციას აღარ ცნობდნენ; ამან სეპარატისტებს მად გაუღვიძა და ხელ-ფეხი გაუსხნა. ასეთ დროს მე მოვამზადე და გამოქვეყნე საქართველოს ფარგლებში აფხაზეთის ავტონომიის არსებული საზღვრების გადახედვის ჩემი უფიქროსი ხედვა: მისი გაყოფა ორი განსხვავებული სტატუსის მქონე თანაბარ ნაწილად: გუმისთის ჩრდილოეთით - აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკად და სამხრეთით - აფხაზეთის მხარედ, საერთო დედაქალაქით - სოხუმი. სხვათა შორის, ვნლის შემდეგ დაიტონაში (ამერიკა) ანალოგიურად გადაწყდა მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ყველაზე სისხლიანი ომის - ბოსნიის ბედის და ეს მოდელი იქ მას შემდეგ საკმაოდ ეფექტურად მუშაობს. ის, რომ აფხაზეთში სწორედ მდინარე გუმისთა ქართველებსა და აფხაზებს შორის ნეიტრალური საზღვარი და არა ენგური, ეს ომის დროსაც გამოჩნდა, როდესაც ქართველები და აფხაზები გუმისთაზე მთელი წელიწადი იდგნენ ერთმანეთის პირისპირ და მხოლოდ ერთ-ორი შეტაკება იყო სხვაგან (ტყვარჩელის მიმართულა, ტამიში). მაგრამ ეს რეალისტური შანსიც გაუშვით ხელიდან და მაქსიმალისტებმა მინიმალურის შენარჩუნებაც ვერ შეძელი.

შემდეგი განცხადება - უკვე ცნობილია, რომ სეპარატისტებს გალზე პრეტენზია არ ჰქონდათ და ომის ბოლოდღეს არც კი შედიოდნენ იქ, ვიდრე არ გაიგეს, რომ ის მთელმა მოსახლეობამ მიატოვა. შევარდნაძის ხელისუფლება გვიან მიხვდა ამას და მას შემდეგ, რაც იქ მოსახლეობის დიდი ნაწილი დაბრუნდა, 1997 წელს შეეცადა, ეს რაიონი ძალისმიერ გზით დაებრუნებინა. მაშინ ჯერ კიდევ იყო შანსი გალის მოლაპარაკებისა და ვაჭრობის გზით დაბრუნების ან თუნდაც სტატუს კოოს შენარჩუნებით გალი თანდათან ორმაგი იურისდიქციიდან მთლიანად საქართველოს დაუბრუნებოდა, მაგრამ ეს შანსიც გაშვებულ იქნა ხელიდან.

დაბოლოს, პირდაპირ სხუთთან იწყება კოდორის ხეობა, რომელიც ზემო ნაწილში დასახლებული იყო თავისი სუფლებსმოყვარე სვანი ხალხით. ამ ხეობაში არც ერთ არაქართველს არასოდეს დავიდე ფეხი და აფხაზეთიც სვანების შიშით იქით არც კი იყურებოდნენ. ხოლო სააკაშვილმა თუ როგორ აჩუქა ეს ხეობა აფხაზებს, სვანები კი დევნილებად აქცია, ყველაფერი ჩვენ თვალწინ მოხდა და ყველას გვახსოვს.

ახლა გადავხედოთ, დღეს როგორ ცხოვრობს ერთ მიწაზე ეს ორი განსხვავებული ერის ხალხი. ბოსნიაზე უკვე ვილაპარაკე, კოსოვოს მავალითი ცვლამ ვიცით; ყარაბაღის შესახებ ინფორმაცია უწინაეს, რომ ამერიკაში უკვე ხელი მოაწერეს მის ნაწილობრივ გაყოფას. განსაკუთრებით საინტერესოა კვიპროსის საკითხი, ვინაიდან პუტინმა სწორედ ის ახსენა აფხაზეთთან დაკავშირებით - ამ კუნძულზე საუკუნეების მანძილზე ერთად ცხოვრობდნენ ბერძნები და თურქები, მაგრამ გასული საუკუნის სამოცდაათიან წლებში ბერძნებს მად გაეხსნათ და არსებული ბალანსი დაარღვიეს - მათ მთელი კუნძულის საბერძნეთთან მიერთება გამოაცხადეს. ამაზე თურქეთმა შეიარაღებული აგრესიით უპასუხა და კუნძულის ჩრდილოეთ ნაწილი ოკუპაციით უპასუხა. ასე გაიყო კუნძული ორ ნაწილად და ასეა უკვე 35 წელიწადი. ორიოდ წლის წინათ, როდესაც კუნძულის ევროკავშირის შემადგენლობაში მიღების საკითხი დადგა, კვიპროსის თურქმა მოსახლეობამ შერიგებისათვის მზადყოფნა გამოაცხადა, მაგრამ ბერძნები არ დათანხმდნენ, თუმცა დედაქალაქში, რომელიც ცივილიზაციის დედად ითვლება, მივიდნენ ორ ნაწილად იყო გაყოფილი, ამჯერად შუა ქალაქში საზღვარი გახსნილია და იქით-აქეთ მოძრაობაზე შეზღუდვა აღარ არის.

შემდეგებელია, არ გავიხსენო შტაინმაიერის მიერ შარშან, აგვისტოს მოვლენებამდე ერთი კვირით ადრე, ჩამოტანილი პროექტი, რომელიც მან ჯერ მოსკოვსა და სოხუმში შეათანხმა. ამ პროექტით პირველ ეტაპზე ორმაგ იურისდიქციაში გადმოიყოფა გალი (კოდორი ამ დროს ისედაც ჩვენი იყო), ენგურის სასაზღვრო სტატუსი უქმდებოდა და სამშვიდობოებს პოლიციელების სტატუსი ეძლეოდათ გალის მთელ ტერიტორიაზე. დანარჩენი ტერიტორიების სტატუსი და ბედი კი მომავლისათვის იყო დატოვებული, როგორც ეს ყარაბაღთან დაკავშირებით გადაწყდა. ზოგიერთი ანალიტიკოსის აზრით, სააკაშვილმა ერთი კვირის შემდეგ თავისი ავანტიურა სასწრაფოდ იმიტომ დაიწყო, რომ ეს პროექტი ჩავარდნილიყო.

და ასე, აფხაზეთის მთელ ტერიტორიაზე ფხის დასადგენის კი აღარ დაგვრჩა და პრობლემის ახლო მომავალი გადაწყვეტის შანსი კარგად არის დაკარგული.
რაააჲ კლიმათიკილი

რისთვის ჩაეოვიდა ბერეოვსკი საქართველოში და როდინან ჩაენახვლა «იედი» «ალანის»?

ბადრი პატარკაციშვილსა და მის „მარჯვენა ხელზე“ — ბორის ბერეოვსკიზე საქართველოში კიდევ ერთხელ აქტიურად მას მერე ალაპარაკდნენ, რაც პატარკაციშვილების ოჯახმა გააერცვლა ინფორმაცია ბერეოვსკის საქართველოში ვიზიტთან დაკავშირებით. ოპოზიციის ზოგიერთი ლიდერი აცხადებს, რომ, თუკი ბერეოვსკი მართლა ჩამოვიდა საქართველოში, ეს ხელისუფლებასთან გარიგებისა და პატარკაციშვილის ოჯახის წინააღმდეგ გარკვეული მოლაპარაკების მიზნით მოხდებოდა. საქართველოში მართლა იყო თუ არა რუსეთში „ქეზილი“ რუსი ოლიგარქი და ვის შეხვდა სახელისუფლო ემელონებიდან?

ბადრი პატარკაციშვილსა და მის „მარჯვენა ხელზე“ — ბორის ბერეოვსკიზე საქართველოში კიდევ ერთხელ აქტიურად მას მერე ალაპარაკდნენ, რაც პატარკაციშვილების ოჯახმა გააერცვლა ინფორმაცია ბერეოვსკის საქართველოში ვიზიტთან დაკავშირებით. ოპოზიციის ზოგიერთი ლიდერი აცხადებს, რომ, თუკი ბერეოვსკი მართლა ჩამოვიდა საქართველოში, ეს ხელისუფლებასთან გარიგებისა და პატარკაციშვილის ოჯახის წინააღმდეგ გარკვეული მოლაპარაკების მიზნით მოხდებოდა. საქართველოში მართლა იყო თუ არა რუსეთში „ქეზილი“ რუსი ოლიგარქი და ვის შეხვდა სახელისუფლო ემელონებიდან?

ჩაენახვლა «იედი» «ალანის»?

„ჩვენ ვფლობთ უეჭველ მტკიცებულებას, რაც გამოიხატება ვიდუოსათვალთვალ კამერების მიერ გადაღებული ჩანაწერისა და თვითმხილველთა ჩვენებით, რომ აღნიშნული ვიზიტი განხორციელდა დამით, 11-12 სექტემბრის შუალედში 2009 წელს. ვიზიტი მკაცრად კონფიდენციალურ ხასიათს ატარებდა და ოჯახს არ გააჩნია ინფორმაცია მისი მოტივებისა და მიზნების შესახებ“, — ნათქვამია განცხადებაში.

ამ განცხადების ავტორს — გოგა ხაინდრავას, ალბათ, დააინწყდა, თვითონ და გრეჩისა რომ სტუმრობდნენ ლონდონში ბერეოვსკის (როგორც თავად განაცხადეს, მხოლოდ და მხოლოდ კონსულტაციებისთვის), თუმცა ოპოზიციის წევრები დაფინანსების წყაროს ეძებდა, ეს უცნობი არავისთვისაა. ბორის ბერეოვსკი, ეტყობა, ახლა გახდა მათთვის ცუდი, რაკი ხელისუფლებასთან დაიწყო თანამშრომლობა.

აღნიშნული ინფორმაცია პატარკაციშვილების ოჯახმა 23 სექტემბერს გააერცვლა, თუმცა როდის იხილავს საზოგადოება ამ ჩანაწერს და რეალურად არსებობს თუ არა იგი, ჯერჯერობით უცნობია.

რა უნდოდა ბერეოვსკის საქართველოში?
დადასტურებულია, რომ უკრაინის რეგულაციის ფინანსურად სწორედ ბორის ბერეოვსკი კურირებდა. მისი პირადი დაფინანსებით მაშინდელი ოპოზიციის აქტივების აწყობა და ცდილობდა რევოლუციის მოწყობას. მიაღწიეს კიდევ „ნარინჯისფერ რევოლუციას“.

მაშინ ბერეოვსკი ითხოვდა უკრაინაში რაიმე მედიასაშუალებების სასწრაფოდ შესყიდვას, საიდანაც დიდი უარი მოდიოდა. ამის შემდეგ კი ოლიგარქი დაემუქრა მათ, რომ მეორე საქართველოს მოუწყობდა. რა თქმა უნდა, მეორე საქართველოს მოწყობაში აგვისტოს ომი იგულისხმებოდა.

ბადრი პატარკაციშვილის დალუპვის შემდეგ ბერეოვსკი ერთ-ერთ ქართულ არხთან ინტერვიუში აცხადებდა, რომ საქართველოში საჭიროა დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა, რათა არ მოხდეს მთელი ძალაუფლების ხელისუფლებაში კონცენტრირება, რომ საჭიროა ამ ინსტიტუტების დაფინანსება.

ერთ-ერთი ვერსიით, ბერეოვსკიმ საქართველოს ხელისუფლებას ტელემედთან დაკავშირებით გარიგება შესთავაზა. საინფორმაციო სააგენტო „ფაქტნიუსის“ ცნობით, ოლიგარქი საქართველოში მედიაპროექტით ჩამოვიდა და იმ პირებს შეხვდა, ვინც საქართველოში მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების პოლიტიკას გეგმავს და ატარებს. სააგენტოს წყაროს ცნობით, ბერეოვსკიმ ხელისუფლებას ასეთი გეგმა შესთავაზა:

უკრაინის სთავაზო იუზენკოს მოსკლის შედეგ ბერეოვსკი სუპერგოდა კივის, სურდა ახლად „დაქოქილ“ სახელმწიფოში სხვადასხვა საქმეში ფულის ჩაღება, თუმცა საოლოოდ საქმე იქაფდა მივიდა, რომ ბორის ბერეოვსკი უკრაინაში ვიზის გასემა აქრალა. ასე ჩაუკეტეს საზღვრები მას ამ ქვეყანაში.

მკითხველს, ალბათ, „რუსთაი 2“-ზე გასული მეორე სიუჟეტიც კარგად ახსოვს — ე.წ. გაჭრით ეკრანზე ერთ ფანჯარაში ბორის ბერეოვსკის, ხოლო მეორე ფანჯარაში უკრაინის რომელიღაც ჩინოვნიკის ფოტო იყო და მათი საუბარი ხმის გარეშე ტექსტის თანხლებით გადიოდა.

„თვითონ გვიც არ შესულა საფლავზე, მაგრამ გარეთ ელოდებოდა, რამდენად არის ეს რეალობა, არ ვიცი, მაგრამ თუ გავითვალისწინებთ იმ წყაროებს, ვისზე დაყრდნობითაც მე ვლაპარაკობ, ეს არის რეალობა. რამდენადაც ვიცი, ვიდუოსასალაც არსებობს, რომელიც ამტკიცებს, რომ ბერეოვსკი თბილისში იმყოფებოდა და ბადრის საფლავზე მივიდა.

„იედი“ მთლიანად გახდა კუსულანოვანი, იგი ჩაენახვლავს ტელეპროექტ „ალანის“, როგორც უიედიოდ ჩაფლავდა. გაალანიაგული „იედი“ კირითაღი საიიხეა კი ჩრდილოეთ კავკასია იქნება, ანუ ბერეოვსკის ახალი მედიასაკოქტი ჩრდილოეთ კავკასიაში დაწყებული განათავისუფლება კოქაროგის მედიასაკოქტი ითვალისწინებს.

ბადრი პატარკაციშვილის დალუპვის შემდეგ ბერეოვსკი ერთ-ერთ ქართულ არხთან ინტერვიუში აცხადებდა, რომ საქართველოში საჭიროა დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა, რათა არ მოხდეს მთელი ძალაუფლების ხელისუფლებაში კონცენტრირება, რომ საჭიროა ამ ინსტიტუტების დაფინანსება.

„რუსთაი 2“-ის გასულ სიუჟეტში არანაირი მტკიცებულება არ ყოფილა იმისა, რომ ბორის ბერეოვსკისა და იმ უკრაინელი ჩინოვნიკის საუბარი ნამდვილი იყო, ამიტომ უცნობია, ეს რეალური იყო თუ ქართველი სამართალდამცავების „შედევი“. რაც ის უკრაინელი ტექნიკი, ფაქტობრივად, ჩაუტარებდნენ მათ და საზოგადოებამ ნახა, თუ როგორ გამოიყვანეს დაცვის თა-

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ბერეოვსკის საქართველოში ჩამოსვლის ფაქტი არ დაადასტურა, თუმცა, გარდა 11-12 სექტემბრისა, მისი თვითმფრინავი თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში 17 სექტემბერსაც დაფიქსირდა.

თუ ბერეოვსკის ჩამოსვლა დადასტურდა, სავარაუდო იქნება, რომ მას მოლაპარაკებები ხელისუფლებასთან პატარკაციშვილის ოჯახის წინააღმდეგ ჰქონდა. ეს ხელისუფლება ისეთია, ვხადა, უფაქტანას კი ნავიდას ბერიგაზაჲ“.

აააა კლიაჲჲჲჲჲ

სახელმწიფო პოლიტიკის შეხდომის მსხვერპლი პარტი და ახლა ვერადგებებით

«უგულაპა გაკვირებული მისგანა, თქვა, — დაუჯერებელია, ნუთუ ეს სიბერეა?»

ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის გამო დევნილი მოსახლეობა მძიმე ტვირთად დაანჯა ქვეყანას. ყველაზე მეტი სირთულე კი მათთვის თავშესაფრის პოვნა აღმოჩნდა. უსახლკაროდ დარჩენილებმა თავი სხვადასხვა ტიპის დაწესებულებებს შეაფარეს, თუმცა პრობლემები ამით არ ამოწურულა. მოუწესრიგებელ შენობებში თავშესაფრებული დევნილები დღესაც გაუსაძლის პირობებში ცხოვრობენ. ვინც შეძლო და სახელმწიფოს მიანდინა ხმა, მათი მდგომარეობა სასიკეთოდ შეიცვალა, მაგრამ, სამწუხაროდ, დევნილთა დიდი ნაწილი კვლავ საშინელ დღეშია.

ვარკეთილის მეურნეობაში, თვალჭრელიძის №10-ში მცხოვრებ დევნილებს შუქი და გაზი თვალთ არ უნახავთ. ორსართულიანი კორპუსის სახურავიდან წვიმა ჩამოსდით, კედლები ჩამოვარდნილია და დაწვეთილია. „შვიდი წელია, ამ შენობაში ვართ, — ამბობს თეა ბაკარაძე, — გალის რაიონში, სოფელ გუდავში ვცხოვრობდით. სახლ-კარი რომ გადაგვიწვეს, რამდენიმე წელი თავს ახლობლებთან ვაფარებდით. შემდეგ აქ შემოვდით. შენობა მაშინაც ავარიული იყო. თვითონ შევალამაზე ჩვენ ჩვენი ოთახები, თუმცა არიან ისეთებიც, რომელთაც ამის საშუალება არ აქვთ. აქ ცხოვრება ჯოჯოხეთის ტოლფასია. არ გვაქვს შუქი, გაზი, ჭერი თავზე გვეწვევა. ერთი სიტყვით, გაუსაძლისი მდგომარეობაა. არაერთს ხელ მივპართით თხოვნით დევნილთა და განსახლების სამინისტროს, შუპი მაინც რომ მოვცათ, მაგრამ უშედეგოდ. ჩვენი მდგომარეობა დაცინვაა. შენობაში ცხოვრობენ ოჯახები, რომელთაც მცირეწლოვანი ბავშვები ჰყავთ. მიკვირს, როგორ უძლებენ ამ ნესტსა და უბედურებას. ბავშვები მაინც ხომ უნდა შეიცოდონ, თუმცა იმდენად გულგრილები არიან, რომ მათაც კი არ უნებენ ანგარიშს. არაერთხელ განვაცხადეთ ამ საშინელ ყოფაზე და ყურადღება არავინ მოგვამოგვია, მხოლოდ გვიპირდებიან, რომ მოვლენ და შეისწავლიან ჩვენს მდგომარეობას, თუმცა ჯერ არავინ გამოჩენილა. ისიც კი არ ვიცით, ვის ეკუთვნის ეს დაწესებულება. ადრე გვეგონა, რომ №8-ში ცხოვროვდით, ახლა კი საჯარო რე-

ესტრიდან შეგვაცხოვრებენ, რომ შენობა №10-ია და მესაკუთრე არ ჰყავს, თუმცა ყოველწლიურად გვიმტკიცებს ვიღაც ბაკურ კილურაძე, რომ შენობა მისია და გაყრით გვემუქრება.“
ნელი კვიციანი: „საშინელ პირობებში ვცხოვრობთ. ათასში ერთხელ თუ გვეღირსება სინათლე, რომელსაც გვერდით მდებარე ტყვია-ნაბლის „ცეხიდან“ არაოფიციალურად გვაძლევენ. „ცეხის“ მეპატრონე ეროვნებით თურქია, არაოფიციალურად ვუხდით ლარს; გვსაყვედურობს, ბევრს წვავთ და ხშირად გვითმავს. უკვე სამოცდაათს მიღწეული ვარ, ჯანმრთელობაც ხელს ნაკლებად მინყობს. ყოველ ღამე ღმერთს ვეხვეწები, შუქი არ ჩაქრეს, მიკვირს, როგორ ვძლებთ ასე. განა ეს ცხოვრებაა? დავილაღეთ და პირებში. გვეუბნებიან, დაგაბრუნებთო, მაგრამ ამის იმედი ნაკლებად მაქვს. აქ არ ვუნდევართ არავის და ჩვენს დაბრუნებაზე თავს ვინ შეიწუხებს?“
გიორგი მიქაძე: „შვიდი წელია, მე და ჩემი მეუღლე საშინელ და გაუსაძლის პირობებში ვცხოვრობთ. სამი შვილი გვყავს და ნესტიან ოთახში წვანან, ამიტომ ყოველთვე ცივდებიან. ფილტვების ანთება ვერ მოგურჩინებ ბავშვებს. სულ ცოტაც და შეიძლება ქლექი დაემართოს. რა ვქნა, ვის არ მივმართე, მაგრამ ამაოდ. ახლა ხან გიგი უგულავასთან განცხადებით შევედი, ავუხსენი ჩემი მდგომარეობა, გაკვირებული მისმენდა. თქვა, დაუჯერებელია, ნუთუ ეს სიბერეა. დამპირდა, რომ კომისიას გამოავაზავნიდა, მაგრამ ჯერ არავინ მოსულა. ასეთი გულგრილობა ძნელი ასატანია. დაგ-

ვანყდა ნერვები. ყველა მხოლოდ გვისმენს. ახლა ესეც მობეზრდათ და აგდებით გვეპყრობიან. განცხადებების წერას აზრი არ აქვს.
დევნილთა და განსახლების მინისტრი კობა სუბელიანი იყო კამბოჯაში წლის წინათ, შეუფრთხილი უყუარება ჩვენს მდგომარეობას, დაბაკარაძე, მებრამ არაფერი. მუხინ სეპი სჭირდავოდ საარჩევნოდ, ახლა კი სჭირრ ალარ პარტი.

სუთი სული ვინროდ, 33 კვ.მ. ფართობში ვცხოვრობთ, ჰოსპიტალივითაა ჩვენი სახლი. ამას ვინ ჩივის, ჭერი თავზე გვემხოვა. წყალი მუდმივად ჩამოდის და კედლები გაუღვინდა. მინისძვრისას ბათქაში ჩამოვიყარა.
სუთი წელია, უგაზოდ და უშუქოდ ვართ. ზამთარში მოგვიტანეს მხოლოდ ერთი კვირის სამყოფი შეშა. სულ ესაა ხელისუფლების მიერ განეული დახმარება. უკვე მათხოვრებად გვაქციეს. არც კი ვიცით, რომელ პრობლემას შევეხო. მოვიდეს ვინმე და გვითხრას, რა გველის. ეს საცხოვრებელი არაა. არც გაზ გვი-

ვარგა. ტრანსპორტიც არ შემოდის ჩვენთან. საკანალიზაციო ჭები ყველგან თავლია. მთელი დღე გაზს გავყურებ, მემინია, სკოლიდან მომავალი ბავშვი შიგ არ ჩავარდეს.“
სათუნა ბაკარაძე: „პრობლემები თავზე საყრელად გვაქვს დევნილებს. არც კი ვიცით, საიდან დავინყო. აქ შემოსვლის დღიდან დევნილთა სამინისტროს ვთხოვ, ჩანერის საკითხი მოგვიგვაროს. თავდაპირველად გალის რაიონში ვცხოვრობდით და დევნილად ზუგდიდის რაიონში, სოფელ ორსანტიაში, ვიყავით გაფორმებული, მაგრამ იქ არ გვიცხოვრია. ორსანტის გამგებელმა ვილაცის სახლს მიგვანერა. გალიდან გადმოსვლის შემდეგ დედაქალაქში ვართ ჰაერში გამოკიდებული. წლებია, სამინისტროს ვთხოვ გადამისამართებას.
საშინელ, ავარიულ შენობაში ვცხოვრობთ. შენობა გაამაგრებას საჭიროებს. სამინისტროდან მოვიდნენ, დავავაიმედეს, შევისყიდით და დაგიკანონებთო. ჯერ ისიც კი არ ვიცით, ოფიციალურად ვის ეკუთვნის ეს შენობა. სამინისტროში გვითხრეს, ჩვენ თუ შევისყიდით, თქვენ მანდ დარჩებითო. რეესტრში ამბობენ, რომ შენობას პატრონი ოფიციალურად არ ჰყავსო.
ჩვენ აქ ჩვენი ნებით არ მოვსულვართ და არც ფუფუნებას ვითხოვთ. სახელმწიფო პოლიტიკის შეცდომის მსხვერპლი ვართ და ახლა ვეზედმეტებით. მოვიდნენ და ერთხელ და საბოლოოდ გაგვარკვიონ, რა გვეკუთვნის!“
ირმა ჩიტაია

P.S. თქვენს მტკიანი დევნილობის მანძილზე საქართველოს ხელისუფლებამ დღემდე ვერ მოახერხა დევნილებისთვის მინიმალური საცხოვრებელი პირობების შექმნა. ვარკეთილის მეურნეობაში კიდევ არაერთი გაჭირვებული ოჯახი ცხოვრობს. იქვე, ყოფილ ტაქსოპარკის შენობაში მცხოვრებ სოხუმელ დევნილ გურამ კვარაცხელიასაც ასეთივე პრობლემები აწუხებს და რვა წელია განცხადებით ხელში უშედეგოდ დადის დევნილთა სამინისტროსა და მერიას შორის.

«შვიდი წელია, სიბერეა ვხსოვრებით, ათასში ერთხელ თუ გვაღირსება სინათლე»

ან შიშულით სიკვდილი, ან ბნელი და უკუნი

„კარგი დიასახლისი თვეში 8 ლარადაც (4 დოლარი) შეინახავს ოჯახს,“ — ცნობილი ქალბატონის ეს არანაკლებ ცნობილი ფრაზა კარგა ხანს იყო საზოგადოების აღშფოთების საგანი. დღეს კი ჩვენი ხელისუფლება გვარწმუნებს, რომ 123 ლარი საქმარისია თვიდან თვემდე თავის გასატანად. რა თქმა უნდა, ეს აბსურდია, რადგან ადამიანმა ამ თანხიდან კომუნალური ხარჯები რომ გადაიხადოს და პირველადი მოხმარების საგნები შეიძინოს, მშვიდი უნდა იჯდეს ან მხოლოდ ორი კვირის სამყოფი სურსათ-სანოვაგე შეიძინოს და უწყლოდ, უშუქოდ, უტელევიზოროდ, უტელეფონოდ, უექიმოდ, უწამლოდ, ჩაუცმელ-დაუხურავი დარჩეს...

არადა, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის დეპარტამენტი ჯიუტად გვიმტკიცებს, ქვეყანაში საარსებო მინიმუმი 123 ლარს უტოლდება. ეს ის თანხაა, რითაც ადამიანმა ჯანმრთელობის შენარჩუნებისთვის აუცილებელი პროდუქტები — პური, ბურღულეული, ხორცი, რძის პროდუქტები, კვერცხი, ცხიმი, ხილი და ბოსტნეული — უნდა შეიძინოს; ამასთან, იყიდოს პირველადი მოხმარების საგნები: სარეცხი ფხვნილი, საპონი, ასანთი; დღეში ერთჯერადად იმგზავროს და კომუნალური გადასახადები გადაიხადოს.

რაოდენ პარადოქსულადაც უნდა მოგვიჩვენოთ, საარსებო ერთეულის ჩამონათვალი 2007 წლამდე ბევრად უფრო ვრცელი იყო. 2007 წლის შემდეგ კი სასურსათო კალათას ცალკეული ერთეული მოაკლეს, ხელისუფლებამ შეამცირეს და საარსებო მინიმუმი მართლაც მინიმუმადღე დაიყვანეს. თუმცა სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ დაანგარიშებული 123 ლარი არ წარმოადგენს პენსიების, სტიპენდიებისა და შემწობების ქვედა ზღვარს.

„საქართველო და მსოფლიო“ შეცადა, გაერკვია, 123 ლარით რის შეძენა შეუძლია ადამიანს და მცირე ექსპერიმენტი მოაწყო.

მიუხედავად იმისა, რომ

თბილისში სუპერმარკეტების საქაოდე დიდი არჩევანია, თბილისის მოსახლეობის დიდი ნაწილი პროდუქტების შესაძენად ბაზარში დადის, რათა გროშების დაზოგვის ოჯახის ბიუჯეტს ნაშემოსლოს ჩვენც ამიტომ ნათელულის ბაზარს ვენეციე და ვცადეთ, საარსებო მინიმუმის ერთი დღის ნორმა — 4,10 ლარი „დაგვეხარჯა“.

ჯანდაცვის სამინისტროს მიერ „შრომისუნარიანი მამაკაცისთვის რეკომენდებული საკვები პროდუქტი“ იაფად რომ გვეყიდა, გარდაბნულ და მარნეულელ გლეხებთან მივდივით.

4,10 ლარად შევიძინეთ 1 ცალი 500-გრამიანი პური „ბატონი“ (0,60 ლარი), 0,5 კგ

ბურღული (0,75 ლარი); 1 კილა ხორცის კონსერვი (2,20 ლარი); 0,2 კგ იმერული ყველი (1,00 ლარი) და... აქ უკვე „ნათელი აგვენთ“ და მეორე დღისათვის განკუთვნილი თანხის ხარჯვაზე გადავდეთ. შეძენილი პროდუქტები დავემატეთ: 2 ცალი კვერცხი (0,50 ლარი), მწვანილი (0,30 ლარი), 100 გრამი კარაქი (1,00 ლარი), კიტრი და პამიდორი (1,00 ლარი), 1 კგ კარტოფილი (0,60 ლარი), 0,5 კგ შაქარი (0,90 ლარი), 2 ცალი ერთჯერადი ჩაი (0,20 ლარი) და დაგვრჩა 5 თეთრი 1 კოლოფი ასანთისათვის, თუმცა რად გვიჩნდა ასანთი — გაზი რომ გქონდეს, უნდა გადაიხადო (!).

სამწუხაროდ, ვერ შევძელით ამ თანხის ისე განაწილება,

რომ ყოველდღიური ყოფისათვის ელემენტარულად აუცილებელი წვრილმანი შეგვეძინა და დავრჩით სარეცხი ფხვნილის, საპონის, შამპუნის, ტუალეტის ქაღალდის, ... გარეშე; აღარაფერს ვამბობ ტანსაცმელზე, ფეხსაცმელსა და კომუნალურ გადასახადებზე. ადვილად გაირკვა, რომ სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ დადგენილი საარსებო მინიმუმი — 123 ლარი ფორმალურადაა დაანგარიშებული და საერთო არაფერი აქვს რეალობასთან.

ეკონომიკის ექსპერტი დემურ გიორგულიძე მიიჩნევს, რომ სტატისტიკის დეპარტამენტის ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს დაქვემდებარებაში გადასვლის

შემდეგ ხელოვნურად შემცირდა საარსებო მინიმუმის დათვლების კრიტერიუმები. „სასურსათო ერთეულების ჩამონათვალი ბევრი რამ შესუსტებული იქნა, ბევრი რამ ამოღებული და დაბალ მაჩვენებლებზე დაყვანილი. დღეს რეალობა ერთია, სტატისტიკის დეპარტამენტის მაჩვენებლები — მეორე. ვფიქრობ, საარსებო მინიმუმის დათვლა უფრო გარე მოხმარებისთვისაა გამიზნული, თორემ რა ციფრებიც უნდა წარუდგინონ საქართველოს მოქალაქეებს, ხალხს უკეთ არაფერს იცის, როგორ ცხოვრობს, რა უჭირს მენტის ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს დაქვემდებარებაში გადასვლის

ბაა. ვფიქრობ, ხელისუფლებას მართლაც შესაბამისი კორექტივების გაკეთება, შიდა მდგომარეობის გამოსწორებაზე ზრუნვა, თორემ რა რეიტინგიც უნდა მოგვანიჭოს რომელიმე სააგენტომ ან რაც უნდა დაწეროს ნებისმიერმა გავლენიანმა დასავლურმა გაზეთმა, ეს რეალობას ვერ შეცვლის“.

დღევანდელი რეალობა კი ისაა, რომ 123 ლარი არ წარმოადგენს საარსებო მინიმუმს. ყველაზე მნიშვნელოვანი კი ისაა, რომ პენსიებისა და შემწობების ქვედა ზღვარი სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ ხელოვნურად შემცირებული საარსებო მინიმუმთანაა დაკავშირებული.

ნათია ქადაგიშვილი

წლებადღე რთვულზე მევენახის თანადგომა სახელმწიფომ ივალდებულა და მისი წარმატებულად ჩატარებისთვის საქაოდე საინტერესო მექანიზმი ჩამოაყალიბა — სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გარკვეული თანხა გამოიყო და გლეხები სუბსიდიის სახით კილოგრამ რქანიტელზე 15 თეთრს, ხოლო საფერავზე 20 თეთრს მიიღებენ. ღვინის ქარხნებთან პრობლემები რომ არ შექმნილიყო, ხელისუფლებამ ამაზეც იზრუნა და გამგებლებს, ასე ვთქვათ, გრაფიკის შედგენა დაავალა. ამ გეგმის მიხედვით, გლეხებს სპეციალური ცნობა უნდა აეღოთ, რომელშიც მოსავლის აღების ზუსტი დრო დაფიქსირდებოდა. თუ ეს ცნობა არ ექნებოდათ, სახელმწიფო პასუხისმგებლობას იხსნიდა ღვინის ქარხნასთან პრობლემების წარმოშობის შემთხვევაში. გლეხებს ფერმერებთან შედარებით უპირატესობა მიენიჭათ.

«სიყვარული ვენახში» თუ «ვენახის სიყვარული»? — ვისთვის რეგორ!

კვდ-ის თანამშრომლები კახელი გლეხების ვენახში დაგვიკავშირდით. „გაბათ ჩოქელი გასართობად უნდათ და სახალისო კომპანიით“

ვისაც 10 ჰექტარზე მეტი ვენახი აქვს, მათ კახეთის გუბერნატორის ადმინისტრაციისგან გაფრთხილება მიიღეს, რომ ყურძნის მოკრეფა მანამდე არ დაეწყოს, ვიდრე გლეხები არ მორჩებოდნენ მოსავლის აღებას. გავრცელებული ინფორმაციით, ამ ბრძანების შესრულებას კონსტიტუციური უსაფრთხოების დეპარტამენტის თანამშრომლები აკონტროლებდნენ. „თუ საწარმოებს ექნებათ სურვილი, პროდუქციას ჩაიბარებენ, ოღონდ ფერმერების ვენახებში მონეულ მოსავალზე სახელმწიფო სუბსიდიებს არ გასცემს“, — განაცხადა გიორგი ღვინაშვილმა. სახელმწიფომ მუშახელს იფიქრა და გლეხის დასახმარებლად კახეთის კენ, კონსტიტუციური უსაფრთხოების დეპარტამენტის, პროკურატურის თანამშრომლები და სტუდენტები დარაზმდა. სახელმწიფოსგან განსხვავებით, გლეხისთვის ვაზი და ვენახი უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე პიარი და სწორედ ამიტომ მათმა უმრავლესობამ უარი თქვა შე-

თავაზებული მუშახელის გამოყენებაზე.

ჯუშუბარ ბერიძე, სოფ. ნინოწმინდის მკვიდრი:

— ყურძენი იმან უნდა მოკრიფოს, ვინც იცის, რა შრომაა ჩაღვრილი ვენახში. მე ჩემს ვენახში თითოეულ ვაზს და მტევანს ველოლიავებ, ყველა მარცვალს ჩემთვის ძვირფასია. შარშან მოიყვანეს ჩემთან სტუდენტები. მათ მოკრეფილ პლანტაჟში რომ ჩავიარე, ამეტირა, მარცვალს სულ დაბლა იყო ჩამოყრილი. ხუთ ტონამდე ყურძნის აღებას ვვარაუდობ, მაგრამ ქარხანაში არ ჩავაბარებ, რადგან 6 წელიწადი იბარებენ, ჩემი შრომა მეტი მიღწერს. სახლში დავაყვავე, ღვინოს დავაყვინებ და მერე დავყვიდი. მარნის ღვინოსთან შედარებით, სახლში დაყვინებული ღვინო გაცილებით უკეთესია და ვინც ეს იცის, ცოტა მეტსაც გადაიხდის. ამას გარდა, არაყსაც გამოვხდი და ასე უფრო მეტ შემოსავალს მივიღებ. ჩვენს სოფელში გლეხების უმრავლესობა ასე ფიქრობს. ვისაც ჰქვიათ ვენახი, ის აბარებს ღვინის ქარხანას.

ბადრი კირატიშვილი, საგარეჯო:

— ჩვენთან ყურძნის კრეფა ახლახან დაიწყო. საქაოდე დიდი ვენახი მაქვს, შემომთავაზეს მუშახელი, მაგრამ უარი ვთქვი. მიჩვენია, მუშათაგან მოვიყვანო, ფული გადავუხადო და ყურძენი კარგად მოკრიფოს, ვიდრე ნახევარი ზედ დატოვოს და ნახევარი მარცვალს დააბნოს. თან მაგათ რთველი სახალისო ჰგონიათ და გართობა უნდათ. კი, ბატონო, გაერთონ და იხალი-სონ, მაგრამ ცოტა ფრთხი-

ლად მოექცნენ მტევანს. კოლექტივის დროს იყო ასე, მთავარია, მორჩენილიყვენ და არად დაგვიდევდნენ, როგორ კრეფდნენ. რთველის შემდეგ მომცრევაზე (მომცრევა დაკრეფის შემდეგ დარჩენილი ყურძნის მოგროვებას ჰქვია) რომ ჩამოგველო, ერთ იმდენს კიდევ მოკრეფდი. მუშახელის დახმარება იმას სჭირდება, ვისაც ბევრი აქვს დასაკრეფი და თუ მეორედ გახდა დასაკრეფი, რა აზრი აქვს ასეთ დახმარებას?

თბილისში, ისანში და პარკატილში, ყურძნის გაზრდას განისხნა, სადას გააყიდვალის უფრო მეტი, ვიდრე — გვიდავი.

გივი კურტანიძე, სოფ. ახალსოფლის მკვიდრი:

— ღვინის ქარხნები ყურძენს კი იბარებენ, მაგრამ თანხას მაშინვე არ იხდიან. ხშირად სწორედ კუთვნილი თანხის დროულად მიუღებლობა ხდება პრობლემა. ამიტომ ვამჯობინე, აქ ჩამომეტანა ყურძენი — იქნებ ნაღდ ფულზე გავყიდო. ქალაქში ღვინის დაყენების საშუალება ყველას არ აქვს, ამიტომ მყიდველი ნაკლებად არის. ოჯახში შეიძინე სული ვართ, არავინ მუშაობს. ჩვენი ერთადერთი შემოსავალი ჩვენივე ხელით მონეული მოსავალია.

რთველი სახელმწიფოსთვის პრობლემად რუსეთის მხრიდან ეკონომიკური ემბარგოს დაწესების შემდეგ იქცა. ქართველ მეღვინეებს

პროდუქციის გასაღების პრობლემა შეექმნათ და ამის გამო უარს აცხადებდნენ ყურძნის ჩაბარებაზე. ხელისუფლებამ ალტერნატიული გასაღების ბაზარი ვერ მოიძია და შიდა რესურსებით ცდილობს ამ პრობლემის მოგვარებას.

ორი წლის წინათ პედაგოგებს ათ-ათი კილოგრამი ყურძნის შესყიდვა დაავალდებულეს, ეს არ ეხებოდა კახეთის რეგიონს.

გასულ წელს კი თბილისსა და რეგიონებში სახელმწიფო დაწესებულებებში მომუშავეებს უკვე ყურძნის წვენის ყიდვა დაევალიათ. მექანიზმი მარტო იყო. მაგალითად, რაიონის საკრებულოს თავმჯდომარე თავისი თანამშრომლებისთვის რამდენიმე ტონა ყურძნის წვენის შესყიდვა უნდა დაევალებინა. თანხას ხელფასიდან უკავებდნენ.

როგორც „საქართველო და მსოფლიოსთვის“ გახდა ცნობილი, ეს მექანიზმი ნელულსაც იმუშავებს.

ნანა ლალაიშვილი

ელისბარ ჯაფელიძე: **ალასანიას სააკაშვილის ორეული, როგორც ამერიკა სამოგალოდ ამზადებს**

2007 წლის ნოემბრის ავბედითი მოვლენების დროს, ანუ როცა ოპოზიციის ანტიინაციონალური მოძრაობამ პიკს მიაღწია, ალბათ, საზოგადოების მცირე ნაწილს თუ ეპარებოდა ეჭვი პროტესტანტი ლიდერების სანდოობასა და პრინციპულობაში, თუმცა პროცესების შემდგომმა განვითარებამ ხალხის სიბრძნეს „გამოცდილება“ შემატა და, შესაბამისად, ოპოზიციის „მოკლე ფეხებსაც“ დაერქვა სათანადო სახელი. რიხიანი შეძახილებისა თუ ხმამაღალი საარჩევნო ლოზუნგებისგან („მიშა, მოვდივართ“, „საქართველო უპირველეს ყოვლისა“, „საქართველო სააკაშვილის გარეშე“ და ა.შ.), რითაც ლიდერები თავიანთი ელექტორატის „მხურვალე აპლოდისმენტებში“ ნებივრობდნენ, დღეს მხოლოდ ცარიელი და ან უკვე ავადსახსენებელი სიტყვები და დარჩა, რაც თავისთავად ბადებს მარტივ კითხვას: რით სჯობიან ოპოზიციის ცრუპენტელა ლიდერები, თუნდაც, იმავე მიხილ სააკაშვილს?! ამ კითხვით „საქართველო და მსოფლიომ“ ცნობილ მეცნიერსა და პუბლიცისტს, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ელიზბარ ჯაფელიძეს მიმართა.

ამასწინათ ლევან ბერძენიშვილის გამოსვლა მოვისმინე, რომელმაც განაცხადა: გაჩეჩილაძეს პოლიტიკაში ყოფნა თუ უნდა, პარტიაში უნდა შევიდესო. ამას ამბობს რესპუბლიკური პარტიის წევრი, იმ პარტიისა, რომელსაც ლომის ნილი მიუძღვის „თავისუფლების ინსტიტუტის“ შექმნასა და ყველა იმ უბედურებაში, რაც ამ ავადსახსენებელმა ინსტიტუტმა თავის დროზე თავს დაატყდა საქართველოს. რესპუბლიკელებმა ჯერ კიდევ როდის გაასხვისებს აფხაზეთი და მის დაბრუნებაზე არ ფიქრობენ.

ესენი ხომ ქართულ ფასეულობებსა და ეროვნულობას ებრძვიან?! სწორედ ასეთი პარტიები უნდა აილაგმოს პოლიტიკური ასპარეზიდან, რომლებიც ყოველ ნაბიჯზე ძირს უთხრიან ქართველთა თვითმყოფადობას.

— ირაკლი ალასანიაზე რას ფიქრობთ, რით სჯობია სააკაშვილს?
— ალასანიაც იგივეა, რაც გაჩეჩილაძე და ბურჯანაძე. იგი აბსოლუტურად სააკაშვილის იდენტურია. უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, ალასანია სააკაშვილის ორეულია, რომელსაც ამერიკა სამომავლოდ ამზადებს.

— ბატონო ელიზბარ, ბოლო დროს განვითარებულმა მოვლენებმა ჩვენი საზოგადოება სერიოზული დილემის წინაშე დააყენა — ერთი მხრივ, მიზანია ხელისუფლების შეცვლა, ხოლო მეორე მხრივ, ისმის კითხვა: ვინ ან რა იქნება შემდეგ? ოპოზიციური სპექტრი საკმაოდ მდიდარია ლიდერებით, თუმცა დღეს, ალბათ, არც ერთ მათგანს საზოგადოება ბოლომდე არ ენდობა... თქვენი აზრით, რით სჯობიან ოპოზიციის ლიდერები, ამ შემთხვევაში, ვთქვათ, იგივე კოკო გამსახურდიას, თუნდაც, მიხილ სააკაშვილს?

რას შეხება ლევან ბერძენიშვილი, ის არ არის პოლიტიკოსი და, შესაბამისად, არ უნდა იყოს საზოგადოების მართვის, წინააღმდეგობის უნარი. ამასთან, კალზე ბნელი და სუდი ჭოკაბი დადის მის შესახებ, მაგრამ ამასაც რომ თავი დაუანებოთ, სწოებილი ფაქტია და გვიკავი იმის, რომ პრაქტიკულად ინაუგურაციის დღეს, როცა იმოდროშა ხალხი შეიკრიბა, მას დაუკავი სააკაშვილმა და შეთანხმდნენ ვითინვის დასულაზე.

მე ჯერ კიდევ წინა ხელისუფლების დროს ვამბობდი, რომ შევარდნაძე უნდა წავიდეს, მაგრამ მოდის სააკაშვილი და „ნაციონალური მოძრაობა“, რომელიც უარესს მოიმოქმედებს. ახლა ვამბობ:

სააკაშვილი უნდა წავიდეს და უკვე ნასულია, მაგრამ მოვა ალასანია, როგორც ისედაც ჩაჩხუპი უკავს სულ მთლად ბოლომდე ჩაჩხუპს და არაპირდაპირ სხივი ალარ დარჩება საქართველოს.

აი, ეს არის ჩვენი მთავარი უბედურება, თუმცა სახელმწიფოს დანგრევის იმდენად არ მეშინია, რამეთუ სახელმწიფო შეიძლება დაინგრეს და შემდეგ ისევ აღდგეს, მაგრამ თუ ერთი მოისპო, და დღესდღეობით ამის ძალიან დიდი საფრთხე არსებობს, მაშინ ყველაფერი დამთავრებულია...

— კოკო გამსახურდიას აქვს თავისი წარმომავლობა და გენეტიკა, უფლებას ვერ მივცემ თავს, ზვიად გამსახურდიას შვილზე რაიმე აუცილ ან საყვედური ვთქვა. კარგად ვიცნობ მის მეცნიერულ მოღვაწეობას, ნაშრომებს, ნიგუნებს, სადაც ის ძალზე საფუძვლიანად და საზრიანად ახანაღიებს გარდასულ დროებს. როგორც პოლიტიკოსს, შეიძლება კოკოსაც ბევრი რამე შეეშალოს, მაგრამ მის გენეტიკაში, გენეტიკურ კოდში სამშობლოსადმი სიყვარული დევს, რასაც ზოგიერთ ოპოზიციონერსა და ხელისუფლების წარმომადგენელზე ნამდვილად ვერ ვიტყვი.

როცა ხელისუფლებაშია, განუხრელად იცავს მმართველი გუნდის პრინციპებს, ხოლო როცა სახელისუფლებო ტახტიდან ჩამოაბრძანებენ, საზოგადოებას ოპოზიციონერად ევლინება. იმის მიუხედავად, რომ დღესდღეობით ერთ-ერთი ყველაზე პრინციპული და რადიკალი ოპოზიციონერი სწორედ ქალბატონი ბურჯანაძეა, ისიც ამერიკის ისეთივე პროექტია, როგორც სააკაშვილი, ასე რომ, ერთი და მეორე — სააკაშვილიც და ბურჯანაძეც — ერთი ფესვიდან ამოზრდილი ხის ნაყოფია.

თუ დააკვირდებით მის საუბარს, ის არასდროს ახსენებს არც სამშობლოს, არც ეროვნებას და არც ქვეყანას. ამასთან, ნუ დაგავიწყდებათ, რომ ის ყვანასა და სააკაშვილთან ერთად ქართული პასპორტიდან თუ დაბადების მონუმბიდან ეროვნული რეკვიზიტის ამოღების ერთ-ერთი მთავარი ინიციატორი იყო. მე, ცხონებულმა გურამ შარაძემ და რეზო მიშვილამ ბევრი ვიბრძოლე, მაგრამ ვერაფრით მივაღწიეთ იმას, რომ ეს რეკვიზიტები დაბადების მონუმბოში მაინც აღგვედგინა. ორჯერ გავიტანეთ პარლამენტში ეს საკითხი და დადებითი პასუხიც მივიღეთ, მაგრამ მოგვიანებით, ქალბატონი ბურჯანაძის თავმჯდომარეობის დროს, საკითხი ისევ გადაიდო, თითქოს განხილული არც ყოფილიყო...

დღეს, როცა ასეთი ადამიანები დემოკრატია და საზოგადოების თავისუფლებაზე გველაპარაკებიან, ეს ხომ სიყალბე და ცრუ სიტყვებია?! ვინც ჩახედულია პოლიტიკაში და კარგად იცნობს ამერიკისა თუ, ზოგადად, დასავლეთის მნიშვნელობას და პოლიტიკურ წინაშეს, მისთვის ეს ცხადზე ცხადია... დღესდღეობით ჩვენი მთავარი პრობლემა სამშობლოს გადარჩენაა, რაც შეეხება ოპოზიციონერებს, არც ერთ მათგანს, იშვიათი გამოჩენილების გარდა, ეს არ სურს... — რაც შეეხება ლევან გაჩეჩილაძეს... რით სჯობია ის მიხილ სააკაშვილს?

— ვიტყვი მხოლოდ, რომ ნიხორ ბურჯანაძის წარსული ერთობ ალმამოფოთებულია. თუ გადავხედავთ მისი პოლიტიკური მოღვაწეობის განვლილ ეტაპს, კიდევ ერთხელ დავრწმუნდებით, რომ ის არ არის ლიდერი, რომელიც დღეს საქართველოს სჭირდება. ვფიქრობ, ბურჯანაძის პიროვნება ჩვენი დროის გარკვეული ნაყოფია, რომელიც,

ლევან გაჩეჩილაძე, რომელიც დღეს დიდ პოლიტიკოსობას იჩემებს, არის ადამიანი, რომელიც თავისი ახლადდაფუძნებული პარტია გააშვილა, თანაპარტიელები დაასმინა და დააჭერინა. ასეთ კაცს პარტიაში ყოფნის უფლება, უბრალოდ, არ აქვს...

— ლევან გაჩეჩილაძე, რომელიც დღეს დიდ პოლიტიკოსობას იჩემებს, არის ადამიანი, რომელიც თავისი ახლადდაფუძნებული პარტია გააშვილა, თანაპარტიელები დაასმინა და დააჭერინა. ასეთ კაცს პარტიაში ყოფნის უფლება, უბრალოდ, არ აქვს...

ოსაბა ძიას ფიქრები

გერმანიის არჩევნებამდე ორიოდე დღით ადრე ბინ ლადენმა სპეცვიდემომართვით ევროპას ავლანეთიდან ჯარების გაყვანისკენ მოუწოდა და გააფრთხილა, რომ ამერიკა გაჭირვებისას ევროპას არ დაეხმარება, მაგალითისთვის კი საქართველოს შემთხვევა გაიხსენა, როცა რუსეთთან ომის დროს ამერიკამ საქართველოში სამხედრო დახმარების მაგიერ პუმანიტარული დახმარება გამოავაზვნა, ისიც — დაგვიანებით.

თქვენი არ ვიცი, მაგრამ მე ძალიან შემამოფოთა №1 ტერორისტის ამ განცხადებამ. მართალი იმით კი არა, რომ ავღანეთის ოპერაციაში ჩვენი ჯარისკაცებიც მონაწილეობენ, — ამ კაცმა საქართველოს არსებობა რომ იცის, იმიტომ!

ბარში“ ან სადმე სხვაგან სტუმართმოყვარე საქართველოში ტურისტად ჩამოსული შაჰიდი?

ახლა იტყვი — შარშანდელი ომის შემდეგ საქართველოს არსებობა მთელმა მსოფლიომ გაიგო, მერე რა მოხდა... რა მოხდა და ის, რომ ოსამა საკმაოდ განათლებული კაცია, სადაც საქართველოს არსებობა იცის, მისი ადგილმდებარეობაც ეცოდინება და ისიც, რომ, ჩვენი გადასარევი თუ გადარეული ხელისუფლების გამო, გუანტანამოს ტყვეების მიღებაზე გვაქვს ხელი მოწერილი. ჰოდა, მეც შევფოთდი — ამ კაცმა ამდენი რამ თუ მართლა იცის, ხომ შეიძლება, ჩვენ წინააღმდეგაც განწყოს და რა ვიცით, როდის აიფეთქებს თავს, ვთქვათ, მეტრო ავღლას...

რა ვიხილ, იქნებ ევროპასთან ერთად ჩვენს გაგზავრთხილა ბინ ლადენმა, გაჩაჩილო, თორა რას ჩავს გულიდავს ხალხი ყვავთ დახოსილი, საქართველოს არაიას საგზავრ ალავაბაგო? რა ვიხილ... გაგა ბაიბიანი

პროკურატურის მიერ ნივთიერებისა და შირსული დანაშაულის სხეულზე არსებულ არს ერთ ჭრილობას არ ემთხვევა

„ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტები განსაკუთრებით სისხლის სამართლის საქმეების განხილვისას გვხვდება. ეს მასობრივი მოვლენაა. ადამიანის უფლებათა დაცვის დეკლარაციაში დაფიქსირებულია, რომ ყველას აქვს უფლება, მოითხოვოს სამართლიანი სასამართლო. საქართველოში სამართლიანი სასამართლო არ არსებობს. ეს იმიტომ კი არაა, რომ მე მაქვს ასეთი შეხედულება. უბრალოდ, ასეა დაკანონებული“, — აღნიშნა ადვოკატმა ლევან ჯოხაძემ „საქართველო და მსოფლიოსთან“ საუბრისას. „მოსამართლეს თუნდაც სურდეს, იყოს სამართლიანი და ობიექტური, არ გამოუვა, ვინაიდან თავად სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, რომელიც კანონია და აღსასრულდება სავალდებულო, არ აძლევს ამის საშუალებას. მიუხედავად იმისა, რომ საპროცესო კოდექსი გულისხმობს სასამართლო პროცესის მონაწილე მხარეთა თანასწორუფლებიანობას, ეს ბალანსი შემდეგ ირღვევა, რაც იმას გულისხმობს, რომ მთელი უფლებები მიკუთვნებული აქვს ბრალდების მხარეს, ანუ პროკურატურას. სასამართლოს, ფაქტობრივად, არანაირი ბერკეტი აღარ რჩება. მოსამართლე კი ვალდებულია, დაექვემდებაროს და იმოქმედოს საპროცესო კოდექსის შესაბამისად“.

ნახევარ სამხრეთის პირველი ჯგუფის სისხლი აქვს, აზრს იმის დანახავი კი არ გააქვთ

„ზუგდიდის სასამართლოში ჯიმმერ აფრასიძის მკვლელობის ბრალდებით აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე. ბრალდებული იყო ირაკლი ხასაია. გამოძიებამ გაარკვია, რომ მოკლული უკანასკნელად ნახევარსაათისა და ორ ქალბატონთან ერთად სოფელ ჯვარში, სასადილოში. სწორედ ეს გახდა ბრალდების საფუძველი. ობიექტის მესაკუთრის და დამსწრე ქალბატონების ჩვენებებით, არანაირი შელაპარაკება და დაძაბულობა ხასაიასა და აფრასიძეს შორის არ ყოფილა და ისინი ერთმანეთს მეგობრულად დაშორდნენ. ამ შეხვედრის შემდეგ აფრასიძე გაუჩინარდა. ძეგლის შედეგად აფრასიძის გვამი იმავე სასადილოს მახლობლად, ძველი სავაჭრო ცენტრის შენობაში იპოვეს. გვამს ჰქონდა მრავალმხრივი დაზიანებები. სხეულზე აღენიშნებოდა ჰემატომები და შემავალი ჭრილობები, თავის ქალა ჰქონდა ჩამსხვრეული.“

ექსპერტიზამ გვამის აღმოჩენის დროს მოახდინა შემთხვევის ადგილის დათვალიერება. მიუხედავად მრავალმხრივი დაზიანებებისა, სისხლის ერთი წვეთიც კი არ აღმოჩნდა იმ ადგილას, სადაც გვამი იყო. საქმეში ფიგურირებდა დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებდა, რომ გვამის აღმოჩენის ადგილიდან 150 მეტრში, ავტობუსის გაჩერებასთან, მოსაცდელში, სკამებსა და კედელზე აღმოჩნდა სისხლის კვალი, რომლის ჯგუფიც შესაბამებოდა მოკლულის სისხლის ჯგუფს. მხოლოდ სისხლის ჯგუფის დადგენით იმის დადასტურება, რომ ეს იყო შემთხვევის ადგილი, შეუძლებელია. ნახევარ სამხრეთის პირველი ჯგუფის სისხლი აქვს, დანაშაულის კი არ გაკეთებულა.

ექვმიტანილად ირაკლი ხასაია მხოლოდ იმის გამო მიიჩნის, რომ უკანასკნელად მასთან ერთად ნახევარსაათისა და ორ ქალბატონთან ერთად სოფელ ჯვარში, სასადილოში იმყოფებოდა. მთელი უფლებები მიკუთვნებული აქვს ბრალდების მხარეს, ანუ პროკურატურას. სასამართლოს, ფაქტობრივად, არანაირი ბერკეტი აღარ რჩება. მოსამართლე კი ვალდებულია, დაექვემდებაროს და იმოქმედოს საპროცესო კოდექსის შესაბამისად“.

აფრასიძე. საქმის მასალებით ისიც გაირკვა, რომ მკვლელობის იარაღი ხასაიას სახლში აღმოჩნდა. უნდა აღვნიშნო, რომ აქ ბევრი საეჭვო დეტალი იყო“.

ზანოლა დანაშაულის აღიარებისთვის

„ხასაიასთან სახლში მივიდა პოლიციელთა ერთი ჯგუფი. ის გამოიყვანეს და წაიყვანეს გაურკვეველი მიმართულებით. გზაში ხასაიამ პოლიციელებს სიგარეტი სთხოვა. მას მისცეს სიგარეტი, რომელიც, სავარაუდოდ, წინასწარ იყო შეკეთებული მარიხუანით. მოაწვივნეს და შემდეგ წაიყვანეს ნარკოლოგიურ შემონმებაზე. მას აუღეს ანალიზები. როგორც ჩანს, პოლიციელები იმდენად იყვნენ დარწმუნებული, რომ დადებით პასუხს მიიღებდნენ, მთელი ღამე ხასაიას პოლიციის შენობაში გაატარებინეს. მეორე დღითი წალენჯიხის რაიონულ სასამართლოში მოსამართლე ნინო ბერიშვილის თავმჯდომარეობით სხდომა გაიმართა, რომელზეც ნარკოტიკული ნივთიერების გამოყენებისთვის ხასაიას შეეფარდა ადმინისტრაციული სასჯელი. აქ აღსანიშნავია ერთი დეტალი: სხდომის ჩანაწერების მიხედვით, სხდომა დაიწყო 10 საათსა და 35 წუთზე და დასრულდა 10 საათსა და 55 წუთზე. ნარკოლოგიური დისპანსერიდან ცნობა ხასაიას ნარკოლოგიური შემონმების შედეგებზე კი გაცემულია თორმეტი საათისა და 15 წუთზე. მას შეეფარდა ორკვირიანი პატიმრობა და, როგორც ჩემთან საუბრისას აღნიშნა, სასტიკად სცემეს, რომ აფრასიძის მკვლელობა ელიარებინა. ხასაიამ დანაშაული არ აღიარა“.

შონგიორის ხასაია, თუ გაყალბებული იარაღი

„ჩატარდა ამოღებული დანის ექსპერტიზა და დადგინდა კარადის თავზე აღმოაჩინეს დანა, რომელზეც იყო იმ ჯგუფის სისხლის კვალი, რომელიც აფრასიძის აღმოაჩინდა. ცოტა უცნაურია, რომ ეს დანა ვერ შენიშნეს ოჯახის წევრებმა მაშინ, როცა წინა დღეს დღესასწაულისთვის ემზადებოდნენ და ამ კარადის თავზე ნამცხვარი დააღვს. არ მგონია, ასეთ დროს სისხლით დასვრილი დანა შეუმჩნეველი დარჩენოდა ვინმეს“.

მთელი გზა „მკვლელ“ სისხლიანი დანა ხალხში აქირა?

„შემთხვევის ადგილიდან ხასაია წავიდა სახლში. მისი სახლი სოფელ ჭალაშია და დაახლოებით სამი კილომეტრი უნდა გაეყო. ამასთან, უნდა გადაეღებინა ენგული. ადგილობრივი მეტეოროლოგიური ცენტრიდან ამოვიღე ცნობა, სადაც დაფიქსირებული იყო, რომ იმ დღეს უნდა გაეყო. ამასთან, უნდა გადაეღებინა ენგული. ადგილობრივი მეტეოროლოგიური ცენტრიდან ამოვიღე ცნობა, სადაც დაფიქსირებული იყო, რომ იმ დღეს უნდა გაეყო. ამასთან, უნდა გადაეღებინა ენგული.“

16 შუამდგომლობა პროკურატურის პასიურობის წინააღმდეგ

„თექვსმეტი შუამდგომლობა არ დამიგზავნილა ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ. ვითხოვე, რომ იდენტიფიკაციისთვის ჩატარებული სისხლის დნმ-ის გამოკვლევა. მოვიტოხე, დადგენილიყო, აფრასიძის ფეხსაცმლიდან აღებული მინის გრუნტის შეესაბამებოდა თუ არა დანაშაულის ადგილის მინის გრუნტს თავისი შემადგენლობით; დაკითხულიყვნენ მონმეები, რომლებზედაც არსებობდა ინფორმაცია (სხვათაშორის, თვითონ მოკლულის ოჯახის წევრებისგან). ოჯახი იძლეოდა“.

შონგიორის ხასაია, თუ გაყალბებული იარაღი

„ჩატარდა ამოღებული დანის ექსპერტიზა და დადგინდა კარადის თავზე აღმოაჩინეს დანა, რომელზეც იყო იმ ჯგუფის სისხლის კვალი, რომელიც აფრასიძის აღმოაჩინდა. ცოტა უცნაურია, რომ ეს დანა ვერ შენიშნეს ოჯახის წევრებმა მაშინ, როცა წინა დღეს დღესასწაულისთვის ემზადებოდნენ და ამ კარადის თავზე ნამცხვარი დააღვს. არ მგონია, ასეთ დროს სისხლით დასვრილი დანა შეუმჩნეველი დარჩენოდა ვინმეს“.

თქვენი და ჩვენი თავისუფლებისათვის

2002 წელს 11 სექტემბრის ტერაქტის წლისთავზე პუტინმა ედუარდ შევარდნაძეს, ფაქტობრივად, ულტიმატუმი წაუყენა და პანკისის ხეობის ჩეჩნებისგან განმეხად მოსთხოვა.“

პარამეტრები, იარაღის პირის სისქე და სიგანე, ისევე, როგორც თავის დროზე გვამსაც ჩაუტარდა ექსპერტიზა და დადგინდა ამ ჭრილობების პარამეტრებიც. პარადოქსია, რომ მიუხედავად მრავალი ჭრილობისა, დანის პარამეტრები არც ერთ ჭრილობას არ დაემთხვა. ზოგზე დიდი იყო, ზოგზე — პატარა, მაგრამ მაინც ჩათვალეს მკვლელობის იარაღად. საერთოდ, პრაქტიკაში ცნობილია, რომ დანა ერთი ან ერთმანეთს ჭრილობაზე, მაგრამ ამ შემთხვევაში არც ერთ ჭრილობას არ დაემთხვა. გარდაცვლილი აფრასიძე აღნაგობით ძლიერი პიროვნება იყო და მას თავდაცვა შეეძლო. ხასაია ტანმორჩილია და მას ნამდვილად ვერ მოერეოდა, და თუ იარაღით დაჯახდა, მაშინ ხასაია ჟონგლიორი უნდა ყოფილიყო, რომ სხვადასხვა დანით დაერტყა აფრასიძისთვის, რადგან ამოღებული დანა არ იყო მკვლელობის იარაღი“.

16 შუამდგომლობა პროკურატურის პასიურობის წინააღმდეგ

„თექვსმეტი შუამდგომლობა არ დამიგზავნილა ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს მოსამართლემ. ვითხოვე, რომ იდენტიფიკაციისთვის ჩატარებული სისხლის დნმ-ის გამოკვლევა. მოვიტოხე, დადგენილიყო, აფრასიძის ფეხსაცმლიდან აღებული მინის გრუნტის შეესაბამებოდა თუ არა დანაშაულის ადგილის მინის გრუნტს თავისი შემადგენლობით; დაკითხულიყვნენ მონმეები, რომლებზედაც არსებობდა ინფორმაცია (სხვათაშორის, თვითონ მოკლულის ოჯახის წევრებისგან). ოჯახი იძლეოდა“.

და ჩვენებს, რომ აფრასიძე მიდიოდა სამუშაოდ სოფელ ცაიში. მას უნდა ჰქონოდა ფული, რადგან შუქის ყიდვას აპირებდა. იყო ვერსიაც, თითქოს აფრასიძე დაინახეს, როგორ ჩაჯდა „ურალის“ მარკის ავტომანქანაში, რომელიც მესტიის მიდით, მაგრამ მესტიიდან იმ მძღოლის ჩამოყვანა და დაკითხვა ვერ მოხერხდა. უნდა აღვნიშნო, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროს ადგილობრივი განყოფილების უფროსი ყველანაირად ცდილობდა, შესრულებულიყო ეს საგამოძიებო პროცესები, მაგრამ პროკურატურის მხრიდან იყო პასიურობა და დაინტერესება, რომ მაინც დამაინც ხასაია მიცემულიყო პასუხისგებაში“.

პროკურატურის მნიშვნელობა არ უქონდა, ერთი მხრივ უდასაშუალო იქნებოდა ციხეში...

„ნარკოტიკული ნივთიერების მოხმარებისთვის ადმინისტრაციული სასჯელის ვადის ამოწურვის შემდეგ ხასაია გამოუშვეს. ის ბიძასთან იმყოფებოდა ზუგდიდში. რამდენიმე ხნის შემდეგ მიაკითხეს ბიძის ოჯახში და დააბატირეს ისე, რომ დაკავების ოქმი არ შეუდგენიათ. ხასაიამ ვეღარ გაუძლო ამდენ უსამართლობას და ქუთაისის ციხეში თავის მოკვლა სცადა — მეოთხე სართულიდან გადაიხტა და ორივე ფეხი მოიბოდა თუ არა დანაშაულის ადგილის მინის გრუნტს თავისი შემადგენლობით; დაკითხულიყვნენ მონმეები, რომლებზედაც არსებობდა ინფორმაცია (სხვათაშორის, თვითონ მოკლულის ოჯახის წევრებისგან). ოჯახი იძლეოდა“.

ლისთვის, რომელიც, შესაძლოა, სულაც არ ჩაუდენია. ყოველ შემთხვევაში, არსებული მასალები მაძლევს ამის თქმის საფუძველს. მტკიცებულებები არ არსებობს, გარდა იმ დანისა, რომელიც, როგორც აღვნიშნე, საეჭვო მტკიცებულებად იქცა. მას ცამეტი წელი მიუსაჯეს. სააპელაციო სასამართლომ კი ძალაში დატოვა ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება. ძიება ჩატარდა არაპროფესიონალურად. გარდაცვლილი აფრასიძის ახლობლები ითხოვენ დამნაშავეს დასჯას. ისინი ისე ეკიდებოდნენ ამ საკითხს, რომ მათთვის მთავარი იყო, ვინმე დასჯილიყო და მნიშვნელობა არ ჰქონდა, მართლა იყო თუ არა ხასაია მკვლელი. ჭირისუფლებმა ცხედარი მიიტანეს პროკურატურასთან და იმუქრებოდნენ, რომ მას არ დამარხებდნენ, ვიდრე დამნაშავე არ დაისჯებოდა. პროკურატურას კი სკანდალი არ უნდოდა; ფორსირებული ტემპით დაიწყო დამნაშავეს ძებნა და ხასაია პასუხისგებაში მისცეს. პროკურატურისთვის მნიშვნელობა არ ჰქონდა, ერთი მხრივ უდასაშუალო იქნებოდა ციხეში თუ ერთი ნაკლები“.

დაბოლოს, ადამიანის უფლებათა დაცვის დეკლარაციაში, რა თქმა უნდა, ხაზგასმითაა დაფიქსირებული, რომ ნებისმიერ ადამიანს უფლება აქვს სამართლიანი სასამართლოს მოთხოვნისა, თუმცა, სავარაუდოდ, ხსენებული დეკლარაცია მხოლოდ განხორციელებული ნორმატიული სახელმწიფოებზე ვრცელდება, რასაც, სამწუხაროდ, საქართველოსთან არანაირი კავშირი არ აქვს. ნანა ლალაიშვილი

საკაპული ჩეჩენური ომი

გეროს 64-ე სესიაზე გამოსულმა სააკაშვილმა ჩეჩენთა განხილვა. ეს იყო მისი რეაქცია რუსეთის პრეზიდენტის — მედვედევის გამოსვლაზე: „მათ პირისაგან მინისა უნდა აღეგავათ 400-ათასიანი ქალაქი გროზო, ამოეწყვიტათ ამაყი ჩეჩენი ხალხი და დაეცოცათ ათობით ათასი უდანაშაულო ადამიანი — ქალები და ბავშვები“.

საკაპულია ეს თქვა ევროსაბჭოს კომისიის მოხსენების გამოქვეყნების კვირამდე, რომელიც შეისწავლა შარშანდელი ომის შედეგები და, სავარაუდოდ, ბრალი რუსეთსა და საქართველოს შორის გაანაწილა. სააკაპულია, თავის მართლებების მიზნით, გაიხსენა მეორე კავკასიური ომი. საინტერესოა, რომ უახლოეს ისტორიაში იყო მომენტი, როცა სააკაპული, ფაქტობრივად, რუსეთის მოკავშირე ბრძანდებოდა.

თქვენი და ჩვენი თავისუფლებისათვის

2002 წელს 11 სექტემბრის ტერაქტის წლისთავზე პუტინმა ედუარდ შევარდნაძეს, ფაქტობრივად, ულტიმატუმი წაუყენა და პანკისის ხეობის ჩეჩნებისგან განმეხად მოსთხოვა.“

ბოდენ ჩეჩენური სეპარატიზმის ლტოლვილ ლიდერთან კონტაქტს. ცნობილია, მაგალითად, რომ ახმად ზაკაევი და მოვლადი უდუგოვი უშედეგოდ ცდილობდნენ, დაკავშირებოდნენ სააკაპულის უახლოესი გარემოცვის წევრებს, თუმცა კონტაქტების დამყარების საშუალება ყოველთვის რჩება. ეჭვგარეშეა, რომ გია ბარამიძეს, რომელიც თავის დროზე გელაგეთან აწარმოებდა მოლაპარაკებას საქართველოდან მისი რაზმის გაყვანის თაობაზე, არ გაუწყვეტია კავშირი იქვეყნის ყველაზე გავლენიან ლიდერთან. მხედველობაშია მისაღები ის ტრადიციული ურთიერთკავშირები, რომლებიც საქართველოსა და ჩრდილოეთ კავკასიის ელიტებს შორის არსებობდა; თბილისში გამართულ სამეცნიერო კონფერენციებზე და სიმპოზიუმებზე სისტემატურად ინვესტირებული სხვადასხვა სფეროებში მომუშავე ჩრდილოკავკასიელი მეცნიერებმა კაცებს, განსაკუთრებით აქტიური იყო კავშირი ენათმეცნიერთა შორის.

საშიში კავშირები

ბოლო დრომდე საქართველოს ხელისუფალნი გაუ-

მრავალწლიანი შესვენების შემდეგ ენათმეცნიერთა კონფერენცია არნოდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ეგიდით 2008 წლის შემოდგომაზე გაიმართა. ექსპერტიზა მიიჩნევენ, რომ სააკაპულის ბოლო განცხადება მოწმობს ჩრდილოეთ კავკასიის მიმართ მისი პოზიციის ცვლილებას. ამასთან, გამორიცხულია რელიგიური ექსტრემიზმის მხარდაჭერა. მაგრამ, თუ საერთო ნაციონალიზმი და სეპარატიზმი დადგება დღის წესრიგში, რომელიც რუსეთისგან გამოყოფას მოითხოვს, საქართველოს პოზიცია კეთილგანწყობილ ნეიტრალიტეტად ჩამოყალიბდება“, — ასკვნიან ისინი.

ლევან ღვინჯილია უნარგულადული პრეზიდენტისა და პოლიკარკე სუბულავას «ჭიჭებურას» შესახებ

ქართული ენის მიმართ ადრეულმა დამოკიდებულებამ, უცხოთა და უცხოურის ნამბაძველობამ მძიმე დალი დასვა ყველა სფეროს, მაგრამ სამი ხატებიდან — მამული, ენა, სარწმუნოება — ერთ-ერთს, ენას, დღეს გადარჩენა სჭირდება, ისევე, როგორც — მამულს! ამ პრობლემას ქართული ხასიათის ხაზგასმულად წარმომჩენი დარდიმანდულობით არ უნდა მივუდგეთ, რადგან მის მოგვარებაზეც მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული, გადარჩება თუ არა ქართული სახელმწიფო, ქართველი ერი. ენის სინმინდის დაცვა ბატონ ლევან ღვინჯილიასთვის პროფესიად იქცა, ერთხანს სახელმწიფომ ოფიციალურად „მახვილიც“ უბოძა ენის სახელმწიფო პალატის თავმჯდომარეობის სახით და საკანონმდებლო ბაზის მონესრიგებასაც შეუდგა, თუმცა...

— ბატონო ლევან, დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ თითქოს უპირველესი ზრუნვის საგანი უნდა იყოს ქართული ენის სინმინდის დაცვა, თუმცა ეს კიდევ უფრო გაჭირდა, რატომ?

— ენა ვითარდება იმის მიხედვით, თუ განვითარების რა გზას გაივლის ის ეთნოსი, ხალხი ან ერი, რომლის ენაც ის არის. ხშირ შემთხვევაში თვით ამ ენაზე მოსაუბრე ხალხთან, ერთან ერთად ენაც კვდება. ამის ცოცხალი მაგალითია ძველი ბერძნული, ძველი სომხური და ლათინური.

ქართულსაც ელის საშიშროება, როგორც ნებისმიერ სოციალურ ორგანიზმს, რომ ის მოკვდეს.

— ბატონო ლევან, თქვენ არაერთხელ გითქვამთ, რომ ადამიანი ენობრივი არსებაა. იქნებ, უფრო კონკრეტულად აუხსნათ მკითხველს, რას გულისხმობთ?

— ადამიანი არის ენობრივი არსება, ეს იმას ნიშნავს, რომ ადამიანის მეობას ენა განსაზღვრავს, ისევე, როგორც ერის მეობას, აგრეთვე, ენა განსაზღვრავს. ერიც ისეთივე სუბიექტია, როგორც ადამიანი. ამ შემთხვევაში ტრადიციული ქვეყნების მაგალითზე ვამბობ. საპირისპირო მაგალითია ამერიკის ტიპის ქვეყნები.

ენა არის ადამიანის სამყაროსთან ურთიერთობის საშუალება და ფორმა. სხვადასხვა ენაზე მოსაუბრე ადამიანები სხვადასხვანაირად ხედავენ სამყაროს.

ენაში აისახება ტრადიცია და, საერთოდ, მთელი ის გზა, რასაც ამ ენაზე მოსაუბრე ადამიანები გაივლიან. რაკი ადამიანი სამყაროს უყურებს დამოუკიდებლად და განსხვავებულად, მაშასადამე, ეს არის ადამიანთა სხვადასხვაობის საფუძველი და ეს არის უნიკალური მოვლენა, რომელსაც შენარჩუნება და განვითარება სჭირდება.

— ბატონო ლევან, დღეს ენა კვლავაც არის ამ გამოჩენილი ერის დედა? — დღეს ვერაფრით

ქართული ენა არის ქართველი ერის დედა, გაბრან ეს დედა მკვიდა სინითა და ანადაგული და, სანესაკოდ, შვილთა უბატანს გავლენიან ნაწილს ამ დედის გადარჩენის სურვილი არ აქვს, რადგან კომია, რომ დედინაცვლის მისი აღვილის დასაქველად მოკვავს, უფრო ჯანსაღი და უფრო სისოსხლისუნარიანი იქნება.

— ალბათ, დედინაცვლის ენა უფრო კარგად ესმით...

— უკეთესად იმიტომ ესმით, რომ დედინაცვლის ფუნქცია ამ შემთხვევაში ზედამიწურულია, ეს არის გაგებინების ფუნქცია. ეს არ არის ქვეცნობიერის ენა, ტკივილის განცდის, ფიქრის, სიზმრის ენა, ეს არ არის ნამოცდენის ენა. გახსოვთ, ცნობილ ფილმში — „გაზაფხულის ჩვიდმეტი გავლევდა“ — ეჭვი აქვთ, რომ ის გოგონა რუსი მხვერავია და მშობიარობის დროს ყარაულობენ, რომ მას აუცილებლად წამოსცდება რუსული სიტყვა და სწორედ ასე მოხდება კიდევ. იმიტომ, რომ ის არის მისი სხეულში. როცა ვამბობ, ადამიანი ენობრივი არსებაა, ნიშნავს იმას, რომ მის სხეულში დედის მუცელში ყოფნის პერიოდთან ენა შედის როგორც სამყაროს ხედვის, გარესამყაროს აღქმის, აზროვნების ფორმა და მოდელი.

— გამოდის, რომ დედინაცვლის ენაზე მოსაუბრე დღევანდელ ხელისუფლებას არ უნდა, რომ საქართველოში სახელმწიფო ენა ქართული იყოს...

— არა, არ უნდა! ასეთ შემთხვევაში ქართველი ერი დარჩება როგორც თავისთავადი ერი. ჩვენ კი უნდა ვიყოთ მოქალაქეებით დასახლებული ტერიტორია, სადაც ერთნაირად ფასიური იქნება როგორც ყოფილი ურთიერთობების ენა — ქართულიც, სომხურიც, აზერბაიჯანულიც, ბერძნულიც, ქურთულიც, ინგლისურიც, რუსულიც, უკრაინულიც და ა.შ. რაც შეეხება საერთაშორისო ურთიერთობებს, გვეუბნებიან, რომ დედამიანაზე ერთი დიდი ოჯახი იქნება, მოდის ერთი საოჯახო ენა და ეს არის ინგლისური. მეტსაც გეტყვით, საქართველოს პარლამენტმა უკვე გადადგა ნაბიჯი იმისათვის, რომ საქართველოში ფილმები უნდა იყოს ნაჩვენები მხოლოდ ინგლისურად და ტიტრებით — ქართულად. ეს კანონი გამოვიდა. არავინ ჰკითხა არც ფსიქოლოგებს და არც ოფთალმოლოგებს, შეიძლება თუ არა, ადამიანმა ერთდროულად ტექსტიც იკითხოს და კადრსაც უყუროს.

ჩვენი ხელისუფლების წარმომადგენლები ხაზს უსვამენ, რომ ეს იქნება კარგი იმ თვალსაზრისით, რომ ფილმები გახედვის საქართველოს მოქალაქეთა ყურს ინგლისურის მიმართ.

— იმასაც ამბობენ, რომ უკვე ბევრმა იცის საქართველოში ინგლისური და თავისუფლად შეუძლიათ ფილმების ყურება...

— ეს არის წარმოდგენილი უნამუსო ტყუილი. ინგლისური საქართველოში იცის მოსახლეობის დაახლოებით 2-3 პროცენტში ისე, რომ ფილმი აღიქვას. ინგლისური კი არა, მშობლიური ენა — ქართული არ ვიცით ისე, რომ ყველა ნიუანსს ჩავენდეთ და, ბოლოს და ბოლოს, რუსთაველი ნავიკითხოთ და გავიგოთ, რა თქვა.

— ან, საერთოდ, რუსთაველმა თქვა თუ ორბელიანმა...

— რუსთაველმა თქვა თუ

ორბელიანმა, ეს ზოგჯერ ქვეყნის პრეზიდენტმაც არ იცის. საუბედუროდ, ცოდნისა და განათლების ამ დონეზე უნდათ, რომ მოჭრან ყველაფერი.

მოქალაქის განვითარება რა დონეზე გვინდა? მას ეცოდინება თავისი უფლება-მოვალეობები, სამომხმარებლო ენა და არჩევნებში მონაწილეობას შეძლებს. ეს არის მაქსიმუმი.

რაც შეეხება სხვა ენებთან გათანაბრებას. საკმაოდ შეფარვით და ჩუმად ჩვენმა პარლამენტმა (ზურჯანაძის პარლამენტის თავმჯდომარეობის დროს პარლამენტის დღე-ბაქრამემ წარმოადგინა მოხსენება) მოახდინა რატიფიციონის კონვენციისა ევროპის მცირე ენების შესახებ.

ამ ქართველი პირდაპირ მითითებულია, რომ იმ რეპონებში, სადაც კომპაქტურად მოსახლეობან სხვაენოვანი ადამიანები (ჩვენ შამონსევაში ეს არის სამცხე-ჯავახეთი და ქვემო ქართლი), ან ენაზე მიენიჭოს სახელმწიფო ენის თანაბარი უფლებები, რაც ნიშნავს, რომ სამცხე-ჯავახეთსა და ქვემო ქართლში მათ მიეცემათ უფლება, თავი იმ ენაზე გამოიხატონ, რომელიც მათთვის უფრო ადვილია და ნახალისდება, არათუ გამოვლიანდება სა-

ქართველო და ერთ სახელმწიფოდ ჩამოყალიბდება, რომელსაც თავისი სახელმწიფო ენა ექნება, არამედ პირუკუ პროცესები განვითარდება.

— ახლანდელ სომხეთის პრეზიდენტმა სარქისიანმა განაცხადა სამცხე-ჯავახეთში სომხურისთვის რეგიონული ენის სტატუსის მინიჭების თაობაზე...

— არაფერი მინიჭება არ არის საქმე. ახლა ატყდა მითქმა-მოთქმა, თორემ წელან ქართველი რომ ვილაპარაკე, პარლამენტში დავიბაქრადის ინიციატივით უკვე რატიფიცირებულია ეს კონვენცია და არავითარი სარქისიანის მოთხოვნა ამას არ სჭირდება. უფრო მეტიც, ამ ქართველი რომ ხელი მოგვენერა, საქმე იყო 300-ზე მეტი მუხლიდან, თუ არ ვცდები, 75-ის აღიარება. უნდა გადაგვეწყვიტო, ოთხი შესაძლო ვარიანტიდან რომელს ვორჩევდით. შევარდნაძის პრეზიდენტობისას, როცა ენის პალატა არსებობდა, შევეცადეთ, 6 წლის განმავლობაში გაგვეწვინა რატიფიკაციის პროცესი.

მე ვესაუბრე ინგლისელ ქართველოლოგს — ჯორჯ ჰიუიტს (რომელიც აფხაზეთის სიძეა — ზაირა ხიბას მეუღლე; ზაირა ასპირანტურაში სწავლობდა, ჰიუიტი მამინეთამეცნიერების ინსტიტუტს სტუმრობდა და აქ შეეყარნენ ერთმანეთს) ინგლისში სამსახურებრივი მივლინებით ყოფნის დროს.

ჰიუიტმა გვირგვინი გაიხსოვ და, როგორც დასავლეთ საქართველოს „დიდა გულშემატკივარა“, უარყო ჩამოყალიბება, იქნებ, დროს, გვირგვინი თვითგამოკავება ზრუნვა დაიწყო და ჩვენ მაქსიმალურად ხელს შევიწყობთ.

ეს იმას ნიშნავს, რომ მათთვის ეს არის ტერიტორიად გადასაქცევი ქვეყანა, სადაც ერთი ერის წარმომადგენლები კი არ სახლობენ, არამედ — ერთი ტერიტორიის მოქალაქეები. თუ არ არის ქართული ის ენა, რომელიც ამ ერს კრავს, მაშინ ქვედა დონეზე რა გრჩება — ქართულისთვის შესაბამისი დიალექტები, მგრულ-ჭანური და სვანური, და იქნება ის ვითარება, რაც გვაქვს ლაზურთან დაკავშირებით. ლაზები, მოგვხსენებთ, არ ამბობენ, რომ ქართველები არიან. მათ ეს შეგნება აქვთ. თურქეთში მცხოვრებ ლაზებს ვგულისხმობ. ისინი ამბობენ, რომ მეგარელებისა და ქართველების ძმები არიან, მაგრამ ლაზები და არა — გურჯები.

შენ თუ არს, როგორც ცნებას, მოსპობ და ამის მნიშვნელობას დაიწყავს მოქალაქეობაზე, მაშინ მარტოველი იქნება, რომ ქართველი იქნება, მარტოველი იქნება, მარტოველი იქნება. ქართველი იქნება ქართველის შთამომავალს. თუ ამ მნიშვნელობას ნაშუილ და გადასცავს ვერა, ამ ტერიტორიის მოქალაქეთა აღმნიშვნელ ცნებად, მაშინ ეს მოასწავს ახსნა ქართველი სხვა ენის დაშლას, ანუ დაიწყება დაშლა სუბიექტისა, რომელსაც ერი ჰქვია.

— ესე იგი, მიზანმიმართულად მივყავართ ამისკენ...

— ეს არის მოდელი, რაც ხდება ამერიკაში. იქ ნაციაში გულისხმობენ ამერიკის მოქალაქეებს. უფრო მეტიც, იქ უამრავი სხვა თვისებაც იკარგება. მაგალითად, ჩვენ თუ დღეს ვაჟა-ფშაველასა და რუსთაველის გემგვიდრე-

დღეს საქართველოს მისი მესაჭაეები არათუ საფრთხეებს ახილავან, არამედ — პირიქით, ნებისმიერი მესაქლო საშუალებით სდილოვან, მეოჯა ნაიშალოს

ამ ხელისუფლებას დასაჭერი აღარაპირინ დაჩი, ვისაც მილიონებს დასაჯებინებდა

„კეზეპას ბიჭები“ ებრაელებს წვრილინ მუშტებს უბრიალებდნენ

„საქართველო და მსოფლიო“ ჯერ კიდევ ზაფხულის დასაწყისში პროგნოზირებდა, რომ ხელისუფლება მენარმეებს და ბიზნესმენებს მარნუხებს კიდევ უფრო მოუჭერდა. ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში ნიკო ორველაშვილი ჩვენთან საუბრისას აღნიშნავდა: „პირველწყაროზე დაყრდნობით გეუბნებით, რომ საგადასახადო ინსპექცია გააქტიურდა. შეგვიან სახარმობებს და ფულის ამოღებას შეეცდებიან. ხელისუფლებას არ ესმის, რომ ხალხს წასართმევი არაფერი დარჩა. 7-8 წლის წინათ იტალიის მაფიას ლოზუნგი ჰქონდა: „დაბეგრეთ ყველა, მაგრამ წართვით ცოტ-ცოტა“, რადგან, თუ ერთბაშად წართმევენ ყველაფერს, ხალხს აღარ დარჩება იმდენი, ხვალ კიდევ რომ იმოვოს და წასართმევიც აღარაფერი იქნება. ეს სრულიად გაუგებარია სააკაშვილისთვის. ის ცდილობს, ლიბონივით გამოიწვიოს ქვეყანას იმდენი ფული გამოიღონოს, რომ ერთი სასახლე კიდევ აიშენოს.“ როგორც ჩანს, შემოსავლების სამსახურის ხელისუფლებამ ფინანსური პოლიციის ადგილზე გადაწყვიტა. აღსანიშნავია, რომ ამ სტრუქტურის თანამშრომლებს, საჭიროების შემთხვევაში, ცეცხლსასროლი იარაღის გამოყენების უფლება ენიჭებათ.

ფინანსური პოლიციის ინსტიტუტი უცხო არ არის ქართველი საზოგადოებისთვის, განსაკუთრებით, ბიზნესრეგისტრაციისთვის. პრაქტიკულად, ფინანსური პოლიციის დანიშნულება იყო რეგულირება, ამ სიტყვის პირდაპირი თუ გადატანითი მნიშვნელობით. ამ უწყების თანამშრომლები ხელისუფლების მაღალჩინოსნების დავალებით თავს ესხმოდნენ კომპანიებსა თუ ორგანიზაციებს. „აღმოაჩენდნენ“ მათთან არსებულ „ფინანსურ დარღვევებს“, აკავებდნენ ხსენებული კომპანიებისა თუ ორგანიზაციების მფლობელებს და შემდეგ ბიუჯეტში თუ საკუთარ ჯიბეში საკმაოდ სოლიდური თანხის გადახდის სანაცვლოდ ათავისუფლებდნენ. ჯერ კიდევ შევარდნაძის პრეზიდენტობის დროს „რუსთავი 2“-ის ოფისში ფინანსური პოლიციის შესვლამ საზოგადოების მღელვარება გამოიწვია. ამას ზურაბ ჟვანიამ საკუთარი თანამდებობა შესწირა. სააკაშვილის ხელისუფლებამაც არაერთი სატელევიზიო შოუ მოაწყო ფინანსური პოლიციის თანამონაწილეობით. ტყიბულის მაჟორიტარი დეპუტატი ბონდო შალიკიანი საკუთარი სახლიდან ნიფხავ-პერან-

გებს რესპონდენტის ვინაობას, მხოლოდ ერთს დაგაკონკრეტებთ, რომ იგი ფინანსური პოლიციის ქვემო ქართლის სამხარეო სამმართველოში მუშაობდა. — გამომდინარე იქიდან, რომ ფინანსურ პოლიციას მიხედვით სააკაშვილის ერთგული თანამებრძოლი და მეგობარი თანამშრომელი და მეგობარი დავით კეზეპაშვილი ხელმძღვანელობდა, ამ უწყებას თითქმის ნებისმიერ კომპანიასა თუ ორგანიზაციაში შესაძლებელია და მათ ასაკლებად ყოველთვის მწვანე შუქი ჰქონდა ანთებული. ფინანსური პოლიციის თანამშრომლებს „კეზეპას ბიჭებს“ ეძახდნენ. — უკაცრავად, ხომ არ იცით, სად არის ამჟამად თქვენი დეპარტამენტის ყოფილი ხელმძღვანელი, „კეზეპა“ ნოდარაძე? — აბა, საიდან უნდა ვიცოდე. თავად მაგ სისტემაში მთელი ორი წელი ვიმუშავე. ვერც მამში და ვერც ახლა ვერ ვხვდები სამართლიანობის დაცვის რაიმე პრინციპს ფინანსური პოლიციის მხრიდან. ის, რასაც მაგალითად ვიყენებ, არაა უკანონო იყო. ბიზნესმენების „მოხრჩობა“, ასევე, კეთილსინდისიერი გადასხმელების დაწესება და უამრავი მსგავსი უმსგავსო დავალება. — თუ ასეთი მდგომარეობა იყო ფინანსურ პოლიციაში, როგორ ადრევე არ მიმართეთ ხელმძღვანელებს გათავისუფლების თხოვნით? — ველოდი ამ შეკითხვას. ის ხალხი, გადაუჭარბებლად შემიძლია, ვთქვა, ნამდვილი მათგანები არ არიან, უარესები არიან. ხმა რომ ამომეღო, თქვენს გაზეთთან საუბარს ნამდვილად ვერ შევძლებდი, გამაქრობდნენ და იმიტომ.

— თქვენ იცით მათი მუშაობის წესები? — აქ მარტივი პრინციპი მოქმედებდა — ვინც ჩვენთან არ არის, ჩვენი მტერია. მე მოვასწარი, გადავურჩი მათგან ანგარიშსწორებას და საერთოდ განზე გადავდექი. — იყო თუ არა კორუფციის ფაქტები ყოფილი ფინანსური პოლიციის თანამშრომლების მხრიდან? — ფინანსთა სამინისტროს საბაჟო დეპარტამენტის ერთ შემთხვევას მოვიყვებით. როდესაც საბაჟო-გამშვები პუნქტის ცვლის უფროსმა ხელმძღვანელმა 24 საათის მორიგეობის განმავლობაში მორიგეობის კორუფციული თანხა ერთი მილიონი ლარი კაბინეტში მიართვა, მისგან უნდა იქნებოდა დახმარება მიიღო. თქვე ქურდები, არ გრცხვნიან, რამდენს იპარავენ! წარმოიდგინეთ, როდესაც საბაჟოს თანამშრომლებს დღე-ღამეში ერთი მილიონი მიჰქონდათ ხელმძღვანელთან, ფინანსური პოლიციის ას ერთ „სუტკაში“ რამდენი უნდა გაეკეთებინა? არ იცით, ხომ? — დაახლოებით ორ-სამ მილიონამდე. წარმოიდგინეთ, რა თანხაა ეს? — მაინც, კონკრეტულად, იქნებ, გავიხსენოთ, რა მდგომარეობაში იყო „კეზეპას ბიჭების“ მიერ ფულის კეთება? — აი, თუნდაც ერთ შემთხვევას გიამბობთ. საბაჟო-გამშვები პუნქტ „ნითელ ხიდზე“ მეტაყუებმა 300 ერთეულამდე ბოლო თაობის მობილური ტელეფონი აღმოაჩინეს. როდესაც შემთხვევის ადგილას მივიღეთ, ჩემი მოადგილე და „კეზეპას ბიჭები“ მეზაყუებს ცხვირწინ მუშტებს უბრიალებდნენ: ეს კონტრაბანდა

ლეს არ წარმოადგენს. როგორც ჩანს, ახლა ისე გაჩნდა ამის საჭიროება. ეს ხელისუფლების კიდევ ერთი ბერკეტი იქნება. ვფიქრობ, ახალ უწყებას ძველი ფუნქცია ექნება. რაში მდგომარეობს ეს, უკვე მოგახსენეთ — რეკეტში. „საქართველო და მსოფლიო“ გიორგი ჯ.-ს დაუკავებულ საქონელს დალუქვის ნაცვლად ვაგზის ბაზრობაზე გაუკეთეს რეალიზაცია. საქმეს კი არანაირი მსვლელობა არ მისცემია. ასეთი შემთხვევა არაერთხელ დაფიქსირებულია. საბაჟოზე ეს მექანიზმი მოქმედებდა. საწარმოებიდან და ორგანიზაციებიდან ამოღებული თანხები კი, ძირითადად, ბიუჯეტში ირეკებოდა. თუმცა ხდებოდა ისეც, რომ გარკვეული თანხის გადახდის სანაცვლოდ ფინანსური პოლიცია საქმეს ნყვეტდა და ეს თანხა ბიუჯეტში კი არა, მათსავე ჯიბეში მიდიოდა. ხშირად იმდენად მაღალ თანხაზე ედავებოდა ფინანსური პოლიცია მენარმეს, რომ ეს უკანასკნელი გარიგებაზე წასვლას ამჯობინებდა. — რატომ გაუჭიდა ეს სტრუქტურა? — ხელისუფლებას ბიზნესისთვის ლიბალური გარემოს შექმნის დემონსტრირება სჭირდებოდა; დასაჭერი აღარავინ დარჩა, ვისაც მილიონებს დააყრვენიებდა. ვისაც ხელისუფლებამ ლობი არ მყავდა, რისკზე აღარ მიდიოდა და ამის გამო კონტრაბანდაც შემცირდა. სტრუქტურა იმ ეტაპზე უფუნქციოდ დარჩა და ხელისუფლებამ ეს ბიზნესგარემოს გაუმჯობესების იმიჯის შესაქმნელად გამოიყენა. გაუჭიდა და მერე, საჭიროების შემთხვევაში, ისევ შექმნა სირთუ-

ლეს არ წარმოადგენს. როგორც ჩანს, ახლა ისე გაჩნდა ამის საჭიროება. ეს ხელისუფლების კიდევ ერთი ბერკეტი იქნება. ვფიქრობ, ახალ უწყებას ძველი ფუნქცია ექნება. რაში მდგომარეობს ეს, უკვე მოგახსენეთ — რეკეტში. „საქართველო და მსოფლიო“ გიორგი ჯ.-ს დაუკავებულ საქონელს დალუქვის ნაცვლად ვაგზის ბაზრობაზე გაუკეთეს რეალიზაცია. საქმეს კი არანაირი მსვლელობა არ მისცემია. ასეთი შემთხვევა არაერთხელ დაფიქსირებულია. საბაჟოზე ეს მექანიზმი მოქმედებდა. საწარმოებიდან და ორგანიზაციებიდან ამოღებული თანხები კი, ძირითადად, ბიუჯეტში ირეკებოდა. თუმცა ხდებოდა ისეც, რომ გარკვეული თანხის გადახდის სანაცვლოდ ფინანსური პოლიცია საქმეს ნყვეტდა და ეს თანხა ბიუჯეტში კი არა, მათსავე ჯიბეში მიდიოდა. ხშირად იმდენად მაღალ თანხაზე ედავებოდა ფინანსური პოლიცია მენარმეს, რომ ეს უკანასკნელი გარიგებაზე წასვლას ამჯობინებდა. — რატომ გაუჭიდა ეს სტრუქტურა? — ხელისუფლებას ბიზნესისთვის ლიბალური გარემოს შექმნის დემონსტრირება სჭირდებოდა; დასაჭერი აღარავინ დარჩა, ვისაც მილიონებს დააყრვენიებდა. ვისაც ხელისუფლებამ ლობი არ მყავდა, რისკზე აღარ მიდიოდა და ამის გამო კონტრაბანდაც შემცირდა. სტრუქტურა იმ ეტაპზე უფუნქციოდ დარჩა და ხელისუფლებამ ეს ბიზნესგარემოს გაუმჯობესების იმიჯის შესაქმნელად გამოიყენა. გაუჭიდა და მერე, საჭიროების შემთხვევაში, ისევ შექმნა სირთუ-

არჩილ ჭყონიძე: პუტინს და პეღვენს სააკაშვილი არ მოსწონს, მაგრამ ამის გამო ქართველ ხალხს როდი ლანძღავენ

გუშინ საგურამოში, ილია ჭავჭავაძის სახლ-მუზეუმში, ერეკლე მეორეს საზოგადოებამ ქართულ-რუსული პოეტური აღმანახის — ილია ჭავჭავაძე და ალექსანდრე პუშკინი — პრეზენტაცია გამართა. „პოეტური აღმანახი, ილია ჭავჭავაძე და ალექსანდრე პუშკინი“ 56-გვერდიანია, — ამბობს ბატონი არჩილი, — მასში ილია ჭავჭავაძის ლექსები რუსულ თარგმანთან, ხოლო პუშკინის — ქართულ თარგმანთან ერთად დატვირთულია. სხვათაშორის, კრებულში შესული რამდენიმე ლექსის თარგმანი თავად ილია ჭავჭავაძის ეკუთვნის.“

ერეკლე მეორეს საზოგადოების ყურადღება მართის დასაწყისში მიიპყრო, როცა რუსეთში მოღვაწე ბიზნესმენმა განაცხადა — მინდა, საქართველოს პრეზიდენტი გავხდე, რათა ჩემს სამშობლოს დაკარგული ტერიტორიები დავუბრუნო. პირადად მე ნებისმიერ ადამიანს დავეუბნებო, გვერდით, ვინც საქართველოს გაამთლიანებს. კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, სანამ მან პოლიტიკური განცხადება არ გააკეთა, ბატონ ალექსანდრესთან არანაირი შეხება არ გვექონია. რაც შეეხება აღმანახის დაფინანსებას, ჩვენ მისგან მიღებული ფინანსური დახმარება, ამ აღმანახის გამოცემის გარდა, ასევე, მოვასმარეთ ჩვენი საზოგადოების გაზეთის — „ერეკლეს გზა“ — ბოლო ორი ნომრის გამოშვებას, ლულ ეს არის!

პოეტური აღმანახის გამოცემა? — უკვე 20 წელია, რაც საქართველოში მიზანმიმართულად ებრძვიან ყოველივე რუსულს. — მინდა, ვითხრათ, რომ იგივე ხდება რუსეთშიც საქართველოს წინააღმდეგ... — მართალი ბრძანებით, მაგრამ იქ ეს ნაკლები სიმწვანით ხასიათდება... 20-წლიანი მტრული პროპაგანდის შედეგად ახალგაზრდებმა რუსული აღარ იციან, მათ შორის მეც, ახლა ესწავლობ... აღმანახის გამოცემისა და უსასყიდლოდ დარიგების მიზანია, ჩვენი ხალხი ვაზიაროთ რუსულ პოეზიას და პირიქით — რუსებმაც უნდა იცოდნენ, რა სტიკოა ილიას, რაზე ოცნებობდა დიდი მგოსანი... შეიძლება, გულზე არ გეხატებოდეს რომელიმე პოლიტიკოსი, მაგალითად, პირა-

— რა ნიშნის მიხედვით შეარჩიეთ ეს ორი პოეტი? — სიმბოლურია ის ფაქტი, რომ 1837 წელს, როცა რუსეთში ალექსანდრე პუშკინი ტრაგიკულად დაიღუპა, საქართველოში ილია ჭავჭავაძე დაიბადა. გარდა ამისა, მათი სახელი საკუთარი სამშობლოს ფარგლებს გაცდა, ორივენი მსოფლიო მნიშვნელობის კლასიკოსებად არიან მიჩნეულნი. პუშკინი რუსული ფილოლოგიის მამად აღიარეს, ილია ჭავჭავაძე კი უდიდესი

შრომა გასწია ქართული ენის დახვეწისთვის, მოკლედ, ამ ბუმბერაზ პიროვნებებს ბევრი საერთო აქვთ. მთავარი, აღბათ, მათი ჰუმანიზმია. — რა ტირაჟით გამოიცა აღმანახი? — ტირაჟი დიდი არ არის. აღმანახი გამოვეცი თ საქართველოს ხალხთა მსოფლიო კონგრესის თავმჯდომარის, ბატონ ალექსანდრე ებრაელი-მის პირადი შემოწმების შემდეგ, სხვებზე დაგვეხმარნენ. იგი ჩვენს მოქალაქე-

ერეკლე მეორეს საზოგადოების ყურადღება მართის დასაწყისში მიიპყრო, როცა რუსეთში მოღვაწე ბიზნესმენმა განაცხადა — მინდა, საქართველოს პრეზიდენტი გავხდე, რათა ჩემს სამშობლოს დაკარგული ტერიტორიები დავუბრუნო. პირადად მე ნებისმიერ ადამიანს დავეუბნებო, გვერდით, ვინც საქართველოს გაამთლიანებს. კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, სანამ მან პოლიტიკური განცხადება არ გააკეთა, ბატონ ალექსანდრესთან არანაირი შეხება არ გვექონია. რაც შეეხება აღმანახის დაფინანსებას, ჩვენ მისგან მიღებული ფინანსური დახმარება, ამ აღმანახის გამოცემის გარდა, ასევე, მოვასმარეთ ჩვენი საზოგადოების გაზეთის — „ერეკლეს გზა“ — ბოლო ორი ნომრის გამოშვებას, ლულ ეს არის!

პოეტური აღმანახის გამოცემა? — უკვე 20 წელია, რაც საქართველოში მიზანმიმართულად ებრძვიან ყოველივე რუსულს. — მინდა, ვითხრათ, რომ იგივე ხდება რუსეთშიც საქართველოს წინააღმდეგ... — მართალი ბრძანებით, მაგრამ იქ ეს ნაკლები სიმწვანით ხასიათდება... 20-წლიანი მტრული პროპაგანდის შედეგად ახალგაზრდებმა რუსული აღარ იციან, მათ შორის მეც, ახლა ესწავლობ... აღმანახის გამოცემისა და უსასყიდლოდ დარიგების მიზანია, ჩვენი ხალხი ვაზიაროთ რუსულ პოეზიას და პირიქით — რუსებმაც უნდა იცოდნენ, რა სტიკოა ილიას, რაზე ოცნებობდა დიდი მგოსანი... შეიძლება, გულზე არ გეხატებოდეს რომელიმე პოლიტიკოსი, მაგალითად, პირა-

რატომ დაიწყო თბილისის მერიამ საქონლის მოსწავლეების სახელდასახელო დანერგვა

და ვის სასარგებლოდ გამოიყენებენ მეთორმეტკლასელების ხელებს?!

დღეს პლანეტის უდიდესი ნაწილი გულისყურით ადევნებს თვალს მსოფლიოს ხელახალი გადანაწილებისა და გავლენის სფეროებისათვის მებრძოლი რამდენიმე ქვეყნის ღია ჭიდილს, მაგრამ, როგორც ყოველთვის, საქართველო ამ შემთხვევაშიც თამაშვარე მდგომარეობაშია და შორიდან უყურებს, „თამაშის“ რა წესებს უკარნახებენ ამერიკელები, რუსები, თურქები და, წარმოიდგინეთ, ისეთი პატარა ქვეყანაც კი, როგორც სომხეთია!

რთა ოჯახის წარმომადგენელმა ლევან თარხნიშვილმა ისევ გამოყო თავი და საარჩევნო სიების სიზუსტეზეც ისე ალაპარაკდა, თითქოს ნმების გაყალბება, უბნების დარღვევა და ა.შ. უცხო ხილი იყოს მისთვის!

რამდენად ადვილად ჩვენს პოლიტიკურ „ელიტას“ საქართველოს დაშლა-დაქუც-დაცეცის საკითხი, იქიდანაც ჩანს, რომ „ზოგადი ფრაზები“ და შეფოტების „მეტი მათ საქმიანობაში არაფერი იკვეთება, თუ არ ჩავთვლით სააკაშვილის მიერ მათსი დანიშნულ მერის არჩევნებს, როცა, სავარაუდოდ, ქართულ-ხალხურ „ერთმანეთის დაჭმა“ კვლავაც აქტიური ეტყობა, თბილისის მერობა თვით საქართველოზე მეტია მავანთათვის, თორემ, აბა, რა უნდა ნიშნავდეს თუნდაც ირაკლი ალასანიასა და წარსულში სოზარ სუბელიანდ ნოდებელი (ამჟამად კი სუბარას) ნაჩქარევი „გადანყვეტილება“ ყოველივე ამის შესახებ?

არ მინდა, მკითხველმა ისე გამიგოს, თითქოს მხოლოდ „რესპუბლიკელების“ ჯინი მჭირს და მხოლოდ მათ ვაძინა-ნამაშულზე ყველაფერში. არა, ბატონებო! დღევანდელ „ოპოზიციასში“ უკლებლივ ყველა ერთი სიბინძურითაა მოხეული ისა, თბილისის ყოფილ მერ ჭიაბერაშვილს რომ ელანდებოდა ძილ-ღვიძილში!

რამდენი მეთორმეტკლასელი საქართველოში, „საქართველო და მსოფლიო“ ვერაფრით დაადგინა, რადგან განათლების სამინისტროს სტატისტიკის განყოფილებამ ჩვენთვის ინფორმაციის მონოდება იმ „მარტივი“ მიზეზით ვერ შეძლო, „წელს რამდენი მეთორმეტკლასელი გვეყავს, არ ვიცით, აღრიცხვანობას 10 ოქტომბრიდან ვინცებო!“ ჩვენს შეკითხვაზე: გაზაფხულზე რამდენმა მეთორმეტკლასელმა დაამთავრა სკოლა? — გვიპასუხეს: „54 ათასმაო!“ 2009-10 წლებში თუ თუნდაც 54 ათასი „ახალი“ ამომრჩეველი გავიჩინდა, განა ეს ცოტაა? მაგრამ საქმე ისაა, რომ „ე.წ. სასკოლო ხმებს“ აუცილებლად ხელისუფლება გააკონტროლებს, ამას პლუს მშობლების პირადობის მონომების ასლებით „მიღებული“ ხმები, პლუს მოზარდებზე „გაცემული“ პირადი საიდენტიფიკაციო ნომერი და ჭერი-ჭერი ახალი „გამარჯვებებისაკენ“ უსასრულოდ, თუნდაც უფსკრული საკენ, არა? ჩვენს შეკითხვაზე: „რა აუცილებლობით არის გამონეული მშობლების პირადობის მონომების მიტანა სკოლებში?“ — განათლების სამინისტროში გვიპასუხეს: „ეგ სკოლის დირექტორებს ჰქვითხეთ, ჩვენ არაფერ შუაში ვართო“.

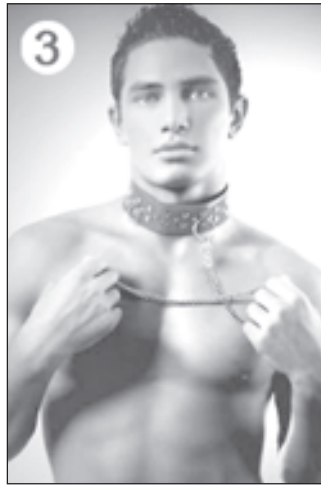
დად მე არ მომწონს უი-რინოესკი და ზატულინი, მაგრამ ამის გამო მთელ ერს არ უნდა მიყენო შეურაცხყოფა. პუტინს და მედვედევს სააკაშვილი არ მოსწონთ, მაგრამ ქართველ ხალხს როდი ლანდობენ. თუ მოგისმენიათ ოდესმე მათი მხრიდან ჩვენი ერის გინება? მინდა, ყველას მოუწოდო, განსაკუთრებით პოლიტიკოსებს, სიფრთხილე გამოიჩინონ და დაფიქრდნენ, რას ამბობენ, რადგანაც მათზე დამოკიდებული თითოეული ჩვენი ჯარისკაცის, მთლიანად ქართველი ხალხის ბედი. ჩართეთ ტელევიზორი, „კავკასიისა“ და „მესტროს“ გარდა, საინფორმაციო გამოშვებებში ყოველ საღამოს რუსეთის საინფორმაციო პროპაგანდა ისმის. „იმედს“ რომ ვუყურებ, რუსული არხი მგონია.

უნდა, ბინ ლადენს „ვერ დაიჭერენ“, რადგანაც თავად გამოზარდეს საბჭოთა კავშირთან დასაპირისპირებლად, სადამ ჰუსეინი კი 140 ქუთური სეპარატისტის გამო ჩამოახრჩეს. ამერიკელთა ერთადერთი მიზანმიმართული მოვლენებისა და ფაქტების გაშუქებას ანდომებენ... საქართველოს, რა თქმა უნდა, სხვა სახელმწიფოებთან კარგი ურთიერთობა უნდა ჰქონდეს, მაგრამ ხომ უნდა გვესმოდეს, რომ უშუალო მეზობელთან მეგობრობა რაოდენ მნიშვნელოვანია ნებისმიერი სახელმწიფოსთვის, ხომ უნდა ვიცოდეთ, ვისთან ვიმეგობროთ?

„სკოლები თქვენი სამინისტროს დირექტივებით მოქმედებენ და, იქნებ, თქვენვე გვიპასუხოთ, რაშია საქმე?“ — „გაბედე“ მეორე შეკითხვის დასმა, რაზეც გამაგნებელი პასუხი მივიღეთ: „არა მარტო ჩვენი, ქალაქის მერიის დირექტივებითაც ხელმძღვანელებენ და კარგი იქნება, თუ რომელიმე დირექტორს შეეკითხებით, რატომ აკეთებენ ამას.“

არნო ხიდირბეგიშვილი: (16 წლამდე ასაკის გავრეზისთვის ნაქითხვა ჩაკოვანდავული არ არის)

ერევანში ქართველებმა „ქართველის დედა“ პედერასტად გამოაცხადეს და ჯოჯოხეთში გაუშვეს!

ძვირფასო მკითხველო! უპირველესად, მინდა, ბოდიში მოგიხადოთ და ვაღიარო, რომ მე, როგორც ქართველს, ამ სტრიქონების წერა მიმძიმდა, მრცხვენოდა და ზიზღს მგვრიდა...

დახედეთ №1 ფოტოს: თქვენ წინაშე არა პათოლოგიური დეგენერატის ავადმყოფური ფანტაზიის ნაყოფი, არამედ — საქართველო-სომხეთის თანამშრომლობის, რომელმაც ერევნელ მაყურებელში ბოზოქარი წარმატება მოიპოვა — ვ. ა. მოცარტის ოპერის „დონ ჟუანის“ თანამედროვე დადგმის **ბოლო სცენა** ერევნის ა. სპენდიაროვის სახელობის ნაციონალურ საოპერო თეატრში, რომლის პრემიერაც მიმდინარე წლის 30 ივლისს შედგა.

ერევნელებისა და ქართველი სტუმრების წინაშე კომპანდორის როლში „ქართველის დედა“ წარდგა (ქანდაკება, რომელიც თბილისის პეიზაჟის განუყოფელი ნაწილია, რომელმაც ქართველი ხალხის საყოველთაო სიყვარული მოიპოვა და დიდი ხანია, გვევლინება საპარტიკულოს ერთ-ერთი პროვინციული სიკეთის ნაყოფი (?!)...

კითხვა: **სა უნდა ებრძოთ ქაშპარიტ ქართველს** (რომლისთვისაც დღემდე უდიდესი შეურაცხყოფა დამდის შამინიანა!), რომელიც ქართველი ქალის სიმბოლო — დედის, მამულის, დის — წარმოდგენილია ან დაბადებით ტრანსსექსუალად, ან მტკიცებ ტრანსგენდერ-შიქსი-ლად, ანდა სექსუალური კომპლექსუალად, რომელიც სხვა პედერასტიზმს და უზენაესად? რა სექსისა და სექსუალური ორიენტაციისანი იყვნენ ერევნის ოპერის დარბაზში პრემიერაზე დამსწრე სტუმრები საქართველოდან? და რატომ უპრავდნენ ტრანსსექსუალურ სტუმრებს, როცა საქართველო, საყოველთაოდ ცნობილი სიმბოლოს სახით, ჯოჯოხეთში ჩაიშენა (რამაც წარმოუდგენდა გაახარა სომხები...)?!

აქვე დავაზუსტებ: არა, ეს არ არის „ჯავაკებისა“ და „ვიკების“ მორიგი ოინი, რომლებიც ჯავაკის ავტორიზაციის ითხოვენ, ან სომხეთის პრეზიდენტის იდეა, რომელიც რეკომენდაციას გვაძლევს — სომხურ ენას რეგიონული სტატუსი მივანიჭოთ და საქართველოში სომხეთის სამოციქულო ეკლესია დავარეგისტროთ, ანდა სომხები ინტელიგენციის წარმომადგენელთა ფანტაზიები, რომლებიც სომხური ეკლესიებისა და სხვა რელიგიური, ისტორიული და არქიტექტურული ძეგლების დაბრუნებას ითხოვენ!

სამწუხაროდ, ეს სირცხვილი და თავისმოჭრა ჩვენივე უდიდესი თანამემამულეების, პროვინციული და წარმოშობის უსაბუთო ქართველების, დამდგმელი რეჟისორის, მხატვარ-გამფორმებლის და კოსტუმების მხატვრის — ინგა გაჩეჩილაძის, მისი „შემოქმედებითი ჩანაფიქრით“ მოხიბლული კულტურის, სპორტისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის — ნიკოლოზ რუსუას (როგორც ამბობენ, წარსულში ერთ-ერთი თბილისური ბანდოორმირების წევრის) და მათი ლირსეული კოლეგების ნახელავია (და მარა ბვიკვირის, რომ სომხეთის იტორიკონსერვატივიზმის, ექსპანიზმის, ტერიტორიკონსერვატივიზმის...)

საქმე ისაა, რომ ოპერის ერთობლივი ქართულ-სომხური დადგმის იდეა ქართველ მხარეს ეკუთვნის: ხელი მოეწერა საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ძეგლთა დაცვისა და სომხეთის კულტურის სამინისტროს შეთანხმებას საქართველოში ყველასათვის უცნობი ქართული ფონდის „რედ ლეზბისა“ (?!) და ერევნის საოპერო თეატრის ხელშეწყობით, რომლის მიხედვითაც ქართველი მხარეს იტორიკონსერვატივიზმის, ექსპანიზმის, ტერიტორიკონსერვატივიზმის, ექსპანიზმის, ტერიტორიკონსერვატივიზმის...)

დადგმით შეჯამდა საქართველოს კულტურული სეზონი სომხეთში. ახლა კი წარმოდგენას ინიციატორი ქვეყნის დედაქალაქ თბილისში გასტროლებიას აჩვენებენ. და თუმცა სომხეთის კულტურის სამინისტრო, დაუსახელებელი წყაროს ცნობით, „**ქალიან კაპუციონია გარკვეული რისკის შემცველი ამ ექსპერიმენტით**“, უცნობია, როგორ შეხვდებიან ამ

ექსპერიმენტს თბილისში, განსაკუთრებით მაშინ, თუ თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის ფასადს იმავა სეზონში იტორიკონსერვატივიზმის, ექსპანიზმის, ტერიტორიკონსერვატივიზმის...)

საქმე ისაა, რომ ოპერის ერთობლივი ქართულ-სომხური დადგმის იდეა ქართველ მხარეს ეკუთვნის: ხელი მოეწერა საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ძეგლთა დაცვისა და სომხეთის კულტურის სამინისტროს შეთანხმებას საქართველოში ყველასათვის უცნობი ქართული ფონდის „რედ ლეზბისა“ (?!) და ერევნის საოპერო თეატრის ხელშეწყობით, რომლის მიხედვითაც ქართველი მხარეს იტორიკონსერვატივიზმის, ექსპანიზმის, ტერიტორიკონსერვატივიზმის, ექსპანიზმის, ტერიტორიკონსერვატივიზმის...)

სექსუალისტთა შორის — „მისტარ ბი-პროპა — 2009“, რომელზეც პირველი ადგილი ერთხმად მიენიჭა რუსეთის სახელით გამოცემულ კონკურსანტს, მოსკოვში მცხოვრებ 24 წლის ქართველს — **დავით გარამიანს!** (იხ. ფოტო №3,4) დათო სცენაზე ჯვრიანი ანგელოზის სახით, **ცისფერი შუქით** გასხვივებული წარდგა, შემდეგ კი **საჯდომის**

ქართველი ქვეით ფრთები და შარვალი შემოიძარცვა და აღფრთოვანებული მაყურებელს ეშაქის კუდი დამსვენებული შიშველი უკანარი უჩვენა!.. თუ თავს ძალას დაატანო და ინტერნეტპორტალ „გეი-კავკასი“-ზე (?!) შეხვალთ, შეიტყობთ, რომ „**ამ ალგორითმ იმდენად მოხიბლია გარყვნილი მაყურებელი, რომ მზად იყვნენ, დავითი პირდაპირ სცენაზე გაეუპატიურებინათ!** თუმცა კულისებში ამას, ალბათ, მაინც ვერ ასცდა... და **ჯერჯერობით უცნობია, როგორ გამოხატავს მადლიერებას ბარბაბა თავისი მფარველები** (თუმცა რა არის აქ გაუგებარი — ნატურით! — ა. ს.), მისთვის გამარჯვების მომტანი სანახაობრივი ნომერი ხომ მოსკოვში, ცნობილი არტისტების მონაწილეობით მომზადდა, რომელთა შორისაც ალექსანდრე პესკოვსა და ნიკოლაი პასკოვს ასახელებენ“.

ლი უნოდეს და გამოაქვეყნეს ულტიმატუმი, რომელშიც ბი-პატრიოტებმა ყველას აუკრძალეს, დავითისთვის რუსი ენოდებიანო! (ქართველი გეების, ლესბოსელების, პედერასტების, ბი და ტრანსსექსუალების, მათი მსგავსი უწმინდურების მრავალრიცხოვანი ინტერნეტსაიტების ხილვისას (იხ. ფოტო №5) დარწმუნდებით, რომ საქართველო უკვე მთელ პლანეტას უსწრებს არა მარტო ეპროპატივიზმის განვითარების ტემპებით...)

მინდა, შევახსენო საქართველოს პარლამენტის წევრებს, რომლებიც **ლუსტრაციის კანონის** მიღებას აპირებენ: — რომ ჯერ კიდევ 1933 წელს ოგუპუ-ს საიდუმლო მოხსენებებში ი. ბ. სტალინისადმი ლაპარაკია გეიტქნოლოგიური დაჯგუფებების წევრთა დაპატიმრებებზე, რომლებიც ქმნიდნენ „სალონების, კერების, საროსკიპოების, ჯგუფებისა და პედერასტთა სხვა ორგანიზებულ ფორმირებათა ქსელებს, რათა ეს გაერთიანებები სამომავლოდ ჯაშუშური ბირთვებად ექციათ... პედერასტები სრულიად ჯანმრთელი ახალგაზრდების, ნიულოარმიელების, ნიულოლოტელებისა და ცაფელური სტუდენტების გარყვნილთა და გადაბირებით იყვნენ დაკავებული“.

ამიტომ 1934 წლის მარტში ამოქმედდა სპეციალური კანონი, რომლის მიხედვითაც, მამათმავლობა (პედერასტია) სისხლის სამართლის დანაშაულად კვალიფიცირდებოდა სსრ კავშირის ყველა რესპუბლიკაში: რსფსრ სისხლის სამართლის კოდექსის №121 მუხლი ითვალისწინებდა სასჯელს მამაკაცთა ნებაყოფლობითი სექსუალური კავშირისთვის ვადით 5 წლამდე (იხ. ფოტო №6 — ჰომოსექსუალიზმთან ბრძოლის სააგიტაციო პლაკატი); — რომ ჰომოსექსუალიზმსა და გეიტქნოლოგიებს ებრძოდნენ არა მხოლოდ სსრ კავშირში, არამედ ჩვენ მიერ აგრეგირად გადმერთებულ ამერიკაშიც: 1950-იანი წლების დასაწყისში, „ცივი ომის“ ხანაში, შეიქმნა

ახალი იდეოლოგიური მიმდინარეობა — **მაკარტიზმი** — სახელმწიფო კამპანია სახელმწიფო ორგანოებიდან და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებიდან კომუნისტებისა და ჯაშუშების განდევნის მიზნით. კამპანიას სათავეში ჩაუდგა სენატორი ვისკონსინის შტატიდან და სენატის საგამრიგებო კომისიის თავმჯდომარე **დ. მაკარტი**. აღნიშნული კომისია დაკავებული იყო აშშ-ის კონგრესში, მთავრობაში და არმიის უმაღლეს რიგებში პედერასტების აღმოჩენით, დაკავებით, გამოაშკარავებითა და სამსახურიდან გათავისუფლებით. აშშ მთავრობის თვალსაზრისით, „**კომუნისტები სპანგებოდ ახდენდნენ საქართველოში ბარკაზნილების პროპაგანდას აშშ ახალგაზრდობას შორის იმ მიზნით, რომ დაეაშუსებინათ და ამოკლავდათ ბაბხრნათი ძვეყანა და ამით შეეშარებინათ ტრადიციული ოჯახების შექმნა. კალმონ სტრუქტურებში მოსტავა მყოფი პედერასტები შეიძლება დააშინებდნენ კომუნისტებთან, რის გამოც ისინი იძულებულნი შეიძნებინან, გათქვან სახელმწიფო სანიდუმლო“ (1).**

გათვალისწინეთ ეს, საქართველოს პარლამენტის წევრებო, სანამ „**ჯაშუშური კანონების**“ მიღებდეთ! უმჯობესია, იფიქროთ კანონზე, რომელიც ქართველ საზოგადოებასა და სახელმწიფოს ჰომოსექსუალიზმის გავრცელების, მისი დამწერავი გეიტქნოლოგიებისგან დაიცავს, რადგან ისინი ნოყიერ ნიადაგს უქმნიან სამშობლოს კომპანდორის მოვალეობას, მართლაც და ქართველი ეთნოსის, კულტურისა და ისტორიის მტრებს; ძირს უთხრის ჩვენი ტრადიციული ოჯახებს, რაც დამღუპველია მცირერიცხოვანი, მწვავე დემოკრატიული პროპატივისწინაშე მდგარი საქართველოსთვის!

საქართველო

გზური, გაზიფიკაციის თქმენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

აგზავნით არის ბანო-
ფონდს — ახალგაზრდა
და ჯანმრთელ ქართველ
ჭაბუკებს: იქ, ჩვენთან,
ქართველები ბანს
ვაპყრობით, თანაც ვერ
ვინაობთ არ მომავალ და პე-
დერასტიას მკვეთრად ნეგა-
ტიურად უდგებიან — პედ-
რასტიკებს სასტიკად სჯიან,
ხოლო დეგენერატი-პედ-
რასტიკების სასჯელის მაქსიმალური ზომა სიკვდილით დას-
ჯაა! ამ ქვეყნების რელიგია
(ისლამი) სასტიკად კრძა-
ლავს პედერასტიას (ისევე,
როგორც ჩვენი მართლმად-
იდებლური რელიგია, რომელიც
მამათმავლობას უმ-
ძიმეს ცოდვად მიიჩნევს!),
ხოლო აღმოსავლეთის ქვეყ-
ნების მედიამი (რადიო, ტე-
ლევიზია, პრესა) ჰომოსექსუ-
ალიზმის პროპაგანდას
სრულებით არ არსებობს და
ინტერნეტში მისი გამოვლი-
ნებაც მაქსიმალურად ლო-
კალიზებულია (ზემოქრა-
ტიული ქართული ინ-
ტერნეტის საიტებზე და ტა-
ლენების ბანსებზე).
მთავარი ცნობილი
თემა-პრობლემა ქომოსექსუ-
ალური ცნობილების წინაშე
პროპაგანდას აწეობს რომ
ქვეყნის!

**მაგრამ საქართველო-
ში არიან პედერასტიის
თავდაპირველი დამ-
ცველები, რომლებიც უკვე
რამდენიმე წელია, ხრწნიან
ჩვენს ახალგაზრდობას, ახ-
დენენ ჰომოსექსუალიზმის
ლეგალიზაციას გეინერგა-
ვენ, რომ ეს მანკიერება
არაა, სამარცხვინო არაა,
რომ ეს ნორმალურია და მუ-
დამ იყო!** დიახ, ქართული
მენტალობისთვის უცხო ჰო-
მოსექსუალიზმი საქართვე-
ლოში, შესაძლოა, ყოველთ-
ვის იყო, მაგრამ უნდა ეს
ბასრენილება თავსლა-
ფის დასხმად მიიჩნეოდა
და საბავშვობიდან იმ-
ბავშვობიდან! — აი, რა განს-
ხვებაა ჰომოსექსუალიზმის
თავდაპირველი მორალსა და
ბავშვობიდან დარმოკრა-
ბების სიბილენს შორის,
რომლებსაც, გვარის ბარ-
და, არაფერი ქართული
არ გააზრდით!

მათ ვძულვართ ჩვენ, ბუ-
ნებრივი, პატარასექსუ-
ალური ორიენტაციის
აღაშიანები, რომლებიც
ქომოსექსუალურ, სიყვარულ-
რომს „არ ვაღიარებთ“,
ჩამორჩენილებად და წარ-
სულის გადმონაშთებად
გვთვლიან, უაზრისტაბს
გვინდობენ, სტალინის
ქაბლის ალბას აპირებენ
და გვემუქრებიან ახალი კა-
ნონის მიღებით, რომელიც
სექსუალური უმცირესობის
გაპირად უფლებათა დარღ-
ვევისთვის სისხლის სა-
მართლის პასუხისმგა-
ბლობას დაგვიპირებს!..
მომოვიხედეთ — ჩვენ მათ
ვიცნობთ: ესენი არიან ბი

ნოდინი (კავკასიურ კვლევა-
თა საერთაშორისო სკოლის
რექტორი, განათლების ყო-
ფილი მინისტრი!), დავით
დავითაშვილი (საქართვე-
ლოს პარლამენტის ევროინ-
ტეგრაციის კომიტეტის თავ-
მჯდომარე, სოროსის ფონ-
დის ქართული ფილიალის
თავმჯდომარე!), ბიბი თა-
ზაძე (ილია ჭავჭავაძის სა-
ხელობის სახელმწიფო უნი-
ვერსიტეტის რექტორი!) და
მრავალი სხვა...

ამის მერე განა მართლები
არიან ისინი, ვინც ჩვენს თავ-
სდატეხილ ყველა უბედურე-
ბაში ხან პრეზიდენტ სააკაშ-
ვილს, ხან — ამერიკასა და
რუსეთს, ხანაც — მეზობელ
ქვეყნებს ადანაშაულებს,
ვინც მართო შესაფერის
დროს ელის იმისათვის, რომ
ჩვენი ტერიტორიის კიდევ
ერთი ნაწილი ნაგველივინ?
სააკაშვილი შეიძლება ბევრ
რამში დაამუწათო, მაგრამ
განა მას თავისი ცნობილი
დონჟუანობით შეიძლება
მოსწონდეს ასეთი მდგომარე-
ობა? მას, საქართველო-
ს პრაზიციანტი, ცალი
ხელით რომ სპორტულ
მოედნებს აშენებს, მიუ-
რა ხელით რატომ არ აღ-
კვეთს ქომოსექსუალურ
პროპაგანდის თარ-
ღებს? მასაც ხომ ვერდება
შვილები, ის ხომ ტრადიცი-
ული ქართველი ოჯახიშვი-
ლია და სრულებით საფუძე-
ლიანად შეუძლია, წინაპრე-
ბით იამაყოს?!

იქნებ, ყველაფერში დამ-
ნაშავე ჩვენი მენტალო-
ბაა, რომლისთვისაც უც-
ხო ქომოსექსუალიზმი,
მაგრამ, სამწუხაროდ, უც-
ხო არაა მიმდინარე და კო-
ნფორმაციის მიხედვით
რატომ ვაძაბავთ სხვებს? ამ-
ჯერად კი — ქომოსექსუ-
ალიზმსა და თანაც — ყველა-
ზე უფრო? განა ისინი უზ-
რუნველ ცხოვრებას გვიპრ-
დებენ, საგარეო ვალს ჩა-
მგვანებენ, დაკარგულ ტე-
რიტორიებს დაგვიბრუნებენ
და საქართველოს აყვავებულ
შევიცარიად აქვეყნენ, ხოლო
მოსამსახურად მომუშა-
ვი ჩვენს ლაშაზ გომონ-
ებს სხვათა დასაყრდენ-
ებაზე?

დაე, ყველა, ვინც ჩემს
ოპონირებას მოსსურვებს,
ჯერ უპასუხოთ კითხვას: რას
იზამს, თუ შეიტყობს,
რომ მისი ვაჟი (ან ქალიშ-
ვილი) პედერასტიად (ლე-
სბოსეადა) იქნება? ვინ მი-
სცა უფლება ჰომოსექსუა-
ლისტებს, „ასწავლონ“ ჩვენს
შვილებს სასწავლო დაწესე-
ბულებში და რით განსხ-
ვავდება ისინი ნარკო-
რეალური უმცირესობისა,
რომლებიც ახალგაზრდ-
ებს ნარკოტიკებით სრწნი-
ანენ?

მორჩა, გაგრძელება ჩემს
ძაღვებს აღემატება, წავალ,
ხელეებს დავიბან...

გია ტაბლიაშვილი:

შერეაღიანის საქმეში აღაშიანის უფლებები უხეხვეუ არის გათელილი

საპატრულო პოლიციის სტრუქტურის ჩამოყალიბება
„ვარდოსნების“ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიღწევაა.
როგორც ამბობენ, დანაშაულებრივი ქმედებები
შემცირდა. ბუნებაში სრულყოფილი არაფერია და,
აქედან გამომდინარე, ილუზია იმისა, რომ დანაშაული
საბოლოოდ აღიკვეთოს, არავის აქვს.

2009 წლის 12 ივლისს ვარკეთილში ყაჩაღობა მოხდა.
საქმე საქმოდ მოკლე დროში გაიხსნა. წინასწარი
გამოძიება დასრულდა და განსახილველად თბილისის
საქალაქო სასამართლოს გადაეცა. საბრალდებო სკამზე
თამაზ შერეაღიანი ზის. ბრალდებულის ადვოკატი გია
ტაბლიაშვილი სამართლის ძიებაშია და ცდილობს, მისი
დაცვის ქვეშ მყოფი უდანაშაულობა დაამტკიცოს.
სამართალდამცველებს, უპირველესად, იმაში
ადასაშაულებს, რომ შერეაღიანის დაპატიმრება
კანონდარღვევით მოხდა:

რამდენიმე დღის შემდეგ უზ-
ნის რწმუნებულმა განყოფი-
ლებაში დაიბარა შერეაღიანი
და ფოტოსურათი მიიტანინა.
ცოტა ალოგიკურია, 12 ივ-
ლისს ყაჩაღობა ჩაიდინოს
კაცმა და 16 ივლისს საკუთარ
იფხით გამოცხადდეს გან-
ყოფილებაში.

**ბრალდებული დანაშა-
ულს არ აღიარებს. სასა-
მართლო განაცხადს,
რომ იგი ისჯება არა იმი-
ტომ, რომ დანაშაულთან
რამი შეხება აქვს, არა-
მედ იმიტომ, რომ წარ-
სულში ნასამართლია.**

**წინასწარი
გამოძიება
არაობიანურად,
რომ იტყვიან,
კურიოზული
რატომ.
ამის გამო
გამომიხილეს
სასამართლო
პროცესზე გვირი
უსარსულობა
შეაქვება.**

— შერეაღიანისთვის აღმკ-
ვეთი ღონისძიების შეფარდე-
ბის სხდომაზე, რომელსაც ეს-
წრებოდა როგორც პროკუ-
რორი, ასევე, გამომძიებელი,
ამ უკანასკნელმა თავად დაა-
დასტურა, რომ ეს ადამიანი
კანონდარღვევით მიიყვანეს.
ეს არის ძალიან უცნაური და
კურიოზული ფაქტი. ეს და-
ფიქსირებულია სხდომის ოქმ-
შიც.

— რით გამოიხატება კა-
ნონდარღვევა?
— პროცესზე ჩემ მიერ
დასმული შეკითხვაზე — რო-
გორ მოხდა ჩემი დაცვის
ქვეშ მყოფი პიროვნება გან-
ყოფილებაში, გამოძიებულ-
მა განაცხადა, რომ ოპერატი-
ული ინფორმაციის საფუძე-
ველზე აიყვანეს. საქართვე-
ლოს კანონმდებლობა 1997
წლიდან ოპერატიული ინ-
ფორმაციის საფუძველზე პი-
როვნების პოლიციის განყო-
ფილებაში მიყვანას აღარ
ცნობს. ეს არის საკონსტიტუ-
ციო სასამართლოს მიერ მი-
ღებული გადაწყვეტილება.

შერეაღიანი ასაკოვანი პი-
როვნებაა.

მე ღიად დავასახელებ ჩემი
დაცვის ქვეშ მყოფი პიროვნე-
ბის ვინაობა. აქედან გამომ-
დინარე, ნებისმიერ იურისტს
შეუძლია ჩემი სიტყვების შე-
მოწმება. მთელი პასუხისმ-
გებლობით ვაცხადებ, შერეა-
ღიანი არის უკანონო პატიმა-
რი. სისხლის სამართლის საქ-
მეში არსებობს ყველა უტყუ-
არი მტკიცებულება, რომ ექ-
ვემ დავეყენოთ დაკავების
კანონიერება. ადამიანის უფ-
ლებების დარღვევის ამაზე
კლასიკური ნიმუში, ალბათ,
არ არსებობს. სისხლის სა-
მართლის საპროცესო კანონ-
მდებლობაში ჩამოთვლილია
ადამიანის დაცვის უცი-
ლობელი საფუძველები. მე
წარვადგინე მტკიცებულებე-
ბი, რომ საქმეში გაყალბებუ-
ლია შერეაღიანის დაკავების
დრო. საქმის მასალებიდან
ჩანს, რომ იგი არ არის დაკა-
ვებული პოლიციის განყოფი-
ლებაში და დაკავებულია
საცხოვრებელი სახლის ეზო-
ში უსაფუძვლოდ. პოლიციის
შენობაში უკვე შექმნეს სა-
ფუძველი: ორი დაზარალებუ-
ლიდან ერთმა ვერ ამოიცნო,
მეორემ კი ვერაუფლის დონეზე
მოახდინა ამოცნობა.

— წინასწარი ძიების პრო-
ცესში რა გამოიკვეთა, რა-
მაც სამართალდამცველებს
საფუძველი მისცა, ეჭვი
შერეაღიანზე აუღოთ?
— ეს ამ პიროვნების ნასა-
მართლოდ განაპირობა.
ჩვენი სამართალდამცვეი ორ-
განოები ტრადიციას არ ღა-
ლატობენ.

— თქვენ რა მტკიცებუ-
ლებები გაქვთ მისი უდანა-
შაულობის შესახებ?
— ექსპერტიზის დასკვნა
ადასტურებს, რომ ეს პიროვნე-
ბა დანაშაულის ადგილას
არ ყოფილა. ჩატარდა ოდო-
როლოგიური ექსპერტიზა სა-
მი ძალის მონაწილეობით.
შედეგმა აჩვენა, რომ შერეა-
ღიანი არ ყოფილა იმ ბინაში. ეს
არის ძალზე მნიშვნელოვანი
დასკვნა. ექსპერტიზა ჩატარ-
ებულია არა კერძო ან ჩემ
მიერ დანიშნულ ბიუროში,
არამედ შინაგან საქმეთა სა-
ექსპერტო ბიუროში. დასკვნა-
ს ხელს აწერს ოთხი კვალი-
ფიციური ექსპერტი. ამაზე
მეტე უდანაშაულობის მტკი-
ცებულება რაღა უნდა იყოს?
მაგრამ ისეთი მიდგომა იკვე-
თება, რომ, რაკი ადრე ნასა-
მართლოდ, ის ჩაიდინდა ამ
დანაშაულს. ეს არის სამარ-
თალი?

კიდევ ერთი მნიშვნელოვან-
ი ფაქტი, რატომაც ვარ დარ-
წმუნებული ამ პიროვნების
უდანაშაულობაში: ამ საქმეში
ჩემი დაცვის ქვეშ მყოფთან
ერთად დაკავებული იყო კი-
დევ ერთი პიროვნება, გვარად
ბექაური. დაზარალებულზე-
მა ბექაური ვერ ამოიცნეს
ისევე, როგორც თამაზ შერ-
ეაღიანისგან, ბექაურისგანაც
აიღეს კვლევისათვის ნიმუშე-
ნი. ექსპერტიზის დასკვნა
ორივე პირის შესახებ უარყო-
ფითია. ბექაური გაათავი-
სუფლეს, შერეაღიანი კი —
არა. რას ნიშნავს ეს — უდა-
ნაშაულოდ და დანაშაულზე
იდენტური საქსპერტო შე-
დეგებით?!

— რამდენად ობიექტუ-
რად მიმდინარეობს სასა-
მართლო გამოძიება?
— სასამართლო განხილვა
ახლა დაიწყო. ახლო მომავ-
ალში მესამე პროცესი იქნე-
ბა. მოვითხოვე ექსპერტიზის
დაკითხვა. მოსამართლემ ეს
შუამდგომლობა დამიკმაყო-
ფილა, რადგან სისხლის სა-
მართლის კანონმდებლობა
სავალდებულო წესით ავა-
ლებს მოსამართლეს, მხარის
მოთხოვნის შემთხვევაში, ექ-
სპერტი დაკითხოს.

**წინასწარი
გამოძიება
არაობიანურად,
რომ იტყვიან,
კურიოზული
რატომ.
ამის გამო
გამომიხილეს
სასამართლო
პროცესზე გვირი
უსარსულობა
შეაქვება.**

სასამართლოს მიმდინარე-
ობისას დამეჭვა იმ ფაქტმა,
რომ, როცა დავა დავიწყე
უკანონო დაკავებაზე, არაერ-
თი მტკიცებულება წარვად-
გინე, მოსამართლემ არც კი
იმსჯელა ამ საკითხზე და
ტრაფარეტული განმარტებე-
ბი გააკეთა. ამან შემაშოთა.
ნებისმიერი პრაქტიკოსი იუ-
რისტი თავიდანვე გრძობს
გამოძიების პოზიციას. თუ არ
არის დასაბუთებული არგუ-
მენტები, ეს ნიშნავს, რომ სა-
სამართლო იხრება ბრალდე-
ბის მხარეს.

— გამამტყუნებელი განა-
ჩენის გამოტანის შემთხვე-
ვაში, რამდენწილია პატიმ-
რობა ელის შერეაღიანს?
— სასამართლოდან გა-
მომდინარე, მისი დანაშაული
მიეკუთვნება განსაკუთრე-
ბით მძიმე კატეგორიის დანა-
შაულს და თნელზე მეტს ითე-
ვალისწინებს. მაგრამ კიდევ
ვიმეორებ, არანაირი მტკიცე-
ბულება მისი დანაშაულობის
შესახებ არ არსებობს. უნდა
აღვნიშნო, რომ საბრალდებო
დასკვნას ლაბორტორიულად გას-
დევდა ძველი ნასამართლეო-
ბა, ანუ ამძიმებდნენ ბრალს.
ეს გავასაჩივრე სააპელაციო
სასამართლოში, ამ უკანასკ-
ნელმა აღარ მოუთითა ის, რა-
ზეც პროკურორი და გამოძი-
ებელი ასე ამახვილებდნენ ყუ-
რადლებას.

— პენიტენციურ სის-
ტემაში მიმდინარე რეფორ-
მებზე საუბრისას ყურადლე-
ბას ამახვილებენ, რომ სა-
ხელმწიფომ უნდა იზრუნოს
ყოფილი პატიმრის სოცია-
ლურ რეაბილიტაციაზე, მა-
გრამ გამოდის, რომ კონკ-
რეტულ შემთხვევაში წარ-
სულს, პირველ რიგში, თავ-
ადვე უხსენებენ...
— ეს შემთხვევა ამის კლა-
სიკური მაგალითია. ამ საქმე-
ში სისხლის სამართლის კა-
ნონმდებლობა დასამარტუ-
ლია; უფრო მეტიც, შერეაღი-
ანის საქმეში ფეხქვეშაა გათე-
ილი ადამიანის უფლებები.
კიდევ ვიმეორებ, პიროვნება
ისჯება იმის გამო, რომ წარ-
სულშია ნასამართლევი, სხვა
მტკიცებულება არ არსებობს.
თუ სამართლებრივი შედე-
გი არ იქნა ისეთი, რასაც ჩვენ
ვითხოვთ, სამართლის ძიე-
ბას განვგრძობთ.

**სასსოვრებალი
ბინის უზოდან
საჯაროდ,
რამდენიმე
მეზობლის
თანდასრებით
ნაიყვანეს
პოლიციის
განყოფილებაში.
თითქოს მონის
სტატუსით
გამოიქანეს, მაგრამ
არანაირი
გამოქანება
არ არსებობს,
არანაირი
სამართლებრივი
ფორმა
ამ პიროვნების
თითქოს
ნებაყოფლობით
მისვლას არ აქვს.**

**ჩვენად
საუბედუროდ,
თუნდაც წინასწარ
გამოიქანა, თუნდაც
სასამართლო
გამოიქანა
არანაირი
წინსვლის
ტანდენია
არ შეინიშნება.**

საქმის გახსნის ყველაზე
მარტივ ფორმას მიმართეს —
მოძებნეს ნასამართლევი პი-
როვნება, რომელიც ცხოვ-
რობდა იმ უბანში. დაფიქსი-
რებულია, რომ ყაჩაღობიდან

**წინასწარი
გამოძიება
არაობიანურად,
რომ იტყვიან,
კურიოზული
რატომ.
ამის გამო
გამომიხილეს
სასამართლო
პროცესზე გვირი
უსარსულობა
შეაქვება.**

საქმის გახსნის ყველაზე
მარტივ ფორმას მიმართეს —
მოძებნეს ნასამართლევი პი-
როვნება, რომელიც ცხოვ-
რობდა იმ უბანში. დაფიქსი-
რებულია, რომ ყაჩაღობიდან

**წინასწარი
გამოძიება
არაობიანურად,
რომ იტყვიან,
კურიოზული
რატომ.
ამის გამო
გამომიხილეს
სასამართლო
პროცესზე გვირი
უსარსულობა
შეაქვება.**

საქმის გახსნის ყველაზე
მარტივ ფორმას მიმართეს —
მოძებნეს ნასამართლევი პი-
როვნება, რომელიც ცხოვ-
რობდა იმ უბანში. დაფიქსი-
რებულია, რომ ყაჩაღობიდან

ლუსტრირბეულია «პოსპერტნო»

ზვიად გამსახურდიას უზენაესი საბჭოდან მოყოლებული, ყველა მონვევის პარლამენტში მეტ-ნაკლებად აქტუალური იყო ე. წ. ლუსტრაციის კანონების მიღება. რაც შეეხება ამ ჩვენი ცოდვით და მიშას ხეირით სავსე პარლამენტს, ამ ყველაფერმა ყბადღებული ხასიათი მიიღო — ვისაც არ ეზარება, მომხრე იქნება თუ მონინააღმდეგე, ყბას არ აჩერებს...

გახსოვთ, ალბათ, იპოლიტე ხვიჩია რომ ეკითხება ერთ ფილმში ეროსი მანჯგალაძეს — კოლექტივი კი ვიცი, მარა ეს „იზაცია“ რა არისო? დაახლოებით მეც მაგ დღეში ვარ — ლუსტრა კი ვიცი, მარა, ალბათ, „ცია“-ში ის პარადოქსები, აბსურდული, ლიმილისმომგვრელი სიტუაციები, რაც შეიძლება, ამ კანონის იმ სახით მიღებამ გამოიწვიოს, როგორდაც კანონის დამწერებს წარმოუდგენიათ.

დავინყოთ იქიდან, რომ ლუსტრაციის კანონი თუ მიიღეს, იგი მხოლოდ 1921-1991 წლებში მოღვაწე აგენტებს შეეხება, ანუ საქართველოს სსრ კავშირის შემადგენლობაში ყოფნის პერიოდს და, შესაბამისად, კიბ-ს (საბჭოთა სუკის) საგარაუდო აგენტებს. მოდი თავი დავანებოთ ისეთ „წვრილმან“ დეტალს, რომ რუსულმა კიბ-ს მ თავისი არქივები, სადაც აგენტურულ-

ლი კარტოთეკებიც ინახებოდა, კაი ხნის წინ გაიტანეს საქართველოდან და, რაკანონიც უნდა მივიღოთ, ჩვენში მოქმედი რუსული აგენტების ვინაობის დადგენა პრაქტიკულად შეუძლებელია.

ასეა რომ არ იყოს, რა „დააშავს“ 1991 წლის შედეგ, პირობითად ვთქვათ, მანჯგალაძის მიერ „დაპარკოვკაჟულა“ ქართველმა მაღალჩინოსნებმა?

ეს ისე, რიტორიკა რიტორიკისათვის, თორემ მხოლოდ რუსეთის აგენტურის გამოსავლენად რომ არის კანონი, ეს კანონპროექტის ავტორებს ჰგონიათ, რომ მხოლოდ

მათ იციან და ჩვენ, საზოგადოება, ვერაფერს ვხვდებით. იმ არქივების ხელმიწვდომლობის საკომპენსაციოდ არის ჩანერილი კანონში, რომ ის ავტომატურად შეეხება სსრ კავშირის დროს ქართულ მომუშავეებს, ე. წ. ნომენკლატურულ თანამდებობებზე მომუშავეებს, როგორებიც იყვნენ: კომკავშირის მდივნები, პარტკომები, რაკომის მდივნები და ა. შ.

ისე, ცნობისათვის, იპოლიტე ხვიჩიასი არ ვიცი, მაგრამ ამ წერილში უკვე ნახსენები, ყველასათვის საყვარელი, სათაყვანებელი ეროსი მანჯგალაძე თავის დროზე რუსთაველის თეატრის პარტკომი იყო! ჰოდა, დღეს რომ ცოცხალი იყოს, მასაც აეკრძალებოდა ხელმძღვანელ პოსტებზე მუშაობა ან არჩევნებში მონაწილეობა?

რა არის ეს, დიდი მსახიობის „პოსპერტნო“ ლუსტრაცია ხომ არა? კიდევ კარგი, რომ ამ დღეს ვერ მოესწრო ჩვენი ეროსი, რომელიც, ალბათ, „ამათი“ შემხედვარე საფლავში ტრიალებს და სიცილისაგან კიდევ ერთხელ კვდება.

ან რა ვუყოთ ნოდარ დუმ-

ბაძეს, რომელიც ამას წინათ პატივით ავებრძანეთ მთანმინდაზე? ის ხომ მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე იყო, ანუ თანამდებობის პირი, რომელიც სსრ კავშირის არსებობის მანძილზე მუდამ კიბ-ს „პრისტ-ახნისი“ მზერა-მეთაღყურობის ქვეშ იმყოფებოდა! რა, ბატონო პარლამენტარულსტრებო, ნოდარ დუმბაძეს სუკის აგენტი იყო?

ალარაფერს ვიტყვი კიდევ ერთ პოტენციურ აგენტზე, მწერალთა კავშირის კიდევ ერთ თავმჯდომარეზე, გურამ ფანჯკიძეზე, რომელიც, მართალია, დიდუბეში დაკრძალული, მაგრამ მისი კაცური ქართული საქმეები ქართველი საზოგადოებისთვის ცნობილია.

აი, ხომ ხედავთ, როგორ მძივივით ეწყობა „პოსპერტნო“ ლუსტრირებულთა სია — ყიული შარტავასაც მივადგეთ, ცეკას რუსთავეის ქალაქკომის მდივანიც „უთუოდ“ კიბ-ს აგენტი იქნებოდა, მაგრამ დღეს საქართველოს ეროვნული გმირია!!!

საბჭოთა კავშირი ერთპარტიული ქვეყანა იყო და, შესაბამისად, მის ერთ-ერთ წარმატებულ რესპუბლიკაში —

საქართველოში, რა გასაკვირია ან რა დასაძრახი, რომ 400 ათასი პარტიის წევრი იყო. მათ შორის, რა თქმა უნდა, ფუნქციონერები, ნომენკლატურული თანამდებობის პირებიც იყვნენ, მაგრამ რა, ამიტომ იმ „ბნელ“ დროს კარგი ეროვნული საქმეები არ გაკეთებულა?

ნაცვროპაგანდით გაბრუებული ახალგაზრდებმა არ იციან, რომ მამინდელი პარტიული, განსაკუთრებით, სტალინის შემდეგ პერიოდში, ომისდროინდელი პურის წიგნაკივით იყო — თუ რაიმესთვის გინდოდა, მიგელნია, საკუთარი ნიჭის რეალიზება მოგეხდინა, ის ნითელი წიგნაკი უნდა გეკონოდა, თორემ ვინ უნდა გეკონოდა, თორემ ვინ უნდა გეკონოდა, თორემ ვინ უნდა გეკონოდა, თორემ ვინ უნდა გეკონოდა?

გვეც არ იყოს, უზერხულია, რომ ლუსტრაციის კანონის ის ხალხი იღებდეს, რომლებსაც, რომ არა სსრ-ს მოულოდნელი ნგრევა, მზრუნველი მამიკოევისგან გარანტირებული ჰქონდათ კომპარტიული მომავალი. თუ არა და, დააკვირდით ხელისუფლებაში მოკალათებულ სულით „კომსომოლებს“ — მარტო მამაშვილი გაბაშვილების ჰაბიტუსები ღირს ერთ რამედ,

ალარაფერს ვიტყვი სხვა პოტენციურ „კომსომოლებზე!“

ნურც ის დაავინყებათ ლუსტრაციის კანონის აპოლოგეტებს, რომ მიშა სააკაშვილსაც კიბ-ს სკოლა აქვს დამთავრებული და მის ჯარში მსახურობდა თავის დროზე, მაგრამ დღეს ქვეყნის პრეზიდენტია!..

საქართველო პატარა ქვეყანა და ლამის ყველა — ყველას ნათესავი. ამიტომ ყველამ ყველაზე ყველაფერი იცის და, თუ ჩემ მიერ ზემოთ ჩამოთვლილ მამულიშვილთა თუ ოდიოზთა ხსენება მხოლოდ უწყინარ ლიმილს იწვევს, არა მგონია, ლუსტრაციის კანონის მიღების შემთხვევაში, სასაცილოდ გვექნეს საქმე, რადგანაც იმთავითვე ჩანს, რომ ეს კანონი ხელიისუფლებას, უკეთეს შემთხვევაში, კონკრეტული პიროვნების წინააღმდეგ სჭირდება და უარესში კი, — კუდიანებზე ნადირობის დასაწყებად.

ჰოდა, ყოველივე ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, სანამ ამ კანონს კენჭს უყრით, როგორც კახელები იტყვიან, „ჭკუას ნიხლი დააჭირეთ, თორემა!..“

«დაპერბოვკაჟულია პოუიზენო»?..

„ვინ დასთვალს ზღვაში ქვიშა და ან ცაზე ვარსკვლავები...“, — უიმედო ნატვრით ბრძანა აკაკიმ. თქვენი მონამორჩილიც დაახლოებით ამ დღეში ვარ — ოპოზიციასა თუ ხელისუფლებაში ჰამაც „პოუიზენო დავერბოვკებულების“, დათვლა არ გინდა? ხელისუფლება იქით იყოს, მაგაზე სხვა დროს. ამ წერილში, როგორც იტყვიან, საქმე იმ ოპოზიციასთან მექნება, რომელმაც გასულ გაზაფხულზე-ზაფხულში თვითლუსტრაცია მოახდინა და საზოგადოებაში ისეთი ნიპილიზმი დათესა, რომ ამ მერამდენედ მოტყუებულ, აზურად აგდებულ-გაცუცურაკებულ ხალხს სიტყვა „ოპოზიციის“ გაგონებაზეც კი ალერგიული პირსაქმე ეწყება და იმ მცირერიცხოვანი, იშვიათი გამონაკლისებისკენაც კი აღარ უნდა გახედვა, ვინც, 9 აპრილიდან დაწყებული აქციების შემდეგ, მეტ-ნაკლებად გაუსვრელი დარჩა.

ახლა ყველაზე ერთად რომ დავინყო საუბარი, ეს წერილი ზედმეტად განზოგადებული, კონკრეტუკას მოკლებული გამოვა, ამიტომ — ყველაზე ცალ-ცალკე და სხვადასხვა დროს. აქ კი, ძირითადად, ქართული ოპოზიციის მანათობელ შუქურაზე (გეცნოთ ეს ტერმინი?) — ძმებ ლევან და გიორ-

გი გაჩეჩილაძეებზე, „პრასტანაროდიეში“ „გრეჩიხებად“ ცნობილებზე გვექნება საუბარი.

გურამ დოჩანაშვილის „მარშალი ბეტანკურის“ არ იყოს, პატარა „გრეჩიხებად“ კარგად დაიწყო. მისმა ე. წ. საკნურმა სერიალებმა, როგორც იტყვიან, ისე „აკრიფა“, რომ ლამის მიელ თბი-

ლის ქრონიკული უძილობა დაემართა.

20 იანვრიდან მოყოლებული, როდესაც პროექტი „საკანი №5“ დაიწყო, ვინ აღარ ენახეთ იქ — „კამერაში“, როგორც ნამდელი ციხეებში უწოდებენ, „ლიჩნი სვიდანიანზე“ მისული, ჩვენი შემოქმედები ინტელიგენციის თითქმის ყველა გამოჩენილი

წარმომადგენელი, რომელთა პატიოსნებაში, პრინციპულ მოქალაქეობრივ პოზიციასი ქართველ ხალხს ეჭვი არასოდეს შეჰპარვია. ყველას ჩამოთვლა შორს ნაგვიყვანს. რობიკო სტურუას და ოთარ მეღვინეთუხუცესის სახელეებიც კმარა იმის წარმოსადგენად, თუ რა დიაპაზონზე, რა მაღალ ხარისხზეა საუბარი.

შემდეგ იყო „გრეჩოს“ დაბადების დღე, კონცერტი რიყეზე, რომელსაც ათობით ათასი თბილისელი დაესწრო, და ცხადი გახდა, რომ 9 აპრილის ხალხის დიდი რაოდენობა გაოვიდოდა ქუჩაში. ერთი სიტყვით, საზოგადოებაში დიდი იმედების მოლოდინი გაჩნდა, რომ 9 აპრილს დაიწყებოდა „ნაცე-

ბის“ ხელისუფლების დასასრული და რომ ამ პროცესში ძმები გაჩეჩილაძეები აღარ გაიმეორებდნენ 2008 წლის იანვარში დაშვებულ შეცდომებს, მაგრამ...

9 აპრილიც დადგა, ასობით ათასიც გამოვიდა რუსთაველზე, მას შემდეგაც არა ერთი თარიღი მოვიდა, როდესაც „საკანიდან“ გვპირდებოდნენ — ახლა დავათავრებთ მიშას! მაგრამ მიუხედავად იმისა, რომ ქალაქის ცენტრალური მაგისტრალეები რკინის კონსტრუქციებით გადაიკეტა, მიშა მანაც მაგრად იდგა...

დაიწყო მიტინგებზე მოსიარულე ხალხის მასობრივი დევნა, ცემა-ტყეპა, დაპატიმრებები. ერთ-ერთი ასეთი შემთხვევის დროს პატარა

„გრეჩიხამ“ მართლაც თავგანწირული ნაბიჯი გადადგა, როდესაც ქალაქის პოლიციის სამმართველოს ეზოში გადახტა. სასტრუქად ეზოში მოუშენი ლამის ეროვნული გმირის შარავანდედით შეიმოსა.

ლამის კი არა, თანამედროვეობის ერთ-ერთმა დიდმა პოეტმა — რეზო ამაშუკელმა, რომელიც მანამდე მიტინგებზე არ ჩანდა, მოვიდა და რუსთაველზე გიორგი გაჩეჩილაძე სახალხო გმირად გამოაცხადა, რაც ალბათ ახლა საკუთარი თავისთვის ვერ უჭატივია, მაგრამ ამაზე ქვემოთ...

შემდეგ იყო 26 მაისი! „საკანიდან“ დათქმული უკანასკნელი სამანი მიშას „დამთავრებისა“, და ეს მერამდენედ,

საქართველო

გზურთ, გაზიფიკაციის თემაზე მოსაზრებები? დაგზიკაცია: 38-41-97, ან მოგზიკაცია: info@geworld.net

მაგრამ, მგონი, საბოლოო იმედგაცრუება, როდესაც ერთი სტადიონი ხალხი, პატარა „გრეჩისას“ ერთპიროვნული გადაწყვეტილებით, დაიდრა სამების ტაძრისკენ...

ამ სამ წერტილში რა იგულისხმება, უჩემოდაც მიხედვება მკითხველი. ამ დღიდან დაიწყო პოპულარობის ზენიტში მყოფი ძმების დაღმასვლა. მაშინ დავხვე „საქართველო და მსოფლიოში“ პირველი კრიტიკული წერილი პატარა „გრეჩოზე“, რასაც მანამდე ვერცდიდობდი, „პალაუნი“ არ გადავუწყო-მეთქი, მაგრამ...

„ოლონდ მამულმა, ერმა ჩემმა არ მილატოს!“
„გრეჩოს“ ერთი ტექსტიდან ავიღე წერილის სათაური და შევხსენი, რომ, ჯერ ერთი, „ერმა არ მილატოს!“ თქმის კანდიდატების უფლებზე „გრეჩოს“ მსგავს „პატარებს“ არ აქვთ და მეორეც — **მეტი რაღა გინდათ, „კიბო“? ერთი სტადიონი გაივსო და ეს გარკვეულად გუშინვე სახლავთ? იმავს არაფერს ვიტყვი, რომ 26 მაისს ხალხი ატანაპოლი შეიკაპრანინი თაპი სტადიონზე, რას, რბილად რომ ვთქვათ, არაადაქვანტური, გავრისთვის კი შეუკარხაყოფალი ის იყო. არაფერს ვიტყვი „გრეჩოს“ დროულად როგორა და როგორა კატეტიკალი და ასე მოხდა წესაც.**

მაგას რომ დაენყო, იყოური წყლები უხდება ნამეტანი.
მერე რა, რომ „საკანდან“ „დაბოლებული“ ათობით ახალგაზრდა ნამდვილ ციხეში მოხვდა და კარლოვი ვარის მინერალური აბაზანები კი არა, ზანალური ანალგინი აქვთ სანატრელი. მაგათ და მათ ოჯახებს ისიც ეყოფათ ნუგეშად — იქით უფროსი „გრეჩო“ რუსთაველის ტრიბუნიდან და აქეთ უმცროსი, საკანდან რომ იძახდა — თქვენთანა ვართ, ბიჭებო!

ამბავი იყო მოთხრობილი. პროდიუსერს ისიც ვუთხარი, რომ ამ, და არა მხოლოდ ამ თემაზე, მასთან ტელეკამერების გარეშე მსურდა გასაუბრება, მაგრამ...

23 სექტემბრის გადაცემა სწორედ ანანია სალუქვაძის თემით დაიწყო. უცნობმა იქვე მისი ლექსიც წაიკითხა, ოლონდ ნახევრად. როგორც ჩანს, ლექსის დაბოლოებამ დააფრთხო, სადაც ბრწყინვალეში იყო ჩასმული ფრაზები: „ძველი ბიჭი“ და „ქუჩის ბიჭი“ — ემანდ კრიმინალი არ იყოს ლექსის ავტორი, რომელიც ციხეში მოკვდა და სააკაშვილის ხელისუფლებამ მკვდარი შეიწყალა. არადა, ჩემი თხოვნა რომ ყურად ეღობოდა, როგორც იცხვიან „მე არა უყვარხარ“ 10 წუთით მაინც შემხვედროდა, იმასაც გაიგებდა, რომ ჩემი მეგობარს ადრე არასოდეს სცოდნია, ციხის კარები საით იღებოდა და იმასაც გავაგებებდი, რომ „ძველი ბიჭი“ თუ „ქუჩის ბიჭი“ ავტორიტარად ყოველივეს არ ნიშნავს კრიმინალს. თუ მაინც დამაინც, ჭაბუა ამირეჯიბიდან დაწყებული, დოლონდ აბაშიძით დამთავრებული, იმდენ პიროვნებას ჩამოვუთვლიდი, რომლებიც ჯვევლობაში „ქუჩის ბიჭები“ იყვნენ და დღეს ერის სასიკვდილო შვილები არიან, რომ გაცივდებოდა და იმ ლექსსაც ბოლომდე ჩაიკითხავდა.

ეს ისე, მცირე ლირიკული გადახვევა განსჯისთვის... ისე, კარგი იქნებოდა, იმ გავრეხის დასახელება მაინც აღვნიშნა, რომელიც პირდაპირ ეთერში ხელში ეჭირა, თუ სტატის ავტორის ვინაობა „ვერ გაიხსენა“... მაგრამ ეგვი იქით იყო — ჩემი „პატივმოყვარეობის“ ჭის გასახარად „საქართველო და მსოფლიოს“ ტრიბუნაც მყოფის და იმ შემოქმედებით ინტელიგენციის წრეში ურთიერთობა, ვისთან ერთადაც არც-თუ იშვიათად მინევეს ხოლმე ქართულ სუფრასთან ჯდომა.
ჰოდა, იქნებ ამიტომაც მაქვს ბუნებრივი, ჯანსაღი სიამაყის ის დოზა, რის გამოც ვერაფერს ვაპატიებ უგულვებელყოფას, დაუმასხურებელ შეურაცხყოფას. ეს არის ამ წერილის შექმნის, მრავალ ობიექტურთან ერთად, პატარა სუბიექტური მოტივი. დანარჩენზე — მკითხველმა განმსაჯოს. ეს ისე, როგორც იცხვიან, „კალამი გამეცქა“ და მთავარს დავუბრუნდეთ. ამასწინათ (ეს მერამდენედ) უფროსი ძმა უმცროსს ეს-ტყუებოდა. ამ შოუსთვის დემოკრატიულობის, გამჭვირვალობის ანტიურაფის მისაცემად ორი უურნალესი გოგონაც მიენევათ, რომლებიც პირდაპირ ეთერში უსვამდნენ კითხვებს თბილისელობაზე, ნაღდ ქალაქელობაზე პრეტენზიის მქონე, ოპოზიციის „სვეტილა“ უფროს „გრეჩისას“. მიგადამიგდა ხამუშ-ხამუშ ამავე პრეტენზიების მქონე პატარა „გრეჩოც“ ერეოდა ხოლმე საუბარში.

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს სომხების და არს უკრაინელების და არს ჯორჯიანელების და არს ქართველების და არს ყველა აზერბაიჯანელების და არს სომხების და არს უკრაინელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

ახლა ცოტა რამ უფროს „გრეჩოზე“.
გასხოვთ, ალბათ, მისი დანაპირები — მიმას თუ შევხვდებით, არავითარ შემთხვევაში — ერთი ერთზე. თუ მაინც დამაინც, მხოლოდ ტელეკამერების ნიღბით, პირდაპირ ეთერში! არ მინდა, როგორც ადრე, ახლაც რაღაცეები დამაბრალონო.
ერთხელაც შეხვდა, სხვა ოპოზიციონერებთან ერთად, და მეორედაც — ერთი ერთზე, ავადსახსენებელ უფრო სწორად, გასახსენებელ შვენაბადაზე, საიდანაც პირდაპირ „საკანში“ მოვიდა, მაგრამ ჯობდა, არ მოსულიყო, ისეთი სისულელეები ილაპარაკა.
მიმას ნალაპარაკებიდან გარეთ ვერაფერი გამოვიტანე! ანუ, ვერ გავიგე, რას მეუბნებოდა, ხომ იცი, ვერ არის ჯანმრთელადო, და, საერთოდ, ძმაო, გეყოფა ანი საკანში ჯდომა, რაც შენ გააკეთე, ბარე ორი ვერ გააკეთებდა, ჩემი ჩათვლით (თავმდაბლობაც ასეთი უნდა, — ავტ.), ძმაო! წადი ახლა და თავს მიხედე, ჯანზე ვერა ხარ და იმკურნალეო.
პატარა „გრეჩომ“ ერთი კი ნაიკნავლა — სიტყვა რომ მაქვს მიცემული ხალხისთვის — აქ ვიჯდები, სანამ მიმა იქ იჯდებოდ?! მაგრამ ბოლოს მაინც დაუჯერა უფროსი ძმის რჩევას და საკანაც და-ცარიელდა — „გრეჩომ“ კარლოვი ვარში „მოხია“. აბა, რა უნდა ექნა: იმ „კენჭის გაველას“ და „მუცლის გვრემას“,

ეს ზაფხულიც დასრულდა და საქართველოს „უძლები შვილი“ კარლოვი ვარდან „ჩერეზ“ საფურამოს „ოსობ-ნიაკი“ „საკანი №5“ დაბრუნდა და ღამის „საკანში“ იტყვნა. ეს ზაფხულიც დასრულდა და საქართველოს „უძლები შვილი“ კარლოვი ვარდან „ჩერეზ“ საფურამოს „ოსობ-ნიაკი“ „საკანი №5“ დაბრუნდა და ღამის „საკანში“ იტყვნა.

ამ ორიოდე კვირის ნინათ „მეასტროში“ კეახელი „პატიმარს“, მაგრამ — ამოღ. როგორც ჩანს, შეშკინის უწყაპო უჭრო ადვილად მოინახულა ნაფვილ პატიმარს, ვიღრა ოქროს გალიაში აყოფ ამ შოუპენს — ისეა „გავეანებული“, რომ მხოლოდ „ჩეჩაზე“ პროდიუსარი თუ მიანვლენ ხეას.

ჰოდა, მეც მივანვინე და მივანოდე 9 სექტემბრის „საქართველო და მსოფლიო“ სადაც ჩემი მეგობრის — ანანია სალუქვაძის ტრაგიკული

ამბავი იყო მოთხრობილი. პროდიუსერს ისიც ვუთხარი, რომ ამ, და არა მხოლოდ ამ თემაზე, მასთან ტელეკამერების გარეშე მსურდა გასაუბრება, მაგრამ...

23 სექტემბრის გადაცემა სწორედ ანანია სალუქვაძის თემით დაიწყო. უცნობმა იქვე მისი ლექსიც წაიკითხა, ოლონდ ნახევრად. როგორც ჩანს, ლექსის დაბოლოებამ დააფრთხო, სადაც ბრწყინვალეში იყო ჩასმული ფრაზები: „ძველი ბიჭი“ და „ქუჩის ბიჭი“ — ემანდ კრიმინალი არ იყოს ლექსის ავტორი, რომელიც ციხეში მოკვდა და სააკაშვილის ხელისუფლებამ მკვდარი შეიწყალა. არადა, ჩემი თხოვნა რომ ყურად ეღობოდა, როგორც იცხვიან „მე არა უყვარხარ“ 10 წუთით მაინც შემხვედროდა, იმასაც გაიგებდა, რომ ჩემი მეგობარს ადრე არასოდეს სცოდნია, ციხის კარები საით იღებოდა და იმასაც გავაგებებდი, რომ „ძველი ბიჭი“ თუ „ქუჩის ბიჭი“ ავტორიტარად ყოველივეს არ ნიშნავს კრიმინალს. თუ მაინც დამაინც, ჭაბუა ამირეჯიბიდან დაწყებული, დოლონდ აბაშიძით დამთავრებული, იმდენ პიროვნებას ჩამოვუთვლიდი, რომლებიც ჯვევლობაში „ქუჩის ბიჭები“ იყვნენ და დღეს ერის სასიკვდილო შვილები არიან, რომ გაცივდებოდა და იმ ლექსსაც ბოლომდე ჩაიკითხავდა.

ეს ისე, მცირე ლირიკული გადახვევა განსჯისთვის... ისე, კარგი იქნებოდა, იმ გავრეხის დასახელება მაინც აღვნიშნა, რომელიც პირდაპირ ეთერში ხელში ეჭირა, თუ სტატის ავტორის ვინაობა „ვერ გაიხსენა“... მაგრამ ეგვი იქით იყო — ჩემი „პატივმოყვარეობის“ ჭის გასახარად „საქართველო და მსოფლიოს“ ტრიბუნაც მყოფის და იმ შემოქმედებით ინტელიგენციის წრეში ურთიერთობა, ვისთან ერთადაც არც-თუ იშვიათად მინევეს ხოლმე ქართულ სუფრასთან ჯდომა.
ჰოდა, იქნებ ამიტომაც მაქვს ბუნებრივი, ჯანსაღი სიამაყის ის დოზა, რის გამოც ვერაფერს ვაპატიებ უგულვებელყოფას, დაუმასხურებელ შეურაცხყოფას. ეს არის ამ წერილის შექმნის, მრავალ ობიექტურთან ერთად, პატარა სუბიექტური მოტივი. დანარჩენზე — მკითხველმა განმსაჯოს. ეს ისე, როგორც იცხვიან, „კალამი გამეცქა“ და მთავარს დავუბრუნდეთ. ამასწინათ (ეს მერამდენედ) უფროსი ძმა უმცროსს ეს-ტყუებოდა. ამ შოუსთვის დემოკრატიულობის, გამჭვირვალობის ანტიურაფის მისაცემად ორი უურნალესი გოგონაც მიენევათ, რომლებიც პირდაპირ ეთერში უსვამდნენ კითხვებს თბილისელობაზე, ნაღდ ქალაქელობაზე პრეტენზიის მქონე, ოპოზიციის „სვეტილა“ უფროს „გრეჩისას“. მიგადამიგდა ხამუშ-ხამუშ ამავე პრეტენზიების მქონე პატარა „გრეჩოც“ ერეოდა ხოლმე საუბარში.

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...
მე არ გინდა არს რუსების და არს აზერბაიჯანელების და არს ბელარუსელების და არს ყველა...

კვლავ ბაბრატის ტაძრის შესახებ...

თუ თქვენ, ჩვენი ერთგული მკითხველო, წაიკითხეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ 30-ე ნომერში გამოქვეყნებული წერილი „საკაპიტალიზმ ბაბრატის ტაძრის წირვა გამოუყვანა. მსოფლიო კულტურის ძეგლი პრეზიდენტის ხელშეწყობით ეწინააღმდეგება“, უფრო მეტი მიაქცევდით ყურადღებას საქართველოს საპატრიარქოს 24 სექტემბრის განცხადებას, რომელიც ამ პრობლემასთან დაკავშირებით გაკეთდა.

განცხადებაში, კერძოდ, ნათქვამია: „რადგან მიმდინარე პროცესებმა საზოგადოებაში აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია, ჩვენი პოზიცია ასეთია: დროებით შეჩერდეს ყოველგვარი სამუშაოები, შეიქმნას როგორც კულტურის სამინისტროს, ისე საპატრიარქოს და იუნესკოს წარმომადგენლებით დაკომპლექტებული ერთობლივი კომპეტენტური კომისია, რომელშიც უნდა შევიდეს დღევანდელი სახით სამშენებლო საქმიანობის მონინააღმდეგე პოზიციის მქონე ექსპერტებიც. აღნიშნულმა კომისიამ დეტალურად უნდა შეისწავლოს არსებული სიტუაცია და მიიღოს საბოლოო გადაწყვეტილება სამუშაოების შემდგომ გაგრძელებასთან დაკავშირებით“.

არაპიტიარო სურვილი არ მაქვს ანგარიშსწორების. უნდა გაიყარჯვოს საუკეთესო. სახსიანისტაგის გადაწყვეტილებას უნდა ენდოს საზოგადოება.

ხუთი წლის წინათ მივხვდი, რომ ჩვენი პროექტისთვის მზად არ იყო საპატრიარქო, კულტურის სამინისტრო, საზოგადოება. ამიტომ ჩავთვალე, რომ ბრძოლა არ ღირდა. პრობლემა გადასაჭრელად მომავალ თაობას დავუტოვე. რა თქმა უნდა, გულდასაწყვეტი იყო, ჩვენი პროექტი რომ არ განიხილეს. დღეს კიდევ უფრო დარწმუნებული ვარ, რომ სწორედ ჩვენი მეთოდით იქნება შესაძლებელი ძველი სახლისა და ახლის ჰარმონიული თანარსებობა. მაგრამ დავუბრუნდეთ პროექტს. აღდგენა-გამაგრება შესრულდება მსუბუქი ლითონის კონსტრუქციებით და გარედან და შიგნიდან შეიმონება მინით.

— 1994 წლიდან, როცა სახელმწიფომ და ეკლესიამ კონკორდატით მიიღეს გადაწყვეტილება ერთიანი საქართველოს სიმბოლოს — ბაგრატის ტაძრის აღდგენასთან დაკავშირებით, — ამბობს ბატონი კახა, — განახლდა დისკუსია სპეციალისტებს შორის, რაც იუნესკოსა და საპატრიარქოს ათწლიანი დაპირისპირების ფონზე წარმოართა.

ენი კონცეფციით, ...ოლონდ წლის შემდეგ.
— რა გითხრათ? როცა მიმდევრები გიჩნდება, სასიამოვნოა.
მასხენდება 2003 წლის იუბილემდე ჩვენი შეხვედრა, როცა ბატონმა გრემელაშვილმა მითხრა, თუ თქვენი იდეა გაიმარჯვებს, ჩვენ გვერდზე ხომ არ დაგვტოვებთ?
— რა უპასუხებთ?
— რას ვუპასუხებდი? რასაკვირველია, თანხმობა მივეცი. ბაგრატის ტაძრის თემა ისეთი დიდი და საპასუხისმეზობელია, რომ მისი აღდგენა და რეკონსტრუქცია უნდა იყოს ერთობლივი პროექტი.

მენდაციებს, რომ დავტოვოთ ეპოქის დალი. ჩვენ დავტოვებთ სადემარკაციო შრეებს და ტყუილს არ ვიტყვივით“, — ესეც იმ ინტერვიუდანაა. ამაზე რას იტყვივით?
— ამ შემთხვევაში სადემარკაციო შრე ვერ უშვების საქმეს. რადგან დავარდევით იუნესკოს პირობებს, შეიძლება, ეს არ იყოს დიდი უბედურება. უბედურება ისაა, რომ ბაგრატის ტაძარს მომავალ თაობას დავუტოვებთ.
— როგორც გრემელაშვილი წერს, მას დაუდგენია

სმოკიდებულ, ნაქარალ და მედიდურად აზიდული ძეგლის აურას ადამიანი გადაწყვეს გარდასულ დღეთა იდუმალებით მოცულ სამყაროში. ამ აურის მომწესხველობა მნახველს უტოვებს ფანტაზიის ფართო დიაპაზონს და მისი კულტურული მზაობის შესაბამისად განიცდევინებს უფრო დიდსა და მძაფრ ემოციას, ვიდრე „თავდაპირველი“ სახით აღდგენილი, ემოციუზად დაუტოვებელი ნაგებობა. მიზანი ამ ემოციის შენარჩუნება უნდა იყოს.

რომელშიც დაიბადა და აღიზარდა ჭაბუკი სტალინი!
— ბაგრატის ტაძრის შემთხვევაშიც რომ გამოგვეყენებინათ ერთიანი გადახურვა?
— ურბანისტული თვალსაზრისით, ჩემი აზრით, ამის გაკეთება არ შეიძლებოდა.
— რატომ?
— იმიტომ, რომ ბაგრატის ტაძარი არის ქუთაისის სიმბოლო, ემბლემა მისი.
— და იუნესკომ მხარი დავიჭირათ?
— თავიდან ცოტა საჩოთირო იყო მათთვის, მაგრამ ჩამოვიდნენ დამკვირვებლები — ბატონები ტომაშევსკი და ბიზია და ღამის მანათობლები, რომლებიც იუნესკოში გაგზავნილი ჩემი პროექტის კვლავ მოავლინეს საქართველოში. შეხვედრენ საერო და სასულიერო ხელისუფლების ხელმძღვანელებს, ერთად გავემგზავრეთ ქუთაისში, დეტალურად გაეცინენ ყველაფერს, დარწმუნდნენ ჩემი არგუმენტების სისწორეში. ბევრი ვიმჯღელეთ მინით ძეგლის გადახურვაზე, მომცეს რეკომენდაციები და შევთანხმდით, რომ ჯერ პატრიარქმა და პრეზიდენტმა კონკორდატით თანხმობა უნდა განაცხადონ ტაძრის მინაში აღდგენაზე, შემდეგ პრეზიდენტმა იუნესკოში უნდა გაავაზნოს წერილი, რომ ამ პროექტის სარეალიზაციო ხარჯებს თავის თავზე იღებს ჩვენი სახელმწიფო, იუნესკო თანადაფინანსებით შემოვიდოდა, და დამტკიცდებოდა ეს პროექტი. მაგრამ პრეზიდენტმა შევარდნაძემ ვეღარ მოასწრო. პრეზიდენტმა სააკაშვილმა თავიდან დიდი ენთუზიაზმით მოჰკიდა ხელი ამ საქმეს...

ტარაღიხილი კაღლის ფრასკული მხატვრობა არსებულ კაღლიან ბაგრატულა ბაგრატულა მინის თაღასა და ბუბათუა, საღას ღღა-ღაღის განავლობაში ღრაღაღის, მინა და ღაღის მანათობლაღის ფონა მინიღაღთ წიღაღა სეაღის, მემოქაღის, ღათისემოღის, ანაღოღაღის გუნღისა და წიღაღაღის მადატოღისღი ბემოსაღაღაღს.

ბაგრატის ტაძრის ინტერიერი (პახა ქორიძის პროექტი)

2003 წელს ტაძრის ათასწლოვანი იუბილესთვის მოუწოდეს სპეციალისტებს, წარმოედგინათ წინადადებები ბაგრატის ტაძრის აღდგენასთან დაკავშირებით. მეც გამოვეტანე ჩემი პროექტი... კულტურის სამინისტრომ კი — ბატონ ივანე გრემელაშვილის პროექტი, რომელიც სამინისტროს მიერ იყო დაფინანსებული.

კოლეგის პროექტი ითვალისწინებდა ტაძრის დაკარგული ნაწილის ძველი, ნაქარალი ქვის ყალიბში ჩამოსხმული ახალი ხელოვნური ქვის მულაჟით აღდგენას, რათა მნახველს ერთმანეთისაგან ვერ გაეჩივებოდა ძველი და ახალი.

— თქვენი არაორდინარული გადაწყვეტა კი ითვალისწინებდა დაკარგული ნაწილის თანამედროვე მინაში აღდგენას. თქვენული კონცეფცია ფართოდ გაშუქდა მასშედიში და საზოგადოებამ მიიჩნია, რომ სწორედ მის საფუძველზე წარმართებოდა აღდგენითი სამუშაოები, რა მოხდა? ვინ შეუშალა ხელი?

გუმბათის სიმაღლე, ოშკის, საფარის ტაძრების შესწავლიდან გამომდინარე, და — მილიმეტრებშიც არ შევცდებო, აცხადებს, ჰქონია ახლად აღმოჩენილი მასალა, რომელიც ვახტანგ ცინცაძემაც არ იცოდაო.

მეცნიერული შესწავლა და კვლევა საჭიროა, მაგრამ იგი, ბაგრატის ტაძრის შემთხვევაში, მინც პიოთეზური დარჩება, გუმბათის სიმაღლისა და სივანის დადგენა არ კმარა აღდგენის სურვილის გასამართლებლად. ეს ბატონმა ვახტანგ ცინცაძემაც იცოდაო, ვიცი მეც და დღესაც არ გამიჭირდება ამის დასაბუთება.

— თქვენ გინდათ, თქვათ, რომ ნანგრევებს აქვს განუმეორებელი ფექტი ემოციისა და აზროვნების შერწყმისა, რასაც მოკლებულია რაგინდ კარგად აღდგენილი ისტორიული ძეგლი?
— რა თქმა უნდა.

— ჩვენს ხელთ არის შარშანდელი ინტერვიუ ბატონ გრემელაშვილთან, რომელიც ახლაც საიტზე დევს. მისი საუბარი შევადარეთ თქვენი, 2003 წლის კონცეფციის დებულებებს და აი, რა გარკვევა იგი აცხადებს, რომ მისი პროექტიც ერთგვარად შუალედურია ორი რადიკალური ხედვის დასაბალანსებლად. აშკარად ჩანს, რომ იგი ხელმძღვანელობს თქვენს

— ეთიკური და მორალური მხარე მხოლოდ XI საუკუნეში კი არ უნდა დარჩეს, არამედ მოგვეყვას XXI საუკუნემდეც. ბატონმა ვახტანგ ცინცაძემ 50 წლის დაულალავი შრომით მაქსიმალურის გაკეთება შეძლო და იუნესკომ მის მიერ დადგენილი სახით შეიტანა ტაძარი მსოფლიო ნუსხაში.

— „...ამას გარდა, ვითვალისწინებ იუნესკოს რეკომენდაციებს, რომ დავტოვოთ ეპოქის დალი. ჩვენ დავტოვებთ სადემარკაციო შრეებს და ტყუილს არ ვიტყვივით“

მე მომხრე ვარ ძეგლის ხელუხლებლობის პრინციპის, ანუ კონსერვაციის შესახებ საერთაშორისო კანონმდებლობის მოთხოვნის, ასევე ექსპლესიის მოთხოვნისაც. თავის მხრივ, ისიც მართალია. ჩვენს პროექტს კონსერვაციის მეთოდი დაედო საფუძვლად. იგი სრულად უპასუხებს საერთაშორისო კანონმდებლობას, რომლის ერთ-ერთ მუხლით გათვალისწინებულია ძეგლის მთლიანი გადახურვა იმ შემთხვევაში, თუ ნანგრევები ვერ უძლებს სტიქიურ მოვლენებს. ეს მეთოდი ევროპაში ფართოდაა გამოყენებული. რად გინდა შორს წასვლა, გორში ხომ გადახურულია ის ღარიბული ქოხი,

— საიტზე იტალიელი ინჟინერი და არქიტექტორი, ბატონი სილვიო კალვი აღნიშნავს, რომ იუნესკომ 2004 წელს კულტურის სამინისტროს მოსთხოვა ტაძრის მინაში გადახურვის პროექტის წარდგენა, მაგრამ მოთხოვნა დღემდე უპასუხოდ დარჩა.

— ჩემთვის არავის შეუტყობინებია, პირველად მესმის.
— თუ ორივე პრეზიდენტს მოსწონდა თქვენი პროექტი, ვის შეეძლო, დაემაღლა თქვენთვის ეს ინფორმაცია, ვინ შეიძლება გმტრობდეთ კულტურის სამინისტროში?
— არ მინდა ამაზე საუბარი, რადგან

საბედნიეროდ, ჩვენი გვაქვს „3D Scanstudio“-ს ხელმძღვანელები, ბატონ მალხაზ დათუკიშვილის მიერ უახლესი კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებით შესრულებული ბაგრატის ტაძრის 2 წლის წინანდელი უზუსტესი აზომვები, რაც საშუალებას გვაძლევს, უზივირესი დეტალად კი აღვადგინოთ. ლაზერული სამგანზომილებიანი ფიქსაცია, რომელსაც მისი ინსტიტუტი სრულყოფილად არის დაუფლებული, გამოიყენება მსოფლიოს კულტურული მემკვიდრეობის, არქეოლოგიური ძეგლების ფიქსაციისა და მოდელირებისთვის. ყველა ქვეყანა ამ ფუფუნებით ვერ სარგებლობს. მან კი უსასყიდლოდ გადაიღო ბაგრატის, სვეტიცხოველიცა და ოშკიც.

წელულს, 25 ოქტომბერს, მიწვეული ვართ აშშ მსოფლიო კონფერენციაზე, სადაც წარდგენილი იქნება ჩვენი პროექტი, რომელსაც მსოფლიოს წამყვანი სპეციალისტები ნახავენ. ამ ვიზიტის შედეგებს აუცილებლად გაცნობებთ, არ დაგვიმალავთ (იციხის).

ესაუბრა არაგზ სანაბლიძე

ქართულაზიას აფხაზეთისგან თხილის გადატანის ნებართვა და უსაფრთხოების პირობა მიიღეს

მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის საქართველოს მოსახლეობას მძიმე ტვირთად დაანჯა. გამოწვევის ქვეყნის კონფლიქტური რეგიონები წარმოადგენს. კრიზისის გავლენა გალის რაიონზე დღეს ნაკლებად ან, შეიძლება ითქვას, არც იგრძნობა, რადგან იქ არც სანარმოებია, არც — ელემენტარული ბიზნესი, ადგილობრივ ეკონომიკას მხოლოდ მოსახლეობის ჭირნახულით შექმნილი დოვლათი ქმნის. გალი უნებართვოდ დაბრუნებულზე საუბრით დღეს თავს არავინ იწუხებს. იქ დარჩენილებს კი ხშირ შემთხვევაში ვითარების მძევლებადაც მოიხსენიებენ. მძიმე ყოფის მიუხედავად, გალელი ქართველები თავის გატანას მაინც ახერხებენ, საკუთარ პრობლემებს თავადვე აგვარებენ, მათი საარსებო საშუალება კი, ძირითადად, სოფლის მეურნეობის პროდუქტებია. ვინაიდან თხილი სეზონურად ყველაზე მეტად შემოსავლიანია, ქართული და აფხაზური მხარე ბიზნესს თანაბრად მოეჭიდა. გალის მოსახლეობამ ჭირნახული უკვე აიღო. ოჯახების წლიური შემოსავალიც, ძირითადად, ამით განისაზღვრება.

სა და პენსიის ამარა ცხოვრება. სტუდენტი შვილები მყავს. მათი სწავლის ფულს ამ გზით ვაგროვებ. აფხაზეთსაც ეს-მით ჩვენი. თხილი მათი დახმარებით გადამაქვს ზუგდიდში და ნილსაც ვაძლევ. აქაურ გზებს ჩვენ უკეთ ვიცნობთ. ესეც კეთილი საქმეა. ადრე ასეთ სიტუაციებს არ ვაწყებოდი. წელს ვრისკავ. ბევრს საუბრობენ საზღვრის გადაკეტვაზე და მათულობლართების გაბმაზე. ეს თუ მართლა გააკეთეს, ყველაფერი წყალში ჩაგვეყვება, აქ ცხოვრებაც აზრს დაკარგავს“.

„ჩვენი ყოველწლიური საზღვრის თხილია, — ამბობს გალის რაიონის მკვიდრი არნოლდ ზუზბაია, — აქ სხვაგვარად ვერ დასაქმდები. ოჯახის შემოსავლის ძირითადი ნაწილიც ესაა. ყოველწლიურად დაახლოებით 2 ტონამდე თხილს ვაგროვებთ. წლეულს ქარმა და ავდარმა დაგვაზარალა, მაგრამ მოსავლით უკმაყოფილო მაინც არ ვარ. ჩვენი მთავარი პრობლემა მისი რეალიზაციაა. ადრე ეს შედარებით ადვილი იყო, მაგრამ ბოლო დროს განვითარებული პოლიტიკური მოვლენები ჩვენზე ცუდად აისახა. დაახლოებით ერთი თვეა, რაც სოფლებში რამდენიმე ოჯახმა დაიწყო რეალიზაცია. ცოტათი გვეშველა. ადგილზე ვყიდით“.

თხილის შესაქანად სოფლოვანი თანხა აფხაზეთს ნახსენებია მოგზა და დარჩენილი მოგზასაც ერთად ვინაილია.

გართულებული მდგომარეობის მიუხედავად, ისევ აფხაზეთს დახმარებით, კვლავ ვახერხებთ თხილის ზუგდიდში გადატანას. ამ ბიზნესით დავაყენე ოჯახი ფეხზე და თუ აგვეკრძალა, ულუკმაპურად დავრჩებოდი. რთული სიტუაციაა, მაგრამ აფხაზეთის იმედს მაქვს, ისინი გვეხმარებიან“ — ამბობს გალის მკვიდრი რატი ბერაია.

საზღვარზე ასეთ სიმკაცრეს არც აფხაზეთი მოელოდნენ. მათ ძალიან უჭირთ სიტუაციასთან შეგუება. დაძაბულ ფონზე აფხაზეთი მაინც ავლენს ქართულს და საქმიანობს, შეძლებისდაგვარად, ხელსაც უწყობენ. დარგოვით თხილიც სწორედ მათი მფარველობით გააქვთ — ისინი მიუძღვებიან დატვირთულ ავტომანქანას.

„ჩვენთან სრული განუკითხაობაა, — ამბობს სოფელ ფიჩორის მკვიდრი დათო ნიქარია, — წესრიგის დამყარება რთულია. თუ რაიმე საქმეს მოეჭიდა, „კრიშა“ აუცილებელია. მეც ნაცნობ აფხაზეთს მივმართე დახმარებისთვის და მოგებიდან გარკვეულ თანხას უწაღებ. ცოტა გვგვდება თითოეულს, მაგრამ ესეც კარგია, როცა შემოსავალი სხვა არაფერია. უკვე მესამე სეზონია, რაც თხილით ვვაჭრობ. პროდუქტი აფხაზეთს დახმარებით ზუგდიდში გააქვს. გასულ წლებთან შედარებით, ახლა მეტი კლიენტი მყავს. უფრო სწრაფად ვყიდულობ თხილს. მოსახლეობას ადგილზე გაყიდვა ურჩევნია, რადგან უფრო უსაფრთხოა. ჩემთვისაც დიდი რისკია თხილის შესყიდვა, მაგრამ სხვა

გამოსავალი არაა. რაღაც ხომ უნდა გააკეთო, რომ იარსებო. თანაც, აფხაზეთი მეხმარებიან. აფხაზეთის ხელისუფლება უჭირს მათთვის ხელფასების დროულად გაცემა. დასაქმება მარტივი არაა. როგორც უკვე აღინიშნა, გალის ქვედა ზონის სოფლებში თხილის შესყიდვით დაკავებული ქართველები აფხაზეთთან საერთო ადვილად კონტაქტს ვეძებთ. ეს საქმიანობა აფხაზეთისთვისაც ხელსაყრელია. ქართველებს ამ საქმეში ზურგს აფხაზეთი უმაგრებენ.

„ხომ უნდა ვირჩინოთ თავი და გამოვკვებოთ ოჯახი, — ამბობს თხილის შექმნით დაკავებული ერთ-ერთი ქართველი, — ძნელია დახმარების გარეშე ვიპოვოთ თავი და გამოვკვებოთ ოჯახი, — ამბობს თხილის შექმნით დაკავებული ერთ-ერთი ქართველი, — ძნელია დახმარების გარეშე ვიპოვოთ თავი და გამოვკვებოთ ოჯახი, — ამბობს თხილის შექმნით დაკავებული ერთ-ერთი ქართველი, — ძნელია დახმარების გარეშე ვიპოვოთ თავი და გამოვკვებოთ ოჯახი...“

გარდა იმისა, რომ თხილი მოსახლეობისთვის მთავარ საარსებო წყაროს წარმოადგენს, აფხაზური ბიუჯეტის გარკვეულ ნაწილსაც სწორედ გალიდან გადასახადების სახით აკრეფილი თხილი განსაზღვრავს. ამ სეზონზე მოსახლეობამ გალის აფხაზურ ადმინისტრაციას 1400 ტონამდე თხილი უნდა ჩააბაროს. გადასახადის აკრეფა გალის რაიონის სოფლების გამგებლებს დაევალებათ. აფხაზეთისა და ქართველების ერთობლივი „ბიზნესი“ კვლავ განახლდა.

ირმა ჩიტაია

გალი თხილის უხვი მოსავლით დანარჩენი რეგიონებისგან გამოირჩევა. ქვედა ზონის სოფლების ზუგდიდთან და მთაწკარველები ცენტრალური გზა — ოტობაია-ორსანტის ხიდი ჩახერგვილია და მიმოსვლა შეუძლებელია. ზუგდიდთან დასაკავშირებლად ერთადერთ საშუალებად განმუხურის ხიდი რჩება, თუმცა იქამდე მისაღწევად დიდი სიფრთხილეა საჭირო. ხშირ შემთხვევაში, მოსახლეობა მდინარის ფონით სარგებლობას არჩევს. ასეთი მგზავრობა დიდ რისკთან არის დაკავშირებული, რადგან ენგურისპირა ზოლის გარკვეული ნაწილი დანალექია.

ვინც აფხაზეთის ნდობის მოპოვება მეტ-ნაკლებად შეძლო, მათი დახმარებით თხილის შესყიდვასაც ახერხებს. მოკლედ, თხილის ბიზნესს აფხაზეთში ქართველები და აფხაზეთი ერთობლივად მართავენ.

„უკვე ორი წელია, რას თხილის შესყიდვა დაიწყო. თავდაპირველად კალიან გაიჭირდა ამ ნაბიჯის გადადგმა. აფხაზეთის მხრიდან შესაქმნელი ნინაფაფაგოვის მუშაობა, მაგრამ ჩვენი შიში არ გააპართლდა. პირიქით, ამ მხრივ „ბიზნესში“ ისინი ჩაებავენ.“

ჩაი, თხილი თუ ჭყინტი სიყინდი?

უკვე დიდი ხანია, ჩაი და ციტრუსი სამეგრელოს მოსახლეობის მარჩენალი აღარ არის, ამიტომაც ხალხმა ინტერესი დაკარგა და მთელი ყურადღება თხილზე გადაიტანა. გარკვეული დროის განმავლობაში თხილმა ჩაანაცვლა კიდევ ჩაი და ციტრუსი, თუმცა ამჟამად აღარც ისაა მომგებიანი.

ახლა სამეგრელოში თხილის პლანტაციების გაშენების ბუმი; შენდება ყველგან — სახნავ-სათეს თუ ნაჩაირ ფართობებზე, რამაც სიმინდის მარცვლის წარმოება შეამცირა და, შესაბამისად, კატასტროფულად გაზარდა მისი საბაზრო ღირებულება. ზუგდიდის ბაზრებში სიმინდის შარშანდელი მოსავალი უკვე აღარსადაა, ხოლო წლევიანდელი, ჯერ კიდევ ჭყინტი მარცვალს, ფუთი 17-18 ლარი ღირს. სამსუხაროდ, განადგურებულია ჩაის კულტურაც, დღემდე დარჩენილი ფართობები კი მოუვლელია გამოგვად ვაველურებულია. არადა, მარტო ზუგდიდის რაიონში მთლიანი შემოსავლის 80% მეჩაიეობაზე მოდიოდა და ამ დარგში 25 000-ზე მეტი ადამიანი იყო დასაქმებული. ამ სფეროში

შექმნილი სავალალო მდგომარეობის გამო ისინი უმუშევრად დარჩნენ. ქართული ჩაის გადარჩენის პერსპექტივებზე თავიანთ მოსაზრებებს გვიზიარებენ ამ დარგის პროფესიონალი სპეციალისტები: ვაჟა ფიფია, გენო თოდუა და თამაზ ცანავა. ვაჟა ფიფია, ექსპერტი მეჩაიეობის დარგში: მეჩაიეობაში და ჩაის მრეწველობაში განხორციელებულმა პრივატიზაციამ სასურველი შედეგი ვერ მოგვცა, რადგან სახელმწიფოს მხრიდან მძლავრი ფინანსური დახმარების გარეშე მეჩაიეობის დარგის მთლიანად აღდგენა შეუძლებელია. თურმე მეჩაიეობის არცერთ ქვეყანაში ეს დარგი ლიბერალური საბაზრო პრინციპების გამოყენებით არ იმართება. ქვეყნის ბაზარი გაჯერებულია უცხოური და-

ბალი ხარისხის ჩაის პროდუქციით, ხოლო ჩვენი მეჩაიეობა უსახსრობის გამო ვერაფერს აკეთებენ. სანამ სულ არ გადაშენებულა ჩაის კულტურა, მდგომარეობის სასიკეთოდ შემობრუნება ნაწილობრივ მაინც შეიძლება, რისთვისაც აუცილებელია, საქართველოს მთავრობამ, სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ ვენახთან ერთად ჩაის კულტურის მიმართაც გამოავლინონ სახელმწიფოებრივი პოზიცია და მეჩაიეობის რაიონებისთვის პრიორიტეტულად აღიარონ.

ბენო თოდუა, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი: მეჩაიეობის აღდგენისა და დარგის გადარჩენისათვის სახელმწიფოს მხრიდან დახმარება აუცილებელია. სწორედ სახელმწიფომ უნდა იტვირთოს ახალი ტექნოლოგიების შემუშავება, რათა ჩვენმა ჩაიმ დააკმაყოფილოს საერთაშორისო ბაზრის მოთხოვნილებები. **თამაზ ცანავა, საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტის**

პროფესორი: ჩემი სამეცნიერო საქმიანობა დაკავშირებული იყო ჩაის კულტურასთან, მისი მექანიზმების დონის ამოღებასთან, მოსავლიანობის გაზრდასთან. ამჟამად ჩაი კერძო სექტორის საკუთრებაა, მაგრამ უსახსრობის გამო ძნელია მისი მოვლა-პატრონობა. ჩვენ, დარგის სპეციალისტებს, გვაქვს წინადადება, რომელიც შესაძლებელს გახდის მეჩაიეობის აღორძინებას. ჩაის ფართობი 3-დან 5-ჰექტრამდე უნდა გადაეცეს ფერმერულ მეურნეობებს, რომლებიც მოკრეფილ ჩაის ფოთოლს თავიანთ პლანტაციებთან ახლოს აგებულ ჩაის მინიფაბრიკებში გადაამუშავებენ. ასეთი მინიფაბრიკა 50 000 ლარამდე დაჯდება. ეს თანხა მათ 4-5-წლიანი კრედიტის სახით სახელმწიფომ უნდა გამოუყოს. ფერმერები გარკვეული ვადით უნდა გათავისუფლდნენ გადასახადებისგანაც. **ლადო ქირია, ზუგდიდი**

ანტიქრისტეს მეფობის დღეებში აღაშენებელი ბარდასვლილთა გვამებს შეჭამენ

„საქართველო და მსოფლიოს“ ნიშნის (№30) ნომერში წმინდა ნიკოლოზის ტაძრის მოძღვარი მამა ზურაბი გვესაუბრა ქრისტეს მფობის მოსვლის შესახებ, მაგრამ, წინასწარმეტყველების თანახმად, ამ მოვლენას წინ უძღვის ანტიქრისტეს გაბატონება. დღეს სწორედ წყვილის თავადის გამეფების შესახებ ვისაუბრებთ.

— მამაო, რა არის წინასწარმეტყველები ანტიქრისტეს გამეფებასთან დაკავშირებით?

— ფრიად საგულისხმოა ღირსი ნილოს მირონდინარის წინასწარმეტყველება ანტიქრისტეს გამეფების შესახებ. მისი აზრით, ვერცხლის მოყვარეობა წყვილის თავადის წინამორბედაა. ბნელეთის მოციქულები კაცობრიობას მოამზადებენ ანტიქრისტეს გასაბატონებლად.

— როგორ შეძლებენ ადამიანთა შეცდენას?

— ყოველივე, რაც კაცთა მოდგმის გამოსწორების განგებულეობითა და განწინებითა ამზადდება და ამზადებს ადამიანებს წმინდისათვის და, აქედან გამომდინარე, უფლისთვის, იყო და არის ქვეყნობა, ხოლო ყველაფერი, რაც ამზადებს ადამიანს უფლისა და მხსნელის კანონის უარყოფისთვის, სიცრუეა. სწორედ ეს სიცრუე ამზადებს ხსნის განგებულეობით ანტიქრისტეს მოსვლას და მის მიღებას კაცთა მოდგმის მიერ.

— სულის ხსნა ხომ ყველაფერზე მნიშვნელოვანია, რატომ მიიღებს კაცობრიობა ანტიქრისტეს?

— ისევე, როგორც იმხანად, როცა წინამორბედი ქადაგებდა ქვეყნობის ნათლისღებას, რითაც ადამიანებს ხსნის გზაზე აყენებდა, მრავალი ფუჭი საზრუნავი დაბნელებს კაცის გრძობებს, რათა საკუთარი ხსნისადმი უგრძობელი გახდეს.

— განა ეს შესაძლებელია?

— სამწუხაროდ, მრავალრიცხოვანი ხორცეული საზრუნავის გამო ვერ იგრძნობს ხსნას. ადამიანებს არც მომავალი საუკუნის ცხოვრების სურვილის შეგრძნება ექნებათ და არც საუკუნო სასჯელის შიში. ღირსი ნილოს მირომდინარე წერს: „ხსნა მოვა და არ ნაერთმევა სოფელს და ისინი, ვინც დახსნილი იქნებიან, სამყაროს ბოლომდე იარსებებენ“.

— გამოდის, რომ მამინაც იქნება ხსნა, მაგრამ ვისთვის?

— მათთვის, ვინც არ დაემორჩილება ანტიტიპის საქმეებს...

— ვინ არის ანტიტიპი?

— ანტიტიპი ანტიქრისტეს წინამორბედაა.

— ვინ შობს ანტიქრისტეს?

— ბინიერი, მრუში ქალწული. ამ დროს შეიკრიბება გარყვნილება და ის იქნება მრუშობის საგანძური. სოფლის ყოველი ბოროტება, ყოველი ბინიერება, ყოველი უკანონო განხორციელება მასში — საიდუმლო სიძვით ჩასახულში.

— რას გულისხმობს ფრაზა „საიდუმლო სიძვით ჩასახვა“?

— რუსი წმინდა მამების წინასწარმეტყველების თანახმად, ანტიქრისტე იშვება ხელოვნური ჩასახვის გზით, ანუ საიდუმლო სიძვით ჩასახვით. ბინიერი, მრუში ქალწულის საშობი შეიკრიბება და გაერთიანდება სიბინძურე და სოფლის გაღატაკებასთან ერთად გაცხოველებდა.

— როდის იშვება ანტიქრისტე?

— იგი დაიბადება მამის, როცა სათნოებით გაღატაკდება სოფელი.

— რა სათნოებებია საუბარი?

— იგულისხმება სიყვარული, ერთსულოვნება, უმანკოება; გაღატაკება, აგრეთვე, ყოველი დაბა და ქალაქი თავისი ხელქვეითებისგან, თავკაცები გასცილებიდან ქალაქს, დაბას, ოლქს და თავკაცი არ აღმოჩნდება არც ერთ ქალაქში, დაბასა და ოლქში.

— ეკლესიას რა ელის?

— ეკლესიაც თითქმის გაღატაკდება სულიერ ხელისუფალთა მთავრობისგან.

— რა სასწაულებს მოახდენს ანტიქრისტე?

— არანაირად ნაშობი ბევრ სასწაულს მოახდენს ეშმაკეული ოცნებებით. სოფელი წარმოიდგენს, რომ იგი მშვიდი და მორჩილია გულით, სინამდვილეში კი გულით მეტად, ხოლო სამშვიველით — მგელი. მისი საკვები ხალხის შემფოთება იქნება. როცა ადამიანები გარდაიქმებიან, ანუ დაიღუპებიან, მაშინ გაცხოველებდა ანტიქრისტე.

— უფრო კონკრეტულად გვითხარით, რა იქნება მისი საკვები?

— ხალხის ძროხა: განსჯა, შური, გულდრძობა, რწმენის დავიწყება, მრუშობა, სიძვით სიამაყე. აი, ეს ბოროტება იქნება ანტიქრისტეს საზრდო, ანუ ეშმაკის ნების აღსრულება.

— როგორ გახდება ანტიქრისტე ქვეყნის განმგებელი?

— წინასწარმეტყველების

თანახმად, იგი ქალაქთა, დაბათა და ოლქთა მთავარი მას შემდეგ გახდება, რაც თავკაცთაგან აღარავინ აღმოჩნდება დაბებში, ქალაქებსა და ოლქებში. აი, მაშინ მოიტაცებს სოფლის მთავრობას, ქვეყნის განმგებელი გახდება, ადამიანთა გრძობებზეც და მას სამყაროს ერთმპყრობელად და თვითმპყრობელად გახდის. ანტიქრისტე ეშმაკის იარაღი იქნება ქრისტიანობის აღსაგველად პირისაგან მიწისა. ეკლესიის სახარებას აბუჩად აიგდებენ.

— რას გვეტყვით ანტიქრისტეს ბეჭდის შესახებ?

— როცა შიმშილი დაიწყება, ანტიქრისტე ადამიანებს თავისი ბეჭდით აღნიშნავს, ვითომდა უბედურებისგან მათ დასახსნელად.

— რატომ დაიწყება შიმშილი?

— ხალხს თავს გაუმაძღრობა დაატყდება. იმასთან შედარებით, რასაც ახლა ვჭამთ, შვიდჯერ მეტს შეჭამენ და მაინც ვერ დაწყდებიან. ყველგან დიდი უბედურება დაისადგურებს. წინასწარმეტყველების თანახმად, „მაშინ ანგარებისმოყვარენი გახსნიან თავის ანგარების-მოყვარე ბედლებს, მაშინ ოქრო გაუფასურდება, როგორც

ნაკელი გზაზე“. აპოკალიფსის მიხედვით, მხოლოდ ბეჭდის მქონეებს მიეყიდებათ პური. დაღუპული ადამიანები გზებზე ეყრებიან. დამპყრელები მათ გვამებს მტაცებელი ფრინველებით დააცხრობიან და შეჭამენ.

— ყველანი შეჭამენ მკვდრებს?

— ისინი, ვისაც ანტიქრისტეს ბეჭედი ექნება. მხოლოდ ქრისტიანები არ შეჭამენ გვამებს, მოუხედავად იმისა, რომ ბეჭდის უქონლობის გამო, მათ პურს არც მისცემენ და არც მიჰყიდიან. ბოლოს თავად ანტიტიპიც მოკვდება.

— რა იქნება აღბეჭდილი ანტიქრისტეს ბეჭედზე?

— ბეჭედზე ეწერება: „მე ვარ შენი“, „შენ ხარ ჩემი“, „ნებით მოვიდვიარ, არა იძულებით“, „და მე ჩემი ნებით გიღებ, არა იძულებით“. ეს სიტყვები იქნება ამოტვიფრული წყველი ბეჭდის შუაგულში, რომელიც დიდ გასაჭირს შეამთხვევს სოფელს. როცა ღმერთი ადამიანთა შემფოთებას და გაჭირვებას იხილავს, რათა ისინი ერთად იდგინდნენ მეორეზე არ გადავიდნენ (საკვების ძიებაში მშობლიურ სახარებას მიატოვებენ და სხვაგან წავლენ), ზღვას უბრძანებს, უწინდელი სიმშრეველი შეიძინოს და როცა ანტიქრისტე თავის წყულ ტახტზე ავა, ზღვა აღუდგება, როგორც წყალი ქვაბში და აორთქლდება, გაქრება პირისაგან მიწისა, როგორც კვამლი.

— რა ელის მცენარეულ საფარს?

— ზღვის მშრეველებისგან ყველაფერი გახდება, წყლის ძარღვი დაშრება. ცხოველები, ფრინველები და ქვეწარმავლები დაიხოცებიან. დღე შემოკლდება და იქნება, როგორც საათი, კვირა — როგორც დღე, თვე — როგორც კვირა და წელი — როგორც თვე.

— რატომ აჩქარდება დრო?

— ადამიანის ცხოვრების გამო სტიქიები დაიბადება, აჩქარდება და დაიჭიმება, რათა უფრო სწრაფად დამთავრდეს ღმერთის მიერ წინასწარმეტყველები საუკუნეთა რიცხვი, ანუ სამყაროს შექმნიდან მერვე ათასწლეული. ანტიქრისტეს მეფობის პერიოდში ენუქი და ილია ხალხს უქადაგებენ, არ მიიღონ წყველი ბეჭედი. წყვილის თავადი მათ შეპყრობას ბრძანებს. ენუქი და ილია მაინც გააგრძელებენ ქადაგებას და ხალხს მოუწოდებენ, მოთმინება მოიკრიბოს, რათა გადარჩეს. ღმერთი მათ აუცილებლად მიიღებს სამოთხემში მხოლოდ იმის გამო, რომ ბეჭდით აღიანთნოს ყოველი პატიოსანი და საათში ერთხელ გამოისახონ ჯვრის ნიშნის და როცა ანტიქრისტე თავის წყულ ტახტზე ავა, ზღვა აღუდგება, როგორც წყალი ქვაბში და აორთქლდება, გაქრება პირისაგან მიწისა, როგორც კვამლი.

ლუკა სინიორელი - „ანტიქრისტის მოახლოება“ (ქორვიეტოს (იტალია) ტაძრის ფრესკა, ფრაგმენტი)

რაც სიტყვასიტყვით ცოცხლად დანაყრებას ნიშნავს. ის, ვინც ბეჭედს მიიღებს და არ მოითმენს, მწარედ ინანებს.

— რატომ იქნებიან ანტიქრისტეს მადლიერი, ვინც მის ბეჭედს მიიღებს?

— ადამიანები კი არ მადლობენ ანტიქრისტეს, არამედ მათზე გაბატონებული ბეჭედი. ეს მადლობა მათში სატანის შესვლაა, რომელიც ადამიანის გრძობის სახეს იღებს, რათა ხალხი ვერ მიხედვს, რა ემართება. ანტიქრისტეს ბეჭდით აღბეჭდილი დემონად იქცევა, სულიერად მკვდარი და საუკუნო სატანჯველი ელის.

— როგორ გაუსწორდება ანტიქრისტე ენუქსა და ილიას?

— გაიგებს, რომ ისინი პირფერს, გრძნეულს, მატყუარასა და ვერაგ ეშმაკს უწოდებენ მას. ორივეს შეაპყრობინებს და მოიქველურად შეეკითხება: „თქვენ დაღუპული ცხვრები ხართ, რადგან არ აღბეჭდით ხალხს მოუწოდებენ, მოთმინება მოიკრიბოს, რათა გადარჩეს. ღმერთი მათ აუცილებლად მიიღებს სამოთხემში მხოლოდ იმის გამო, რომ ბეჭდით აღიანთნოს ყოველი პატიოსანი და საათში ერთხელ გამოისახონ ჯვრის ნიშნის და როცა ანტიქრისტე თავის წყულ ტახტზე ავა, ზღვა აღუდგება, როგორც წყალი ქვაბში და აორთქლდება, გაქრება პირისაგან მიწისა, როგორც კვამლი.“

— როგორი გახდება ადამიანი?

— ხალხი ისე განბილდება სამშვიველით, რომ სხეულებრივადაც დაკნინდება.

— პირდაპირი გაგებით?

— დაიხ, სიმაღლით ერთი და სამი მეოთხედი აღლი, ანუ ხუთი მტკაცველი გახდება, ხოლო ცხვირებით დემონებს აჯობებენ... და იქნებიან ერთსულ დემონებთან“. გაიხანტე ანტიქრისტე, რომ განქარდა ადამიანის ბუნებრივი თვისებები და სწორედ ამ დროს მასზე უეცრად ზეციდან „ორპირლესილი მახვილი“ დაეშვება, რომლითაც დამარცხდება და გადმოინთხევა წყვილის თავადის ბინიერი სული უწმიდური სხეულიდან. ანტიქრისტეს სიკვდილით დასრულდება კაცის მიერ დაწყებული მკვლელობა.

ესაუბრა ნინო ბოკიაშვილი

ვაჟა გადამაძე: ღმერთმა წაგართვა და ისევ ღმერთმა დაგიბრუნა...

ვაჟა გადამაძეს ღმერთმა დიდი განსაცდელი მოუვლინა — ერთ დღეს დაიღუპნენ მისი ოჯახის წევრები — მეუღლე და ორი შვილი. როგორც თავად აღნიშნა ჩვენთან საუბარში, უფადა გამოცადა და რაც წაართვა, ისევ უკან დაუბრუნა. აი, რა გამოგზობა ბატონმა ვაჟამ.

— ცოლი სიყვარულით შევირთე. ელენე საბავშვო ბაღში გავიციანი და მას მერე სულ ერთად ვიყავით. დანამდვილებით ვიცოდი, რომ ჩემი შვილების დედა მხოლოდ ელენე გახდებოდა.

— რა ასაკში დაქორწინდით?

— სკოლის დამთავრებისთანავე მიხდოდა ოჯახის შექმნა, მაგრამ ელენემ არ მოისურვა.

— რატომ?

— სკოლაში ორივენი კარგად ვსწავლობდით და უმაღლეს სასწავლებელში გვსურდა, ჩავებარებინა. ელენემ მითხრა, ნაადრევად ქორწინება სწავლაში ხელს შეგვიშლისო. მართალი იყო, ვერ შევენიშნავდით. ასე რომ, ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ შევექმნით ოჯახი. ცალკე ვცხოვრობდით, ბინა მშობლებმა გვიყიდეს. დამხმარე არავინ გვყავდა, რის გამოც ბავშვების გაზრდაში აქტიურად ვმონაწილეობდით, ყველაწილი საქმეს ვინაწილებდით.

— რამდენი შვილი გყავდა?

— ორი — გოგო-ბიჭი, თავი და ლევანი. მზრუნველი მამა ვიყავი, ბავშვებს არაფერს ვაკლებდი, კარგი ოჯახი გექონდა, მაგრამ ღმერთმა დიდი განსაცდელი მოვივლინა...

— ეკლესიურად ცხოვრობდით?

— სამწუხაროდ, არა!.. მონათლული ვიყავი, რელიგიურ დღესასწაულებზეც დავდიოდი ტაძარში, მაგრამ არც ერთი ქრისტიანული საიდუმლოს აღსრულებაში არ ვმონაწილეობდი. ისე ვიცხოვრებ 35 წლის განმავლობაში, რომ მოძღვრისთვის აღსარება არ მითქვამს, ზიარება არ მიმიღია.

— თქვენს მეუღლეს?

— ისიც ჩემსავით იყო. ერთი სიტყვით, ეკლესიურად არ ვცხოვრობდით, უფლისკენ სავალ გზაზე დიდმა ტკივილმა დაგვყენა.

— რა შეეშინებოთ თქვენი ოჯახის წევრებს?

— საშინელი უბედურება დაგვატყდა თავს... ელენეც და ბავშვებიც ერთ დღეს დაიღუპნენ. სამივე წამართვა ღმერთმა, დიდი განსაცდელი მოვივლინა, გამოცადა... — რით დაიღუპნენ?

— წყნეთში აგარაკი გვაქვს. ზამთრის არდადეგებზე ელენემ უფასო შეგებულება აიღო და ბავშვები წაიყვანა. გადავწყვიტეთ, ახალ წელს იქ შევხვედროდით. მე შაბათ-კვირას ვრჩებოდი წყნეთში, სამსახურის გამო სხვა დროს ვერ ვიცილიდი. სახლს „კარმით“ ვათბობდით. პარასკევს, საღამოს ჩავაკითხე ცოლ-შვილს. გამიკვირდა, როცა კარი დაკეტილი დამხვდა. ეზოშიც არავინ ჩანდა. ვერ მივხვდი, სად უნდა წასულიყვენ, უკვე გვიანი იყო.

— კარი როგორ გააღეთ?

— მე ჩემი გასაღები მქონდა, საკეტი უპრობლემოდ გავხსენი. სამარისებურმა სიჩუმემ შემაშფოთა. ხან მეუღლეს გავძახე, ხან — ბავშვებს, მაგრამ ხმა არავინ გამოცა. ოთახებში შევიხედე და როცა საძინებლის კარი შევადე, თვალებს არ დავუჯერე — სამივენი ლოგინში იხვნენ და სიცოცხლის ნიშანწყალი არ ეტყობოდათ. ხან ერთ სანოლს მივვარდი, ხან — მეორეს, ხანაც — მესამეს... გარდაცვლილები იყვნენ. როცა ეს გავაცნობიერე, გონება დავკარგე და იატაკზე გავიშლარეთ. თვალი რომ გავახილე, უკვე ტახტზე ვინეტი და თავს მეზობლები დამტრიალებდნენ. მოკლედ, ელენე და ბავშვები მხოლოდ გახმა ძილში გაგუდა. არ მეგონა, თუ ცოცხალი გადავრჩებოდი. ეკლესია რომ არა, ალბათ, თავს მოვიკლავდი.

მეგობარმა თავის მოძღვართან მიმიყვანა. ცხოვრებაში პირველად თქვენი აღსარება, ზიარება მივიღე. უბედურება, რომელიც თავს დამატყდა, უფლის გამოც დად ჩავთვალე და მომავლის იმედით არ დავკარგე. მოძღვარმა შე-

უძლებელი შემადგენელი, გამამხნევა, სულიერად გამაძლიერა, ცხოვრებაზე ფილოსოფიურად ჩამაფიქრა... მისი წყალობით გადავრჩი, განსაცდელს გავუძელი და არ დავეცი.

გავიდა წლები, ბედს შევეგუე, რწმენაში გავძლიერდი და ღმერთმა უკანვე დამიბრუნა, რაც წამართვა.

— რა გაქვთ მხედველობაში?

— ღვთის ნებით, არაჩვეულებრივ ქალბატონს შევხვდი. სხვათა შორის, ერთმანეთი ტაძარში გავიცანი ალღომის ბრწყინვალე დღესასწაულზე. მეუღლის გარდაცვალების მერე პირველად გამიჩნდა სხვა ქალთან ურთიერთობის სურვილი.

— ქმარ-შვილი თუ ჰყავდა?

— არა, გასათხოვარი იყო. გაცნობიდან 7 თვის თავზე, ჩემი მოძღვრის ლოცვა-კურთხევით, დაქორწინდით. ჯვარი იმ ტაძარში დავინერეთ, სადაც ერთმანეთს შევხვედით.

— მეუღლისა და შვილების გარდაცვალებიდან რამდენი წელი იყო გასული?

— მათი დაღუპვიდან 8 წლის შემდეგ დაქორწინდი მეორედ. უკვე 47 წლისა ვიყავი, ინგა კი — 40-ის. ამჯერადაც გამიმართლა, კეთილი და ღვთისნიერი ქალი შევირთე ცოლად.

— შვილები გყავდა?

— სასწაული მოხდა!.. ინგა, ასაკის მიუხედავად, მალევე დაფეხმძიმდა და 28 დეკემბერს იმშობიარა, სწორედ იმ დღეს, როცა ელენე და ბავშვები დაიღუპნენ.

ღვთის შენეებით, ყველაფერმა კარგად ჩაიარა... თქვენ წარმოიდგინეთ, ტყუპები შეგვეძინა — გოგო-ბიჭი — მარიამი და გიორგი... დიდება უფალს, რაც წამართვა, ისევ უკან დამიბრუნა.

სულითვის სასარგებლო რჩევები

- ყველაზე მეტად სხვის ცდუნებას უნდა ვერიდოთ, რათა სხვა მაცდუნებლეთან ერთად სასუფეველიდან არ გამოგვაძევონ.
- შვილების მიმართ დაუდევრობა უდიდესია ცოდვათა შორის და ურჯულოების უკიდურესი გამოვლინება. ერთი დედა, იმ-ქვეყნიურ ცხოვრებაში დროებით გადაყვანილი, საკუთარზე მეტად ვაჟიშვილის ცოდვების გამო დაისაჯა.
- მედნიერად ჩათვალე თავი, თუ ეკლესიას რაიმე სამკაულს შესწირავ. სირცხვილია, კაცთა სადგომი უკეთ იყოს მორთული, ვიდრე ღვთის სახლი.
- საკუთარი თავის სიყვარული მოყვანის სიყვარულს უნდა შევნიშოთ მსხვერპლად, ხოლო ორივე ერთად — ღვთისას.
- ვინც სიზარმაცის გამო უფალს არ უგალობს და ადიდებს, ცათა სასუფეველს ვერ დაიმკვიდრებს.
- როცა ღვთისმგობელი აზრები მოგვდის თავში, არ უნდა ვიფიქროთ, რომ ჩვენი ბრალია, მით უმეტეს, თუ არ ვეთანხმებით. ბოროტის მოქმედებას უნდა მივაწეროთ და ვეცადოთ, ყურადღება არ მივაქციოთ.
- დიდი სათნოებაა უპოვარება, უმანკობა — მასზე მეტი, მორჩილება კი — უდიდესი, ვინაიდან პირველი ნივთებზე ბატონობს, მეორე — სხეულზე, ხოლო მესამე — სულზე.

კითხვა-პასუხი

აუცილებელია ცოდვების აღიარება მოქალაქის წინაშე?

— სინანულის საიდუმლო ერთ-ერთია შვიდ საეკლესიო საიდუმლოს შორის, აღსარება კი მისი ნაწილია, ანუ სინანულის გარეგანი გამოვლინების ფორმა. საერთოდ, ეკლესიაში ყველაფერი წმიდა წერილიდან და გადმოცემიდან იღებს სათავეს. ბევრს აინტერესებს, რისთვისაა აუცილებელი აღსარება. სხვათა შორის, არაერთი სექტა მიიჩნევს, რომ, თუ ადამიანს სინანულის განცდა აქვს და აღიარებს თავის შეცდომებს, მათი თქმა სასულიერო პირის წინაშე არ არის აუცილებელი. განა გულთამბილველი უფალი ვერ დაინახავს ჩვენს სინანულს? შეიძლება ითქვას, რომ სინანულის ცრემლი ნათლისღების წყლის ტოლფასია. იგი ადამიანს ცოდვებისგან ათავისუფლებს, ამიტომაც უწოდებენ მეორე ნათლობას. ეკლესიის მიერ დადგენილი წესის თანახმად, აღსარება მოძღვარს უნდა ჩავაბაროთ, რათა სინანულის საიდუმლო აღსრულდეს.

რა ზემოქმედებას ახდენს აღიარება უსოცო მტარზე?

— უსოცო მტერი ლოცვის დროს და ისედაც შთააგონებს ადამიანს ბილწ, ვერაგ, საგმობელ აზრებს, სულსა და სხეულს მცონარებისთვის განაწყობს, ჰკვირის თვლებას, მთქნარებას, აიძულებს, ხორცს შეღავათი მისცეს უდროოდ და დაჯდომით, კედელზე მიყუდებით და ა.შ., შთააგონებს ზიზღს და უკადრობას ყოველივეს მიმართ.

როგორ უნდა იყოს გავშვინი აღსარება?

— გულახდილი და უშუალო. თუ სიმართლე და გულწრფელობა აღსარების მერეც დარჩება მოზარდის გულში, მაშინ ყოველი აღსარების შემდეგ უკეთესი გახდება, ვიდრე იყო, მაგრამ თუ თუთიყუშივით გაიმეორებს მშობლის ნათქვამს, ბავშვის გამოსწორება გაჭირდება. როცა იგი აღსარების დროს დუმს, სინანულის ნიშნია და აღსარების მიღება შეიძლება. ბავშვმა უნდა თქვას, რასაც თავად ჩათვლის საჭიროდ, თავისუფლდება მიეცით. თუ არ გაითვალისწინებთ მის ასაკობრივ ფსიქოლოგიურ თავისებურებებს და დაუინებთ მოსთხოვთ, მაინცდამაინც წესისამებრ მოიქცეს, თვალთმაქცობას დაინიყვებს. თქვენ მხოლოდ იმის უფლება გაქვთ, აღსარების წინ კეთილსა და ბოროტზე, სინანულის ქენჯნაზე ესაუბროთ. აღსარების საიდუმლოში მონაწილეობზე აღმსარებელი, მოძღვარი და ღმერთი. სწორად ჩააბარა თუ არა ბავშვმა აღსარება, ამის შეფასება არავის ძალუძს, მხოლოდ უფალმა იცის.

რუბრიკას უძღვება ნინო ბოქიაშვილი

წმიდა ილია მარტლის მამულიშვილი უბოროტესი უბოროტესი

სამი ღვთაებრივი საუნჯე დაგვრჩა მამა-პაპათაგან: მამული, ენა და სარწმუნოება. ადამიანს ორი გზა აქვს — ღვთიური და ეშმაკური. თუ ძლიერი პიროვნება ღვთიურ გზას დაადგება, ქვეყანას ააშენებს, თუ ეშმაკურს — ქვეყანას დააქცევს. კაცობრიობას ემსახურება მხოლოდ ის, ვინც თავის ერს ემსახურება. თუ პიროვნების ყმობა ანტიუბერბივი მოვლენაა, მით უმეტეს, ანტიუბერბივი მთელი ერის მონობა.

ყოველი ერთი ბუნების ნაწილია და ამიტომ ერის წინააღმდეგ მიმართული რაიმე აქცია (მოქმედება) არის ბუნების წინააღმდეგ მიმართული.

ერის თავისთავადობის დათრგუნვა-მოსპობა დანაშაულია არა მარტო დამონებელი ერის, არამედ მთელი კაცობრიობის წინაშე. კარგია გაღვივებული ადამიანი!.. მაგრამ უფრო უკეთესია ადამიანი, რომელსაც ძილშიაც არ სძინავს, ქვეყნის უბედობით გულაღტყვიანობს.

რასაც თვითოული ცალკე ვერ შევძლებთ, ამას საზოგადოებრივად, ერთად ადვილად შევძლებთ. ისეთი ნერგი დარგე, რომ სვალემა მადლობით სთქვას: ნანერგია შენით მარგე. ვინც თვითონ მოიპოვებს სახელს, იგი ბევრით წინ არის იმაზე, ვისაც სახელი მამა-პაპათაგან რჩენია და რგებია.

რას წერს ზვიად გამსახურდიან საქართველოს სულიერი მისიის შესახებ

სულიწმინდის მისია უშუალოდ დაკავშირებულია ღვთისმშობლის მისიასთან. რა მისიაა ეს? ეს არის სანქტიფიკაციის, განწმენდის მისია, კაცობრიობის განწმენდისა და ამავე დროს მხილებისა, რომელიც უნდა განახორციელოს ამ სანქსიმა; ისევე, როგორც მიქაელ-გიორგის მისია სულიერი აზროვნების განვითარება, უნივერსალური გველის ანუ დრაკონის დათრგუნვა, მატერიალიზმის დათრგუნვა, უნივერსალური ბოროტების დათრგუნვა და კაცობრიობის ხსნა. აი, ეს ორი ასპექტი

ყველაზე მეტად უკავშირდება საქართველოს მისიას, საქართველოს სულიერ მისიას... მეორედ მოსვლისას ქართველ ერს და მის ენას ეკისრება იმ მისიის აღსრულება, რომელიც გააჩნიათ, ერთი მხრივ, ქრისტესა და მიქაელ მთავარანგელოზს, ხოლო მეორე მხრივ, სულიწმინდას და გაბრიელ მთავარანგელოზს... აი, რატომ არიან დავითის VI საუკუნის სტელაზე გამოსახული მიქაელ და გაბრიელ მთავარანგელოზები, რომელთაც სასოებით უპყვიანთ ხელთ დაფა ქართული ანბანის გამოსახულებით.

ვინ უნდა იყოს საქართველოდან პირველი მსოფლიო საეკლესიო კრებას

პირველი მსოფლიო საეკლესიო კრება ქალაქ ნიკეაში ჩატარდა 325 წელს, რომის იმპერატორ კონსტანტინე დიდის (306-337 წლები) საგანგებო ბრძანებით. კრებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი თავად იმპერატორმა გაიღო.

კრების მიზანი იყო ოფიციალური დადგენილების გამოტანა ქრისტიანობის, როგორც სახელმწიფოებრივად აღიარებული სარწმუნოების შესახებ, რომელიც თავისი არსებობის პირველივე დღიდან და IV საუკუნის დასაწყისშიც კი იდევნებოდა. კრებას უნდა განეხილა, აგრეთვე, უმთავრესი დოგმატიკურ-კანონიკური და ექსტერიორ-ადმინისტრაციული საკითხები, რომლებიც იმ ხანებში ერთობ მწვავედ იდგა. მათი მოგვარება-მოწესრიგება ნიშნავდა ქრისტიანობის როგორც უკვე სახელმწიფო რელიგიის ძლიერებასა და მის შემდგომ განვითარებას მთელ საქრისტიანო მსოფლიოში. კრებას ესწრებოდნენ რომის იმპერიაში შემავალი და მის ფარგლებს გარეთ მდებარე სხვა სახელმწიფოთა ქრისტიანული ორგანიზაციების წარმომადგენლები (ძირითადად, ეპისკოპოსები),

სულ 318 კაცი. საყურადღებოა, რომ კრების მონაწილეთა სიაში, რომელმაც ჩვენამდე ექვს ენაზე მოაღწია (შედგენილია ეპარქიებისა და საეპისკოპოსო კათედრების მიხედვით), მოხსენიებულია დასავლეთ საქართველოს ერთ-ერთი ეკონომიკური და კულტურული ცენტრის — ბიჭვინთის საეპისკოპოსო კათედრის მმართველი ვინამე სტრატოფილე. პირველი მსოფლიო საეკლესიო კრება, ევსტათი ანტიოქიელის თავმჯდომარეობით, 19 ივნისიდან 25 აგვისტომდე, ორთვენახევარს გრძელდებოდა.

გზის, ბაზმობიაროთი თმბბბბ მოსაზრებებზე? ღაზბბბბბბ: 38-41-97, აბ მოზზზზბბბ: info@geworld.net

საქართველო

გადაუსაღეს თუ არა ქმის მოკვლით სამაგიერო სანდრო ბირგვლიანის გაქვლულობაში ბრალდებულ აფსიაუსს?

უკავშირდება თუ არა სანდრო ბირგვლიანის მკვლელობას რამდენიმე დღის წინ უზნაძის ქუჩაზე მომხდარი დანაშაული, რასაც პოლიციელი გივი აფციაურის სიცოცხლე ემსხვერპლა?

მარინა ქებაძე: „ვიღაც კაცმა დაფარული ნომრიდან დამირეკა და მითხრა, — ჩვენ, სვანებმა, სამაგიეროს გადახდის ორი გზა ვიცით: ან სასამართლო ტარდება ობიექტურად და მკვლეელი რასაც იმსახურებს, იმას იღებს, ან არადა მკვლელს სისხლის აღებით ვუსწორდებითო.“

მარინა ქებაძე, რომელიც 16 ივნისს უზნაძის ქუჩაზე პოლიციელებზე თავდასხმაში ეჭვმიტანილი რატი რეხვიაშვილის დედაა, ამბობს, რომ მკვლელობა მის შვილს არ ჩაუდენია და რომ ამის დამადასტურებელი დოკუმენტები პროკურატურას არ გააჩნია. ქებაძის თქმით, წარმოუდგენელია, მის შვილს სამი პოლიციელი ერთად დაეჭრა.

„თუკი პოლიციელები სამსახურებრივ მოვალეობას ასრულებდნენ, რატომ იყვნენ სამოქალაქო ფორმაში? პოლიციელს მუშაობის დროს ფორმა არ უნდა ეცვას? როგორც პრეზიდენტმა განაცხადა, თუკი ჩემმა შვილმა უზნაძეზე პოლიციელთა სისხლის გუბებზე დააყენა, რატომ არ აჩვენეს ეს სისხლის გუბე ტელევიზიით? ან მომხდარს თვითმხილველები რატომ არ ჰყავს?“

კითხულობს რეხვიაშვილის დედა.

ვინ არის სერგო გელენიძე და რა საერთო აქვს სანდრო ბირგვლიანის მკვლელობას 16 სექტემბერს უზნაძის ქუჩაზე მომხდარ ფაქტთან?

„საქართველო და მსოფლიოს“ რატი რეხვიაშვილის დედა მარინა ქებაძე ესაუბრა.

რატომ ჩახვიანვილით ოჯახს პრეზიდენტისთვის შენყალბა არ უთხოვია...

ერთ დღეს დამირეკა რატი და მითხრა, დედა, სახლში მოვიდეთ. შემეშინდა, ასე ადრე რატომ მოდიხარ, რამე ხომ არ მოხდა-მეთქი? შემეშინდა, პატიმრები ხომ არ გამოიპარნენ ციხიდან-თქო. როდესაც რატი სახლში დაბრუნდა, ჩვენ გამოცხადდით პოლიციაში და ვიკითხეთ, კიდევ დამატებითი პროცედურა ხომ არ იყო გასაკლები, კიდევ რომ არ დავზარალებულიყავით. განყოფილების უფროსმა მითხრა — რატი უფროსად თავისუფალიაო. მე არავისთან მივსულვარ და რატის შეწყალება არ მითხოვია.

— თქვენ სამართალდამცავთა ოფიციალური ვერსიის არ გჯერათ, რომელიც ამ ფაქტთან დაკავშირებით არსებობს. თქვენი აზრით, რა მოხდა სინამდვილეში?

— ძალიან ბევრი რამა, რაც გახშირდა ტელევიზიით, არ არის მართალი. არის ვერსია, რომ პოლიციელთა დაჭრა უზნაძის ქუჩაზე არ მომხდარა. სად არის სისხლის გუბები? სამი მამაკაცის სისხლი არც ისე ცოტაა, კვალი ხომ მაინც უნდა ყოფილიყო? თუკი ჩემი შვილის სისხლის კვალი დღესაც არის, სად გაქრა პოლიციელთა სისხლი?

ან რატომ იყვნენ სამოქალაქო ფორმაში ჩაცმულები პოლიციელები, თუკი იმ დროს თავიანთ პროფესიულ მოვალეობას ასრულებდნენ? რატომ არ ეცვათ ფორმა? თუკი ერთმა რატიმ დაჭრა ყველა, რაც წარმოუდგენელია, მაშინ რაღას ესხმოდა თავს ათი პოლიციელი? უზნაძის ქუჩის მცხოვრებნი გეუბნებიან, ვნახეთ, როგორ შეუტედა ათი პოლიციელი რატის, როგორ ნააქციეს და როგორ სცემდნენო. სულ დალურჯებული იყო რატი.

სინამდვილეში კი, როგორც ამბობენ, იმ დღეს, 16 სექტემბერს, რომელიც ტყეში, თბილისთან ახლოს, მომხდარა გარჩევა სამართალდამცავებს შორის. შვილი სამყაროს წარმომადგენლებს ფული გადაუხდით და სია შეუდგენიათ, ვინ უნდა გამოსულიყო შეწყალების დროს. ამ გარიგებას რამდენიმე მაღალი თანამდებობის პირიცი შეეწინა. სამართალდამცავებს პირობა ვერ შეუწირულვითა და ის ხალხი ვერ გამოუყვანიათ ციხიდან, „ქურდები“ კი გადახდილ ფულს უკან თიხოვდნენო.

— დაპატიმრების მერე ნახეთ თქვენი შვილი?

— თქვენზე მთავრი ის იყო, რომ როდესაც ავედი პოლიციის განყოფილებაში, ვინმე გელენიძეზე საუბრობდნენ. თავდაპირველად ვერც კი წარმოვიდგინდი, თუ ის გელენიძე იქნებოდა, ბორჯომში რატის შუალამისას რომ მოაკითხა.

შემდეგ შემოიყვანეს გელენიძე და რატიც. სერგო გელენიძე ვიცანი, მაგრამ ჩემი შვილი ვერ ვიცანი, ისეთი შეცვლილი იყო. პირი მთლიანად ბინტი ჰქონდა აკრული, სახე დასიბუღო და ვერ ლაპარაკობდა, თვალები ჩალოურჯებული, ძლიერ დადიოდა, ხმას ვერ იღებდა. როდესაც ჰკითხეს, ვინ იყო, თავისი სახელი და გვარი ვერ თქვა, მხოლოდ თავის დაქნევი თანხმებოდა პროკურორს.

წარმოვიდგინეთ, რა დღეში ჩავვარდებოდი, მაგრამ ასე მითხრეს პოლიციის თანამშრომლებმა, მენ მაინც ნუ იღებ ხმას, მე თქვენს ადგილზე გავჩუმდებოდიო. თუ ობიექტურად გამოძიებით დაუმტკიცებენ დანაშაულს რატის, საჯაროდ ბოდიშს მოვიხდით დალუპული აფციაურის დედას ნინაშე; ასევე, საზოგადოების წინაშე და ვალიარებ, რომ მე ჩემი შვილი ვერ გავზარდე.

— რა კავშირი აქვს სანდრო ბირგვლიანის მკვლელობას ამ საქმესთან?

— როდესაც უზნაძის ქუჩაზე დანაშაული მოხდა, მეორე დღეს ვიღაც კაცმა დამირეკა

დაფარული ნომრით და იცით, რა მითხრა? ქალბატონო, თქვენი შვილი უდანაშაულოა. ჩვენ, სვანებმა, სამაგიეროს გადახდის ორი გზა ვიცით: ან სასამართლო ტარდება ობიექტურად და მკვლეელი რასაც იმსახურებს, იმას იღებს, ან არადა მკვლელს სისხლის აღებით ვუსწორდებითო. მეორე აღარ დაურეკავს. მე მხოლოდ ის ვიცი, რომ გარდაცვლილი გივი აფციაური სანდრო ბირგვლიანის მკვლელის — ამირან აფციაურის ძმა იყო. ერთ ფაქტსაც გეტყვით. დალუპული აფციაურის ცოლი დიდუბის ეკლესიის მრევლია. აფციაურის დასაფლავების დღეს მას უთქვამს, ვე უნდა გამოსულიყო შეწყალების დროს. ამ გარიგებას რამდენიმე მაღალი თანამდებობის პირიცი შეეწინა. სამართალდამცავებს პირობა ვერ შეუწირულვითა და ის ხალხი ვერ გამოუყვანიათ ციხიდან, „ქურდები“ კი გადახდილ ფულს უკან თიხოვდნენო.

— დაპატიმრების მერე ნახეთ თქვენი შვილი?

— მართლაც არის თუ არა 16 სექტემბერს უზნაძის ქუჩაზე სამართალდამცავებზე განხორციელებული თავდასხმა სანდრო ბირგვლიანის მკვლელობისთვის გადახდილი სამაგიერო, ამ ფაქტის გადასამოწმებლად შინაგან საქმეთა სამინისტროს ანალიტიკური დეპარტამენტის ხელმძღვანელს — შოთა უტიანიშვილს ვესაუბრეთ. უტიანიშვილის თქმით, აღნიშნული მოსაზრება — თითქოს პოლიციელებზე თავდასხმა სანდრო ბირგვლიანის მკვლელობას უკავშირდება, სისულელეა.

„მასატი სისულელეაზა კომენტარი როგორ გავაკეთო? ვის მოუპოვა ის აზრად?“ — განვითხვალა უტიანიშვილმა და ტელეფონი გაგვიკვეთა.

შს-ს მაღალჩინოსნები, მართალია „სისულელეზე“ კომენტარს არ აკეთებენ, მაგრამ თვითონ ამბობენ სისულელეებს. მაგალითების ჩამოთვლა მორს რომ არ ნავიყვანოს, ერთ კონკრეტულ დეტალს შეგახსენებთ, რაც, ასევე, სანდრო ბირგვლიანის მკვლელობას უკავშირდება. თავიდან შს სამინისტრო ყველაფერს აკეთებდა კვალის დასაფარად და, უტიანიშვილს რომ დავესვსხოთ, სისულელეებს-სისულელეებს აცხადებდა ტელეკამერების წინ... სისულელე იყო ისიც, რომ გამოძიება ჯერ არც კი იყო საფუძვლიანად დაწყებული (თუმცა გამოსაძიებელიც

არაფერი იყო და ამით არც არავის შეუწუხებია თავი), როდესაც შს სამინისტროს ოფიციალური წარმომადგენლები ბირგვლიანის მკვლელობას სვანურ გარჩევას უკავშირებდნენ... როდესაც უტიანიშვილი ჩვენ მიერ დასმულ შეკითხვას სისულელეს უწოდებს, უპირიანი იქნება, დაფიქრდეს და კარგად გაიხსენოს, რამდენი ასეთი „სულელური“ განცხადება გაკეთებულა სამინისტროს მაღალჩინოსნების მიერ და ნურც იმას დაივიწყებს ეს მერაბიშვილის უწყების ამომავალი ვარსკვლავი, რომ ყველა ვერსიას აქვს არსებობის უფლება და ჩვენი, ჟურნალისტების, ვალდებულებაა საზოგადოებაში გაჩენილი ყველა შეკითხვა დავსვათ... რეხვიაშვილის საქმეზე ჩვენ კომენტარი ვთხოვეთ, აგრეთვე, დეპუტატ დიმალორთქიფაძის და ცვადეთ, გაგვერკვია, ვინ შეიყვანა რეხვიაშვილი შესაწყალებელთა სიაში, რადგანაც, როგორც უკვე მოახსენებთ, ოჯახს მისი შეწყალება პრეზიდენტი-სათვის არ უთხოვია.

დღიშტრი ღორთქიფაძე: სპეციალურად ამ ფაქტთან დაკავშირებით თავის დროზე კომისიის შექმნა მოვითხოვე. 16 სექტემბერს მომხდარი ფაქტის შემდეგ ყველაფერი გაიკვია და აღმოჩნდა, რომ რატი რეხვიაშვილი ყოველგვარი წინასწარი განცხადების და თხოვნის გარეშე იქნა შეწყალებული. ქვეყნის პრეზიდენტი, მიხეილ სააკაშვილი ვალდებულია, აუხსნას საზოგადოებას, რის საფუძველზე მოანერგა ხელი რატი რეხვიაშვილის შეწყალების აქტს.

ჩვენ სახზე გვაქვს აშკარა მიკერძოება და ინტერესი, რომ ეს ადამიანი თავისუფალი ყოფილიყო.

— ვინ ადგენს პატიმართა შეწყალების სიას და რის საფუძველზე ხდება მათი გათავისუფლება?

— სიას შეწყალების კომისია ადგენს. შემდეგ შედის პრეზიდენტის კანცელარიაში და, შეწყალების დებულების თანახმად, საბოლოო გადაწყვეტილებას პრეზიდენტი იღებს. წარდგენილ პატიმართა სიაში ის საითთაოდ კითხულობს გვარებს, ასევე, ნასამართლეობის მიზეზს და ამის შემდეგ აწერს ხელს. ეს ფაქტი პირდაპირ უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენებაა.

— ვის შეაქვს პატიმართა სიები პრეზიდენტთან, ვინ ახორციელებს ამ შემთხვე-

ვაში მედიატორის როლს პრეზიდენტსა და შეწყალების კომისიას შორის?

— პრეზიდენტის კანცელარიის ხელმძღვანელი. მხოლოდ ისინი აგებენ უკვე პასუხს შეწყალებულებზე, რადგან, როდესაც კომისია სიებს შეადგენს და ის პრეზიდენტის კანცელარიას გადაუგზავნის, იქიდან მხოლოდ პრეზიდენტთან მიდის.

— ვის ეკისრება მორალური პასუხისმგებლობა დალუპული სამართალდამცავი გივი აფციაურის მკვლელობის გამო?

— მხოლოდ დამხოლოდ ქვეყნის პრეზიდენტს, მიხეილ სააკაშვილს.

„საქართველო და მსოფლიო“ სერგო გელენიძის ოჯახსაც დაუკავშირდა, თუმცა ქალბატონმა, რომელმაც ტელეფონზე გვიპასუხა, სერგო გელენიძისთან ნაცნობობაც კი არ დაადასტურა.

„რამდენჯერ ვთქვი, გამორთეთ ეს ტელეფონი, ხომ სხვადასხვა, ჟურნალისტები რეკავს! ალარ დავინახო, ჩართო!“ — განუცხადა ოჯახის წევრებს ქალბატონმა მას შემდეგ, რაც ჩათვალია, რომ სახზე აღარ ვიყავით და მის ნათქვამს ვერ გავიგონებდით.

მარინა ქებაძის ინფორმაციით, სერგო გელენიძე 16 სექტემბერს უზნაძის ქუჩაზე არ იმყოფებოდა, მაგრამ იმ დღეს სამართალდამცავებს მასზე ძებნა ჰქონდათ გამოცხადებული.

„როდესაც ვიკითხე, გელენიძე რაღა დააშავა და იყო თუ არა ჩემს შვილთან ერთად-მეთქი, მითხრა, რომ უზნაძეზე არ ყოფილა, მაგრამ მას მთელი დღე პოლიცია ეძებდა. არ დაუკონკრეტებიათ, რატომ შემდეგ კი პროკურორმა უთხრა გელენიძეს — თუ გაქვს რამე, გირათით რომ გაათავისუფლოთ. ბორჯომში მაქვს სახლიო, უპასუხა გელენიძემ. შემდეგ გაათავისუფლეს თუ არა, არ ვიცი,“ — ამბობს მანანა ქებაძე.

რატი რეხვიაშვილის დედა იმედოვნებს, რომ სიმართლე გაიკვევს და მისი შვილი მხოლოდ იმაზე აგებს პასუხს, რა დანაშაულიც სინამდვილეში ჩაიდინა, თუმცა საზოგადოებამ საკუთარი თვალით ნახა, ამოდ როგორ ეძებდა სამართალს სანდრო ბირგვლიანის დედა ირინა ენუქიძე, რომელიც საკუთარი შვილის მკვლელების სასჯელის ბოლომდე აღსრულებას ვერ მოეწონა.

შორენა გოგოლაძე

გამის გავლელის უსწორი აღიარება

ნარკოტიკის მომხმარებელი იყო და ეუბნებოდა, ცხოვრებას ნუ იფუჭებო. მათი ჩხუბის მომენტს მე არ შევსწრებოვარ. მამას არ სიამოვნებდა, როცა დიმიტრი ნასვამი მოდიოდა“ — განაცხადა პროცესზე თეონა ონიანმა.

საბოლოო სიტყვა დიმიტრი ონიანმა „მამაო ჩვენოს“ ლოცვით დაასრულა. სასამართლომ მამის მკვლელობისთვის შვილის 13 წლით და 6 თვით პატიმრობა მოუსაჯა და დამატებით სასჯელად ჯარიმა — 3000 ლარის გადახდა დააკისრა.

შეგახსენებთ, რომ დიმიტრი ონიანის მიმართ სს საქმე 108-ე მუხლის (განზრახ მკვლელობა) და 236-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით (ცეცხლსასროლი იარაღის უკანონო შექმნა ან შენახვა და ტარება) იყო აღძრული. პროკურორმა ონიანისთვის 15 წლით და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და დამატებით სასჯელად ჯარიმა — 3000 ლარი მოითხოვა.

პროკურორის ამ მოთხოვნას ონიანის ადვოკატმა ციანა რატიანმა „მკაცრი სასჯელი“ უწოდა და მკვლელობისთვის 7 წელი მოითხოვა, ხოლო მეორე ბრალდების — მოხსნა.

„სასჯელი მეტისმეტად მკაცრი. მან მამის ნება აღასრულა. მიუხედავად იმისა, რომ მძიმე დანაშაულის ჩადენა არ სურდა“, — განაცხადა პროცესზე რატიანმა.

სასამართლომ პროკურორის მოთხოვნა ნაწილობრივ დააკმაყოფილა და საბოლოოდ ონიანს 13 წლით და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა.

სალომე გობოზია

ეს მკვლელობა გასულ წელს თბილისში, ერთ-ერთ სტომატოლოგიურ კლინიკაში მოხდა. დღისით-მზისით, როცა გვერდით კაბინეტში კლინიკის დანარჩენი თანამშრომლები იმყოფებოდნენ, ხელმძღვანელის კაბინეტში გასროლის ხმა გაისმა. სულ მალე გაირკვა, რომ ადრესატი კლინიკის მფლობელი იყო, მსროლელი კი — მისი შვილი. დანაშაულის ჩადენის შემდეგ დამნაშავე აუღელვებლად გამოვიდა კაბინეტიდან და გასასვლელისკენ გაემართა.

სამართალდამცველებმა მამის მკვლელობა, 27 წლის დიმიტრი ონიანი მალევე დააკავეს. წინასწარ პატიმრობაში ყოფნისას იგი დანაშაულს არ აღიარებდა. გუდას პირი მხოლოდ სასამართლო პროცესზე მოხსნა.

დიმიტრი ონიანმა მამის მკვლელობა პირველსავე პროცესზე აღიარა. მისი თქმით, მას მამამ სთხოვა, რომ მოეკლა და მისი ნება აღასრულა. ვინაიდან ონიანი წინასწარ გამოძიებაში თავის დამნაშავედ არ ცნობდა, ამიტომ მისი აღიარებითი ჩვენება პროკურატურისთვის მოულოდნელი აღმოჩნდა.

რა მოხდა გასული წლის 27 აპრილს გამსახურდიას ქუჩაზე მდებარე სტომატოლოგიურ კლინიკა „გეოდენტში“, რომლის მფლობელიც ან გარდაცვლილი ივანე ონიანი იყო?

გამოძიების მასალების მიხედვით, მკვლელობა დაახლოებით დღის პირველ საათზე მოხდა. დიმიტრი ონიანმა მამა პისტოლეტიდან რამდენიმე გასროლი მოკლა.

ივანე ონიანი თავის ქალასა და გულმკერდის ღრუში მიყენებული მრავლობითი ჭრილობების შედეგად აღ-

გილზევე გარდაიცვალა. დიმიტრი ონიანი პოლიციამ იმ დღესვე დააკავა. იგი მამონვე ნარკოლოგიურში გადაიყვანეს, სადაც ექსპერტიზამ დაადასტურა, რომ იგი ნარკოტიკული ზემოქმედების ქვეშ იმყოფებოდა. მოკლულ ივანე ონიანს ხუთი შვილი დარჩა: პირველი ქორწინებიდან — სამი შვილი, ხოლო მეორედან — ორი. იგი „გეოდენტისა“ და ქალთა კლუბ „გალათეას“ მფლობელი იყო. მკვლელობამდე დიმიტრი ონიანი მამასა და მეორე ოჯახთან ერთად ვაზისუბნის ქუჩაზე ცხოვრობდა. როგორც დაკავებულიმა ონიანმა განაცხადა, მამასთან ცუდი ურთიერთობა არ ჰქონია.

„მე მამაჩემი მიყვარს და მსაც ვუყვარვარ. ეს მოხდა მამისა და სიყვარულის შედეგად. მამაჩემს უნდოდა, საუკეთესოთა შორის საუკეთესო ყოფილიყავი. ამერიკაში ორი წლის წინათ წავედი. იქ „ნამალს“ თავი დავანებე. როცა ჩამოვედი, ყბა მოტეხილი მქონდა და მამაჩემმა მიმკურნალა“, — განაცხადა ონიანმა.

მისივე თქმით, მკვლელობის წინა დღეს იგი მამამ სასაფლაოზე აიყვანა და სთხო-

ვა, მოეკლა: „მკვლელობის წინა დღეს სასაფლაოზე აიყვანა და საფლავი მაჩვენა — ეს ჩემი საფლავიაო. დავებრდიო... მამაშვილურად მთხოვა, დამასვენიო. მას ჩემთვის პირდაპირ არ უთხოვია, მომკალიო“.

„მას არაფერი დაუშავებია ცხოვრებაში იმის ფასი, რომ მომეკლა. მოკვლავ ადვილი არაფერია. ბავშვობიდან ხუმრობით მამისმკვლელს მეძახდა, რაც მწყინდა, ამას ხუმრობით ამბობდა, მაგრამ მამაჩემი მაშინაც არ ხუმრობდა, როდესაც ხუმრობდა“, — ამბობს ონიანი.

მან მომხდარი მკვლელობა დეტალურად აღწერა: „გეოდენტის“ კარი გავალე და ოთახში შევიდი. ნანა დადულევამ (კლინიკის თანამშრომელი) ყავა მომიდულა. მეტყობოდა, რომ ძალიან ცუდად ვიყავი. ორი ყლუპი მოვსვი და მამაჩემის კაბინეტში შევიდი. მე იმ დღეს მის მოსაკლავად არ მივსულვარ. იარაღი მივუტანე,

რომ გამეფრთხილებინა, ჩემთვის მამისმკვლელობა არ აღარ ენოდებინა... ვუთხარი: მამა, არ მინდა შენი მოკვლა-მეთქი. ფეხში ვესროლე. ჩემი იარაღიანი ხელი გულზე მიიღო. ბეჭში ვესროლე. მან გულში დაიმიზნა და თვალეში მიყურებდა — არაფერია საშიში, მე არ მეშინიაო. ტყვია გავარდა. ორივე იატაკზე წავიქეცი. ვეხდავდი, როგორ სტიკოდა და იტანჯებოდა. ვაკოცე, პირველი გადავსახე და შუბლში ვესროლე, რადგან მაინც კვდებოდა. ისტერიული ტირილი დავინვე. რაც ტყვიები მქონდა, ყველა ვესროლე.

როცა დავწყნარდი, სახლში გავიქეცი. ტანსაცმელი გამოვიცვალე. ჩემს მეგობარ თეიმურაზ ხუსკოვაძესთან მივედი. მან მითხრა — იარაღი დატოვე და ჩაბარდიო. სახლში ტაქსით ავედი, სადაც ახლობლები, ოჯახის წევრები და პოლიცია დამხვდა. ხელეში გავუწოდე და ბორკილები დამადეს“.

როცა დავწყნარდი, სახლში გავიქეცი. ტანსაცმელი გამოვიცვალე. ჩემს მეგობარ თეიმურაზ ხუსკოვაძესთან მივედი. მან მითხრა — იარაღი დატოვე და ჩაბარდიო. სახლში ტაქსით ავედი, სადაც ახლობლები, ოჯახის წევრები და პოლიცია დამხვდა. ხელეში გავუწოდე და ბორკილები დამადეს“.

დაზარალებულს სააკაშვილისთვის 18 წელი ესოტავება

თბილისის საქალაქო სასამართლომ მოსამართლე ნატო ხუჯაძემ პროკურორის მოთხოვნით 25 წლის თეიმურაზ სააკაშვილს მკვლელობისა და მკვლელობის მცდელობისათვის 18 წელი მიუსაჯა. მას ბრალი 24 წლის ლაშა მუხიაშვილის მკვლელობასა და და გიორგი რევაზიშვილის მკვლელობის მცდელობაში ედება. სააკაშვილი წარდგენილ ბრალდებაში თავს დამნაშავედ ნაწილობრივ ცნობს და ამბობს, რომ მას მკვლელობა არ ჩაუდენია.

აღძრული იყო სს საქმე 108-ე მუხლით განზრახ მკვლელობისათვის, რაც 7-დან 15 წლამდე პატიმრობას ითვალისწინებს და, ასევე, 19,109-ე მუხლით, რაც 16-დან 20 წლამდე ან უვადო პატიმრობას ითვალისწინებს. საქმის მასალებიდან ირკვევა, რომ კონფლიქტი სააკაშვილისა და მუხიაშვილის მეგობრებს შორის დაიწყო, რაც მეორე დღეს მეგობრებთან ერთად განახლდა. პროკურორ ჩივიაშვილის განმარტებით, მკვლელობის მოტივი უბრალო შელაპარაკება გახდა.

„2008 წლის 23 მაისს, დღის საათებში, ნიკოლოზ მანდარიას თავის სამსახურში შპს „ჯი-თი-სი-აი“-ს ტერიტორიაზე იმავე შპსში მომუშავე ირაკლი შუბლაძესთან შეკამათება მოუვიდა. მათ ერთმანეთს შეზიკური და სიტყვიერი ურაცხყოფა მიაყენეს. ამით განაწყენებული ნიკოლოზ მანდარიას თავის მეგობრებს — თეიმურაზ სააკაშვილს, არჩილ ლალიაშვილს, ლაშა გუგავას, გიორგი დონდუას, გიორგი ხრიკაძეს და გიორგი ნიკოლაურს შეუთანხმდა, რათა მეორე დღეს კომპანიაში

ერთად მისულიყვნენ და ირაკლი შუბლაძესთან ურთიერთობა გაერკვიათ“.

„24 მაისს, დაახლოებით ითვალისწინებს და, ასევე, 19,109-ე მუხლით, რაც 16-დან 20 წლამდე ან უვადო პატიმრობას ითვალისწინებს. საქმის მასალებიდან ირკვევა, რომ კონფლიქტი სააკაშვილისა და მუხიაშვილის მეგობრებს შორის დაიწყო, რაც მეორე დღეს მეგობრებთან ერთად განახლდა. პროკურორ ჩივიაშვილის განმარტებით, მკვლელობის მოტივი უბრალო შელაპარაკება გახდა.“

ერთად მისულიყვნენ და ირაკლი შუბლაძესთან ურთიერთობა გაერკვიათ“.

„24 მაისს, დაახლოებით ითვალისწინებს და, ასევე, 19,109-ე მუხლით, რაც 16-დან 20 წლამდე ან უვადო პატიმრობას ითვალისწინებს. საქმის მასალებიდან ირკვევა, რომ კონფლიქტი სააკაშვილისა და მუხიაშვილის მეგობრებს შორის დაიწყო, რაც მეორე დღეს მეგობრებთან ერთად განახლდა. პროკურორ ჩივიაშვილის განმარტებით, მკვლელობის მოტივი უბრალო შელაპარაკება გახდა.“

კაშვილი, მანდარიას და მათთან ერთად მყოფი სხვა პირები კი შემთხვევის ადგილიდან მიიმალნენ“.

თავად სააკაშვილმა პროკურორის ბრალდებაში თავი დამნაშავედ ნაწილობრივ სცნო. მისი განცხადებით, მას მუხიაშვილი არ მოუკლავს.

პროცესზე დაკითხული მოკლულის დედა სასამართლოს შვილის მკვლელის უმკაცრესად დასჯას თხოვდა. მან დეტალურად გაიხსენა ის, რაც მკვლელობის შესახებ იცოდა:

„მომხდარის შესახებ სახლში გავიგე. ჩემი შვილის მეგობრის დედა შემატყობინა, რომ ლაშა მძიმედ იყო დაჭრილი, თურმე მკვდარი ყოფილა. ლაშამ მუშაობა 6 მაისს დაიწყო, როგორც ვიცო, ნორმალური თანამშრომლები ჰყავდა. ვიცი, რომ

რე დღეს ბიჭებს მოუყვანდა. ჩემმა შვილმა იცოდა შუბლაძის პრობლემის შესახებ და უთქვამს, შევხვდებით და შევრიგდებითო.

მეორე დღეს მანდარიას, სააკაშვილი და კიდევ სხვები შეიარაღებულები მოსულან. ერთი მძიმე ტყენიკა არ ჰყავდათ, თორემ სხვა ყველაფერი თან ჰქონიათ. საუბრისას სააკაშვილი ძალიან აგრესიული ყოფილა, რის გამოც ბიჭებს ერთმანეთისათვის უნიშნებიათ, მშვიდად ვიყოთო. მანდარიას შუბლაძისთვის იარაღის ტარი დაურტყამს და შუბლაძე ჩამუხლულა, ვილაცას დაუძახია — არ ისროლოთო. ამ დროს რევაზიშვილიც წამოსულა, მას მუცელში დანა გამოუსვეს. ერთი დარტყმის შემდეგ სააკაშვილი კიდევ გამოდევნებია რევაზიშვილს, ჩემი შვილი ახლოს იყო რევაზიშვილთან და მისაშველებლად მივარდნილა, ამ დროს კი ლაშასაც დაარტყეს დანა და რევაზიშვილსაც. როცა დაჭრილი რევაზიშვილი მიხსოხავდა, უკან მოუხედავს და დაუნახავს სისხლით მოთხვერილ გულზე ხელაფარებულ ლაშა და დაუძახია, მეც მავან დამჭრაო, ესე იგი სააკაშვილმა. ჩემი შვილი კონფლიქტური რომ ყოფილიყო, ან მანდარიასავით შემძვრალი იქნებოდა სადმე, ან სააკაშვილივით — შერცხვნილი. სააკაშვილის დედა ყოფილა ჩემთან და დავარბობია, რომ ერთად ვიპოვოთ შენი შვილის მკვლელობა; მიკვირს, რატომ მოდი ჩემთან? თუ მისი შვილი ჩემთათვის, პროკურორთან მივიდეს და ის დაარწმუნოს მის უდანაშაულობაში“.

„მე მისმა შვილმა წამართვა სიცოცხლის, სიცოცხლის, არსებობის უფლება, სამოსივით ჩამაცვა სიკვდილი. მე ვითხოვ, რომ ჩემი შვილის მკვლეელი უმკაცრესად დაისაჯოს. ჩემთვის მისი დახვრეტაც ყველაზე მსუბუქი სასჯელია“, — განაცხადა სასამართლოზე შვილმკვდარმა დედამ.

დაზარალებული გიორგი რევაზიშვილის მამა — გივი რევაზიშვილი გამოტანილი განაჩენით უკმაყოფილოა. მისი განცხადებით, სააკაშვილი, რომელმაც ერთი ადამიანი მოკლა და მეორე ორჯერ დაჭრა, უვადო თავისუფლების აღკვეთას იმსახურებდა.

«როს დაჭრილი ჩივილი მიხსნავდა, უკან მოუხედავს და დაუნახავს სისხლით მოთხვერილ გულზე ხელაფარებულ ლაშა, როგორც დაუძახია, მეც მავან დამჭრაო»

გზერთ, გაგზიაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგზიარეთ: 38-41-97, ან მოგზიარეთ: info@geworld.net

საქართველო

სანდო ბანკი

ბანკის განვითარება წარმოუდგენელია სტაბილური კლიენტურის გარეშე. სტაბილური კი ის კლიენტურაა, რომელმაც მიიღო ამა თუ იმ ბანკთან თანამშრომლობის გარკვეული გამოცდილება და კვლავ მის მომსახურებას ამჯობინებს.

ეს ნებისმიერი ბანკისთვის საუკეთესო დახასიათებაა, რადგანაც მიანიშნებს, რომ მან მოიპოვა ყველაზე მთავარი — თავისი კლიენტების ნდობა! სწორედ ნდობაა ერთ-ერთი უმთავრესი და უმნიშვნელოვანესი მონაპოვარი ბანკსა და კლიენტს შორის, ისევე, როგორც ყველა სახის ურთიერთობაში.

ჩვენი გადამწყვეტილების ქვეყნისთვის სწორად შეფასებისათვის აუცილებელია, ვიცოდეთ ამა თუ იმ ბანკის ყველა იმ ჩვენთვის საინტერესო სურვილების, პროდუქტის — მომსახურების შესახებ, რაც მას გამოარჩევს სხვებისგან.

ამჯერად მკითხველს ვთავაზობთ საქართველოში ერთ-ერთი წარმატებული ბაზისბანკის სურვილებს

სრულ ნუსხას, რათა შემდგომში თავად გადამწყვეტის, რამდენად მოგებიათ ამა თუ იმ ბანკთან ურთიერთობა. გარდა იმისა, რომ **ბაზისბანკმა**

ანაბარზე თავისი საპროცენტო განაკვეთი გაზარდა, კიდევ არა ერთი ახალი საბანკო პროდუქტი შესთავაზა მომხმარებელს.

რა არის სასარგებლო ანაბარი?

ეს არის ერთად თავმოყრილი ყველა ის სიკეთე, რომელიც შეიძლება ახასიათებდეს საბანკო პროდუქტს. იგი საშუალებას აძლევს შეანაბრებს ნებისმიერი თანხით დაინფოს დაზოგვა.

იგი არ ზღუდავს მას შემდგომში მინიმალური შენატანის მოცულობით. ანაბარზე დაშვებულია ოპერაციების განხორციელება დისტანციური ბანკინგითაც და, რაც მთავარია, დანაზოგით სარგებლობა ნებისმიერ დროს არის შესაძლებელი.

საბოლოო ჯამში, შენატანზე მაღალ საპროცენტო განაკვეთს იღებს, ლარში განთავსებულ ანაბარს 9,25% დაერიცხება, აშშ დოლარში განთავსებულს კი — 7,25%, ხოლო ევროსა და გირვანქა სტერლინგში განთავსებულს — 6,25 5%.

რა არის ზრდადი შენატანი ანაბარი?

თუ გადამწყვეტთ, გახსნათ ზრდადი შენატანი ანაბარი, შეგიძლიათ, თავად განსაზღვროთ ყოველთვიური დანაზოგის ოდენობა და ანაბრის პერიოდი 6-დან 24 თვემდე.

ყოველთვიური დანაზოგის ოდენობა არ უნდა შეადგენდეს 10 ლარზე / 10 აშშ დოლარზე / 10 ევროზე / ნაკლებს. მინიმალური ნაშთი, რომელსაც სარგებელი დაერიცხება, შეადგენს 10 ლარს, შესაბამისად

ზრდადი შენატანი ანაბრის წლიური საპროცენტო სარგებელი

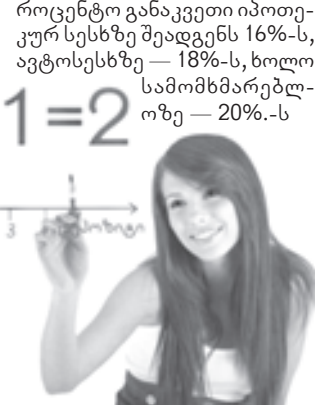
ანაბრის ვადა (თვეებით) — 6-24; ლარი — 8,50%; აშშ დოლარი — 7,00%; ევრო — 7,00%.

— 10 ევროს, 10 აშშ დოლარს დაშვებულია ოპერაციები ნაღდი და უნაღდო ანგარიშ-სწორებით. შენატანზე შეუძლია, ისარგებლოს სესხით, რომელსაც საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს. ანაბრის წლიურ სარგებელს დამატებული 4%, ანგარიშის გახსნა და ოპერაციების წარმოება უფასოა.

ზრდადი მოგზავლის ანაბარი

ზრდადი მოგზავლის ანაბარი ქართულ საბანკო ბაზარზე სრულიად ახალი ტიპის ანაბარია, რომელიც საშუალებას გაძლევთ, დააგროვოთ საკუთარი თანხები და მიიღოთ მათზე მაღალი საპროცენტო განაკვეთი, ასევე, ისარგებლოთ ბანკისგან გარანტირებული სესხით თქვენ მიერ დაგროვილი თანხის შესაბამისად.

თავად შეგიძლიათ, განსაზღვროთ ყოველთვიური დანაზოგის ოდენობა. ზრდადი მოგზავლის ანაბარი მომხმარებელს საშუალებას აძლევს, მიიღოს მაღალი საპროცენტო სარგებელი ანაბარზე წლიური 14%-ის ოდენობით, ამავე დროს, ისარგებლოს გარანტირებული სესხით ბანკში მოქმედი მინიმალური საპროცენტო განაკვეთით, მის მიერ დაგროვილი თანხის შესაბამისად. სესხის საპროცენტო განაკვეთი იპოთეკურ სესხზე შეადგენს 16%-ს, ავტოსესხზე — 18%-ს, ხოლო სამომხმარებლოზე — 20%-ს.

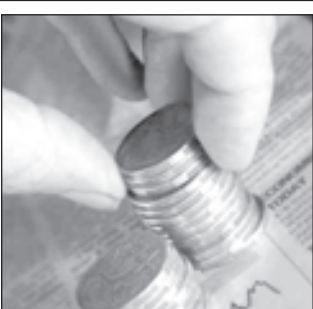

რა არის კონვერტირებადი ანაბარი?

თუ ფლობთ გარკვეულ თანხას ეროვნულ ვალუტაში და გსურთ, გახსნათ ანაბარი აშშ დოლარში, უნდა გახსნათ ვადიანი ანაბარი ლარში და ვადის დასრულების შემდეგ იყიდოთ აშშ დოლარი ანაბრის გახსნის დღეს დადგენილი ფიქსირებული კურსით.

შეანაბრებს არ ეკისრება კონვერტიციის საკომისიოს გადახდა. თანხა დაზღვეულია გაცვლითი კურსის მერყეობისაგან. შეანაბრებს ბანკისგან საჩუქრად მიიღებს VISA

ELECTRON, VISA CLASSIC ან VISA GOLD საერთაშორისო პლასტიკურ ბარათებს ანაბრის პირობების შესაბამისად. შეანაბრებს შეუძლია ისარგებლოს სესხითაც.

ბონუსი ზრდადი მოგზავლის შენატანისთვის

ზრდადი მოგზავლის შენატანზე შეუძლია, ისარგებლოს ბაზისბანკისგან გარანტირებული სესხით (შემოსავლის დამადასტურებელი საბუთის გარეშე), რომლის მოცულობა განისაზღვრება კლიენტის მინიმალური შემოსავლების მოცულობის შესაბამისად.

მაგალითად, თუ კლიენტის მინიმალური დანაზოგები 6 თვის განმავლობაში შეადგენს 100 ლარს, კლიენტი დეპოზიტის ვადის ბოლოს ბანკისგან იღებს საკუთარ

დანაზოგს პლუს დარიცხული სარგებელი და დამატებითი ბანკი მას აძლევს გარანტირებულ სესხს — 600 ლარს. გარანტირებული სესხის პირობები იგივეა, რაც დეპო-

ზიტის ვადა. არაუზრუნველყოფილი გარანტირებული სესხის მოცემულობაა 3000 ლარი.

Discovery ბარათი

ეს არის სადებეტო VISA CLASSIC-ის ტიპის ჩიპური ბარათი, რომელიც საშუალებას აძლევს კლიენტს, მსოფლიოს ნებისმიერ ქვეყანაში მოგზაურობისას განაღდოს თანხა ბანკომატით.

ბარათის მფლობელი სარგებლობს დამატებითი ბონუსებით:
1) ფასდაკლებას სამოგზაურო დაზღვევაზე — 30%;
2) ფასდაკლებას ტურისტულ კომპანიებში 3-10%-მდე.

ბარათის პირობები: ვადა — 1 წელი, ტიპი — VISA CLASSIC; შეგიძლიათ, აირჩიოთ ერთი,

თქვენთვის სასურველი ვალუტა — ლარი, დოლარი, ევრო, ფუნტი; ეს ბარათი განსაკუთრებით სასარგებლოა

მეგობარბარათი

ეს ბარათი, ძირითადად, შესყიდვითი ოპერაციებისთვის არის განკუთვნილი და ამ შემთხვევაში თქვენ არანაირ საკომისიოს თანხას არ იხდით. თუ ნასესხებ ფულს 30 დღის განმავლობაში დააბრუნებთ და თვის ბოლოს დადებით ნაშთით შეხვდებით, აღარ მოგიწევთ არანაირი პროცენტის გადახდა.

პროცენტი მხოლოდ თქვენ მიერ გამოყენებულ თანხას ერიცხება და არა მთლიან საკრედიტო ლიმიტს. საკრედიტო ლიმიტი მზარდია, თუ ხშირად იყენებთ ბარათს და

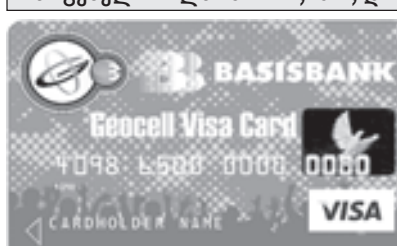
მეტი კრედიტი გჭირდებათ, ბანკი მას ყოველთვის გაგიზრდით. ბარათზე არსებულ საკუთარ თანხებზე დაგერიცხებათ მაღალ საპროცენტო

სარგებელი: ლარში — 9,25%, დოლარში — 7,25%. საკუთარი თანხის შეტანა და გამოტანა შეუზღუდავია. შესაძლებელია მხოლოდ სადებეტო სახის მეგობარბარათის შეკვეთა. 30-დღიანი საშუალო პერიოდი — 0%.

Geocell Visa ბარათი

ეს არის ბაზისბანკისა და ჯეოსელის ერთობლივი VISA CLASSIC-ის ტიპის ბარათი ჯეოსელის ბონუსებითა და ბაზისბანკის საჩუქრებით. ასევე, ბარათზე არსებულ საკუთარ თანხაზე დაგერიცხებათ მაღალი საპროცენტო სარგებელი — ლარში — 9,25%, დოლარში — 7,25%.

საკუთარი სახსრების განაღდება ბაზისბანკის ბანკომატებში უფასოა, საკუთარი თანხის შეტანა და გამოტანა — შეუზღუდავი. შესაძლებელია მხოლოდ სადებეტო ბარათის შეკვეთა.

Geocell Visa ბარათის საკრედიტო პირობები:

- 30-დღიანი საშუალო პერიოდი — 0%.
- ყოველთვიური მინიმალური შენატანი — ლიმიტის 50%;
- შესყიდვითი ოპერაციები და კომუნალური გადასახადები, ასევე, უფასოა;

ბარათის მფლობელები უფასოდ სარგებლობენ ბაზისბანკის დისტანციური მომსახურებითაც: ინტერნეტბანკინგი, sms ბანკინგი; ტელებანკინგი; ბაზისბანკის Geocell Visa ბარათით თვის განმავლობაში დახარჯული 100 ლარზე თქვენ მიიღებთ 10 უფასო ნუთსა და 30 sms-ს ჯეოსელისაგან.

დისტანციური მომსახურება

ეს არის ინტერნეტბანკინგი — უწყვეტი კავშირი ბანკთან, რომლის დროსაც შეგიძლიათ, კომფორტულად და მარტივად მიიღოთ ელექტრონული საბანკო მომსახურება მსოფლიოს ნებისმიერი წერტილიდან 24 საათის განმავლობაში.

ინტერნეტბანკინგით სარგებლობა უფასოა. ინტერნეტბანკინგით შესაძლებელია:
— კომუნალური გადასახადების გადახდა;

— სატელეფონო ბალანსის შევსება;
— თანხის გადარიცხვა საკუთარ ანგარიშებს შორის;
— კონვერტიცია საკუთარ ანგარიშებს შორის;

სპეციალური პროგრამა ბანკი-კლიენტი საშუალებას მოგვცემთ, შეასრულოთ საბანკო ოპერაციები თქვენი კომპიუტერიდან და, ამავე დროს, დარწმუნებული იყოთ თქვენი ანგარიშების კონფიდენციალობასა და დაცულობაში.

რა არის საბავშვო ანაბარი?

შეგიძლიათ, დააგროვოთ თანხა შვილების მომავლისთვის საბავშვო ანაბარზე და მიიღოთ ანაბარებს შორის ყველაზე მაღალი წლიური სარგებელი — 15 პროცენტი. ანაბრის ვადა — მინიმუმ 2 წელი ბავშვის სრულწლოვანებამდე. ანაბრის გამხსნელს შეუძლია, ისარგებლოს ანაბრით უზრუნველყოფილი სესხით შენატანის სწავლების დასაფინანსებლად.

სარგებელი: ლარში — 9,25%, დოლარში — 7,25%.

საკუთარი თანხის შეტანა და გამოტანა შეუზღუდავია. შესაძლებელია მხოლოდ სადებეტო სახის მეგობარბარათის შეკვეთა. 30-დღიანი საშუალო პერიოდი — 0%.

მალე აღარ გავჩაღვრებით

ევროკავშირის მეცნიერთა ჯგუფმა განსაზღვრა და აღმოაჩინა თმის გათეთრების მექანიზმი.

სპეციალური მეთოდით და აპარატის საშუალებით გაირკვა, რომ თმა თეთრდება თმის ბოლქვში არსებული წყალბადის ზეჟანგის ბოჭკოს გახლეჩვით გამოწვეული დარღვევების შედეგად, რადგანაც კლებულობს თმის ღეროს განვითარებაზე პასუხისმგებელი გარკვეული ფერმენტების აქტიურობა.

ამ პროცესის საწინააღმდეგოდ შეიძლება გამოვიყენოთ ნივთიერება მეთიონინი.

სავარაუდოდ, მალე შეიქმნება პრეპარატი, რომელიც თმის გაჭაღვრებას შეუშლის ხელს. ეს კი მოგვცემს საშუალებას, მუდმივად შევინარჩუნოთ თმის ბუნებრივი პირვანდელი ფერი.

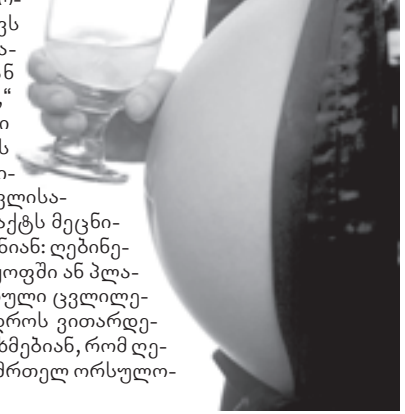
კალიუმის მხიკა დროით მიღება არტერიულ წნევას მაღლა წავს

ტეხასის უნივერსიტეტის კარდიოლოგებმა დაამტკიცეს, რომ კალიუმის (Ca) დაბალი დონით მიღება საფრთხეს უქმნის გულსისხლძარღვთა სისტემას ისევე, როგორც სისხლში ნატრიუმის მაღალი კონცენტრაცია.

მედიკოსები ხაზს უსვამენ, რომ არტერიული წნევის დასაწევად აუცილებელია ორგანიზმში ამ ელემენტის დეფიციტის აღმოფხვრა, რაც შესაძლებელია რძის, ყურძნის, ციტრუსის, კივის, კარტოფლის მიღებით. რაც უფრო მცირე რაოდენობით მიიღებს ადამიანი კალიუმს საკვებიდან, მით უფრო მაღალია ჰიპერტონიის განვითარების რისკი. ამჟამად მიმდინარეობს კვლევა კონკრეტულ გენზე, რათა შესწავლილი იქნეს მისი მოქმედების მექანიზმი კალიუმსა და წნევას შორის კავშირზე.

ორსულთა ტოქსიკოზი სსსკრებო

„თუ ფეხმძიმე ქალს ორსულობის პერიოდში აქვს ლებინება, ეს იმაზე მიანიშნებს, რომ ძალიან ჭკვიანი შვილი ეყოლება,“ — ამტკიცებენ კანადელი მეცნიერები. ამ ბავშვებს აქვთ ძალიან კარგი მესხიერება და ენების შესწავლისაკენ მიდრეკილება. ამ ფაქტს მეცნიერები შემდეგნაირად ხსნიან: ლებინების დროს ორსულის ნაყოფში ან პლაცენტაში ხდება ჰორმონული ცვლილებები, რადგანაც ის ამ დროს ვითარდება. ექიმები იმასაც ეთანხმებიან, რომ ლებინების შეგრძნება ჯანმრთელ ორსულთაზე მეტყველებს.

ჰემოფილია მკურნალობას ექვემდებარება

ვაშინგტონის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა წარმატებით დაასრულეს სამედიცინო ექსპერიმენტი — საცდელი თავები და ლეკვები ჰემოფილიისაგან განიკურნენ. პრეპარატი გენური ინჟინერიითაა შექმნილი.

მეცნიერთა აზრით, ეს დაავადება გამოწვეულია ქრომოსომების დაზიანებით და ხშირად დიაგნოსტირდება მამაკაცებში.

XX საუკუნეში ამ სენს „სა-მეფო დაავადებასაც“ უწოდებდნენ, რადგან ჰემოფილიით ხშირად ევროპის ქვეყნების მონარქები ავადდებოდნენ. მალე შესაძლებელი გახდება ჰემოფილიით დაავადებულთა სრული განკურნება. წამყვან ქვეყნებში ეს დაავადება სახელმწიფო პროგრამით გათვალისწინებულ დაავადებათა ნუსხაშია.

ნიტრატებით მკურნალობა დასაშვებია

ავსტრალიელი მეცნიერების კვლევის შედეგად დადგინდა გახანგრძლივებული მოქმედების ნიტრატების გამოყენების შესაძლებლობა სისტოლური ჰიპერტონიის სამკურნალოდ.

მათ ჩაატარეს პლაცებოკონტროლირებადი ექსპერიმენტი — მკვეთრად შეუწყვიტეს იზოსორბიდ მონონიტრატის მიღება პაციენტებს, რომლებიც 19 თვის განმავლობაში მუდმივად მკურნალობდნენ ამ პრეპარატით. ნიტრატის დაგვიანებით მიღების შემთხვევაში წნევამ მოიმატა პლაცებოსთან შედარებით.

ამჯერად მიმდინარე კვლევებში იზოლირებული არტერიული ჰიპერტენზიის მქონე ავადმყოფებში გამოყენებული იქნება იზოსორბიდ მონონიტრატი სტანდარტულ კომბინირებულ ანტიჰიპერტენზიულ თერაპიასთან ერთად.

ნაპალი, როგორც ხუდ მოგონებას გავიწყობს

ბრიტანელი მეცნიერები ასკვნიან, რომ ბეტა-ადრენოლუკატორები, რომლებიც გულსისხლძარღვთა დაავადების დროს ფართოდ გამოიყენება, სხვა დანიშნულებითაც შეიძლება მივიღოთ.

კერძოდ, მათ მიერ ჩატარებული ექსპერიმენტით დადგინდა, რომ ამ ტიპის პრეპარატები ხელს უშლის ცუდი მოგონებების გახსენებას, ხსნის შიშის გრძობას. ასე რომ, პრეპარატების ამ მიმართულებით გამოყენება ძალზე მნიშვნელოვანია.

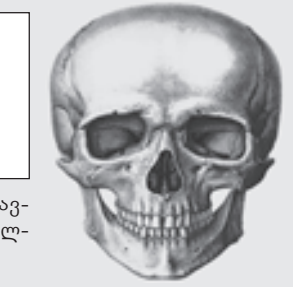
თავის ქალს კვლის უსაკლავლო

ყორლანის სამეცნიერო ცენტრის მედიკოსთა მტკიცებით, თავის ქალას ძვალს აქვს თვითგანვითარების (გაზრდის) უნარი.

მათ ჩაატარეს კვლევები ტრავმის შედეგად თავის ქალას ძვალ-დაზიანებულ პაციენტებზე.

დადგინდა, რომ ელიზაროვის აპარატით გასინჯულ პაციენტებს, რომელთაც ტრავმა ჰქონდათ მიღებული, ქალას ძვალი დღე-ღამეში 1 მილიმეტრით გაეზარდა.

ამ მოგონების შემდეგ ექიმებს შეეძლებათ, დახმარება აღმოუჩინონ ამ პრობლემის მქონე ათასობით ავადმყოფს.

მასთან სიმოხსლეზა ხელჩაქნეული მიღიან და გაოჯანერეთელაულები ბრუნდებიან

გაგნიძის პრეპარატი არჩენს

ავთვისებიან სიმსივნურ დაავადებებს, კუჭ-ნაწლავის გაუვალობას, კოლიტს, ფისტულას, პროსტატიტს, ბუხასილს, ნერვის ანთებას, ნევროზს, ფსიქიკურად დაავადებულებს, პარკინსონს, ასთმას, ჩიყვს, გულსისხლძარღვთა დაავადებებს, სპოზს აზოტს თირკმელში, კურნავს გაფანტულ სკლეროზს და შიდსს, შველის ცერებრალურ დამბლას, ყურებიდან ჩირქდენას, ოსტეოქონდროზს, ჰაიმორიტს, ლეიკოზს, სეფსისს, ბოტულიზმს, ტუბერკულოზს, ცეროზს I და II სტადიებში, C-ჰეპატიტს, ბოტკინს, ელენთის, ნაღვლის ბუშის დაავადებებს, ანთებით პროცესებს, ქლამიდიას, კლიმაქსს, წყლულს, ფსორიაზს, სახსრების დაავადებებს, ეპილეფსიას, ამყარებს იმუნიტეტს, ახდენს თავის ტვინის უჯრედების აღდგენა-შენარჩუნებას, დადებითად მოქმედებს სექსუალურ დარღვევებზე და ნარკოტიკებთან დამოკიდებულებებზე.

ქორკლინატაგია:
თელავი, კავკასიონის ქუჩა №61-ბ, გაგნიძე ბიჭიკო (დომენტი).
ტელ.: 893-22-66-51 8(250) 7-61-24

თბილისი, აწყურის 31ა.

ბათუმი, ასათიანის 11, (ორშაბათს, ოთხშაბათს და პარასკევს, 10-დან 14 საათამდე).

წაჩიღები ბიჭიკო გაგნიძის გადღობთ, ბატონო ბიჭიკო

ც. ლეკიშვილი — ნლების მანძილზე მანუხებდა ტკივილები კუჭის არეში. კლასიკური მედიცინის ყველა მეთოდით ვიმკურნალე, მაგრამ შედეგი ვერ მივიღე. ბოლოს გავიგე ბიჭიკო გაგნიძის ნაშლის შესახებ და გადავწყვიტე, ეს უწყნებელი ბალახეული ნაკრებიც მეცადა. ორ დღეში შვევა ვიგრძენი, კურსის დამთავრების შემდეგ კი პრაქტიკულად გამოვჯანმრთელდი. ეს ნაშალი საუკეთესო აღმოჩნდა არა მხოლოდ კუჭის პრობლემების აღმოსაფხვრელად, არამედ დადებითად იმოქმედა სხვა თანმხლებ დაავადებებზეც.

დიდი მადლობა მკურნალს.

დ. გაბუნძი — ორი ოპერაციის შემდეგ ტკივილები ისევ მანუხებდა. სულ ვფიქრობდი, რომ ქირურგიულმა ჩარევამ არავითარი შედეგი არ გამოიღო. ასეთ მძიმე მონეტში ახლობელმა მიჩნია, მიმეღო ბიჭიკო გაგნიძის ნაშალი. ფიტოთერაპიული ნაკრების უწყნებლობაში დარწმუნებულმა გადავწყვიტე ამ პრეპარატებით მკურნალობა.

შედეგი მართლაც განსაცვიფრებელი აღმოჩნდა. აღარც კი მახსოვდა, რომ ტკივილები ოდესმე მანუხებდა. ვფიქრობ, რომ გაგნიძის ნაშალი პროფილაქტიკის თვალსაზრისით საუკეთესოა ჯანმრთელობის შესანარჩუნებლად.

დ. ჭავჭავაძე — მძიმე ავადმყოფს ფილტვში სითხე მქონდა და თავის ტკივილი სისტემატურად მანუხებდა. ავადმყოფობის ფონზე განმითარდა ნევროზი. მკურნალობა უშედეგო აღმოჩნდა.

ბოლოს მივიღე ბიჭიკო გაგნიძის ნაშალი. ცოტა ხანში გამოვეკეთი, მწლიარე ავადმყოფი ფეხზე დავდექი. პრეპარატმა სხვა დაავადებების სიმპტომებიც მომიხსნა. ამჟამად კარგად ვგრძნობ თავს ჩემს ყველა ახლობელს ვურჩევ, მიიღოს ეს უნიკალური და უწყნებელი ნაკრები.

დ. არაბული — სკლეროზის, ნერვულ სტრესის, დეპრესიას, მაღალწნევას ვერაფრით ვუშველე. ბიჭიკო გაგნიძის ნაშლის დახმარებით შევბა რამდენიმე დღეში ვიგრძენი. სრული კურსის დამთავრების შემდეგ ჩივილებიც აღარ მაქვს. დღეს უკვე სრულიად მხნედ ვგრძნობ თავს.

მადლობა ბატონ ბიჭიკოს, რომ ასეთი კარგი პრეპარატის ავტორია და დგას ხალხის ჯანმრთელობის სამსახურში.

ნ. ბარბაქაძე — სამედიცინო ინსტიტუტის IV კურსის სტუდენტი: საკმაოდ დიდხანს ვავადმყოფობდი. მანუხებდა ოფლიანობა, სისუსტე, გულ-

მეფიციობა, უმადობა. მკურნალობამ შედეგი არ მომცა. ვერ ვხვდებოდი, ასეთ მძიმე მდგომარეობაში როგორ გაემგვრებლებინა სწავლა. ერთმა ახლობელმა მიჩნია, მესინჯავ მანუხებდა. ინვალიდით სულ სახლში ვიყავი, რადგან გარეთ გასვლა მემინდებოდა. შორს ვერსად მივდიოდი, ნამლები სულ თან მქონდა, არ ვიცოდი, როდის რა დამჭირდებოდა.

გაგნიძის ნაშალს პირველად სეკბტიკურად შევხედე, მერე მაინც მძლია სურვილმა, ესეც მეცადა. შედეგმა ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. დღეს არც წნევის ნაშალს დავატარებ და არც დიეტა მანუხებს, მხოლოდ

გაგნიძის ნაკრებს ვიღებ. შედეგი სახეზეა. მადლობა მას ასეთი კარგი პრეპარატის შექმნისთვის.

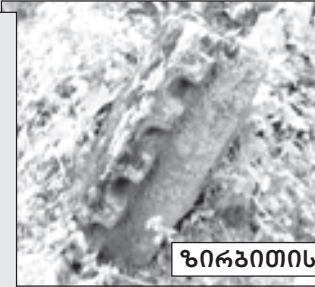
მ. გვიანიძე — ნელის არეში მძიმე ტკივილებმა ნელში მომხარა. ვერ ვიშლებოდი, ვერც საჭმელს ვინელებდი. მუდმივად მანუხებდა მუცლის ტკივილებიც. ასაკში შესვლასთან ერთად წნევაც მაღლა მიწვედა. თითქმის ყოველდღე 200-220 მქონდა. თავი უიმედოდ ავადმყოფად ჩავთვალე. გამოჯანმრთელების იმედს არც მე მქონდა და არც ჩემი ოჯახის წევრებს. ახლობელმა მიჩნია, გაგნიძის ნაშალი მეცადა.

საოცრად კარგი შედეგი მივიღე. წნევა დამირეგულირდა, ნელში გავიმართე და ტკივილებიც საერთოდ გამიქრა. ვგრძნობ, რომ ამ ნაშალმა თითქმის ყველა ორგანოს დაავადებაზე კარგად იმოქმედა.

ამიერიდან ნელინადმი ერთხელ პროფილაქტიკის მიზნით აუცილებლად მივიღებ, რომ ეს მდგომარეობა შევინარჩუნო.

გაღვივების, მზავის და კავთელის აღმოჩენის ხეობა

ჩვენი სახელდახელო ექსპედიცია, რომელიც სოხარ გულბანთან და ალექსანდრე მაისურაძესთან ერთად მანგლისელი ახალგაზრდებიც შედიან, კვლავ ლაკვის ხეობაში ტრიალებს... წინა დღეს დაწყებულ ზირბითის „მთავარმოწამის“ ეზოს გადაღებას ვაგრძელებთ. ამჯერად ძალიან საინტერესო ქვევს ვუკვირებთ. ლაკვისხეობის ზირბითის შემოგარენში კიდევ სამი ნაეკლესიარია, რომელთაგან დღეს ბევრი აღარაფერია შემორჩენილი. იმავე მდგომარეობაში აღმოჩნდით ზირბითიდან აღმოსავლეთით მდებარე სოფელ საფურძრების ნათლისმცემლის სახელობის ეკლესიის ძეგლისას.

ზირბითის ეკლესიის ეზო

საფურძრების სტელა

ისტორიულ საბუთებში სოფელი დეგალთა პირველად 1523 წელს გამოჩნდა, როცა, ბარათაშვილთა დიდი ფუძე-ოჯახის გაყრის შედეგად, იგი ქვეთარს ერგო. აქედან მოყოლებული 1780 წლამდე აქ მებატონეებმა სულ ბარათაშვილები და მათი განაყარი გოსტაბაშვილები გვევლინებიან. მაგრამ სოფელი გაცილებით ადრინდელია, რასაც მისი ეკლესიებიც ცხადყოფენ. აქაური ტაძრები VIII-XIII საუკუნეთა მიჯნებშია აგებული. პატარა თონეთიდან ჩრდილოეთით, დეგალთის ხევგამა, სოფელი დიდი თონეთია, თუმცა ადრე მასაც სხვა სახელი ჰქონია. ეს დასახლება ადრე თილის-მანგლისის ძველი გზის ნაპირზეა მოქცეული, საბუთებში კი პირველად 1635 წელს მოიხსენიება როგორც „სოთონეთი“. ვახუშტის რუკაზე „სოთონეთი“ აღნიშნულია. 1654 წლიდან აქ მებატონეებმა დასახლებულან აფხაზი და მისი შთამომავლები. 1717 წელს სოთონეთში სამ ძმა სააკაძეს

კრული პირითა ღვთისა“. მთავარი, 10-სტრიქონიანი ასომთავრული წარწერა ძირითად დარბაზშია: „სახელითა ღმრთისათა და შეწვენითა წმიდისა კვირიკესითა ჩვენ მზავთა აღვაშენეთ წმიდაი ეკლესიაი, შევნიერეთ დაწყებასა თითო დღის ყანაი, კურთხევასა დაფუძკიცეთ. ვინცა ვინ შეცვალოს კრულია ღვთისა პირითა“. როგორც წარწერა გვეუბნება, ეს ტაძარი „სიონი“ კი არ არის, არამედ „წმ კვირიკეა“. ექვთიმე თაყაიშვილი ვარაუდობს, რომ წარწერაში მოხსენიებული მზავები ჩვენთვის ცნობილი ლაკვის ხევის სოფელ ზას მკვიდრნი უნდა იყვნენ. დეგალთის მცენიერეს ამავე ეკლესიის სიახლოვეს კიდევ ერთი წარწერაა ქვა უპოვონია და ფოტოც გადაუღია. ტექსტი ძალიან საინტერესოა: „სახელითა ღმრთისათა აზად და შეუვალნიას ესე კავთის გლეხნი ნადრისა ძენი სასოფლოსა სამსახურისაგან“. როგორც გ. თომბეზური ამბობს, ეს წარწერა ანუ ქვა არის ერთგვარი იურიდიული სახის ძეგლი — ე.წ. „ხელი“, რომლის მსგავსს ჩვენ კიდევ შევხვდებით მოგზაურობაში. მაგრამ აქ სხვარამ არის მთავარი: რა უნდოდათ თონეთში შიდა ქართლიდან გადმოსულ კავთელებს, რომელთაც თრიალეთის ქედამოუჭრიათ, დიდგორი გამოუვლიათ და აქ მოსულან?

ამავე სანახებში, ლაკვისხეობის მარცხენა მხარეს, ოღონდ სოფელ აძიკის (დღევანდელი ვოხნარი) თავზე, ნალკისაკენ მიმავალი საავტომობილო გზის პირზე, კიდევ ერთი საინტერესო ეკლესია დგას. ექვთიმე თაყაიშვილი ასე განმარტავს ამ ადგილს: „მანგლისიდან ნალკისაკენ მიმავალ გზაზე ალგეთზე ჩამავალ გრძელ დაღმართს ასევე გრძელი აღმართი მოჰყავა 10 Березовой бали, სადაც დუქანი დგას. ამ ადგილს არყიანდელე მანგლისელმა მოახალშენე რუსებმა შეარქვეს, ძველი ქართული დასახლება კი ვოხნარია“.

მაგრამ ივანე ერთადერთია. ეს ის ივანეა, რომელიც 1047 წელს ბაგრატ IV-ის ტყვეობიდან დაიხსნა მამამისმა — ლიპარიტ IV-მ. თავად ლიპარიტ IV (ძე ლიპარიტ III-სა) 1022 წლიდან 1058 წლამდე ზეობდა, მერე კი ბაგრატ IV-თან დამარცხდა და ბიზანტიაში ბერად აღიკვეცა. საინტერესოა ის გარემოებაც, რომ ლიპარიტ IV-მ განსაკუთრებულ ძლიერებას მიაღწია თურქ-სელჩუკთა ტყვეობიდან დახსნის (1054 წელი) შემდეგ, როცა მან, ბიზანტიელთა დახმარებით, მტკვრიდან სამხრეთით მთელი ქართლი მიიღო სამართავად.

ზემო ვოხნარის ეკლესია

ის, თუ საიდან გამოიძია ეს სახელწოდება დიდმა მეცნიერმა, გაურკვეველია, რადგან ვახუშტი ბატონიშვილს თავის რუკაზე აქ მხოლოდ „აძიკვი“ აქვს მონიშნული. მაგრამ ჩვენ ძირითად თემას დავუბრუნდეთ. მამ, ასე: მანგლის-ნალკის გზის მე-15 კილომეტრზე, ტრასიდან ხელმარცხნივ, ზემო ვოხნარის ნასახლარზე დგას განვითარებული შუა საუკუნეების დარბაზული ეკლესია. მას შემორჩენილი აქვს შედარებით გვიანდელი სამხრეთ მინაშენის ფრაგმენტი და კამარის თაღების დამჭერი ჩრდილოეთის კრონშტეინები. ეს უკანასკნელი ტაძრის სამხრეთ კედელშია ჩართული და იმაზე მიგვანიშნებს, რომ მინაშენი მთელ სიგრძეზე გასდგა ეკლესიას. დარბაზის შესასვლელის ღერძზე მინაშენი კარიბჭეს ქმნიდა. ეს თვალნათლივ ჩანს ტაძრის სამხრეთ კედელზე შემორჩენილი ნაკვალევით, რომელსაც 16-სტრიქონიანი ასომთავრული წარწერა სანახევროდ დაუზიანებია. ექვთიმე თაყაიშვილმა ამ წარწერით გაიგო, რომ ტაძრის მშენებლობა დაწყებულია ერისთავთ-ერისთავ ლიპარიტ ბაღვაშის დროს და გასრულებულია მისი შვილების — ერისთავთ-ერისთავ რატის და იოანეს, ასევე, კათალიკოს გიორგის მოღვაწეობის უამს.

წარწერაში ნახსენებია ასევე კათალიკოსი გიორგი, ამ სახელით კი XI საუკუნეში ცნობილია მხოლოდ გიორგი ტაოელი. იგი 50-60-იან წლებში მოღვაწეობდა (1065 წლამდე). ამრიგად, ვოხნარის ტაძარი აშენებულია 1022-1065 წლების ინტერვალში, რომელიც, თუ მეტ სითამამეს გამოვიჩენთ, შეიძლება ასე შევამოცროთ: 1054-1060 წწ.

ზემო ვოხნარის ეკლესია აღდგენილია, მაგრამ რესტავრატორებს, როგორც ჩანს, ძალიან გაუჭირდათ ძველი პერანგის ქვების მოძიება. ექვთიმე თაყაიშვილი გადმოგვცემს, რომ მის პერიოდში ეს ქვები მანგლისში იყო ჩაზიდული იქაური რუსული პოლკის ეკლესიის ასაგებად. მათ შორის ყოფილა სარკმელთა თავსართის ჩუქურთმებიც, რომელთაც აღდგენილ ეკლესიაზე ვეღარ ვხვდებით. როგორც ცნობილია, რუსი ოფიცრები როგორც ახალი ეკლესიების, ისე ქართული მოსახლეობისაგან დაცლილი ძველი სოფლების ტაძრების აღდგენას ბერძენ კალატოზებს ანდობდნენ, რომლებიც გულგრილად ეკიდებოდნენ ქართულ ჩუქურთმებს. ამიტომ, როცა XX საუკუნის ბოლოს თავად ქართველებმა დაიწყეს აქ ტაძართა აღდგენა, ძველი ქვების ერთი-ანაღ მოძიება შეუძლებელი შეიქნა.

აღგეთის ხეობის ზედა მონაკვეთი ნასოფლარ პატივიდან, ანუ იმ ადგილიდან იწყება, სადაც ალგეთის ლაკვისწყალი უერთდება. ამ მონაკვეთის ვახუშტი ბატონიშვილი ასე ახასიათებს: „გარნა პატივანს ზეით კლდეკარ-დიდგორამდე არა არს ვენახი და ხილინი, არამედ ვითარცა მთის ადგილი აღვსნერეთ მოსავლითა“. და მართლაც, ალგეთის ხეობის ზედა ნაწილში ვაზი კი ხარობს, მაგრამ ყურ-

ძენი არ მწითდება, ხეხილი კი ხარობს, მაგრამ სიტკობი არ ჰყოფნის. სოფელი პატარა თონეთი ზღვის დონიდან 1100 მეტრის სიმაღლეზეა და დასავლეთით და 1 ბოგანო ყმა ჰყოლია. სოფელში 4 ეკლესიაა, მაგრამ ჩვენ მათ შორის უძველესები უფრო გვაინტერესებს. ამიტომ პატარა თონეთიდან მიმავალი თავდაპირველად იმ საყდრის ნაშთებთან ვჩერდებით, რომელიც ძველთა აღწერილობაში „სიონად“ არის მოხსენიებული. როგორც ტაძრის მთავარ დარბაზს, ისე სამხრეთის მინაშენს საბურველი სრულიად მორღვეული აქვს, მაგრამ მაინც შთამბეჭდავი. ეს მეტადრე მინაშენზე ითქმის, რომელსაც დეკორატიული ყრუ თაღები ამკობს. მინაშენს ორი ასომთავრული წარწერა აქვს: ერთი — ფასადზე, შესასვლელიდან აღმოსავლეთით, ძირა ქვაზე, მერე — ამავე შესასვლელის კრონშტეინზე, შიგნიდან. ექვთიმე თაყაიშვილმა ეს გალუღული წარწერები მიახლოებით ასე წაკითხა: 1) „ქრისტე, შეიწყალე ცხოვრება, ცხვედისა ცოლი. ვინ შენდობა ბრძანოთ...“; 2) „წმიდაო ეკლესიაო, მტ...რალსა შემეწიე. ვინცა შეუცვალოს, იყოს

წმ. კვირიკეს სახელობის XI საუკუნის ეკლესიიდან ჩრდილოეთით ვაგრძელებთ გზას, სოფელს გავდივართ და მერე, უმთავრესი ძეგლის ძებნაში, დიდი თონეთიდან ჩრდ. აღმოსავლეთით მიმალულ, მივიწყებულ სამანქანო გზაზე გავდივართ. სწორედ აქ დგას გარკვეულწილად აღდგენილი ადრეშუასაუკუნეების ტაძარი სამება. თუ ტაძრის აღმოსავლეთ ფასადის ამჟამად სრულიად მიმქრალი წარწერის ექვ. თაყაიშვილის მიერ გაშიფრულ ვარიანტს დავიმოწმებთ, ეკლესია ადრე ღვთისმშობლის სახელზე ყოფილა ნაკურთხი: „სახელითა ღმრთისათა და შეწვენითა წმიდისა ღმრთისმშობლისათა... აღვაშენე ესე ეკლესიაი... და... შემდგომ... მღვდელსა... შეუნდვენ“. ეს რომ ადრეც სამების ტაძარი ყოფილიყო, ქტიტორული წარწერა ასე არ დაიწყებოდა. თუმცა ერთი გარემოება მაინც ეჭვს ბადებს: ტაძრის აღმოსავლეთ ფასადზე, სარკმლის სამმაგი წარბის ზევით, სამი ჯვარია გამოკვეთილი სიმბოლოურად... 1913 წელს ტაძარი აღდგენილია და უკვე დანამდვილებით სამების სახელობაზე უკურთხებია მღვდელ იოანე კახიას. ამის დამადასტურებელი მხედრული წარწერა ეკლესიაში შესასვლელიდან აღმოსავლეთით კირით შეღებულ ქვაზეა ამოკვეთილი. დარბაზულ ტაძარს ოდესღაც ჩრდილოეთიდან და სამხრეთიდან მინაშენები ჰქონია. მათგან მხოლოდ სამხრეთის მინაშენის ფრაგმენტი და მისი კამარის დამჭერი თაღების კრონშტეინებია შემორჩენილი. მათ რაღაც უცნაური გეომეტრიული პროფილი აქვს. ფასადებზე, ასევე, შემორჩენილია რამდენიმე ძველი, ასომთავრული წარწერა, რომლებშიც ვკითხულობთ სახელებს: ნიკოლოზ, მიქაელ, ივანე, კონსტანტინე (თუ კვირიკე), ბერი ანტონ მამლობელი... გადაღებას ვასრულებთ. ბინდდება და მანგლისისაკენ ვბრუნდებით.

დიდი თონეთის „წმ.კვირიკე“

დიდი თონეთის სამება

გადაღებას ვასრულებთ. ბინდდება და მანგლისისაკენ ვბრუნდებით. **გადაღებულია ავტორის ფოტოები**

საქართველო საერთაშორისო არენაზე 1918-1921 წლებში

1918 წლის 3 მარტს ბრესტ-ლიტოვსკში საბჭოთა რუსეთმა და კაიზერულმა გერმანიამ ხელი მოაწერეს საზავო ხელშეკრულებას, რომლის პირობები უმძიმესი იყო რუსეთისათვის. რუსეთს ჩამოსცილდა პოლონეთი, ბელარუსისა და ლიტვის ნაწილი. საბჭოთა მთავრობა გერმანიას უხდოდა დიდ კონტრიბუციას. ზავის IV მუხლის ძალით, ოსმალეთის ხელში გადადიოდა არდაღანის, ყარსის ოლქები და აჭარა ბათუმითურთ.

თბილისში უკვე 2 მარტს კარახანის დეპუტის შედეგად შეიტყვეს რუსეთ-ოსმალეთის გარიგების შესახებ. იმავე დღეს სეიმისა და მთავრობის სახელით კ. ჩხეიძემ და ე. გეგეჭკორმა პროტესტი განაცხადეს და ყველა ქვეყანას აცნობეს, რომ არ ცნობდნენ ბრესტ-ლიტოვსკის უკანონო გადაწყვეტილებას.

ტრაპიზონში ამიერკავკასიის სეიმის დელეგაცია 1914 წლის, ე. ი. ომამდელი, საზღვრების მთლიანად შენარჩუნებას ცდილობდა, შემდეგ ის ბრესტის ზავით გათვალისწინებული ტერიტორიების მხოლოდ ნაწილის დათმობაზე წავიდა. მოლაპარაკება მიმდინარეობდა, თურქეთის ჯარები კი შეტევას განაგრძობდნენ. მათ დაიკავეს ყარსი, არდაღანი, ოზურგეთი, ახალციხე, ბათუმი. ტრაპიზონის საზავო კონფერენციამ მუშაობა შეწყვიტა.

ფრონტზე წარუმატებლობამ აიძულა ამიერკავკასიის მთავრობა, დათმობაზე წასულიყო. მან აღიარა ბრესტის საზავო ხელშეკრულება. მიიღეს გადაწყვეტილება — განეხლებინათ მოლაპარაკებანი, მაგრამ თურქეთის მმართველმა წრეებმა ახლა ამიერკავკასიის დამოუკიდებლობის დეკლარირებული აღიარებაც მოითხოვეს. თურქეთის მთავრობას მიანდა, რომ დამოუკიდებელ, სუსტ მეზობელს ადვილად წამოაჩოქებდა და ახალ-ახალ დათმობებს გამოსდგებოდა.

1918 წლის 9 აპრილს სეიმმა ხმათა უმრავლესობით მიიღო რეზოლუცია ამიერკავკასიის დამოუკიდებელი რესპუბლიკის გამოცხადების თაობაზე, თურქეთმა კი გააგრძელა შეტევა. ნ. ფორდანი თავის მეშუარეობით აღნიშნავს: „შედეგს არ დაუყოვნებია, ოსმალთა შემოჭრა და დაიჭირა ახალქალაქის და ახალციხის მაზრები,

მთელი აზერბაიჯანი და სომხეთის სამი მეოთხედი, გერმანელების დახმარებით ჩვენ შევარჩეთ ისინი ჩვენს საზღვარზე, ტფილისთან ახლოს. მათ ხელში იყო ბაქო, ბათუმი და სურდათ, ამისათვის მიემატებინათ ტფილისიც“.

თურქეთის ექსპანსიამ ამიერკავკასიაში შეაშფოთა ანტანტის ქვეყნები. ამერიკის კონსული თბილისში სმიტი 10-12 მარტის დეპეშებით აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტს აცხადებდა ამიერკავკასიაში უკიდურესად კრიტიკული ვითარების შესახებ, რაც შეიქმნა თურქეთის აგრესიის შედეგად და დაჟინებით მოითხოვდა ამიერკავკასიისათვის ფინანსურ და მატერიალურ დახმარებას.

აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის ლანსინგის საფრანგეთში აშშ-ის ელჩ შარფისადმი 1918 წლის 18 აპრილს გაგზავნილ დეპეშაში აღნიშნული იყო: „სიტუაცია კავკასიაში უკიდურესად კრიტიკულია: თურქები უტყვენ, სომხებს ემუქრება სრული განადგურება, თუმცა შესაძლებელი ხელმძღვანელობით და ფინანსური დახმარებით უკანასკნელთა შესწავლა, უზრუნველყონ დიდი სამხედრო ძალი. ბრიტანეთის წარმომადგენლობამ უნდა მიიღოს უფრო საფუძვლიანი ზომები, თუ სურთ გადაარჩინონ მდგომარეობა.“

თბილისის კონსული იტყობინება, რომ გერმანია ახორციელებს თავის გეგმას ადგილობრივი მუსლიმანური მოსახლეობის გამოყენებით. თათრები და ადგილობრივი მოსახლეობა შენიღბული თურქები, რომელთაც თურქეთის მუსლიმანური ლიდერები ამარაგებდნენ ბევრი ფულით, აწარმოებენ გამალებულ საქმიანობას, წარმოქმნიან უნესრიგობას, შეტაკებებს თერგის კაზაკებსა

და მუსლიმანურ ტომებს შორის. შეიარაღებული მუსლიმანები თავს ესხმიან სომხურ სოფლებს და სამხედრო ქვედანაყოფებს. სიტუაცია უარესდება მოკავშირეთა ჩაურევლობით. კავკასიის ნაწილზე თურქეთის მოთხოვნამ აიძულა ქართველები, შეეთავაზებინათ სომხეთთან კავშირი. ფრონტის დაცვა მთლიანად დამოკიდებულია სომხებზე, ვინაიდან მათი ძალები ამჟამად შეადგენს 15000 კაცს თურქეთის ქვეშევრდომთაგან და 2500-ს რუსეთის ქვეშევრდომთაგან. გარკვეული დახმარებით ქართველები შეძლებენ 30000 კაცის შეიარაღებას. პრემიერ-მინისტრი ითხოვს დახმარებას და ამტკიცებს, რომ ქართულ-სომხური არმია შეაკავებს თურქებს, მაგრამ დიდი ბრიტანეთის სასწრაფო ფინანსური და სამხედრო დახმარების იმედის გარეშე თურქები შეძლებენ კავკასიის ნებისმიერი ტერიტორიის ოკუპირებას. თუ არ იქნება მიღებული სასწრაფო ზომები, მაშინ 2 თვის განმავლობაში მოხდება ასეთი ოკუპაცია და სომხთა ხოცვა-ჟლეტა აუცილებლად მოსალოდნელია. გთხოვთ, ყველაფერი ეს გადასცეთ მოკავშირეთა სამხედრო საბჭოს...“

მოკავშირეთა სამხედრო საბჭოში აშშ-ის წარმომადგენელმა გენერალმა ბლისმა მოსთხოვა ბრიტანეთის სამხედრო სამინისტროს მის ხელთ არსებული ინფორმაცია ამიერკავკასიის მოვლენებზე. ბრიტანეთის სამხედრო სამინისტრომ გამოაგზავნა ინფორმაცია:

„1 დეკემბრის დასაწყისში ნათელი გახდა, რომ რუსეთის არმიებს აღარ ძალუძოთ სომხეთის დაცვის უზრუნველყოფა კავკასიაში და 18 დეკემბერს მთელ კავკასიაში გამოცხადდა დროებითი დაზავება, შემდგომში ზავის დადების ანგარიშით. ამასთან, 14 დეკემბრის წინა დღით სამხედრო კაბინეტის თათბირის

შედეგად, ბრიტანეთის წარმომადგენელმა კავკასიაში მიიღო მითითება, ნება დაერთო, სომხეთისა და საქართველოს ხელისუფლებს, შეესყიდათ რუსეთისაგან იმდენი იარაღი, რამდენის გამოყენებასაც ისინი შეძლებენ. ასევე, შეპირდებოდა ისეთ ფინანსურ დახმარებას, როგორც მათ მანეთებში დასჭირდებოდათ“; 2. იმის გამო, რომ წარმატების ერთადერთი იმედი მდგომარეობს სხვადასხვა ეროვნებათა — სომხების, ქართველების, თათრების — ერთ პოზიციად გაერთიანებაში, თურქეთის საწინააღმდეგოდ ყველა ღონისძიება იქნა მიღებული ამ გეგმის განსახორციელებლად, ეროვნული საბჭოების და ეროვნული ლიდერების მეშვეობით. ბაქოს თათრები ამჟამად არიან განწყობილი პროთურქულად. 11 მარტს დაცა ერზურუმი, 13 აპრილს — ბათუმი. მშვიდობიანი მოლაპარაკება ტრაპიზონში შეწყვიტა ამიერკავკასიის მთავრობამ წინააღმდეგ საქართველოს სურვილისა, დასასრული ახლა გარდუვალია“.

რუსეთის რევოლუციის შემდეგ გერმანიის მდგომარეობა გაუმჯობესდა ჯერ რუსეთის ევროპულ ნაწილში, შემდეგ ამიერკავკასიაში. იგი თავის მოკავშირეს თურქეთს ეხმარებოდა არა მარტო დაკარგული ტრაპიზონის, ერზურუმის, ვანის ოლქების ხელახლა ოკუპაციაში, არამედ ბრესტ-ლიტოვსკში დაეხმარა რუსული ტერიტორიების — ბათუმის, ყარსის და არდაღანის გადაცემაში. გერმანელები და თურქები განსაკუთრებული წინააღმდეგობის გარეშე შეიჭრნენ ამ ოლქებში, დაიპყრეს სხვებიც და ირანის ტერიტორიაზეც კი შევიდნენ. ისლამური სამყაროს და ცენტრალურ სამფლობელოთა თვალში გერმანულ-თურქული ძალების წინსვლა ნიშნავდა მოკიდულ გამარჯვებას, რითაც დამპყრობლებს ენიჭებოდათ სტრატეგიული და მატერიალური უპირატესობები. ეს შე-

ტევები ემუქრება ამ ქვეყნებში თვით ქრისტიანობის არსებობას, მათ არსებობას, ვისაც გერმანულ-თურქი დამპყრობლები თვლიან თავიანთი ამოცნიებისა და აღმოსავლეთისაკენ მისწრაფებათა ხელისშემშლელად და, ასევე, ანტანტის ქვეყნებისათვის სერიოზულ სიძულველს შექმნიან.

1918 წლის 11 მაისს განახლებულ მოლაპარაკებებზე (ბათუმში გერმანია მონაწილეობდა შუამავლის სახით) თურქეთმა, სამხედრო მიღწევებით ფრთაშესხმულმა, წამოაყენა უფრო მძიმე პირობები, ვიდრე ითვალისწინებდა ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულება. ამიერკავკასიას უნდა დაეთმო ერევნის გუბერნიის ორი მესამედი, თბილისის გუბერნიის, ახალციხისა და ახალქალაქის მაზრები, თურქეთის კონტროლი ექვემდებარებოდა ამიერკავკასიის რკინიგზა.

ამიერკავკასიისადმი დამოკიდებულების საკითხში თურქეთის წარმომადგენლობით წრეებში აღინიშნებოდა სამი მიმართულება:

პირველი — ვაჰიბ-ფაშას თაოსნობით თვლიდა, რომ მოლაპარაკებების დროს უნდა იყოს დაცული ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულების პირობები;

მეორე — თალათ-ბეის მეთაურობით თვლიდა აუცილებლად, რომ ამიერკავკასიისათვის ჩამოერთვათ სხვა ტერიტორიებიც;

მესამე — ენვერ-ფაშას თაოსნობით მოითხოვდა თურქეთისადმი მთელი ამიერკავკასიის მიერთებას.

საქართველოს ეროვნული საბჭოსადმი ა. ჩხენკელის მიერ მიმდინარე მოლაპარაკების შესახებ ნათქვამი იყო, რომ თურქები მიისწრაფვიან აზერბაიჯანის სრული ანექსიისაკენ და აპირებენ, ხანა დასვან ენვერ-ფაშას ძმა — ნური-ფაშა.

„ყველგან ამიერკავკასიაში თურქებს ჰყავთ თავისი აგენტები, რომლებიც ეწეოდნენ პროპაგანდას მუსლიმურ მოსახლეობაში და ამ მხარის ყოველი მხრიდან, პატარა ქალაქებიდანაც კი, სადაც მუსლიმანები ცხოვრობდნენ, ბათუმისაკენ იგზავნებოდა სწორედ ამ აგენტების მიერ ინსპირირებული თხოვნები მფარველობის შესახებ“.

ახალციხის მუსლიმანურმა კომიტეტმა თურქეთის დელეგაციას გადასცა თხოვნა მზრის დაუყოვნებლივ თურქეთთან მიერთების შესახებ. ამის საპასუხოდ ამიერკავკასიის სეიმის დელეგაციაში წარმომადგინა სტატისტიკური ცნობები, რომლის თანახმადც ახალქალაქის მაზრის 100-ათასიანი მოსახლეობიდან მუსლიმები მხოლოდ 26 ათასს შეადგენდნენ.

ამასთან დაკავშირებით, ა. ჩხენკელი საქართველოს ეროვნულ საბჭოს აცხობინებდა: „თურქებმა გადაწყვიტეს, გაგზავნონ ჯარები სოხუმის ასაღებად და დაიწყეს შესაბამისი მზადება. მაგრამ მალევე იქნა მიღებული ცნობა, ჩვენ მიერ სოხუმის აღებისა და კომუნისტების განდევნის შესახებ. ეს ცნობა მეხვიით გავარდა, ვინაიდან მოვლენათა ასეთ შემობრუნებას ისინი არ მოელოდნენ და იძულებული იყვნენ, ხელი აეღოთ თავის ჩანაფიქრზე“.

ბათუმში თურქეთთან მო-

ლაპარაკებამ გააშიშვლა საშინაო და საგარეო პოლიტიკის საკითხებში სეიმის წამყვან პოლიტიკურ პარტიებს — მენშევიკებს, მუსავატელებსა და დამსაკებს — შორის არსებული უთანხმოების სიღრმე.

მუსავატელები აშკარად მიიღებდნენ თურქეთისაკენ და არ იქნებოდნენ წინააღმდეგი მისი პროტექტორატისა. ასეთ რთულ საგარეო პოლიტიკურ ვითარებაში, საქართველოს ეროვნულმა საბჭომ გადაწყვიტა, დახმარება და მფარველობა ეთხოვა გერმანიისათვის. 14 მაისს შესაბამისი თხოვნა გაუგზავნა გერმანიის მთავრობას, სადაც ნათქვამი იყო:

„1. საქართველოს ეროვნული საბჭო გამოსატავს სურვილს და თხოვნას, რომ გერმანიამ ხელი შეუწყოს საქართველოს საერთაშორისო და პოლიტიკურ-სახელმწიფო-პრობლემა საკითხების შეძლებისდაგვარად უმტკივნეულო გადაწყვეტას;

2. ეთხოვს გენ. ლოსოვს, მიიღოს შესაბამისი ღონისძიებები, რომ გერმანიის ჯარებმა განაგრძონ თავისი გზა ჩრდილო კავკასიისაკენ და იმდენად მიუახლოვდნენ საქართველოს საზღვრებს, რომ შესაძლებელი გახდეს მათთან კონტაქტების დამყარება და საქართველოს დაცვის უზრუნველყოფა გარეშე საშიშროებისაგან;

3. ეთხოვს გენ. ლოსოვს, ამის გაკეთებამდე დატოვოს საქართველოში გერმანული ტყვეები და ოფიცრები და დეველები მათ სამხედრო ორგანიზაცია, რათა საქართველოს მთავრობას ჰქონდეს შესაძლებლობა, გამოეყოს ეს ჯარები შინაგან წესრიგის დასამყარებლად და ანარქიასთან საბრძოლველად“.

თურქები ცდილობდნენ, ახალი ულტიმატუმის წარდგენამდე დაეკავებინათ მხარის ზოგიერთი უმნიშვნელოვანესი პუნქტი და ყველა დაეყენებინათ მომხდარი ფაქტის წინაშე. მათი მთავარი მიზანი იყო კავკასიის დაპყრობა ოფიციალური ულტიმატუმის წარდგენის გარეშე. მათ, ფაქტობრივად, განახორციელეს იგი. თურქეთის ამ მოქმედებასთან დაკავშირებით გენერალი ფონ ლოსოვი ურჩევდა საქართველოს წარმომადგენლებს, დაუყოვნებლივ გამოეცხადებინათ საქართველოს დამოუკიდებლობა და ეთხოვათ გერმანიისათვის მფარველობა. ფონ ლოსოვის სიტყვებით, ეს იყო ერთადერთი გზა, რომელიც გადაარჩენდა საქართველოს თურქეთის შემოსევისა და დალუპვისაგან“.

საქართველო დარჩა გერმანიის გავლენის სფეროში. ამრიგად, გერმანია საქართველოს მონვევის გარეშე აპირებდა ამიერკავკასიაში განმტკიცებას, მაგრამ საქართველოს ოფიციალური მიმართვა დახმარებისათვის მას აძლევდა საშუალებას, მოსულიყო არა „ოკუპანტის“, არამედ მფარველის სახელით და საქმე ჰქონოდა მასთან ლოიალურ დამოკიდებულებაში მყოფ ქვეყანასთან. შემთხვევით არ იყო, რომ გერმანიის სარდლობა სიამოვნებით გამოეხმაურა საქართველოს თხოვნას, რადგან, როგორც იგონებს ფელდმარშალი ლუდვიგ-დროფი, ამან თურქეთისაგან დამოუკიდებლად შესაძლებელი გახადა კავკასიური ნედლეულისა და რკინიგზების გამოყენება. „ამიტომ მე ვუშუამდგომლობდი იმპერიის კანცლერის წინაშე საქართველოს თხოვნის დაკმაყოფილებისათვის“.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — „ისტორიული მემკვიდრეობა“ — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებული სერია, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უნივერსალურ ნაწილს მოკლედ ახედა. კრებულში გაშიშვლია მკითხველთა უაღრესად საინტერესო, რამდენიმე პოლიტიკური კონფლიქტის გარკვეული ისტორიული ფაქტობრივი დასაბუთება ნარსის სინამდვილეში. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტობრივი დასაბუთების მზარდ და საუბო ტანდენციას, გამოსცა ფრიად დროული და აქტუალური. მსურველებს კრებულის შექმნა შეუძლიათ ნიგნის მალაჩივში. დაამატებითი ინფორმაციისათვის დარაკით: 38-41-97.

«New Jersey Nets» რუსმა ოლიგარქმა იყიდა

რუსმა ოლიგარქმა მიხაილ პროსოროვმა ამერიკის საკალათბურთო გუნდი „New Jersey Nets“ იყიდა და ამ ფაქტს აშშ-ში ისეთი გამოხმაურება მოჰყვა, რომ „The New York Times“-ში სპორტული მიმოხილვის პირველი ადგილი დაიკავა. „ქალაქს ახალი შერიფი ჰყავს, — წერს გაზეთი, — ეს რუსი ოლიგარქია, რომელიც ფინალურ სასტვენთან გამოცხადდა, რათა Nets-ის ბრუკლინური ოცნებები იხსნას“.

ორასი მილიონი დოლარის საფასურად საკალათბურთო ხელმძღვანელობამ, როგორც ჩანს, თვალის დახევა იმ ფაქტზე, რომ პროსოროვი „გამაგებით გამდიდრდა მღვრიე პოსტსაბჭოთა ეკონომიკაზე, „ნიკელის მეფეა“ ნოდებულის და ათასი საფუძველი აქვს იმისათვის, რომ NBA-ს კომისიის დევიდ სტერნის საშინელებათა სიაში მარკ კიუბანა უკან ჩამოიტოვოს“, — წერს გაზეთი. შეგახსენებთ, რომ საკალათბურთო გუნდ „Dallas Mavericks“-ის მფლობელი, რუსული წარმოშობის ამერიკელი მილიონერი მარკ კიუბანა სკანდალური საქციელითა და NBA-ს უბეში კრიტიკითა განთქმული. ცნობილი გახდა, რომ ნიუ-ჯერსის კონგრესმენმა ბილ პესკერელ უმცროსმა სტე-

რნს წერილით მიმართა, რომელშიც ადრესატს დევიდის ნაცვლად შეცდომით დანიელი უწოდა და რომელშიც მას მოუწოდებდა, თავის ახალ მეგობარ-ოლიგარქზე საჭიროებისამებრ ცნობები შეეგროვებინა.

მსოფლიო ბირთვული იარაღისგან თავისუფლება

ყოველ შემთხვევაში, მან ამის რეალური შესაძლებლობა ნამდვილად მიიღო. ასე აღნიშნა გაეროს გენერალურმა მდივანმა პან გი მუნმა სტრატეგიული არსენალის შემცირების შესახებ რუსეთისა და აშშ პრეზიდენტების გეგმების შეფასებისას და ატომური ბომბის გაქვების წლის დაწყებისაკენ მოუწოდა მსოფლიოს. მისივე თქმით, კლიმატის ცვალებადობისადმი მიძღვნილ გაეროს გენერალურ ასამბლეაზე ბირთვული იარაღისგან მსოფლიოს გათავისუფლების ამოცანა მეორე რიგის პრიორიტეტი იყო.

„ეს წელი მსოფლიოს ბირთვული იარაღისგან გასათავისუფლებლად ერეების გაერთიანების წელი იქნება. რუსეთის ფედერაციამ და ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა საკუთარ თავზე აიღეს ბირთვული არსენალის შემცირების ვალდებულება. მომავალი წლის მაისში ბირთვული იარაღის გაუზრცლებლობის შესახებ შეთანხმების ქმედებების განხილვისას გაეროს კონფერენციაზე მოგვეცემა შესაძლებლობა, რეალურ პროგრესს მივაღწიოთ“.

შეგახსენებთ, რომ 2009 წლის ივლისში დიმიტრი მედევემ და ბარაკ ობამამ მოსკოვში ხელი მოაწერეს დოკუმენტს, რომლითაც დადასტურეს საკუთარი განზრახვა, მნიშვნელოვნად შეამცირონ თავიანთი ქვეყნების სტრატეგიული არსენალი. ზოგიერთი წყაროს ცნობით, ბირთვული ჭურჭების რაოდენობა 1500-1675-მდე შემცირდება, მათი მზიდებისა კი — 500-1100-მდე. კონკრეტული ციფრები კიდევ დაზუსტდება სტრატეგიული თავდასხმით შეიარაღების შესახებ ახალ შეთანხმებაზე მუშაობის პროცესში.

23 სექტემბრის ზემოთ აღნიშნული გამოსვლისას პან გი მუნმა იმასაც გაუსვა ხაზი, რომ უახლოეს მომავალში ბირთვული განიარაღების

მოლაპარაკებებმა შესაძლოა, ახალი სტარტი აიღოს. „თუ ახლა თავდაჯერებულად ვიმოქმედებთ, შევძლებთ, მივალნით იმ მოლაპარაკების ძალაში შესვლას, რომელიც რატიფიკაციის სათანადო პროცედურების გავლის შემდეგ ბირთვულ იარაღს საყოველთაოდ აკრძალავს. მოდი შევთანხმდეთ და ეს წელი ბირთვული ბომბის გაქვების წლად ვაქციოთ!“ — მიმართა მსოფლიო ლიდერებს საერთაშორისო ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა.

მეორე დღეს გამართულ გაეროს უშიშროების საბჭოს სხდომაზე საბჭოს წევრი ქვეყნების წარმომადგენლებმა ერთხმად მოინდონეს ბირთვული განიარაღებისა და მასობრივი განადგურების იარაღის გაუზრცლებლობის შესახებ აშშ დელეგაციის მიერ წარდგენილი რეზოლუცია. დოკუმენტი შეიცავს მოწოდებას ბირთვული გაუზრცლებლობის შეთანხმების მოწინააღმდეგე ქვეყნისადმი, რომ სრულად შეასრულონ ამ შეთანხმების მიხედვით ნაკისრი ვალდებულებები. რეზოლუცია ქვეყნებს იმისკენაც მოუწოდებს, რომ 2010 წლისათვის დაგეგმილი ბირთვული გაუზრცლებლობის მიმოხილვით კონფერენციას მიეცეს საშუალება, დასახოს მიღწევადი მიზნები სამი ძი-

რითადი მიმართულებით: გაუზრცლებლობა, განიარაღება და ატომური ენერჯის მხოლოდ მშვიდობიანი გამოყენება.

სხდომაზე გამოსვლისას რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტმა დიმიტრი მედევემ განაცხადა, რომ მსოფლიოში გაუზრცლებლობის მხრივ სიტუაცია სასურველ ტრადიციული საფრთხეები მთავრობების რჩება, ახალი საფრთხეები კი ჩნდება“, — განაცხადა მან და ერთ-ერთ ყველაზე დიდ საშიშროებად ბირთვული კომპონენტების ტერორისტთა ხელში მოხვედრა დაასახელა. მედევემ დასაფრთხილებას „განუყოფელი მცნება“ უწოდა და იმედი გამოთქვა, რომ გაეროს უშიშროების საბჭოს სხდომა იმ „მასშტაბური მუშაობის პროლოგი იქნება, რომელიც რადიკალურად უნდა გააუმჯობესოს მსოფლიოში სიტუაცია“.

საკუთარი ქვეყნების პოზიციათა გამოხატვისას ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრმა გორდონ ბრაუნმა დასაფრთხილებას პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ აღნიშნა, რომ ირანთან დაკავშირებით მსოფლიო საზოგადოებამ გარკვეული ზომები უნდა მიიღოს. „ირანს არ უნდა მიეცეს უფლება, ხელი შეუშალოს საერთაშორისო საზოგადოებას გაცილებით მშვიდობიანი ეპოქისაკენ წინსვლაში“, — ხაზი გაუსვა გორდონ ბრაუნმა და სამიტის მონაწილეებს შესთავაზა, განიხილონ თეირანის წინააღმდეგ „გაცილებით დაუნდობელი სანქციების“ დაწესების შესაძლებლობა.

გაეროს უშიშროების საბჭოს წევრების გარდა, სხდომაზე სიტყვით გამოვიდნენ გაეროს გენერალური მდივანი პან გი მუნი და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს დირექტორი მუჰამედ ალ-ბარადეი.

აზიურ ქვეყნებს ერთიანი ვალუტა ექნებათ

ეკონომიკის დარგი ნობელის პრემიის ლაურეატი რობერტ მანდელი თვლის, რომ აზიური ქვეყნები შესაძლოა, ერთიან ვალუტამ გააერთიანოს. მისი აზრით, ეს გამაერთიანებელი ქვეყანას 2015 წლისათვის მოელოდება. „ერთიანი ევროპული ვალუტის სულიერმა მამამ“ ეს მოლოდინი იმით ახსნა, რომ მსოფლიო აშკარად მიიღებს „უფრო მსხვილი სავალუტო რაიონების“ შექმნისაკენ.

კითხვაზე, კონკრეტულად რომელ ვალუტას ხედავს ის მომავალში ყველა აზიური ქვეყნის ფინანსური გამაერთიანებლის ამპლუაში, მან დელმა უპასუხა, რომ იუანის ამ ქრილში განხილვა ჯერ ძალიან ადრეა. „მირჩევნია, კონსერვატიული ვიყო... ამის

ზედმეტად მიზანმიმართულად განხორციელება არაა საჭირო“, — განაცხადა ექსპერტმა. მისივე თქმით, ამ საქმეში მთავარი დანაკარგების მოგებასთან თანაფარდობაა.

ეკონომიკური კრიზისის დაწყების შემდეგ მრავალი

სპეციალისტი თვლის, რომ იუანის შეუძლია, მსოფლიოს ახალი სარეზერვო ვალუტის როლზე განაცხადოს პრეტენზია, მაგრამ ჩინეთის ხელი-სუფლება თვლის, რომ ამისათვის აუცილებელი პირობები ჯერ კიდევ არაა შექმნილი. მათი აზრით, ამის ერთ-ერთი

უმთავრესი მიზეზი ისაა, რომ ეროვნული ვალუტა არაკონვერტირებადი. მაგრამ ჩინეთი უკვე შეუთანხმდა რამდენიმე ქვეყანას, რომ ურთიერთანგარიშსწორება იუანით განხორციელდეს. შეგახსენებთ, რომ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა იუანის დოლარზე მკაცრად დამოკიდებულებას 2005 წლის ზაფხულში გაუქმლა და ამის შემდეგ უმალ დაწესდა სახელმწიფო ვალუტის „შეზღუდულად მცურავი“ კურსი. გასული ოთხი წლის განმავლობაში იუანის ფასი დოლართან მიმართებაში დაახლოებით 20%-ით დაეცა, გარდა ამისა, ზოგიერთი ქვეყანა, მაგალითად, აშშ, არაერთხელ ადანაშაულებდა ჩინეთს კურსით მანიპულირების გამო. თავად ჩინეთი ამ ბრალდებას უარყოფს და იუანის სავალუტო კურსის ფორმირების მექანიზმის დახვეწისაკენ სწრაფვავს საუბრობს.

ჩავესი ობამას «ბოროტების ღერძთან» ეპატიუება

ვენესუელის პრეზიდენტმა უგო ჩავესმა გაეროს გენერალური ასამბლეის 64-ე სესიაზე გამოსვლისას აღიარა, რომ აღარ გრძნობს ოგორდის სუნს, რომელიც ჯორჯ ბუშის გამოსვლებს ახლდა ხოლმე. „რადაც კარგის, საიმედოს სუნი მცემს“, — განაცხადა მან ტრიბუნაზე ასვლისთანავე და კიდევ ერთხელ მოუწოდა აშშ პრეზიდენტს, თავის ქვეყანაში სოციალიზმი ააშენოს, ვინაიდან კაპიტალიზმი „კაცობრიობის გადაშენებისაკენ მიმავალი გზაა“. ბოლოს კი ობამასადმი მიმართა იმით დასარულა, რომ ამერიკელ ლიდერს „ბოროტების ღერძთან“ შეერთება შესთავაზა.

რეგლამენტით გათვალისწინებული 15 წუთის ნაცვლად ჩავესის გამოსვლა ერთ საათს გაგრძელდა და მსოფლიო არენაზე მიმდინარე ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენებს, მათ შორის, ჰონდურასის სამხედრო გადატრიალებას, კუბის მიმართ ვაშინგტონის ეკონომიკურ სანქციებს, ბირთვული იარაღის სფეროში აშშ პოლიტიკას და კოლუმბიაში შვიდი სამხედრო ბაზის განთავსების შესახებ პენტაგონის გეგმებსაც შეეხო. ამ უსაშველოდ განელი გამოსვლის დასასრულს კი ვენესუელის პრეზიდენტმა დარბაზს სთხოვა, ფეხსაცმელს წუ მესვრიყო. გამომსვლელთა შორის ყველაზე სიტყვაუფი ლიბერალი ლიდერი მუამარ კადაფი აღმოჩნდა, მისი გამოსვლა საათნახევარს გაგრძელდა.

«ალ-ქაიდა» ობამას «კრახს» უნინანსნარმეტყველებს

საერთაშორისო ტერორისტულმა ორგანიზაციამ ინტერნეტის საშუალებით მორიგი ვიდეომიმართვა გაავრცელა, რომელზეც მისი ერთ-ერთი ლიდერი აიბან აბ-ზავაჰირი აშშ პრეზიდენტ ბარაკ ობამას „კრახს“ უნინანსნარმეტყველებს.

შეგახსენებთ, რომ აიბან აბ-ზავაჰირი ერთ-ერთი ყველაზე აქტიურად ძებნილი ტერორისტი და მისი, ისევე, როგორც თავად უსამა ბინ ლადენის, მშობენისათვის ჯილდოდ 25 მილიონი დოლარი დასესებულა. ვიდეორგოლი, რომელსაც „დასავლეთი და ბნელი გვი-

რები“ ჰქვია და საათნახევარზე მეტ ხანს გრძელდება, გასული წლის მოვლენებს ასახავს. მათ შორისაა მსოფლიო ფინანსური კრიზისი და აშშ ახალი პრეზიდენტის არჩევნებიც. ისლამურ საიტებზე განთავსებულ ამავრგოლში „ალ-ქაიდას“ რამდენიმე ლიდერთან ინტერვიუცაა. აღ-

ნიშნული ვიდეო ნიუ იორკის ტყუპზე განხორციელებული ტერაქტის წლისთავს მიეძღვნა, ზუსტად ისევე, როგორც წინა წლებში ხდებოდა ხოლმე. მაგრამ ამჯერად „ალ-ქაიდაში“ მეორე კაცმა აბ-ზავაჰირმა ფინანსური ნაწილი დაასკვნა, რომ „აშშ პრეზიდენტის — ობამას კრახი მუსლი-

მანური სამყაროს ხელთაა“. „ალ-ქაიდას“ წარმომადგენლებმა მთელ მსოფლიოში ისლამისტური მოძრაობის მოღვაწეობის პროგრესიც აღნიშნეს. აქამდე აბ-ზავაჰირი სექტეტიკურად აფასებდა ისლამურ სამყაროსთან ურთიერთობების დარეგულირების მიმართულებით ობამას მოღვაწეობას და მას „თეთრების დუღუღზე მოხტუნავე შინაურ ზანგს“ უწოდებდა. თავად უსამა ბინ ლადენმაც მიმართა ამერიკელ ხალხს 14 სექტემბერს. გამოსვლას ზუსტად ასევე ერქვა „მიმართვა ამერიკელი ხალხსადმი“. „ალ-ქაიდას“ ლიდერმა 11 წუთი ილაპარაკა და შეახსენა ამერიკელებს, რომ მათ ხელისუფლებას მჭიდრო კავშირი აქვს ისრაელთან. მისივე განცხადებით, პრეზიდენტ ობამას არ შეუძლია, ერასა და ავღანეთში მიმდინარე ომები დაასრულოს. მანამდე ბინ ლადენმა დასავლეთისადმი წინა მიმართებებში აშშ პრეზიდენტის ისლამურ სამყაროსთან დამეგობრების მცდელობებს დასცინა და ბრძანა, რომ აღმოსავლეთსა და დასავლეთს შორის კონფლიქტი ათწლეულობით გაიჭიმება.

სამხრეთ კორეა ჩრდილოეთ კორეას დიდ ბარიერებს სთავაზობს

„გარიგების პირობა ასეთია: სამხრეთი ჩრდილოეთს ეკონომიკურ დახმარებას გაუწევს, ჩრდილოეთი კი ბირთვულ პროგრამაზე იტყვის უარს. ეს შესაძლოა, დახმარების უკანასკნელი შანსი იყოს გალატაკებული ჩრდილოეთ კორეისათვის“, — ხაზგასმით აღნიშნა სამხრეთ კორეის პრეზიდენტმა ლი მენ ბაკმა.

ეს ნაბიჯი იმის მანიშნებელია, რომ დამთავრდა ძველებური მიდგომა, რომლის დროსაც ჩრდილოეთი პროგრესისათვის ჯილდოდებოდა. ახლა მის მიმართ სანქციები მანამდე იმოქმედებს, ვიდრე საბოლოო შეთანხმება არ იქნება მიღებული. ახლა „დიდი გარიგების“ სტრატეგია გულისხმობს, რომ ექსტრემიზმი მოლაპარაკებების განხილვის შემთხვევაშიც კი ფხენიანი ყველა ნაბიჯისათვის საჩუქარს ვეღარ მიიღებს. ექსპერტები თვლიან, რომ ჩრდილოეთ კორეა არაფერს დათმობს, ვიდრე ამერიკასთან ორმხრივ მოლაპარაკებებს არ მიაღწევს. სეულში ამ საკითხისადმი ძალზე ფრთხილი დამოკიდებულებაა. სამხრეთ კორეა შიშობს, რომ,

ამგვარი მოლაპარაკებების შემთხვევაში, მარგინალურ მდგომარეობაში აღმოჩნდება, მაგრამ აშშ-ს სეული უკვე დაარწმუნა, რომ მისი ერთადერთი მიზანია, ფხენიანი მოლაპარაკებების მაგიდასთან დაბრუნოს. ლი მენ ბაკმა, მას შემდეგ, რაც აშშ-მ ორმხრივ მოლაპარაკებებზე თანხმობა განაცხადა, „დიდი გარიგების“ საქმე წამოიწყო. მისი აზრით, დაუშვებელია, რომ მსოფლიო მომავალშიც დათანხმდეს ჩრდილოკორეულ „სალიამის სტრატეგიას“, როდესაც რეჟიმი დათმობებს „წერილი ნაჭრების“ სახით და დიდი საჩუქრების სანაცვლოდ იძლევა, თავის ბირთვულ პროგრამას კი ხელუხლებლად იტოვებს.

ირანმა ახლო სიშორის ორი რაკეტა გამოსადა

გასულ კვირას დაწყებული სწავლებების ფარგლებში ირანელმა სამხედროებმა ახლო სიშორის ორი რაკეტა „ფატეხ 110“ და „ტონდარ 69“ და ზალპური ცეცხლის სისტემა გამოცადეს.

გამოცდილი რაკეტების მოქმედების მანძილი არ კონკრეტდება, მაგრამ ზოგიერთი წყაროს ცნობით, 199 კილომეტრზე მოქმედი მყარსწავიანი რაკეტა „ფატეხი“ ირანს საბრძოლო არსენალში უკვე რამდენიმე წელია, აქვს. ამის შემდეგ საშუალო სიშორის რაკეტების გამოცდის რიგი დგება, „შახაბ-1“ და „შახაბ-2“ ამავე სწავლების ფარგლებში გამოცდებია. ირანი ფლობს „შახაბ-3“ რაკეტებსაც, რომელთა მოქმედების მანძილი ორი ათას კილომეტრამდეა და ისრაელის ტერიტორიამდე მიღწევა შეუძლიათ. ისლამური რევოლუციის მცველების კორპუსის სწავლებები რამდენიმე დღის განმავლობაში ირანის ბირთვული პროგრამის ირგვლივ გამძაფრებული სიტუაციის ფონზე მიმდინარეობდა. შეერთებულმა შტატებმა, ბრიტანეთმა და საფრანგეთმა მკაცრად განსაჯეს ირანის სა-

ერთაშორისო ორგანიზაციების საქმის კურსში ჩაყენების გარეშე ურანის გამდიდრების მეორე ქარხნის მშენებლობის თვის. ამ ქვეყნების ლიდერთათქმით, თუ თეირანი ბირთვული პროგრამის შესახებ მთელ ინფორმაციას არ გაამჟღავნებს, მას ახალი სანქციები ელის. აშშ და მთელი რიგი სხვა სახელმწიფოები ირანს მშვიდობიანი ატომის პროგრამის საფარველში ბირთვული იარაღის დამზადებაში სდებენ ბრალს. თეირანი ყველა ბრალდებას უარყოფს და ირწმუნება, რომ მისი ბირთვული პროგრამა მხოლოდ ელექტროენერგიაზე ქვეყნის მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებისკენაა მიმართული.

რუსეთმა პოლონეთს მკაცრი პასუხი გასცა

რუსეთის სახელმწიფო დუმამ პოლონეთის სეიმის მიერ „1939 წლის 17 სექტემბერს საბჭოთა კავშირის მიერ პოლონეთზე აგრესიისთან დაკავშირებით“ მიღებული რეზოლუცია გააკიცხა. დუმის საერთაშორისო საქმეთა კომიტეტმა პოლონეთის პარლამენტს შესაბამისი წერილი გაუგზავნა.

გაგზავნამდე წერილის ტექსტს მთელი კომიტეტი გაეცნო და უმეტესობამ მხარი დაუჭირა. კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის ანდრეი კლიმოვის განცხადებით, წერილი შეიცავს „მკაცრ ფორმულირებებს“, მაგრამ, მისივე თქმით, სიმკაცრე პოლიტიკურ ისტერიაში არ უნდა ირეოდეს. ვიდრე შესაბამისი კომიტეტს ამ საპასუხო წერილის მომზადებას დაავალებდა, სახელმწიფო დუმის პირველმა ვიცე-სპიკერმა ოლეგ მოროზოვმა განაცხადა, რომ პოლონური რეზოლუცია „იმ პოლონელების ძვლებზე ცეკვაა, რომლებმაც მილიონობით რუსეთს, უკრაინელთან, ბე-

ლორუსთან, ებრაელთან ერთად ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას შესწირეს სიცოცხლე. მანვე აღნიშნულ დოკუმენტს „პოლიტიკური კონსენსუსის მანამდე იტოვებს, ვიდრე პოლონეთის პარლამენტი დასავლეთი უკრაინა და დასავლეთი უკრაინაში ირწმუნება, რომ სეიმის მიერ მიღებული რეზოლუციის ამ დელიკატური თემის ტენდენციურობისა და პოლიტიკუზების სახე აქვს, რაც ზიანს აყენებს რუსეთ-პოლონეთის

ორმხრივ ურთიერთობებს. შეგახსენებთ, რომ გასულ კვირას უკრაინის სეიმის მიერ მიღებულ დოკუმენტში მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში საბჭოთა კავშირის მიერ პოლონეთისადმი განხორციელებულ ქმედებებს პირველად ეწოდა „გენოციდი“. დოკუმენტის ტექსტში ნათქვამია, რომ 1940 წელს კატინში პოლონელი ოფიცრების დახვრეტა „სამხედრო დანაშაულია“, რომელიც „გენოციდის ნიშნებს“ შეიცავს. იმავე დოკუმენტში სეიმმა მკაცრად განსაჯა დასავლეთი უკრაინა და დასავლეთ ბელორუსიაში ნითელი არმიის „შეჭრა“ და ამ მოვლენას „აგრესია და პოლონეთის მეთოხედ გაყოფა“ უწოდა. როგორც ცნობილია, 1939 წლის 17 სექტემბერს საბჭოთა ჯარი შევიდა დასავლეთ უკრაინისა და დასავლეთ ბელორუსიის ტერიტორიებზე, რომლებიც პოლონეთს 1919-

1921 წლების საბჭოთა-პოლონური ომის შემდგომ დარჩა და რომელთაც პოლონეთი საკუთარ ტერიტორიებად მოიაზრებდა. საბჭოთა ჯარის შესვლამდე რამდენიმე დღით ადრე პოლონეთის ხელისუფლება ვარშავაში უკვე აღარ იმყოფებოდა, 17 სექტემბერს კი რუმინეთში გადავიდა, საიდანაც ლონდონს შეაფარა თავი. ომის შემდგომში პოლონურმა ხელისუფლებამ, სსრ კავშირთან შეთანხმებით, 1945 წელს დაამტკიცა ომის შემდგომი სახელმწიფო საზღვრები.

აპერიკულა თაიდა პოლანსკი 30 წლის უეიდეგ დააპატიმრა

ციურისის კინოფესტივალის ორგანიზატორებმა განაცხადეს, რომ კინორეჟისორი რომან პოლანსკი აშშ-ში 1978 წელს გატყვევებული ორდერის საფუძველზე დააპატიმრეს. რეჟისორული მოღვაწეობისათვის ჯილდოს მისაღებად შევიცარიაში ჩასულ პოლანსკის 31 წლის წინანდელი ცოდვა მოჰკითხეს — მაშინ ის 13 წლის ფოტომოდელთან სიახლოვისთვის აშშ-დან სწორედ სასამართლოს გაექცა. რეჟისორმა თავი დამნაშავედ ცნო არასრულწლოვანთან ურთიერთობის გამო და ამის შემდეგ მას პროკურატურის სხვა ხუთი ბრალდება, მათ შორის, გაუპატიურებაც, მოუხსნეს.

აშშ-დან პოლანსკის მოულოდნელად გაუჩინარების შემდეგ მოსამართლემ მისი დაპატიმრების ორდერს მონაწილე ხელი, რომელიც დღემდე ძალაშია. სწორედ

ამიტომ ვერ ჩადიოდა 76 წლის რეჟისორი აშშ-ში და ექსტრადიციის შიშით ბრიტანეთში ვიზიტებსაც ერიდებოდა. 1997 წელს პოლანსკიმ დაზარალებული გოგონას ოჯ-

ახთან შეთანხმებას მიაღწია და კომპენსაციაც გადაიხადა, მაგრამ საქმე არ დახურულა. ახალმა მოსამართლემ რეჟისორს შესთავაზა ყველა ბრალდების მოხსნა იმ პირობით, თუ სასამართლო პროცესი პირდაპირი ეთერით გადაიციმოდა. პოლანსკიმ უარი განაცხადა. კომუნისტური პოლონეთიდან 1960 წლიდან ემიგრირებული რეჟისორმა უამრავი ფილმი გადაიღო, რომელთა უმეტესობა მთელ მსოფლიოში უდიდესი პოპულარობით სარგებლობს. 1969 წელს პოლანსკის ორსული ცოლი შა-

რონ ტეტი ჩარლზ მენსონის დაჯგუფების წევრებმა მოუკლეს. ამ ტრაგედიის შემდეგ ღრმად დამწუხრებული რეჟისორი ევროპაში გადავიდა საცხოვრებლად და იქ განაგრძო ფილმების გადაღება. 1974 წელს პოლანსკი აშშ-ში დაბრუნდა და ჯექ ნიკოლსონის მონაწილეობით გადაიღო ფილმი „ჩინური კვარტალი“. მისი უკანასკნელი ნამუშევრებიდან ყველაზე ცნობილი 2002 წელს გადაღებული „პიანისტიკა“, რომლისთვისაც იგი, როგორც საუკეთესო რე-

ჟისორი, „ოსკარით“ დაჯილდოვდა. მაგრამ, სწორედ ზეიმოსხენებული ბრალდების გამო, პოლანსკი ამერიკული

კინოკადემიის ცერემონიას არ დასწრებია და მოპოვებული ჯილდო მხოლოდ ნახევარი წლის შემდეგ მიიღო.

როგორ მოვიპაროთ მილიონი?

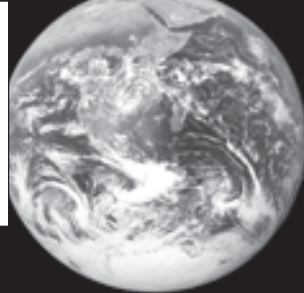
შედეგში ერთ-ერთი კომპანიის გაქურდვას უკვე უწოდეს უპრეცედენტო. ბოროტმოქმედები თეთრი ვერტმფრენით დაეშვნენ შენობის სახურავზე, სულ რამდენიმე ფანჯარა ჩაამტვრიეს, მშვიდად ააფეთქეს ფულისა და ფასიანი ქაღალდების საცავი, მოიპარეს ასობით მილიონი დოლარი და იმავე ვერტმფრენით გაფრინდნენ.

ამ ფაქტის შემდეგ სტოკჰოლმის ბანკომატებში ნაღდი ფულის დეფიციტი შეიქმნა. სამართალდამცველები შემთხვევის ადგილას კი მიცივიდნენ და შენობას ალყაც შემოარტყეს, მაგრამ მძარცველებს არავინ დადევნებია, ვინაიდან მათ პოლიციის ვერტმფრენები წინასწარ გამოიყვანეს მწყობრიდან. საქმის გახსნა ქვეყნის უძლიერეს გამოძიებლებს დაევალოთ. მათაც გაარკვიეს, რომ მძარცველების ვერტმფრენი კერძო პირის საკუთრე-

ბა იყო და ის მილიონების მოპარვამდე ცოტახნით ადრე გაიტაცეს აეროპორტიდან. გამოძიების მონაგარი სულ ესაა. მილიონებს, ისევე, როგორც მათ გამტაცებლებს, ჯერჯერობით ვერსად მიაკვლიეს. გაძარცვული ობიექტი ნაღდი ფულით ადგილობრივ ბანკომატებსა და მრავალ განყოფილებას ამარაგებდა. თუ არაფერი შეიცვალა, ეს დანაკლისი მთელი სტოკჰოლმის ჯიბეს დაეცემა.

პინ გაღაარჩენს დედამიწას?

მსოფლიოს წამყვანი მეცნიერები შიშობენ, რომ სულ რაღაც 10 წელიწადში ჩვენს პლანეტაზე შეუქცევადი კლიმატური ცვლილებები დაიწყება და სასიკეთო არაფერი გველის.

გაეროს გენერალურმა მდივანმა პან გი მუნმა მსოფლიოს დედამიწის გადასარჩენად გაერთიანებისაკენ მოუწოდა. ჩინეთი და აშშ, რომლებზეც სანარმოო გამოწვლათა უდიდესი წილი მოდის, თანახმაი არიან. მაგრამ მხოლოდ თანხმობა საქმეს ვერ შევლის, მოქმედება საჭირო, თანაც, დღესვე.

და არც ტინის, მას არა მხოლოდ დაღუპვა, არამედ მომავალი თაობებისგან განკითხვაც ელის. მისივე თქმით, მართალია, განვითარებად ქვეყნებს გლობალურ დათბობასთან ბრძოლისათვის ჩინეთისა და აშშ-ს მსგავსი რესურსები, უბრალოდ, არ გააჩნიათ, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, სწორედ მათ უნდა მიიღონ სასწრაფო ზომები პრობლემის გადასაჭრელად.

კატონი მოკვდა «ამერიკული ოცნება»?

ამერიკის შეერთებულ შტატებში ეკონომიკის ერთ-ერთი უმთავრესი შემადგენელი ნაწილის — იმიგრანტების რაოდენობა უკანასკნელი ორმოცი წლის მანძილზე პირველად შემცირდა. მსოფლიო მოსახლეობას „ამერიკული ოცნების“ აღარ სჯერა. შარშან აშშ-ში წინა წელთან შედარებით 100 ათასით ნაკლები მიგრანტი ჩავიდა.

2000-2006 წლების მონაცემებთან შედარებით, იმიგრანტთა რაოდენობა განახევრდა, მაშინ აშშ-ში ყოველწლიურად მილიონი ადამიანი იწყებდა „ახალ ცხოვრებას“. ექსპერტების აზრით, ამის უმთავრესი მიზეზი ამერიკის ეკონომიკური მდგომარეობის მკვეთრი გაუარესებაა. ამ ქვეყანას უკვე აღარ შეუძლია მსოფლიოს ბევრი სამუშაო ადგილით მოაწოდოს თავი.

პინ გაღაარჩენს ევრაზიას?

ბრიტანელმა ლუის გორდონ პიუმ გადაწყვიტა, მყინვარ კუმბუზე, ზღვის დონიდან 5,2 კილომეტრის სიმაღლეზე მდებარე ტბაში იცუროს. მყინვარი პიმალიის მთებში, მსოფლიოს უმაღლესი მწვერვალის — ევერესტის სამხრეთ ფერდობზე მდებარეობს. ამგვარად, პიუ იმედოვნებს, რომ ევერესტზე მცურავი პირველი ადამიანი იქნება.

მცურავი მხოლოდ საცურაო კოსტუმის, ქულისა და სათვალის ამარა ტბაში ერთი კილომეტრის გაცურვას აპირებს, მისი გათვლით, საამისოდ წყალში სულ 20 წუთით მოუწევს ყოფნა. ბრიტანელის ამ თავგანწირვას პოლიტიკოსების გამოფხიზლების და კლიმატური ცვლილებებისადმი მათი მზერის მიპყრობის მიზანი ამოძრავებს. მეცნიერების აზრით, სულ რაღაც 25 წლის შემდეგ პიმალიის მყინვარები მთლიანად წყლად იქნება ჩამოღვრილი, დღეისათვის იქ ტემპერატურა უკვე მომატებულია ერთი გრადუსით. 2007 წელს პიუმ უკვე იცურა ერთი კილომეტრი 1,8-გრადუსიან წყალში ჩრდილოეთ პოლუსზე, ამას 19 წუთი მოაწადოდა და რეკორდიც დაამყარა. ეს ყველაზე ცივი წყალი იყო, რომელშიც ოდესმე გაუცურავს ადამიანი. გარდა ამისა, ეს ბრიტანელი მსოფლიოში ერთადერთია, რომელმაც მსოფლიოს ყველა ოკეანის გრძელ დისტანციებზე ცურვაში მონაწილეობა და მიწილი ტემპა გადაცურა.

რას გაღაარჩენს მოდელაჟი?

ლი პრობლემა უჩნდებათ. საუბარი აღარაა დიეტად ნოდებულ ცალსახა შიმშილზე, რომელსაც ხშირ შემთხვევაში გახდობა-გალამაზების ნაცვლად სავალალო შედეგი მოაქვს. ახალი კანონპროექტის მიხედვით, ყველა ფოტოს მიენერება, რომ „მასზე გამოსახული ადამიანი შეღამაზებულია“, ჟურნალებსა და მათ რედაქტორებს კი ამ კანონის დაცვის ხალისი რომ შეუნარჩუნდეთ, მისი დარღვევისათვის სოლიდური ჯარიმები დაწესდება: ერთი უწარწერო ფოტოს დაბეჭდვა — 37,5 ათასი ევრო.

საფრანგეთში პოლიტიკოსები აპირებენ ფოტომოდელთა სურათებით აჭრელებული ჟურნალების გამომცემელთა დავალდებულებას, ყველა ფოტოს მიენეროს, რომ მათზე გამოსახული მოდელები კომპიუტერული პროგრამების დახმარებით არიან „შეღამაზებული“.

პოლიტიკოსები ამით მათ ჯანმრთელობაზე ზრუნავენ, ვინც ამ ჟურნალების გმირებს ბაძავს და წარმოდგენაც არ აქვს, რომ რეალურ ცხოვრებაში მათი გმირები სულ სხვა-ნაირები არიან. თუმცა მოდელებთან მსგავსება-არმსგავსების გამო მოდის მიმდევრებს უამრავი კომპლექსი და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული არაერთი სერიოზუ-

ჰიჯაბი განაჯანაბრებს უნდა აზარონ?

ირანის პოლიციას მალაზიებში გამოდგმული მანეკენების გარეგნობა დარჩა სადარდებელ-მოსანჯესრიგებელი. ამისთვისაც მოიცაღეს ისლამური მორალის მცველებმა და მალაზიების მეპატრონეებს ახარეს, რომ ამიერიდან ქალის ტანსაცმელში გამონყობილ ყველა მანეკენს თავზე ჰიჯაბი უნდა ეხუროს.

გარდა ამისა, სასტიკად იკრძალება პალატუების გამოფენა, ქალის თეთრეულის გაყიდვის უფლება კი მხოლოდ ქალ გამყიდველებს რჩება. წარსულში პოლიციელებს ტანსაცმელთან დაკავშირებული თავისტიკივლები ძირითადად ზაფხულობით უჩნდებოდათ ხოლმე, თუმცა ქალის ვინრო შარვალს ზამთარ-ზაფხულ ერთნაირად დევნიან. ვიდრე მალაზიებს დაეროდა, ირანის ხელისუფლება მოდელიორებსა და მოდების ჩვენებებზე გამომსვლელ მანეკენებს უტყემდა. მაგალითად, გასული წლის სექტემბრიდან მოდების ჩვენების საქმეში კოდიუმების გამოყენება სასტიკად აიკრძალა, მოდელებს კი კოსმეტიკა მინიმალუ-

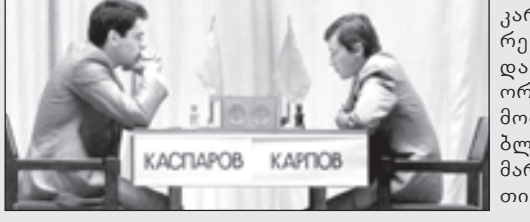
რად უნდა გამოეყენებინათ და ისე მოქცეულიყვნენ, რომ მაცურებლის ყურადღება ტანსაცმლიდან საკუთარ თავზე არაფრით გადაეტანათ. რაც შეეხება ტანსაცმელს, სპეციალური კანონის მი-

ხედვით, ჩვენებაზე მხოლოდ იმ სამოსს წარადგენდნენ, რომელიც მთლიანად ფარავს ქალის სხეულის მოხაზულობას, არავითარი ვინრო და მოტყვივლი. ქალის თმა, ასევე, სრულად უნდა იყოს შეფუთული. გარდა ამისა, ინსტრუქციაში ცალკე ქვეთავი ეძღვნება ჩვენებების მუსიკალურ გაფორმებას — ის მოდელებს სიარულის უღირსი მანერისაკენ არ უნდა უბიძგებდეს.

თავად მოდების ჩვენება ირანში სულ რაღაც სამი წლის წინათ დაუშვეს. მანამდე საჩვენებელი ტანსაცმელი მხოლოდ უსულო მანეკენებს ეცვათ და ამ ტანსაცმელში მთავარი ფერი შავი იყო. მას შემდეგ ირანში ცხოვრება წინ წავიდა და ქალებს შავის გარდა სხვა ფერის ტანსაცმლის ჩაცმის ნებაც მიეცათ, თუმცა მათი სხეული მთლიანად (თავის ჩათვლით) დაფარული უნდა იყოს ფარა სამოსით, რომელიც სხეულის ყველა შტრიხს საგულდაგულოდ დამალავს. შიშველი იდაყვის გამოჩენამ, ისევე, როგორც თავსაბურავის ქვეშინად ჩამოშლილა თმამ, ირანში ქალს შესაძლოა, სერიოზული პრობლემები შეუქმნას — ჯარიმა ან გაროზგვა არ ასცდება.

კასპაროვი თუ კარკოვი?

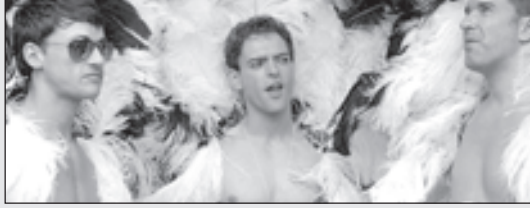
ჭადრაკის მსოფლიო ექს-ჩემპიონების — გარი კასპაროვისა და ანატოლი კარპოვის 22-24 სექტემბრის მატჩი, რომელიც ესპანეთში, ვალენსიაში გაიმართა, კასპაროვის გამარჯვებით დასრულდა.

პირველი ორი პარტია კასპაროვმა მოიგო. ორივე ჯერზე კარპოვს თამაშისათვის განკუთვნილი დრო ამოეწურა. კასპაროვმა თეთრებით მოთამაშე მონინაალმდეგეს უპირატესობა მისცა, მაგრამ შემდეგ თავისი უჩვეულო სვლებით დააბნია და კარპოვს საფიქრლად დრო არ ეყო. მეორე პარტიისას კი კარპოვის მდგომარეობა დასაწყისიდანვე უიმედო იყო. შემდეგი ორი სწრაფი პარტიიდან ერთი კასპაროვმა მოიგო, ერთი — კარპოვმა. მომდევნო რვა ბლიციდან კი ხუთი კვლავ კასპაროვის გამარჯვებით დამთავრდა, ორი — ფრედ, ერთი კი კარპოვმა მოიგო.

რას უჩიკდებათ ბრიტანეთში პომოსეესუალაჟი?

ლონდონის პოლიციამ გამოაცხადა, რომ სამეფო ოჯახის დაცვას „სპეციალური“ სოციალური ჯგუფების წარმომადგენლები — ჰომოსექსუალები, ლესბოსელები და ტრანსსექსუალები ესაჭიროება.

მათ სკოტლანდ-იარდის 1983 წელს ფორმირებული სპეციალური ქვედანაყოფი „SO14“ აგროვებს. ამ განყოფილების 400-მდე ოფიცერი სამეფო ოჯახის 20-მდე წევრსა და მათ რეზიდენციებს „SO14“ აგროვებს. ამ განყოფილების 400-მდე ოფიცერი სამეფო ოჯახის 20-მდე წევრსა და მათ რეზიდენციებს „SO14“ აგროვებს. ამ განყოფილების 400-მდე ოფიცერი სამეფო ოჯახის 20-მდე წევრსა და მათ რეზიდენციებს „SO14“ აგროვებს.

კანსიაა. პრეტენდენტებს თანამდებობის, ცოდნისა და გამოცდილების შესაბამისად ანაზღაურების სახით 29 500-დან 41 200-მდე ფუნტი სტერლინგი მიეცემა. ახალბედები სამეფოს სამრეზიდენციებში — ბუკინგემის სასახლეში, უინძორის ციხესიმაგრესა და მოტლანდიაში მდებარე ბალმორალის ციხესიმაგრეში იმსახურებენ. აღნიშნული ვაკანსიის კომენტარებისას სკოტლანდ-იარდის წარმომადგენელმა ბრძანა, რომ მათი უწყების ზოგიერთ ქვედანაყოფებში სათანადოდ არ არიან წარმოდგენილი სოციალური უმცირესობები და ამ მდგომარეობის გამოსწორება სურთ.

The Beatles ისევ ჩაკორდსენია?

კომპანია „EMI Group PLC“-ის ცნობით, „ლივერპული ოთხეული“ კვლავ ყველა რეკორდსსსნის. ჯგუფის ალბომების კოლექციის ხელახალი გამოცემიდან პირველი ხუთი დღის განმავლობაში 2,25 მილიონი ეგზემპლარი გაიყიდა.

ციფრულ ფორმატში გადატანილი 12 ალბომს თანახმად 1967 წლის სტუდიური ჩანაწერების ორდისკიანი მინიალბომიც. ყველა მათგანს მაქსიმალურად შეუნარჩუნდა ორიგინალური ხმოვანება, ზუსტად და დაცული გარეკანის დიზაინი და, გარდა ამისა, ყველა მათგანს თან ერთვის მომცრო ზომის ბუკლეტი სიმღერების ტექსტებითა და იშვიათი ფოტოსურათებით. კრებ-

ულს შეზღუდული რაოდენობით ახლავს რამდენიმე დოკუმენტური ფილმიც, რომლებიც აღნიშნული ალბომების ჩანერის ისტორიებს ასახავს. The Beatles-ის პირველი სამი ალბომი პირველად გამოიცა ციფრული სტერეოხმოვანებით. შეგახსენებთ, რომ 1963 წლიდან ჯგუფმა საკუთარი ალბომების 600 მილიონი ასლი გაიყიდა.

საფრანგეთში „France Telecom“-ის თანამშრომელთა თვითმკვლელობებმა უკვე მთელი ქვეყანა შეაშფოთა. მორიგი მსხვერპლი პარიზელი ახალგაზრდა ქალი გახლდა. უკანასკნელი წლიანხვერის მანძილზე ეს უკვე 22-ე შემთხვევაა და პროფკავშირი ირწმუნება, რომ მთავარი დამნაშავე კომპანიაა, რომელსაც თანამშრომლები სასონარკვეთამდე მიჰყავს.

პრეზიდენტმა სარკოზიმ სასწრაფოდ ზომების მიღება ბრძანა. სამაგიეროდ, მათ, ვინც სიტუაცია უფრო საფუძვლიანად გააანალიზა, აღმოაჩინეს, რომ „France Telecom“-ის 102 ათას თანამშრომელს შორის თვითმკვლელობათა პროცენტული მაჩვენებელი წელიწადში 15,3-ის ტოლია, მთელ საფრანგეთში კი — ყოველ 100 ათას ადამიანზე 14,7-ის. ასე

ჩატომ იკლავენ თავს „France Telecom“-ის თანამშრომლები?

რომ, სხვაობა თითქმის არ შეინიშნება და, თუ რაიმე შესაფუთებელია, შემფოთების მიზეზი მთელ საფრანგეთს აქვს და არა მხოლოდ ამ ერთ კომპანიას. საერთოდ, ფრანგები ჰომიციდებზე 1,9-ჯერ, იტა-

ევროპის მდიდარ ქვეყნებს შორის თვითმკვლელობების მხრივ ლიდერია. მხოლოდ შარშან 10 500-მა ფრანგმა საკუთარი ნებით მოისწრაფა სიცოცხლე. ამის მთავარ მიზეზად ისევ სამსახურებრივი ვერსია მოიაზრება. ფრანგები უფრო მეტად არიან საკუთარ სამსახურსა და საქმეზე მიჯაჭვულნი, ვიდრე რომელიმე სხვა ხალხი დედამიწაზე. საფრანგეთის საზოგადოების საფუძველი სწორედ სამსახურია, ამ საფუძველს კი გლობალურმა კრიზისმა ისეთი ზზარი გაუჩინა, რომ ადამიანებმა სოციალური კავშირების რღვევის შედეგად ცხოვრების ორიენტირები დაკარგეს.

ფუთქაბალი ნიგნი?

როგორც მსოფლიო პრესა შემფოთებით ირწმუნება, ბრაზილიაში გამოიცა ნიგნი სახელწოდებით „პირთული აფეთქების ფიზიკა“.

ნიგნის თვითმხილველთა მტკიცებით, მისი გავრცელების შემთხვევაში მსოფლიოს ბირთვული გაურცელებლობის ყველა მცდელობას წყალი წაიღებს. ნიგნი ფიზიკოსი დოქტორ ბაროზო ხსნის რამდენიმე პრინციპს, რომელთაც ცოდნაც აუცილებელია ბირთვული ბომბის შექმნი-

სათვის. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო და პენტაგონი ახალი გამოცემის გამო აღშფოთებულნი ვერ მალავენ. ნიგნის ავტორს კი მათი აღშფოთება დიდად არ ადარდებს და ირწმუნება, რომ ნიგნი განთავსებული მთელი ინფორმაცია აქამდეც ხელმისაწვდომი იყო ფართო საზოგადოებისათვის.

ვინ გააბრაზა პლანეტის ყველაზე თიანის კასი?

ჩინელმა იუი ჩუენხუანმა, რომელიც პლანეტის ყველაზე თიან ადამიანადაა აღიარებული, გადაწყვიტა, სხეულზე თმა მოიშოროს. ამგვარ დასკვნამდე იგი მას შემდეგ მივიდა, რაც კინოსტუდიაში მაიმუნის როლის შესრულებაზე უარი განუცხადა. არადა, მას ფილმში მთავარი — მაიმუნების მეფის სუნ უკუნის — როლის შესრულება სურდა და საამისოდ სინჯებიც გაიარა. უფრო სწორად, ვერ გაიარა, სპეციალისტებმა დაიწუნეს. „ყველაფერი გავაკეთე იმისათვის, რომ ნამდვილ მაიმუნს დავმსგავსებოდი, ვფიქრობდი, რომ ამ როლისათვის საუკეთესო კანდიდატურა ვიქნებოდი, მე ხომ მართლაც მაიმუნივით

გამოვიყურებდი და ბევრი ასეც მეცხანის“, — თქვა საბრალო იუიმ და გადაწყვიტა სამუდამოდ მოიშოროს თმა, რომლითაც მისი სხეულის 96 პროცენტია დაფარული. იუის განცხადებით, მას შემდეგ, რაც გარეგნობას შეიცვალის, ფილმის — „მოგზაურობა დასავლეთში“ — რეჟისორი მწარედ ინანებს, რომ არ მისცა როლი. იმ კლინიკაში, სადაც ხელმოცარული

ვიტა, დანარჩენი მწვერვალები უჩვეულო გარეგნობის გარეშე დაიპყროს.

ჩაბდანი წლისა დაბნაბა?

ბრიტანეთის პოლიცია იძიებს ინციდენტს, რომელშიც მთავარი ეჭვმიტანილი სამი წლის ბავშვია.

ბიჭი, რომელსაც ვანდალიზმსა და ქონების ხელყოფას აბრალდებენ, ქვეყნის მართლმსაჯულების ისტორიაში ყველაზე ახალგაზრდა ეჭვმიტანილია. ბავშვს, რომლის სახელიც არ გახმაურებულა, რამდენიმე თვის

წინათ უჩივლეს. მომჩივანის თქმით, ბავშვმა სახლში ყველაფერი მოსპო და გაანადგურა. მიყენებული ზარალის შესახებ მონაცემები ცნობილი არაა, არც ისაა ცნობილი, ოჯახის წევრმა უჩივლა ბავშვს, ნათესავმა, სტუმარმა თუ მეზობელმა. შემთხვევის ადგილას მისული პოლიცია იძულებული გახდა, ბავშვს დალაპარაკებოდა, თუმცა ადგილობრივი კანონმდებლობით, რვა წლამდე ასაკის ბავშვი, მადლობა ღმერთს, პასუხისმგებში ვერ მიეცემა.

ვინ ქირაობს მეგობრებს?

იაპონიაში სულ უფრო და უფრო პოპულარული ხდება სააგენტოები, რომლებიც ყალბ მეგობრებსა და ნათესავებს აქირავენ. იმ ფორმების რაოდენობა, რომელთა თანამშრომლებიც კლიენტის უახლოესი ადამიანებისა და ნათესავების როლებს ასრულებენ, უკანასკნელი 8 წლის განმავლობაში გაორმაგდა.

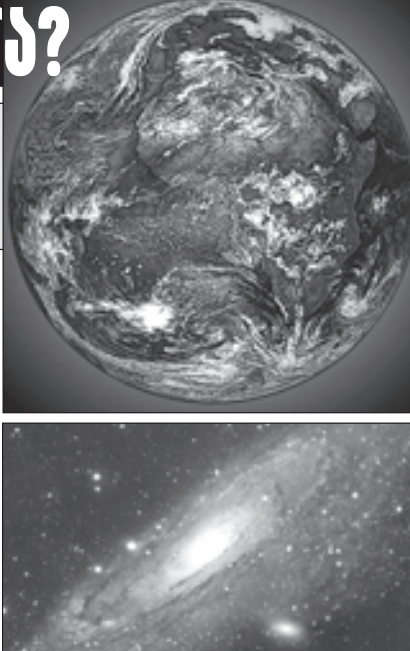

ამჟამად იაპონიაში 10 ასეთი ფირმაა და მათგან უმსხვილესში 1000-მდე ადამიანი მუშაობს. მეგობრების გაქირავების პირველი სააგენტო იაპონიაში 9 წლის წინათ გაიხსნა. მისი და შემდგომში გახსნილი მსგავსი სამსახურების თანამშრომლები კლიენტებთან ქორწილებზე, პანაშენებზე, ბავშვების დაბადების დღეებზე ან სხვა ღირსშესანიშნავ დღეებში მიდიან და დანარჩენ სტუმრებს მასპინძლის მეგობრებად ეცნობიან. ამგვარად, მათი კლიენტები თავიანთ ნაცნობებსა თუ კოლეგებს საკუთარ მართლმოდებელს უმალავენ. გარდა ამისა, ფირმიდან შესაძლებელია ბავშვის მამის ან ბიძის გამოძახება, რომელიც მის მსწავლებლებს დაეალაპარაკება. უმუშევარ იაპონელს

უპრობლემოდ შეუძლია, სახლში დაპატიჟოს თავისი სურვილი უფროსი ან სულაც მეგობრებთან წვეულებაზე ლამაზი ქალის თანხლებით წავიდეს და ის ყველას თავის საცოლედ წარუდგინოს. დაბადების დღეზე რომ სააგენტოდან „მეგობარი“ ეწვიოს, ამისათვის იაპონელს დაახლოებით 160 დოლარის გადახდა დასჭირდება, ნებისმიერი დამატებითი დავალება ამ საფასურს, ცხადია, ზრდის. დავალებაზე წასვლამდე თანამშრომლები სააგენტოში სერიოზულ მომზადებას გადიან, რასაკვირველია, კლიენტის რაოდენობას კი სააგენტოები არც არასდროს უჩიოდნენ და დღითიდღე მზარდ მოთხოვნილებას უკვე ვეღარც აუღიან.

სად იბალება სხვა დედამიწა?

ფრანგულმა კოსმოსურმა ტელესკოპმა აღმოაჩინა პლანეტა, რომელიც ძალიან ჰგავს დედამიწას. ახალი დედამიწა მზის სისტემას არ განეკუთვნება. დღეისათვის, მეცნიერების მონაცემებით, აღმოჩენილია სულ 315 ვარსკვლავის ირგვლივ მბრუნავი 375 პლანეტა, მაგრამ ახალი „CoRoT-7b“ მათ შორის პირველია, რომელიც სიმკვრივის მიხედვით ძალიან ჰგავს დედამიწას.

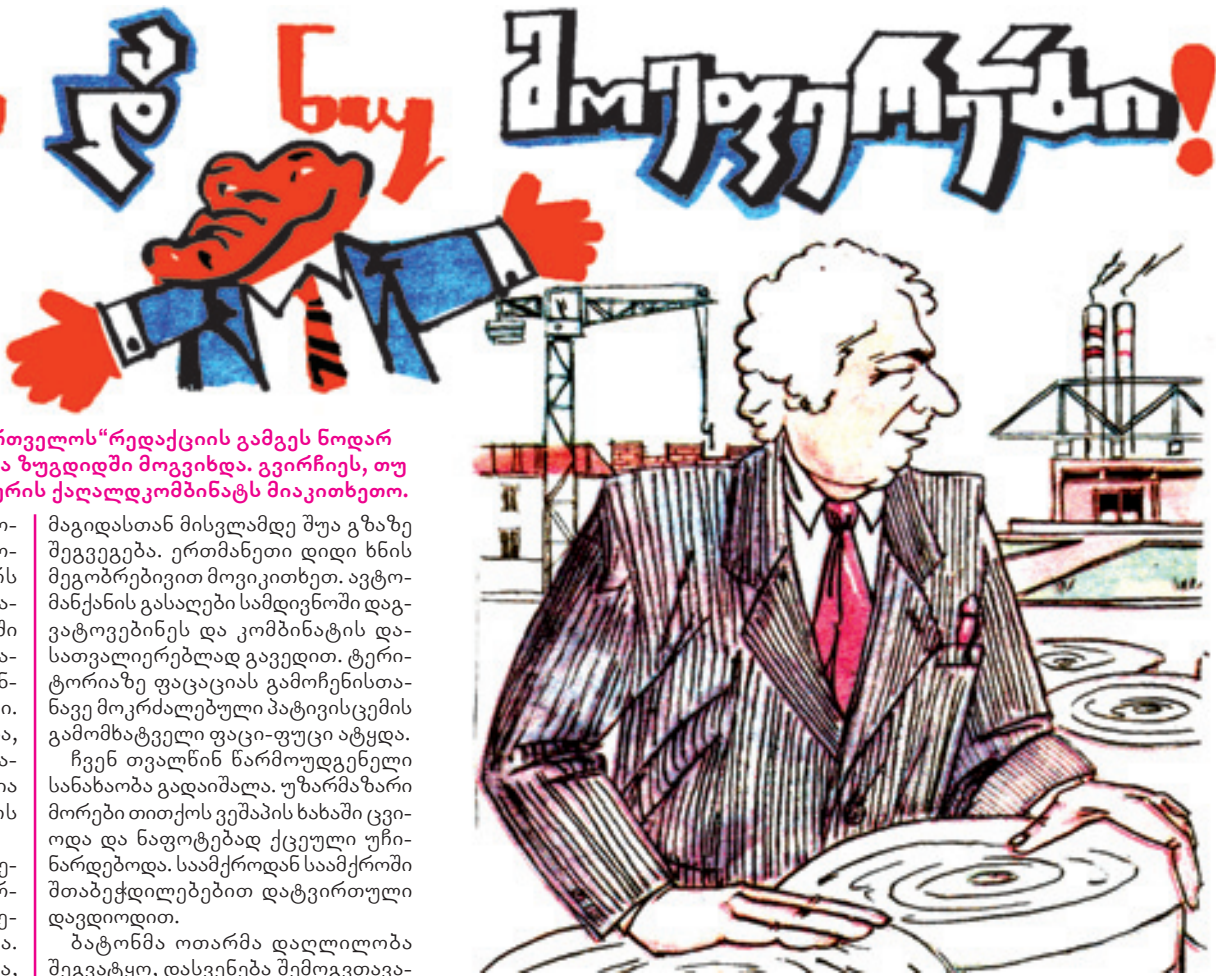

აქამდე აღმოჩენილი პლანეტების უმეტესობა აირისმაგვარი შემადგენლობის იყო, ახალი მონაპოვრის ერთი კუბური სანტიმეტრი კი 4,7 გრამს იწონის და ქვის მსგავსი სტრუქტურა აქვს. ამგვარი პლანეტები სამყაროში ძალზე ძნელი მისაგნებია, ვინაიდან გაზისებურ პლანეტებთან შედარებით ბევრად მცირე ზომისანი არიან. თუმცა მხოლოდ სიმკვრივე არ კმარა იმის სათქმელად, რომ „CoRoT-7b“-ს ზედაპირიც დედამიწის ზედაპირის მსგავსი იქნება. საქმე ისაა, რომ ახალი პლანეტა სულ რაღაც 2,5 მილიონი კილომეტრითაა დაშორებული თავისი ვარსკვლავისაგან. ამის გამო ის მზარე, რომელიც მუდმივად

ვარსკვლავს უყურებს, ათასობით გრადუსამდე გახურებული და მუდმივად გავარვარებული ლავითაა დაფარული. მეორე მხარეს ვარსკვლავის სხივი საერთოდ არ ხვდება და იქაური ტემპერატურა მინუს 200 გრადუსზე ნაკლებია. ამ პლანეტაზე წყლისა და სიცოცხლის აღმოჩენის იმედი არავის აქვს, ყოველ შემთხვევაში, სიცოცხლის ჩვენთვის ნაცნობ ფორმებს იქ ნამდვილად არაფერი ესაქმება. ვარსკვლავი, რომლის ირგვლივაც ახალი პლანეტა ბრუნავს, დედამიწიდან თითქმის 500 სინათლის წლითაა დაშორებული, ის ჩვენს მზეზე პატარა და ბევრად უფრო ცივია.

მოდი და შევერბი!

აფხაზეთში მიმავლებს (კერძოდ, ბიჭვინთის ყურნალისტა დასასვენებელ სახლში) ავტომანქანის ტექნიკური გაუმართაობის გამო მე და ჩემს მეგობარს — გამოცემლობა „საბჭოთა საქართველოს“ რედაქციის გამგეს ნოდარ ძონენიძეს ერთი ღამის გათენება ზუგდიდში მოგვიხდა. გვიჩვენებ, თუ კარგი სასტუმრო გნებავთ, ენგურის ქალაქკომბინატს მიაკითხეთო.

კომბინატისკენ გავეშურეთ. შორიდანვე შევამჩნიეთ ღამაში შენობა. მისვლისას ადმინისტრატორს საბუთები წარუდგინეთ და ორსა-ნოლიან კეთილმოწყობილ ნომერში მოვთავსდით. რაკი სასტუმროს საკითხი მოვაგვარეთ, ახლა ავტომანქანის შეკეთებაზე დავიწყეთ ფიქრი. ამასთან, დიდი სურვილი გაგვიჩნდა, ამ უზარმაზარი სანარმოს გენერალური დირექტორი ოთარ ფაცაცია გაგვეცნო. სურვილი სასტუმროს ადმინისტრატორს გავეუხილეთ. რამდენიმე წუთში სასტუმროს შესასვლელთან შავი „ვოლგა“ გაჩერდა. უცნობი შინაურულად მოგვესალმა და კომბინატში წაგვიყვანა. სამდევნო გაფრთხილებული ჩანდა, მისვლისთანავე ღამაში გოგონა წამოდგა, თავაზიანად მოგვესალმა და კაბინეტის კარი გაგვიღო. ათლეტური აღნაგობის ღამაში კაცი საწერ

მაგიდასთან მისვლამდე შუა გზაზე შეგვეგება. ერთმანეთი დიდი ხნის მეგობრებით მოვიკითხეთ. ავტომანქანის გასაღები სამდევნოში დავვატოვებინეს და კომბინატის დასათვალიერებლად გავედით. ტერიტორიაზე ფაცაცის გამორჩენისთანავე მოკრძალებული პატივისცემის გამომხატველი ფაცი-ფუცი ატყდა. ჩვენ თვალწინ წარმოუდგენელი სანახაობა გადაიშალა. უზარმაზარი მორები თითქოს ვეშაპის ხახაში ცვიოდა და ნაფოტებად ქცეული უჩინარდებოდა. საამქროდან საამქროში შთაბეჭდილებებით დატვირთული დავდიოდით.

ბატონმა ოთარმა დაღლილობა შეგვატყო, დასვენება შემოგვთავაზა და დროებით დაგვემშვიდობა. სასტუმროში დავბრუნდით. ავტომანქანა ადგილზე აღარ დავგვხდა. საღამოს ჩვენი გაცნობისა და

სტუმრობის აღსანიშნავად პურმარილზე დაგვაპატიყეს. მას მერე სამი ათეული წელი გავიდა. მესხიერებაში კი უფრო და

უფრო გაღრმავდა ზუგდიდში გატარებული რამდენიმე დღე. მეორე დღეს ჩემი ავტომანქანა მხოლოდ სახელმწიფო ნომრით ვიცანი, ბიჭ-

ვინთაში ნასვლა კი კიდევ ერთი დღით გადაიდო. აფხაზეთში ნასვლის წინ გაიშალა გამოსამშვიდობებელი მეგრული სუფრა. ბატონმა ოთარმა თამადად სანარმოს პროფკავშირის თავმჯდომარე აირჩია. ძალზე თბილი და, ამავე დროს, საქმიანი საუბარი გაიმართა. იტყვიან ხოლმე, ქართული სუფრა აკადემიაო, მრავალი შეკითხვა დაუსვით მასპინძელს და ამომწურავი პასუხებიც მივიღეთ.

სამათასიანი კოლექტივის ჭირისა და ლხინის თანაზიარი იყო. როცა ადგილობრივი ექიმები ვერ ახერხებდნენ რთული დაავადებების მკურნალობას მაღალკვალიფიციური სპეციალისტის გარეშე, ასეთ შემთხვევაში ბატონი ოთარის ავტორიტეტი აგვარებდა თბილისიდან საჭირო პროფესორის ჩამოყვანას.

კეთილი საქმეებითა და და ქველმოქმედებით აღსავსე ოთარ ფაცაცია მოღვაწეობა. მის სახელს უკავშირდება ანაკლიაში, შავი ზღვის სანაპიროზე, კეთილმოწყობილი დასასვენებელი ბაზის აგება.

„უფროსი“ ნიანგის“ საქმე ქება-დიდება არ არის, მაგრამ 24 წლის წინათ დაწერილი პუბლიკაციის სათაური გამახსენდა: „მოდი და ნუ მოეფრები!“

ბატონ ოთარ ფაცაცისა და მის თანამშრომლებს გულთბილი მიღებისა და სანაქებო მასპინძლობისთვის დიდი მადლობა გადავუხადეთ. მის მიმართ ღრმა პატივისცემა და წრფელი სიყვარული კი აფხაზეთში თან გავიყოლეთ.

შანი სინარულიძე

FACT ACM Group www.fact.ge

მსოფლიოში პირველი რეკორდული ჯანმრთელობის სანტი — ი. ჟორდანიას სახელობის აღაშიანის რეკორდული საექსპერტ-კვლევითი ინსტიტუტი ბთააზოთი საექსპერტო დახმარებას

უნივერსალური წყალი „ისიდა“ მათთვის, ვისთვისაც კვირფასია ჯანმრთელობა

საქართველო ინტერნეტ რეზეს სანტს http://www.geworld.net

პირველი http://www.pirweli.com.ge

მედიაინფორმაციის სააგენტო http://www.medianews.ge